2023

Annual Report Zwitserleven PPI

Board Report and Financial Statements.

Zwitserleven

Contents

Board Report 3
1 Overview 4
1.1 Message from the Board of Directors 4
1.2 Key Figures 5
2 Organisation 6
2.1 Organisational Structure 6
2.2 Outsourcing contracts 6
2.3 Statutory Aim 7
2.4 Ambition 7
2.5 Participants 7
3 Strategy and Developments 9
3.1 Investments 9
3.2 Sustainability 14
4 Corporate Governance 23
4.1 The Board of Directors 23
4.2 The Supervisory Committee 23
4.3 Report of the Supervisory Committee 25
4.4 Remuneration 26
5 Risk and Capital Management 28
5.1 Risk Management System 28
5.2 Risk Management Governance 28
5.3 Risk Management Process and Integrated Control Framework 29
5.5 Developments 32
5.6 Capital Management 33
Financial Statements 34
6 Financial Statements 35
6.1 Balance Sheet 35
6.2 Profit and Loss Account 36
6.3 Cashflow Statement 37
7 Accounting policies for the Financial Statements 38
8 Notes to the Financial Statements 43
Other Information 56
Provisions in Articles of Association Governing the Appropriation of Profit or Loss 57
Independent Auditor's Report 58
Annexes 62

Board Report

1 Overview

1.1 Message from the Board of Directors

Dear stakeholders,

Zwitserleven PPI N.V. (hereafter ZL PPI) delivered strong commercial results and has grown significantly in 2023 against a challenging macro-economic and geo-political backdrop.

On 1 April 2023 Athora Netherlands N.V. (hereafter Athora Netherlands) completed the acquisition of the business of the foundation of WTW's Premium Pension Institution (hereafter WTW's PPI), a PPI that offers defined contribution pension arrangements for employers. This transaction included a transfer of sponsorship from the seller to Athora Netherlands. On 2 December 2023, WTW's PPI was converted into a private company and hereafter merged into ZL PPI with retroactive effect as of 1 January 2023. The focus is now on further completing the operational integration of the two units, creating a combined platform to capture future growth.

Due to the positive revaluation of the investment funds in 2023, the total Assets under Management increased by 138%. This growth is also the effect of the merger with WTW's PPI (for 85%). The number of company pension contracts further increased, also due to a high retention rate and the merger with WTW's PPI, resulting in a growth in pension participants (58%). We expect growth to continue in 2024 as the strategy of Athora Netherlands aims to increase the pension business.

After many years, the new Dutch pension law (Wtp) came into force in 2023. ZL PPI is well positioned to capture the opportunities in the dynamic Dutch pension market, together with our strategic partners. Much attention was given to the requirements and preparations were made. We believe ZL PPI is well prepared for the implementation of the new law.

This annual report of ZL PPI gives, in particular, insight into the products, sustainability strategy, developments and risk and capital management of ZL PPI during 2023. The corresponding information concerning WTW's PPI is integrated into the chapters of the Board Report and into the Financial Statements as of 1 April 2023.

We would like to thank our customers, our shareholder and our business partners for the trust that they have placed in us.

Amsterdam, The Netherlands, 24 May 2024

The Board of Directors

Zwitserleven PPI N.V.
A.E. van Zanten
Chief Executive Officer

Zwitserleven PPI N.V.
E.P. van Santen
Chief Operational Officer

1.2 Key Figures

In € thousands	2023[1]	2022	2021
Profit and loss account			
Net result for account of PPI	**1,307**	1,332	878
Premium contributions	**536,866**	319,526	259,573
Balance sheet			
Investments for account of participants	**3,911,719**	1,640,523	1,590,456
Total equity	**10,680**	5,885	4,554
Capital position			
Required solvency	**7,823**	3,281	3,181
Number of contracts and participants			
Number of contracts with employers	**3,900**	3,380	2,909
Number of participants	**184,958**	117,224	94,008

1. The amounts reported for financial year 2023 comprise the amounts of ZL PPI including the merged WTW's PPI from 1 April 2023 onwards.

2 Organisation

2.1 Organisational Structure

ZL PPI with a registered office in Amsterdam, the Netherlands is a 100% subsidiary of the insurance holding Athora Netherlands N.V. (hereafter Athora Netherlands). ZL PPI is a public limited liability company incorporated under the laws of the Netherlands with a statutory Board of Directors and a Supervisory Committee. ZL PPI is under supervision of the Dutch Central Bank (DNB) and the Netherlands Authority for Financial Markets (AFM).

After the acquisition of the Foundation of WTW's PPI on 1 April 2023 by Athora Netherlands, on 2 December 2023 the Foundation was converted into a private company and hereafter merged into ZL PPI.

The responsibilities and duties of the Board of Directors and the Supervisory Committee are presented in chapter 4 Corporate Governance.

2.2 Outsourcing contracts

ZL PPI has outsourced most of its primary business and investment management processes. The operating activities concerning such as finance and risk management are outsourced to Zwitserleven (brand name of life insurer SRLEV N.V.) and Athora Netherlands via an intra-group outsourcing agreement. ZL PPI has a long-term strategic partnership with Cardano Risk Management B.V. which executes the asset management activities for ZL PPI.

ZL PPI has an outsourcing contract with Zwitserleven. The Service Level Agreement (SLA) with Zwitserleven contains the agreed requirements with respect to services, response times, turnaround times and reports, among others.

ZL PPI aims to accrue an optimal pension for its participants. The board, which is employed by Athora Netherlands, is responsible for ZL PPI and acts in the interests of all its stakeholders. No staff is directly employed by ZL PPI. Dedicated PPI staff is insourced from Zwitserleven.

The risks concerning customers of ZL PPI participating in the pension product are covered by Zwitserleven. If the employee becomes incapacitated for work, Zwitserleven takes over the premium payment. The surviving dependants' pension is also insured through Zwitserleven. On retirement, customers may buy their annuity at any Dutch annuity provider. The standard provider for ZL PPI customers is Zwitserleven.

WTW's PPI outsourced its business and processes to various external parties. Pension and financial administration was carried out by InAdminRiskCo Group B.V. under an outsourcing agreement and SLA. The contract and underlying SLA expired on 31 December 2023. Therefore, ZL PPI decided to transfer the pension and financial administration from InAdminRiskCo Group B.V. to Zwitserleven and Athora Netherlands to continue providing services for customers in 2024.

The investment management activities concerning WTW's PPI are outsourced to various asset managers. The standard lifecycle funds are managed by Achmea Investment Management, Cardano, BlackRock, Legal & General Investment Management, Northern Trust, BNY Mellon Investment Management and AMX by Carne. The funds included in the opting-out solution for customers are run by BlackRock and Triodos.

Asset management and custodian activities of WTW's PPI are outsourced to Caceis.

The risks concerning customers of WTW's PPI who participate in the pension product are covered by Elips Life AG, a subsidiary of Swiss Life. If the employee becomes incapacitated for work, Elips takes over payment of the premium. The surviving dependants' pension is also insured through Elips. On retirement, customers may buy their annuity at any Dutch annuity provider. The default provider for

WTW PPI's customers was insurer Allianz N.V. The contract with Allianz was terminated on 31 December 2023 and replaced by SRLEV N.V.

In 2023, the PPI acquired from WTW continued its processes and contracts. The aim is to merge most of the processes of WTW's PPI and ZL PPI in 2024.

2.3 Statutory Aim

The main statutory aim of ZL PPI is:

- to execute the pension plans for its customers without carrying the pension-insurance related risks;
- to purchase, administer and manage the investments of participants;
- to execute the (voting) rights connected to the investments for account of participants;
- to handle all activities related to aforementioned aims.

2.4 Ambition

ZL PPI aims to be a leading provider of Defined Contribution (DC) pension solutions in the Dutch market. As a leading, reliable and customer-oriented financial service provider, we want to help participants achieve their long-term financial goals. ZL PPI's task is to offer simple pension solutions at competitive prices. To this end, ZL PPI aims to sell products that are appropriate, transparent and enable the participants to gear the solutions in such a way that it best fits their defined ambition. In order to achieve long-term sustainable growth ZL PPI delivers a simple product and quality service to customers. ZL PPI supports its service delivery by using the most advanced technologies and digital solutions, such as personal portals.

With the acquisition and merger of WTW's PPI ZL PPI has the opportunity to create a product that combines the strengths of both PPIs. In 2024, ZL PPI aims to launch a product that offers the best of both worlds. On the investment side, ZL PPI will introduce a more personalised and customer-friendly way of investing through dynamic lifecycles. These lifecycles will include the high quality funds that ZL PPI currently uses. The strengths of both PPIs in terms of participant communication will also be combined. The two participant portals will be merged into one platform, a new app will be introduced and personalised communication to inform and activate participants will be enhanced, resulting in an innovative and market leading DC offering for ZL PPI's customers. ZL PPI strives to combine these strengths with the new regulations introduced in Dutch pension legislation.

The acquired and merged customer portfolio of WTW's PPI included several large companies, leading to an increase in ZL PPI's large corporates segment in 2023.

2.5 Participants

ZL PPI serves active and inactive participants. An active participant participates in his or her employer's pension plan, the latter having a pension contract with ZL PPI. When a participant becomes inactive, premium payments for the purpose of pension accrual are no longer made. Participants become inactive mainly because of a change of employer.

Number of participants with values invested in investment funds

	2023	2022
Active	**105,715**	69,161
Inactive	**79,243**	48,063
Total	**184,958**	**117,224**

Of the total number of participants, 24,250 of the active and 15,207 of the inactive are customers of WTW's PPI.

Number of contracts

	2023	2022
Contracts with employers	**3,900**	3,380

Of the total number of contracts, 154 are with customers of WTW's PPI.

3 Strategy and Developments

3.1 Investments

Investment options

In 2023, ZL PPI offered three products, 'ZwitserlevenNuPensioen', 'ZwitserlevenNuPensioenRekening' and, since 1 April 2023, 'ZwitserlevenPensioen' (exclusively to customers of WTW's PPI).

The default asset mix for those products is determined by a lifecycle. Each participant who has opted for lifecycle investments has a personalised asset-mix based on the remaining time until retirement and the participant's risk profile. The risks in the lifecycle are automatically reduced towards retirement.

'ZwitserlevenNuPensioen' and 'ZwitserlevenNuPensioenRekening'

Within the product 'ZwitserlevenNuPensioen', the employer can choose from various investment methods. The following combinations are possible:

- 'HorizonBeleggen' ('Horizon Investing') with the option of 'ProfielBeleggen'('Profile Investing');
- 'HorizonBeleggen' with the option of 'ProfielBeleggen' and 'VrijBeleggen'('Self-directing Investing').

For the product 'ZwitserlevenNuPensioenRekening', the available option for the employer is 'HorizonBeleggen'.

Lifecycle

The standard option for the participant is to invest according to 'HorizonBeleggen'. The participant does not have to make any investment choices. ZL PPI is responsible for risk reduction (also known as prudent investing). With 'HorizonBeleggen', ZL PPI reduces the risk of the investments as the standard retirement date approaches. 'HorizonBeleggen' aligns with the purchase of a fixed benefit on the retirement date.

With 'ProfielBeleggen', the participant is asked to determine his or her investor profile using a questionnaire. Depending on the outcome, more or less investment risk is taken. This ranges from cautious to offensive. It also depends on preparing for a fixed or variable pension. Again (depending on the profile), the investment risk is reduced as the standard retirement date approaches. The asset mix of 'ProfielBeleggen' is tailored to the choice of variable or fixed pension benefits.

Opting-out

With 'VrijBeleggen', the participant chooses his or her own investments. After establishing an investor profile, the participant may invest in one or more investment funds.

Default lifecycle

The default lifecycle for the 'ZwitserlevenNuPensioen' and 'ZwitserlevenNuPensioenRekening' is offered under the name 'HorizonBeleggen' and is a risk-neutral profile and a fixed pension. ZL PPI's lifecycles are tailored to the intended pension benefit on retirement date, which can be a fixed or (partially) variable pension. De-risking takes place by investing more in medium, long-term and ultra-long-term fixed-income funds and less in equity funds as the retirement date approaches. In this way, both interest rate risk and equity risk are gradually reduced.

In 2022 the lifecycles of 'HorizonBeleggen' and 'ProfielBeleggen' were updated after a thorough process which included an Asset Liability Management (ALM) study and a risk preference research among 'HorizonBeleggen' participants. The lifecycle update included the following changes:

- The asset mix of the lifecycles was updated to incorporate the latest assumptions on risk and return.

- The profiles in 'ProfielBeleggen' became more differentiated by shifting the glide path; the glide path for each profile now starts at a different age.
- In order to increase diversification and improve the Sustainable Impact Microfinance fund was added.
- Dutch mortgages were also included in the update to enhance diversification and were added in 2023.
- The interest rate hedge was improved by adding the Zwitserleven Ultra Long Duration Fund; this is a liability matching fund with a high interest rate sensitivity.

The update resulted in an improved risk – return profile and increased the expected pension payout of the lifecycles.

The following figure shows the composition of the default 'HorizonBeleggen' lifecycle (with neutral risk profile) from early working age until retirement.

Figure 1 Lifecycle glide path 'Horizon Beleggen'

In the following table the investment returns of the past seven years of four different ages are displayed. These returns apply to the default 'HorizonBeleggen'.

Lifecycle 'HorizonBeleggen' historical return

	Age 25		Age 45		Age 55		Age 65	
	Life cycle	Index	**Life cycle**	Index	**Life cycle**	Index	**Life cycle**	Index
2023	**15.2 %**	16.2 %	**15.2 %**	16.2 %	**14.8 %**	15.8 %	**11.0 %**	11.3 %
2022	**(16.3)%**	(14.7)%	**(16.3)%**	(14.7)%	**(20.5)%**	(19.2)%	**(26.8)%**	(26.3)%
2021	**17.7 %**	18.4 %	**17.7 %**	18.4 %	**12.4 %**	13.0 %	**0.3 %**	0.5 %
2020	**5.9 %**	3.0 %	**5.9 %**	3.0 %	**7.3 %**	5.0 %	**8.5 %**	7.7 %
2019	**23.5 %**	23.3 %	**23.5 %**	23.3 %	**21.9 %**	21.7 %	**15.2 %**	15.1 %
2018	**(5.4)%**	(5.7)%	**(5.4)%**	(5.7)%	**(3.0)%**	(3.3)%	**1.5 %**	1.4 %
2017	**8.2 %**	7.9 %	**7.9 %**	7.6 %	**5.3 %**	5.0 %	**(0.1)%**	(0.2)%
Average 2017-2023	**7.0 %**	**6.9 %**	**6.9 %**	**6.9 %**	**5.5 %**	**5.4 %**	**1.4 %**	**1.4 %**

The lifecycles consist of a combination of different investment funds. The following table shows the performance per investment fund included in the different lifecycles.

Investment performance of funds included in 'HorizonBeleggen' and 'ProfielBeleggen' lifecycles

	2023			Average: 3 years[1]			Average: 5 years[1]		
	Fund	Index	+/-	**Fund**	Index	+/-	**Fund**	Index	+/-
Zwitserleven Wereld Aandelen Fund	**16.6 %**	18.1 %	(1.5)%	**6.6 %**	8.3 %	(1.7)%	**10.9 %**	11.0 %	(0.1)%
Zwitserleven Credits Hypotheken Mixfund[2]	**9.2 %**	8.6 %	0.6 %	**(2.4)%**	(2.7)%	0.3 %	**0.3 %**	0.1 %	0.2 %
Zwitserleven Selectie Fund	**12.8 %**	13.1 %	(0.3)%	**(1.4)%**	(1.5)%	0.1 %	**2.0 %**	1.7 %	0.3 %
Zwitserleven Medium Duration Fund[3]	**7.7 %**	N/A		**(5.3)%**	N/A		**(1.8)%**	N/A	
Zwitserleven Ultra Long Duration Fund[3]	**4.4 %**	N/A		**(25.2)%**	N/A		**(6.6)%**	N/A	
Zwitserleven Long Duration Fund[3]	**8.7 %**	N/A		**(15.6)%**	N/A		**(4.4)%**	N/A	

1. Up to and including 2023
2. Zwitserleven Credits Funds is in 2023 converted to Zwitserleven Credits Hypotheken Mixfund. This data is based on Zwitserleven Credit Fund.
3. Fund is designed to match pension liabilities, no index available.

'ZwitserlevenPensioen'

For the product 'ZwitserlevenPensioen', available for the participants of WTW's PPI, the following options are available:

- 'Smart Standard'
- 'Smart Investing'
- 'Pension Stabiliser'
- 'Self Investing'

Lifecycle

Within the investment options 'Smart Standard' and 'Smart Investing', pension is accrued through investments in three funds: 'Rendement fund', 'Matching Lang fund' and 'Matching Kort fund'.

With the 'Pension Stabiliser' option, the pension capital is only accrued through the 'Matching Lang fund' and 'Matching Kort fund'.

Opting-out

'Self Investing' offers freedom of choice for the participants in terms of investment mix and investment funds in which the pension capital is accrued and invested.

Default lifecycle

The following figure shows the composition of the default 'Smart Standard' (with neutral risk profile) lifecycle from early working age until retirement.

Figure 2 Lifecycle glide path "Smart Standard'

In the following table the investment returns of the past seven years of four different ages are displayed. These returns apply to the default 'Standard Smart'.

Lifecycle 'Standard Smart' historical return

	Age 25[1]		Age 45[1]		Age 55[1]		Age 65[1]	
	Life cycle	Index	**Life cycle**	Index	**Life cycle**	Index	**Life cycle**	Index
2023	**14.3 %**	13.6 %	**13.6 %**	12.5 %	**11.2 %**	8.0 %	**7.1 %**	0.7 %
2022	**(14.0)%**	(12.9)%	**(15.7)%**	(14.3)%	**(21.1)%**	(19.0)%	**(19.6)%**	(18.4)%
2021	**20.6 %**	20.6 %	**19.9 %**	19.6 %	**16.7 %**	15.5 %	**7.8 %**	9.0 %
2020	**4.2 %**	3.2 %	**4.8 %**	4.5 %	**6.9 %**	8.8 %	**8.1 %**	5.8 %
2019	**23.7 %**	23.4 %	**22.7 %**	22.8 %	**18.4 %**	20.1 %	**9.1 %**	10.7 %
2018	**(4.4)%**	(4.4)%	**(3.6)%**	(4.0)%	**(0.9)%**	(2.7)%	**0.2 %**	(0.8)%
2017	**8.1 %**	7.5 %	**7.2 %**	6.4 %	**4.2 %**	2.2 %	**1.1 %**	(1.5)%
Average 2017-2023	**7.5 %**	**7.3 %**	**7.0 %**	**6.8 %**	**5.1 %**	**4.7 %**	**2.0 %**	**0.8 %**

1. Based on a salary of €35k.

The lifecycles consist of a combination of different investment funds. The following table shows the performance per investment fund included in the different lifecycles.

Investment performance of funds included in 'Smart Standard', 'Smart Investing' and 'Pension Stabiliser' lifecycles

	2023			Average: 3 years[1]			Average: 5 years[1]		
	Fund	Index	+/-	**Fund**	Index	+/-	**Fund**	Index	+/-
Matching Kort Fonds	**6.20 %**	(1.90)%	8.10 %	**(2.00)%**	(4.40)%	2.40 %	**0.90 %**	— %	0.90 %
Matching Lang Fonds	**7.00 %**	0.60 %	6.40 %	**(7.10)%**	(7.90)%	0.80 %	**0.10 %**	1.50 %	(1.40)%
Rendement Fonds	**14.30 %**	13.70 %	0.60 %	**5.90 %**	6.10 %	(0.20)%	**8.90 %**	8.80 %	0.10 %

1. Up to and including 2023

The following table shows the total investments per portfolio as chosen by the participants for all products.

Investments per investment option chosen by participants

In € millions	**2023**	2022
Lifecycle investments	**3,859**	1,612
Opting-out investments	**60**	26
Total	**3,919**	**1,638**

Asset Management Fees

Asset managers charge asset management fees to ZL PPI for managing the investment portfolios of ZL PPI.

Management fees and asset management fees

In € thousands	**2023**	2022
Shares and similar investments	1,011	533
Fixed-income investments	484	333
Investment property	223	140
Total asset management fees (costs of product)	**1,718**	**1,006**
Management fees (costs of service)	**6,267**	**1,751**
Total	**7,985**	**2,757**

Asset management fees (costs of product) are charged by the asset managers by deducting them directly from the participants investment portfolio. These fees are not presented in the profit & loss account of ZL PPI, but are included in the valuation of the investment funds.

Management fees (costs of service) for the management of the funds are invoiced by the asset managers to ZL PPI and included in the profit and loss account.

3.2 Sustainability

ZL PPI is a full subsidiary of Athora Netherlands. The sustainability ambition and strategy of Athora Netherlands applies to all subsidiaries of Athora Netherlands. The sustainability information in this paragraph is presented on Athora Netherlands level and as far as it applies to ZL PPI.

At Athora Netherlands, sustainability has long been an integral part of the strategy. Throughout their long heritage, various predecessor companies were established with the goal of meeting the societal need for financial security in times of adversity and in the later stages of life. The mission of today is a continuation of that goal, supplemented with the conviction that financial security is worth so much more when it can be enjoyed in vibrant communities on a healthy planet, and that both Athora Netherlands and ZL PPI have the means and, therefore, responsibility to contribute to a better world. Therefore, ZL PPI follows Athora Netherlands' sustainability description in its entirety and all its stated sustainability targets. For the sake of this integration, the framework and targets for the sustainability of Athora Netherlands are presented.

In 2023, Athora Netherlands under the stewardship of the Sustainability Office further refined and deepened the sustainability ambition and strategy and coordinated efforts to meet increasing expectations with respect to sustainable business practices from Athora Netherlands' stakeholders including customers, employees, regulators and society at large. Athora Netherlands made good progress with further embedding sustainability in across business lines and functions, in the form of concrete choices, initiatives, KPIs and targets.

3.2.1 Sustainability Strategy

Athora Netherlands' mission is that people enjoy financial security in a beautiful world, ecologically and socially. Athora Netherlands aims to deliver on this mission through the provision of excellent pension solutions, created and delivered in a sustainable manner, optimising financial, ecological and social return through:

- Products & customer relationships: In Athora Netherlands' role as insurer, Athora Netherlands aims to ensure that Athora Netherlands' products are fair, transparent and accessible and protect the interest of Athora Netherlands' customers whilst enabling them to make sustainable choices.
- Organisation: In Athora Netherlands' role as employer and corporate citizen, Athora Netherlands aims to ensure that Athora Netherlands offers a fair and stable work environment, improve communities and the planet, and raise awareness about Athora Netherlands' activities and impact.
- Investments: In Athora Netherlands' role as investor, through Athora Netherlands' investments and integration of sustainability risk mitigation, make a positive, real and measurable impact on the economy, community and planet, and deliver long-term returns for Athora Netherlands' customers and business.

Figure 3 Sustainability strategy

Across all elements of Athora Netherlands' business model, Athora Netherlands commits to mitigating climate change and protecting and restoring nature, as well as promoting a fair and just treatment of people including a fair & equal living wage for Athora Netherlands' employees and workers throughout Athora Netherlands' value chain.

Athora Netherlands is transparent about Athora Netherlands' sustainability objectives and Athora Netherlands' progress towards those.

Thus, through what Athora Netherlands offers and how Athora Netherlands conducts ourselves, Athora Netherlands contributes to a world where Athora Netherlands' customers, its employees, the community and the planet are thriving and as a result provide long-term stability for the company and stable financial returns to Athora Netherlands' shareholders.

Strategy for Own Operations

The essence of Athora Netherlands' business is to serve society by providing fair and affordable pensions solutions whilst ensuring that Athora Netherlands' own operations are gentle on the planet and communities.

As part of Athora Netherlands' push to further embed sustainability in Athora Netherlands' own operations, Athora Netherlands is strengthening policies and practices across all areas of Athora Netherlands' business and exerting influence on the companies and partners Athora Netherlands works with. This spans from integration of sustainability in Athora Netherlands' product design and sales processes to energy and emissions saving measures in Athora Netherlands' facilities and IT, as well as supporting and developing Athora Netherlands' own employees and helping them make conscious choices, e.g., with respect to commuting.

Whilst the impact of these combined measures is modest and sustainability risks mostly manifest themselves outside Athora Netherlands' own operations, Athora Netherlands believes setting the right example in how Athora Netherlands conducts ourselves in Athora Netherlands' role as insurer, employer and corporate citizen is critical to Athora Netherlands' credibility in Athora Netherlands' role as sustainable investor.

Strategy for Investments

It is in Athora Netherlands' role as investor that Athora Netherlands can make the most impact. Therefore, Athora Netherlands has formulated a holistic investment policy that takes into account the sustainability opportunities and risks of investments and the impact of investments on society. The long-term sustainability goal of all of Athora Netherlands' investments is that the entities in which

Athora Netherlands invest will operate within the ecological boundaries of the planet and the social foundations of society. In order to achieve these goals and comply with current and new legislation, Athora Netherlands' Sustainable Investment Policy consists of the following steps:

Step 1: Fundamental Investment Principles

The basis of Athora Netherlands' Sustainable Investment Policy is that companies, governments and institutions must comply with socio-ethical principles. These Fundamental Investment Principles are based on a range of international conventions and principles, including the United Nations' Principles for Responsible Investment (PRI), Global Compact (UNGC), the UN Guiding Principles on Business & Human Rights and the OECD Guidelines for Multinational Enterprises.

In addition, Athora Netherlands does not invest in issuers that are subject to EU or UN sanctions, are involved in the production or trade of controversial weapons, are systematically involved in fraud, corruption or tax avoidance, or are significantly involved in tobacco, pornography or gambling. Companies, governments and institutions that do not comply with these principles exhibit unacceptable behaviour and are consequently excluded from the investment universe. All entities that comply with Athora Netherlands' Fundamental Investment Principles are also considered to meet the conditions of good governance as formulated in the SFDR, where applicable.

Compliance with Athora Netherlands' Fundamental Investment Principles is assessed on the basis of two main criteria: (1) repeated or systematic involvement in activities covered by the Principles, as well as failure to adequately address such involvement; and (2) insufficient measures to prevent this involvement in the future. Athora Netherlands assesses whether companies, governments or institutions should be excluded as soon as it becomes clear that they cannot be convinced to change their behaviour. When it is decided to exclude an issuer and a company, government or institution and an investment is already made in the issuer, this investment will be sold with due observance of a certain time limit and, especially in case of illiquid assets, maturity of the asset. This may also apply to issuers that are not directly involved in violations of the Fundamental Investment Principles, but whose conduct or activities raise serious ethical questions.

Step 2: Sustainability Themes

On the basis of material sustainability drivers, Athora Netherlands also assesses the extent to which companies, governments and institutions have the potential and intentions to contribute to a more sustainable society and to prepare for the social transitions that are ongoing.

The purpose of this is twofold. On the one hand, this shows to what extent investments in these issuers contribute to the stated long-term sustainability goals. On the other hand, this assessment reduces the sustainability risks of the investments by assessing which companies, governments and institutions are (inadequately) prepared for changes in regulations, markets and society as required by the sustainability transition.

The potential and intention of companies, governments and institutions to change is referred to as the 'adaptability'. Companies, governments and institutions with insufficient adaptability are excluded from investment. This adaptability is assessed on the basis of seven Material Sustainability Drivers that indicate how issuers deal with various sustainability transitions, and take into account:

- **Use of fossil fuels:** Controlling the use of fossil fuels. This affects, among other things, climate change, air pollution, the availability of energy and health.
- **Water use:** Controlling the use of fresh water in areas where water is scarce. This affects, among other things, the availability of water, water quality, health and food production.
- **Land use:** The management of land use, especially for agricultural and mining purposes. This affects climate change, loss of biodiversity and water flows, but also local communities and social inequality.
- **Chemical waste management:** The management of toxic substances, long-life chemicals, hazardous waste and plastics. This affects the environment and public health.

- **Social capital management:** Activities to maintain the right to exist (the so-called license to operate). This affects, among other things, human rights, relationships within communities, social equality and the access to and affordability of, for example, health care and financing.
- **Human capital management:** Activities related to labour and trade union rights and working conditions. These affect educational opportunities and income and gender inequalities.
- **Organisational behaviour and integrity:** Actions to create an ethical business climate. These affect local communities, social justice and working conditions. For companies, this concerns their own organisational model, but also the way in which they deal with other companies in the chain.

Athora Netherlands assesses the degree of adaptability for every company, government or institution. A wide range of quantitative and qualitative sustainability indicators are used for this purpose, which come from a number of specialised ESG data suppliers. These indicators provide retrospective insight into the current degree of sustainability of companies and governments, but also provide insight into the goals, plans and investments to further shape the transition in a forward-looking manner. Companies or governments that through their activities or operations in the long run do not show to have the adaptive capacity towards operating within the planetary boundaries and social foundations, are not included in the investable universe. Athora Netherlands therefore strives to only invest in companies or governments that are transitioning towards this end.

Step 3: Positive Impact

Athora Netherlands strives to create a (net) positive impact through its investments, in addition to excluding unacceptable behaviour and mitigating sustainability risks. For this reason, Athora Netherlands selects companies for certain parts of Athora Netherlands' portfolio that make a conscious contribution to one or more sustainability objectives, without doing significant harm to other sustainability factors. It may concern companies that develop services or products that enable others to make a positive contribution to society. It may also concern companies that make a positive contribution to the Sustainable Development Goals with their own production methods.

Risk Management

Athora Netherlands believes that sound corporate behaviour and integrity, as defined for instance by UN Global Compact and the OECD Guidelines for Multinational Enterprises, contribute to the long-term financial performance of companies, the stability of communities and the Sustainable Development Goals, and therefore considers these factors and transparency about these in its investment decisions.

For entities that comply with the Fundamental Investment Principles, Athora Netherlands assesses whether they are able to control their exposure to the material risks of not operating in the safe zone. Also, part of this is their ability to capitalise on opportunities to operate within those zones. Athora Netherlands is convinced that the integration of sustainability aspects and risks in the investment policy leads to better risk-return profiles. When assessing individual companies and governments according to the sustainability framework applied by Athora Netherlands, Athora Netherlands explicitly looks at the possible sustainability risks associated with the various sustainability themes and how companies and governments mitigate these risks.

In addition to sustainability risks relating to individual companies or sectors, Athora Netherlands also takes into account sustainability risks that may arise in specific countries or regions, such as increasing exposure to natural disasters (including climate change) or social unrest. Taking sustainability risks and opportunities into account creates a broader view of the companies, governments and institutions in which Athora Netherlands invests in and improves decision-making, which can ultimately lead to the selection of companies, governments and institutions with lower downside risks and better returns.

Companies, governments and institutions can also be at risk from involvement in controversial themes and practices. In general, reduced involvement in controversial topics and practices for entities leads to reduced market risk and lower cost of capital. Lower cost of capital is generally associated with a higher investment valuation and/or greater return potential. Specific sustainability risks and the way in

which Athora Netherlands deals with them in order to mitigate these risks in its portfolios are discussed below as part of Athora Netherlands' active ownership.

Active ownership

Voting and engagement are two instruments that allow Athora Netherlands to stimulate improvement and upward movement of entities to a higher category within Athora Netherlands' sustainable investment framework.

Voting

Votes are cast on behalf of Athora Netherlands at shareholder meetings of investee companies to promote sustainable operations. This can involve voting on board proposals, proposals from other shareholders, or submitting their own proposals. Athora Netherlands follows the principles of the International Corporate Governance Network (ICGN), which are recognised as best practices and endorsed by the OECD's Principles of Corporate Governance. A voting policy has been developed based on these guidelines, covering typical agenda items at shareholder meetings. In addition, the voting policy includes specific themes from Athora Netherlands' sustainability policy, as shareholder resolutions often address governance, social, environmental, and ethical issues. Overall, Athora Netherlands uses its voting rights to encourage companies to operate sustainably and adheres to internationally recognised governance principles.

Engagement

Athora Netherlands uses engagement as one of instruments to influence behaviour of entities Athora Netherlands invests in. Engagement involves actively entering into a dialogue with companies, and to a lesser extent with institutions and governments in order to propose solutions for their sustainability challenges and to stimulate change in the field of the environment, social aspects and/or corporate governance. The objectives of engagement include ensuring that improvement is shown in ESG policy and ESG performance; ensuring that improvements to ESG standards are achieved; and influencing laws and regulations related to ESG standards. The way in which the dialogue with companies, governments or institutions is entered into depends, among other things, on the reason for engagement, the willingness to cooperate and to answer questions. Engagement can be initiated from different angles, for example from new and/or changing laws and regulations and/or by collaborating with other investors to achieve certain ESG objectives and reduce ESG risks.

When it becomes clear after assessment that improvement of the policy or behaviour in the field of the environment, social aspects and/or corporate governance is necessary to prevent exclusion in the long-term, a proactive discussion is started. In the case of equity investments, for example, the interest in these companies can be made clear from the role of shareholder that improvement is necessary.

The conversations are tailored to the unique context of each company or institution, with a focus on collective engagements and long-term dialogues with the aim of achieving 'real-world impact' and systemic change. In 2023, individual and collective engagements were conducted with 469 companies and institutions on behalf of Athora Netherlands.

In particular, engagement was conducted on the following themes to contribute to the implementation of Athora Netherlands' sustainability policy and underlying objectives:

Through stewardship, Athora Netherlands encourages companies to reduce greenhouse gas emissions and prepare for the impacts of climate change. Last year, 469 engagements were made with companies and governments, of which 266 (or 41%) were on climate change. This includes efforts through the collective platform Climate Action 100+, of which Cardano is a member partly on behalf of Athora Netherlands.

Climate Action 100+, the largest climate engagement initiative, has had demonstrable successes in recent years. For instance, the number of companies committed to a net-zero target has increased significantly. Whereas in 2021 only 50% of companies had a net-zero target, by 2023 this has increased to 77% of companies. Also, 87% of companies have set a medium-term carbon reduction target for 2023 and 93% of companies have invested in monitoring climate risks and opportunities at board level. Companies have also made progress in publishing carbon reduction targets.

In implementing these targets, companies are lagging behind. This puts meeting the 2030 medium-term targets of the Paris climate agreement further out of sight. In June 2023, the CA100+ therefore announced the start of the second phase of the initiative. This new phase lasts until 2030 and shifts the focus from the publication of climate reports and targets to the implementation of climate transition plans. This second phase of the initiative sets minimum requirements for investors leading engagement, such as target setting, engagement activities and appropriate escalation options. Athora Netherlands encourages these developments and supports Cardano which, as co-leader of the engagement with a major agricultural crop trader (Bunge), will focus on the publication and implementation of the climate transition plan to which it committed during previous discussions.

Exclusion

If entities are categorised as non-adaptive, Athora Netherlands considers them to be a significant risk to society and to investors. After consideration such entities will be excluded from investments. Since there is generally little willingness among these entities to change to business conduct that fits the safe and fair zone category, engagement is unlikely to be successful.

In 2023, the total number of companies and institutions excluded for violating international standards and/or involvement in harmful products has increased further. A total of ninety new companies and institutions have been excluded and four companies and institutions have been readmitted to the investable universe. With regard to country policy and its implementation, there have been no changes in the investable universe.

In 2023, the total number of companies excluded due to being non-adaptive increased again. Most of the new exclusions were based on high carbon intensity levels, either from own operations (scope 1 and 2) or products sold (scope 3). The high number of exclusions reflect the fact that the low carbon transition risks are materialising rapidly. The names of newly excluded entities and grounds for exclusion are published in quarterly reports published on Athora Netherlands' website throughout the year.

3.2.2 Sustainability Finance Disclosure Regulation (SFDR)[1]

When a financial product promotes ecological and/or social characteristics, the European Union's SFDR requires information on how the product has met those characteristics in the past year, as well as on the Taxonomy alignment of investments.

ZL PPI offers the products 'ZwitserlevenNuPensioen' and 'ZwitserlevenNuPensioenRekening' which are pension schemes for which the contributions are invested for the account and risk of the participants. For these pension schemes, an employer can choose which investment forms are made available to participants. The employer can choose from 'HorizonBeleggen', 'ProfielBeleggen' or 'VrijBeleggen'. ZL PPI adheres to Athora Netherlands' Sustainable Investments Policy (https://www.athora.nl/en/sustainability/sustainable-investing) for its investments.

Since the merger with WTW's PPI, ZL PPI offers the product 'ZwitserlevenPensioen'. Within this pension scheme the employer can choose between 'Smart Standard', 'Smart Investing', 'Pension Stabiliser' and 'Self Investing'. The funds included in those investment portfolios do not yet adhere to Athora Netherlands' Sustainable Investments Policy.

'ZwitserlevenNuPensioen' and 'ZwitserlevenNuPensioenRekening'

'HorizonBeleggen' and 'ProfielBeleggen'

'HorizonBeleggen' and 'ProfielBeleggen' invest in Zwitserleven investment funds that adhere to a sustainability investment policy of the fund manager of the Zwitserleven investment funds. The investments of the Zwitserleven investment funds need to comply with the principles of this sustainability investment policy and contribute to the sustainability goals as set in the policy. A pension scheme with 'HorizonBeleggen' and 'ProfielBeleggen' has therefore been classified to promote ecological and/or social ("ES") characteristics as referred to in the SFDR. The fund manager of these funds ensures as much as possible that the funds' investments meet ES characteristics.

[1] Regulation (EU) 2019/2088 on sustainability-related disclosures in the financial services sector ("SFDR").

'HorizonBeleggen' and 'ProfielBeleggen' apply lifecycles, which are a mix of investments in which the risk is steadily reduced as the standard retirement date approaches. In other words, this asset mix changes over the course of the pension accrual period.

For 'HorizonBeleggen' the distribution of investments across the various Zwitserleven funds during term is presented in Figure 1 in chapter 3.1 Investments.

The investments are made in the following funds:

- Zwitserleven Wereld Aandelenfonds
- Zwitserleven Selectie Fonds
- Zwitserleven Medium Duration Fonds
- Zwitserleven Long Duration Fonds
- Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds
- Zwitserleven Credits Fonds.

Each fund's investments contribute to the ES characteristics of the pension scheme as a whole. For participants in 'HorizonBeleggen' and 'ProfielBeleggen' aggregated SFDR periodic disclosures for participants have been compiled. These periodic disclosures are attached to this annual report as annexes 1a to 1f. SFDR required periodic information on ES characteristics for the respective Zwitserleven funds can be found in annexes to the annual report of the funds[2].

'VrijBeleggen'

With 'VrijBeleggen' (if offered under a pension scheme), the participant is responsible for the selection of investment funds. Participants can choose from Zwitserleven funds, ASN funds[3] and BlackRock's iShares[4]. A participant thus decides how much they wish to consider sustainability in their investments. Only if investment funds are selected which promote ES characteristics or have a sustainable objective, and investments are kept in one or more of these funds throughout the term, a pension scheme with 'VrijBeleggen' can be considered a product that promotes ES characteristics. A participant in 'VrijBeleggen' may choose from Zwitserleven funds other than those included in HorizonBeleggen or ProfielBeleggen. With 'VrijBeleggen', a participant may also select ASN funds and iShares from BlackRock. The selection will determine that sustainability ambition.

For the Zwitserleven funds and the ASN funds SFDR required periodic information on ES characteristics can be found in annexes to the annual reports of these funds. In annex 2 attached to this annual report the SFDR disclosure are attached.

The iShares funds selected for 'VrijBeleggen', managed by BlackRock do not promote ES characteristics and therefore do not publish information on the contribution to ES characteristics nor how the investments take account of the EU criteria for environmentally sustainable economic activities.

'ZwitserlevenPensioen'

Investments within the product 'ZwitserlevenPensioen' are chosen with the aim to maximise the quality of the product portfolio by considering several criteria, one of which is sustainability. This means that sustainability risks are taken into account in the selection of investment managers, but not exclusively. Other criteria are return, costs, liquidity and diversification within the portfolio. For this

[2] The Zwitserleven funds are sub funds of Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen N.V. or Zwitserleven Beleggingsfondsen N.V. (Zwitserleven Wereld Aandelenfonds). The fund manager thereof is Cardano Asset Management N.V. ("CAM"). CAM has been licensed in the Netherlands and registered with the AFM. For these funds a prospectus and annual accounts are available. The contents of these documents is the sole responsibility of CAM.

[3] These ASN funds are sub funds of ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. The asset manager thereof is ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. ("ASN BB"). ASN BB has been licensed in the Netherlands and registered with the AFM. For these funds a prospectus and annual accounts are available. The contents of these documents is the sole responsibility of ASN BB.

[4] These BlackRock iShares funds are sub funds of iShares plc, iShares III or plc iShares VII plc. The fund manager thereof is BlackRock Asset Management Ireland Limited ("BlackRock"). BlackRock has been approved in Ireland and is regulated by the Central Bank of Ireland. For these funds a prospectus and annual accounts are available. The contents of these documents is the sole responsibility of BlackRock.

product there is currently no requirement to bindingly consider ES characteristics for the selection of investments. This means that the product 'ZwitserlevenPensioen' is currently classified as an article 6 SFDR product. A periodic sustainability disclosure for this product is therefore not required.

EU Taxonomy Regulation[5]

If applicable, the investments in the funds designated as 'environmentally sustainable' by a fund manager contribute to one of the environmental objectives of the European regulations. These investments may not at the same time harm one of the other environmental objectives. This is called the 'do no significant harm' principle. The 'do no significant harm' principle only applies to the underlying investments of the financial product that take into account the EU criteria for environmentally sustainable economic activities. The underlying investments of the remaining part of this financial product do not take into account the EU criteria for environmentally sustainable economic activities. Taking into account the EU criteria for environmentally sustainable economic activities is also called 'alignment with the EU Taxonomy Regulation'. More information on the alignment of fund investments with the EU Taxonomy Regulation (if any) of fund investments can be found in annexes to the annual reports of these funds.

3.3 Product Development

By offering easy to understand, transparent and innovative products and services at a competitive price, customers, large and small, will be able to rely on ZL PPI for organizing their post-pension income plan. The main products of ZL PPI in 2023 were ZwitserlevenNuPensioen and ZwitserlevenNuPensioenRekening.

As the new Dutch pension law ('Wet toekomst pensioenen' (Wtp)) came into effect on 1 July 2023, ZL PPI decided to stop offering ZwitserlevenNuPensioenRekening due to the fact that the two products are very similar following the new pension law, making the ZwitserlevenNuPensioenRekening less of an added value.

Despite the already existing high valuation of ZL PPI's products, the main product, ZwitserlevenNuPensioen, has been further upgraded. Microfinance and Mortgages have been added to the Lifecycles. The combination of a later reduction of the higher risk classes in the more risky Lifecycle provides a higher return/risk ratio. The last change was supported by the external specialist Sprenkels & Verschuren.

Specific tooling has been made available to advisors to help employers transition to the new Dutch pension law. ZL PPI expects its use to increase in the coming years.

Since 1 April 2023, ZL PPI offers the product ZwitserlevenPensioen to the customers of WTW's PPI. The lifecycles within this scheme are tailored to the participants. Employees invest automatically in an investment mix that matches their personal characteristics and pension objectives, without being faced with complex investment choices. The product includes easy and understandable online communication via a portal, apps and alerts and insight into the pension investment sustainability score via an online dashboard.

The following options are available at the ZwitserlevenPensioen:

- Smart Standard
- Smart Investing
- Pension Stabiliser
- Self Investing

[5] Regulation (EU) 2020/852 of 18 June 2020 on the establishment of a framework to facilitate sustainable investment ("EU Taxonomy Regulation").

3.4 Financial Developments

Market Developments

In 2023, ZL PPI delivered a strong financial and commercial result in an environment that remained challenging in terms of geo-political developments, financial markets and inflation. Nevertheless, the DC and PPI markets showed continued growth. At the same time, consolidation continues, leaving a limited number of PPIs on the Dutch market that are all linked to an insurer. Despite strong competition, ZL PPI managed to steadily grow its market share.

After many years, the new Dutch pension law ('Wet toekomst pensioenen') came into force on 1 July 2023. ZL PPI is well-positioned to capture together with its business partners the opportunities in the dynamic Dutch pension market. With a clear focus, solid capital position and commercial momentum, ZL PPI has all ingredients in place to build a leading position in the market. The implementation of the pension reform is still ongoing. Currently PPIs, employers and pensions advisors prepare for the transition to the new legislation. As this transition takes time, employers tend to prolong their contracts for shorter periods until they can transfer their pensions into new pension contracts compliant with the new regulations.

The PPI market has grown significantly in number of participants and Assets under Management in recent years. However, the number of PPIs in the Netherlands is decreasing. Because of the homogenous product PPIs offer, there is a strong price competition between the PPIs. Cost control through economies of scale is therefore an important matter of attention for ZL PPI in order to stay competitive.

Growth

As expected ZL PPI has grown in 2023 in number of customers and services, partly due to the merger with WTW's PPI. An increasing number of large companies has also decided to become client of ZL PPI.

In total 3,900 employers (2022: 3,380) are being serviced by ZL PPI involving 184,958 participants (2022: 117,224). Investments for account of participants increased to € 3,912 million (2022: € 1,641 million). At the end of the year, the 12 month forward annualised premium contribution has risen to € 537 million (2022: € 320 million).

The growth is partly the effect of the merger with WTW's PPI. At year-end 2023, 154 employers with a total of 39,457 participants are included in the totals of ZL PPI. The Assets under management of the WTW's PPI increased from € 1,191 million at acquisition date to € 1,396 million at year-end 2023.

Result

The result before tax in 2023 was € 1,762 thousand positive (2022: € 1,795 thousand positive). Both fee income and expenses increased resulting in a stable result before tax . However administrative expenses were higher in 2023, partly due to an provision recognised for the SLA with SRLEV.

The merger with WTW's PPI had no impact on the operating result at year-end as the result was nil.

Liquidity Position

The liquidity position of a company reflects its ability to pay its current debt with its current assets. In order to stay solvent, the company must have a current ratio of at least 1.0 which means it can exactly meet its current obligations.

The current assets including cash and cash equivalents of ZL PPI at year-end 2023 were € 69.6 million (year-end 2022: € 43.7 million) . The current liabilities at year-end 2023 were € 58.6 million (year-end 2022: € 37.9 million), leading to a current ratio of 1.19 at year-end 2023 (2022: 1.16). This means ZL PPI has a good liquidity position and is able to meet its current obligations.

4 Corporate Governance

4.1 The Board of Directors

The board of ZL PPI consists of two directors who are employed by Athora Netherlands. The board acts in the interest for ZL PPI and all its stakeholders. The board is responsible for managing ZL PPI's outsourcing contracts and pays attention to marketing and sales and the full range of risk management and controls. No staff is directly employed by ZL PPI. Dedicated PPI staff is insourced from Zwitserleven and Athora Netherlands.

Until the merger with ZL PPI at 2 December 2023, WTW's PPI was managed by its own Board of Directors. Since the acquisition of WTW's PPI at 1 April 2023, the board of the PPI consisted of:

- M. Rozema (employed by Athora Netherlands)
- A. Vollenbroek
- A. van Zanten (employed by Athora Netherlands)
- M. Goossens

Internal regulations regarding the management board and supervisory committee respectively have been drawn up to specify and complement the company's articles of association. These regulations as well as the company's articles of association were amended as per 22 December 2023 in order to achieve an updated, balanced and future proof governance, also in view of the merger between WTW's PPI and ZL PPI.

Currently the gender balance of the board of ZL PPI is 100% men and 0% women. For future appointments of Board of Directors and Supervisory Committee members, ZL PPI will follow the principles of its parent Athora Netherlands and take into account all laws and regulations and its diversity in terms of gender, age, experience, nationality and background. The principle of having at least 30% women or 30% men is applied in succession planning for the Board of Directors and Supervisory Committee of ZL PPI. The current directors are in charge since 2013. In case of a vacancy, ZL PPI will always aim to find the best candidate for the position.

4.2 The Supervisory Committee

The Supervisory Committee is charged with the internal supervision of the functioning of the management board. The duty of the Supervisory Committee is to oversee the performance of (the management board of) the company critically. The Supervisory Committee's duty includes, among others, assessing the company's annual report and accounts, supervision on proper accounting procedures and internal audit, assessing the management board's way of dealing with risks in the longer term and supervision on its internal risk management.

The Supervisory Committee currently consists of three members of whom two members are from outside the Athora Netherlands group. The other member is also member of the Executive Committee of Athora Netherlands.

On 2 February 2023, Annemieke Visser-Brons, member of the Executive Committee of Athora Netherlands, joined the Supervisory Committee of ZL PPI as replacement for Angelo Sacca, who left the Supervisory Committee on 1 January 2023. Karin Bisschop left the Supervisory Committee on 1 February 2023.

The Supervisory Committee meets at least four times a year with the Board of Directors.

The members of the Supervisory Committee in 2023 were:

- D.J. Okhuijsen (Chair)
- D.H. Mik
- K. Bisschop (until February 2023)
- A.G. Visser-Brons (as of 2 February 2023, CCO of Athora Netherlands)

Until the merger with ZL PPI as per 2 December 2023, WTW's PPI was supervised by its own supervisory council. Since the acquisition of the PPI of WTW at 1 April 2023, the supervisory council of that PPI consisted of:

- J.M.E. Scherrenberg (Chair)
- D.S. Stots (employed by Athora Netherlands)
- J. H. Erasmus (CFO of Athora Netherlands)

4.3 Report of the Supervisory Committee

The acquisition of WTW's PPI makes 2023 a special year. The acquisition itself as well as the integration and merger with this PPI required the necessary attention of the Board. In this respect, the Supervisory Committee is satisfied with the efforts of ZL PPI's board to manage this year and feels that the board has been able to remain fully in control. The Supervisory Committee of ZL PPI is also satisfied with the operating results, the continued growth and the improvement of the market position in 2023.

In 2023, the Supervisory Committee held six regular meetings. One additional meeting was held in connection with the proposed amendment of articles of association/regulations. These latter were amended in order to achieve an updated, balanced and future proof governance, also in view of the merger between ZL PPI and WTW's PPI. The Supervisory Committee ensured that the proper process was followed to adjust these documents.

The acquisition of WTW's PPI and subsequent integration and merger with ZL PPI has had the continued attention. The implications, benefits and potential risks for the PPI and its customers as well as mitigating measures were discussed at length. The first contours of the combined or best of both worlds product were discussed.

Another important topic is the new Dutch pension Law ('Wtp'). Much attention was paid to the preparations that have been made. We found that ZL PPI is well prepared for the implementation of the new law. We are especially pleased with the support given to employers who have to make important decisions regarding the transition.

A number of topics were discussed during the ordinary meetings, mostly in accordance with the pre-agreed agenda for the year. Interim results were discussed each meeting.
Amongst others, special attention was given to:

- the reports of the key-function holders;
- customer satisfaction;
- compliance;
- SLA's outsourcing parties;
- risk management;
- data quality and cyber security;
- asset management;
- SFDR/ESG and sustainability;
- development and availability of portals.

ZL PPI plans to continue to grow in line with the operational plan discussed during the meetings. The developments in the field of pensions and the implementation of the necessary changes will be closely monitored in this regard. The adaptability of the outsourcing partners will be tested.

Finally, when looking into 2024, we will closely monitor the continued integration of customers from WTW's PPI to the ZL PPI environment and product. We will also monitor the implementation and guidance of customers to a Wtp proof scheme.

Amsterdam, The Netherlands, 24 May 2024

The Supervisory Committee

D.J. Okhuijsen
D.H. Mik
A. Visser-Brons

4.4 Remuneration

Remuneration Policy

ZL PPI is a full subsidiary of Athora Netherlands. The Statutory Board members of ZL PPI (the only staff of ZL PPI) are employed by Athora Netherlands. As such, the Group Remuneration Policy Athora Netherlands applies to all employees working under the responsibility of Athora Netherlands, including employees performing activities for ZL PPI. In addition, the Athora Netherlands' Collective Labour Agreement (CLA) is applicable.

Athora Netherlands' remuneration policy reflects the diversity of needs and preferences of Athora Netherlands' people and ensures that they are recognised and rewarded for their contributions that move the company forward. Athora Netherlands' total rewards are designed to be simple and relevant, empowering people to take control of their career growth and to be the best version of themselves. Athora Netherlands stands for transparency, fairness, inclusion and bias-free rewards, ensuring that everyone has equal opportunities. This enables Athora Netherlands to attract and retain people that are passionate about the company's sustainable growth and serving its customers.

Athora Netherlands operates a careful, controlled and sustainable Group Remuneration Policy which is in line with Athora Netherlands' business and risk management strategy, its risk profile, objectives, risk management practices and the long-term interests and its performance. The Group Remuneration Policy is in accordance with and contributes to solid and effective risk management and does not encourage risk-taking that is in breach of Athora Netherlands' policies and risk appetite.

Governance

The Group Remuneration Policy has been drawn up in compliance with existing legislation and regulations and takes into account the long-term interests of Athora Netherlands and its stakeholders. The Group Remuneration Policy and underlying remuneration policies are aligned with and approved by relevant corporate bodies including the Works Council and the Supervisory Board. The Group Remuneration Policy and its principles are externally published on the website of Athora Netherlands: www.athora.nl.

The Supervisory Board's Remuneration and Nomination Committee (ReNomCo) is responsible

for supporting the Supervisory Board in overseeing the design of the Group Remuneration Policy, remuneration practices, their implementation and operation. The Executive Committee of Athora Netherlands is responsible for the implementation of the remuneration policies.

The Group Remuneration Policy incorporates the requirements which apply to remuneration as included in the Dutch Civil Code, Dutch Financial Markets Supervision Act ('Wet op het financieel toezicht' or 'FMSA'), the Commission Delegated Regulation (EU) 2015/35 ('Solvency II') and the Guidelines on System of Governance of the European Insurance and Occupational Pensions Authority ("EIOPA Guidelines"), as applied to Athora Netherlands and all of its subsidiaries and branches. Additionally, with respect to staff working under the responsibility of ZL PPI, Part C of the Annex to the Regulation on Sound Remuneration Policies 2021 ('Regeling Beheerst Beloningsbeleid 2021' or 'RBB 2021') applies.

Elements of the Group Remuneration Policy

Fixed Annual Compensation

The fixed annual gross salary is based on applicable salary scales and consists of 12 monthly salaries, holiday allowance of 8% and a 13th month payment of 8.33%. Employees are eligible for an annual increase in line with the regulations in the CLA. In addition, the fixed annual compensation may include fixed allowances.

Pension

Employees participate in the Collective Defined Contribution (CDC) pension scheme of Athora Netherlands, which qualifies as a defined contribution scheme for IAS 19 purposes. This scheme is based on a pension accrual with an employee contribution of 4.5%. For employees who were employed by Athora Netherlands as per 31 December 2017 and members of the Executive Committee

with a salary exceeding the maximum pensionable salary for pension accrual, a compensation for the loss of pension accrual is applied. This can be used for individual pension savings. Athora Netherlands does not award or grant discretionary pension awards or other pension arrangements than set out above.

Other Elements

- Mobility

  Athora Netherlands is committed to reduce its carbon footprint. Employees who are eligible to a lease car can choose between a 100% electric car or lease car allowance. In addition, the use of public transport is stimulated by offering all staff a public transport card for their commute.
- Phantom shares

  On 1 January 2023, all employees of Athora Netherlands (Executive Committee members excluded) received conditionally 100 phantom shares to celebrate the 5th anniversary of Athora Group. Each phantom share had a cash equivalent of € 15.02 at time of the award. The phantom shares will vest on 1 July 2024. The unconditional vesting and payout will take place in accordance with the phantom share plan rules.
- One-off payment

  In January 2023, every Athora Netherlands employee received a one-off payment of € 250 net. This to provide some relief from the rising energy and fuel prices.

Actual Remuneration members of the Board of Directors of Zwitserleven PPI and the Supervisory Committee

For more information about the actual remuneration of the Board of Directors and the Supervisory Committee of ZL PPI reference is made to note 10 Related parties in the Financial statements.

Actual Remuneration members of the Board of Directors and the Supervisory Committee of WTW's PPI

In 2023, the Board of Directors and the Supervisory Committee members of WTW's PPI received a fixed fee for the work executed for the PPI.

5 Risk and Capital Management

This capital describes the Risk management system implemented at ZL PPI in 2023. The risk management framework provides information about the risk governance structure and how risks within the ZL PPI are managed to guarantee a sound and controlled environment and achievement of business objectives.

As per 1 April 2023, Athora Netherlands acquired WTW's PPI from WTW. Up until April 1, the Integral Risk Management framework of WTW's PPI was performed under own governance of WTW and the board of this PPI. As per 1 April, the Risk Management framework as established was continued with the same key risk function holder, though not longer facilitated by WTW. Where appropriate, the foundation also complied with the aspects of Athora Netherlands Risk Management Framework, including the outsourcing policy. As of 1 April, the board of the foundation consisted of one director of the ZL PPI, one director of Athora Netherlands (chair) and two previous board members remained in position.

After the legal merger as per 2 December 2023, the board of ZL PPI took ownership of the risks and risk management system of WTW's PPI and further integrated the Risk Management Framework of this PPI into the Risk Management system of the PPL ZL.

5.1 Risk Management System

Risk management is essential to ensure controlled risk-taking in ZL PPI's activities. This must result in the ability to provide assurance to the customers of ZL PPI on its resilience and continuity. To achieve this objective in the most efficient way, ZL PPI embedded risk management in the day-to-day processes and as part of the decision making process. This ensures that existing and emerging risks are properly identified, measured, mitigated, monitored and reported.

The core of the risk management process is supported by the Integrated Control Framework (ICF). The objective of the ICF is to provide reasonable assurance regarding:

- the design, effectiveness and efficiency of ZL PPI's management activity, operations and processes;
- the reliability of ZL PPI's financial, operational and other internal and external reporting; and
- compliance with regulatory requirements.

To fully understand the risk implications of ZL PPI's strategic plans and to ensure that the associated activities are based on sound hypotheses and assumptions, at least once a year a Risk Self-Assessment (RSA/ERB) is performed by the Board in cooperation with Athora Netherlands' Operational Risk Management (Athora Netherlands ORM) and other relevant specialists from Athora Netherlands. The RSA gives an overview of the risk landscape ZL PPI is operating in and provides input on the assessment of the overall level of control. If necessary, additional measures can be taken to mitigate the risk of exceeding risk tolerance limits.

5.2 Risk Management Governance

Risk Management Governance

ZL PPI's risk management system is set out in the Risk Management Policy Governance & Risk Management. The Risk Management Policy is incorporated in the integrated risk management policy structure of Athora Netherlands. The policy structure ensures timely identification and assessment of risks and adequate monitoring and reporting of the material risks, both at board and operations level. At least once a year the Risk Management Policy is assessed, adjusted if necessary and approved following regular governance.

Risk Management Organisation

At the highest level of the organisation, the Board of ZL PPI exercises risk oversight on behalf of the shareholders of ZL PPI. The manager of Athora Netherlands' ORM department is appointed as the key function holder for the risk management function (IORP II). In the execution of this task, the key function holder relies upon risk control activities performed by other supporting functions within

Athora Netherlands, e.g. Legal, Operational Risk Management, Compliance. The director of Athora Netherlands' Audit is appointed as function holder Audit.

To ensure control over the activities exercised by ZL PPI and those activities that have been outsourced, all processes are subject to the three lines of defence model. The first line is represented by the risk control activities performed by the Directors of the PPI and their management and monitoring of the overall risk profile of the outsourced activities. The second line has a monitoring role in respect of risk management actions and activities performed by the first line. The third line is represented by Audit Athora Netherlands. The main responsibility of the third line is to provide independent assurance to the Board and the Supervisory Committee.

5.3 Risk Management Process and Integrated Control Framework

Risk management is a continuous process of identifying and assessing risks and establishing appropriate controls. Risk management is an inextricable part of the strategy including policy, processes, procedures, operational embedding, allocation of capacity and responsibilities, and independent testing of control effectiveness. The first and second line departments have been assigned a responsibility in this process, which is supported by the Integrated Control Framework (ICF).

The ICF provides the basis for the internal control system on risk management maturity. It contains core components that together form the basis for sound and controlled business operations within Athora Netherlands including ZL PPI, and demonstrably supports being in control. It measures the maturity of risk management and ensures steering on correct and complete risk reports via management controls and process key controls. For all components within the ICF, standards are included to set the minimum requirements. Each year the Board of the PPI assesses the effectiveness of its Management controls and each quarter it monitors the effectiveness of the risk management systems at its outsourcing partners.

Zwitserleven and Cardano report on a quarterly basis to the board of ZL PPI on the effectiveness of their risk management systems as agreed within the SLA. Outcomes are discussed in the board of ZL PPI, where also the progress on action points is monitored. Each year Cardano and Zwitserleven report the level of internal control over the outsourced activities to the PPI in a separate ISAE 3402 report. The reports are evaluated by ZL PPI, and the impact on the PPI is assessed. If necessary ZL PPI will take required actions.

The Board of WTW's PPI used a similar methodology for monitoring outsourcing risks via detailed quarterly IRM report, also largely containing performance and quality measurements of its outsourcing partners. As of 2 December 2023, both risk management systems merged and are discussed at the board of the ZL PPI.

5.4 Relevant Risks

Risk Classification

ZL PPI has chosen a business model with a limited number of financial risks. ZL PPI itself does not run any investment risks because it invests for the account and risk of the (former) participants. An important task of ZL PPI is of course concerned with the investment risks for it its participants. ZL PPI does not have risks in the event of mortality or disability, these are accommodated under insurer Zwitserleven.

ZL PPI defined and structured several risk types based on its own assessment of risks given its risk profile and taking into account applicable laws and regulations. The risk classification is structured in main risk types and corresponding sub-risk types.

The most relevant risks are: strategic risk, operational risk (including outsourcing and HR risk) and compliance risk. Financial risks are predominantly counterparty risk and liquidity risk. To minimise the risks of the PPI ZL, yearly a risk assessment/ ERB is held. Identified risk are classified and monitored and, if needed, additional actions are defined.

Strategic Risk

Strategic risks are risk that relate to high-level goals, aligned with and supporting the entity's mission. These risks can have an impact on gross income and operational expenses and eventually continuity.

For the continuity of the ZL PPI it is important that it is supported by Athora Netherlands. Other important conditions for continuity are a) a good perspective in the market b) alignment with the parent's strategy c) good competitive position d) meeting the capital requirements The ZL PPI considers the new Wtp regulation an excellent opportunity for added value and further growth, the strategy is clearly connected to the Athora Netherlands and Athora Group strategy, the market share has been growing steadily for years and ZL PPI is meeting capital requirements.

ESG risks are identified and classified as strategic risk.

Operational Risk

Operational risk is the risk of direct or indirect losses due to inadequate or deficient internal processes and systems, owing to inadequate action being taken, human error or external events. In this sense, operational risk is overarching in nature. ZL PPI outsourced the execution of its main operating activities to outsourcing partners and remains responsible for the management of the associated risks.

ZL PPI recognises several types of operational risk:

1. Product and Customer Risk/ Business Model Risk

An important risk for ZL PPI is that the product specification and pricing do not correspond to the customer's perception. ZL PPI products are offered to the market through a specific marketing and distribution strategy. Products and pricing are developed within Zwitserleven based on the latest market developments. ZL PPI has outsourced the Product Approval and Review Process (PARP) to the PMP which advises ZL PPI's management board.

At Zwitserleven, the Product Market Pricing management team (PMP) is established. The PMP reports about and gives account on product related developments. ZL PPI is represented in the PMP. ZL PPI's product related issues are separately scheduled during the PMP meetings.

2. Execution and Process Management Risk/ Third Party Risk

As back office processes and asset management activities are outsourced, ZL PPI carefully monitors the quality of the processes and the effectiveness of existing controls within the service providers. The effectiveness of controls are monitored by ZL PPI and incident analysis reports or possible customer complaints are received and discussed. ZL PPI addresses concerns and proposes additional actions to be taken. To provide additional assurance, both Cardano and Zwitserleven report the results of the effectiveness of internal control in an ISAE 3402 report. For 2023, the PPI ZL also received and monitored ISAE reports of the WTW's PPI outsourcing partners.

At Zwitserleven, an Operational Risk and Compliance Management meetings (ORC MTs) are established. The ORC MT is responsible for managing the non-financial risks incurred by the business or functions. ZL PPI is represented in the ORC MT of Pensions. Topics related to the PPI are explicitly incorporated into the ORC MT meetings.

3. Cyber and Information Security Risk

IT risk and business continuity risk are primarily related to the outsourced DTC and security information processes to Zwitserleven. The PPI supervises these risks by actively monitoring the SLA reports. In the ORC MT, ZL PPI may address concerns and propose additional actions to be taken. Effectiveness of general IT-controls at Zwitserleven is also part of the ISAE report of Zwitserleven and is frequently discussed by the Board Members with specialists of Zwitserleven. A cyber risk analysis performed on the PPI product showed that the cyber risk for ZL PPI itself is low.

For the outsourced processes for WTW's PPI, a similar monitoring process is in place whereby service providers report on cyber and security risks. As per December 1, a large part of the processes and IT

infrastructure of service provider InAdmin was successfully incorporated within the Zwitserleven IT infrastructure.

Vulnerability of systems at all service providers are regarded as emerging risk and additional and ongoing reporting requirements are set by ZL PPI in order to monitor adequate measures.

Other operational risks such as internal fraud, security, safety and personnel and model risk are monitored likewise via the internal reporting process of Zwitserleven.

4. Compliance Risk

Compliance risk is the risk that an organisation is potentially able to suffer legal or regulatory sanctions, material financial loss, or loss of reputation as a result of non-compliance with applicable laws, regulations, rules, self-regulatory standards, codes and unwritten rules.

Non-compliance with integrity and/or conduct related rules can potentially lead to regulatory action, financial loss and/or damage to the reputation of ZL PPI, for example fines, compensation, disciplinary action, imprisonment or exclusion proceedings.

Laws and regulations within scope pertain among other things to those laws and regulations as supervised by the Authority for the Financial Markets (AFM), the Dutch Central bank (DNB), the Authority for Consumers and Markets (ACM) and the Data Protection Authority (AP) for aspects related to non-financial risks. This includes the Dutch pension law, fiscal rulings, the Dutch Financial Supervision Act (Wft), the Dutch Money Laundering and Terrorist Financing (Prevention) Act (Wwft), the Dutch Sanctions Act, as well as relevant European laws.

Athora Netherlands annually analyses the risks related to sanction regulations, money laundering and terrorist financing on the basis of a Systematic Integrated Risk Assessment (SIRA). In 2023, ZL PPI performed an independent SIRA with support from Athora Netherlands' Compliance department.

Athora Netherlands assesses product specific risks with regard to sanctions, money laundering and terrorist financing on a regular basis. During 2023 Athora Netherlands continued to monitor those risks and to embed remediation activities with regard to regulations relating to anti-money laundering and countering the financing of terrorism. These activities will be continued in 2024. Athora Netherlands has key risk indicators in place with regard to financial economic crime and operates within the acceptable key risk indicators norms. ZL PPI closely monitored actions taken.

In Athora Netherlands' efforts to ensure compliance with applicable laws and regulations, instances of non-compliance can potentially occur. These instances including a timely plan to address and resolve current and future cases, are shared with the regulators.

Compliance risk is also managed through the SLA with Zwitserleven (SRLEV N.V.) and the investment management agreement with Cardano.

At least quarterly, the Athora Netherlands Compliance department proactively consults with the board members of ZL PPI where issues and developments are exchanged.

Once a year, the Athora Netherlands Compliance department attends a meeting of the Supervisory Committee of ZL PPI, where specific compliance topics are discussed.

Examples of these topics are:

- Compliance with existing laws and regulations Implementation of new laws/regulations;
- Incidents and complaint reports.

5. Counterparty Default Risk

ZL PPI defines counterparty default risk as the risk of potential losses due to an unexpected payment default of the counterparties. The main source of counterparty default risk is the risk of customers not fulfilling their payment obligations. Zwitserleven is responsible for the execution of the payment arrears' process in accordance with the Pensions Act and for meeting legal deadlines. The remaining counterparty risk for ZL PPI is marginal.

6. Liquidity Risk

Liquidity risk is in the risk assessment defined as the risk of ZL PPI not having enough liquid assets to meet its financial liabilities in the short-term or in times of a stress situation, without incurring unacceptable costs or losses. ZL PPI has a current account relationship with Zwitserleven for the services provided. This interest bearing current account provides a credit facility to ensure a sufficient cash position, making the liquidity risk being low. The PPI monitors liquidity risk via internal reporting of Zwitserleven.

5.5 Developments

The risk management and audit activities have been organised within the key functions risk management and internal audit. Both key functions have been outsourced to Athora Netherlands and key function holders have been appointed. The Athora Netherlands' manager ORM is appointed as the key function holder risk management. The holder of the internal audit function is the director Audit appointed at Athora Netherlands. Given the organisational structure of ZL PPI this was considered to be the most effective and sustainable way to organise the risk management and audit activities.

In accordance with the risk management policy of the PPI ZL a risk self assessment (RSA), also called ERB (Eigen Risico beoordeling) was organised in March 2023 to determine whether ZL PPI's risk landscape had changed. The RSA was executed with the support of Athora Netherlands' ORM department.

All risk categories were rated higher than in 2022, whereby Financial Risk, Operational Risk and Compliance Risk are most outstanding. New Risk events regarding the migration and conversion of WTW's PPI affected the risk weight on all above mentioned risk categories and were also included as items in the strategic risk, as the transition could impact governance as well. The accurate and timely implementation of Wtp, along with the upcoming conversion of WTW's PPI caused the strong increase in risk within the Compliance Risk category.

During the year 2023 it was decided to implement the portfolio migration in 2024, and the WTW's PPI IT landscape was to be maintained while the InAdmin support ended at the end of 2023. This required an impressive action plan to get the technical infrastructure up and running, and to embed and implement operational processes and knowledge, and timely closing contract agreements with suppliers, to keep providing adequate customer support for the WTW's PPI customers. Proper risk management and adequate management steering resulted in a successful embedding of the InAdmin processes at Zwitserleven.

Sustainability has become very important and as law and regulation is requiring further majority and transparency for PPI and its outsourcing partners, these risks regarding sustainability have found a more prominent place in the RSA/ERB. Participant Risk (not meeting customer expectations on its pension accrual) is also included and discussed in the ERB, which has shown that the lifecycle mitigates this partly, but never 100%. Duty of care is therefore a continuing process that requires monitoring within the PPI ZL.

In 2023 there have been no cybersecurity incidents at ZL PPI. Ransomware and data-breaches are still seen as major threats to the ZL PPI business processes with potential serious business – and reputational damage. The Information Security department at Athora Netherlands is monitoring these risks via the Security Operations Center. Vulnerability of systems and possible threats at outsourcings partners are regarded as emerging risk and additional and ongoing requirements will be set by ZL PPI in respect of requirements at the outsourcings partners.

In general, outsourcing remains the key element in ZL PPI's business organisation. The associated risks are monitored through the day to day monitoring of the SLA through the Service Level Reports and

assurance reports (ISAE 3402 reports) from its outsourcing partners (Zwitserleven and Cardano) and since December 2023 also for the outsourcing partners of the WTW's PPI. All developments are discussed in MT meetings which are also participated by Athora Netherlands ORM, Audit Athora Netherlands and specialists of Athora Netherlands.

During meetings with AFM and DNB several developments were a topic of the conversation. Also the results of several surveys in which ZL PPI participated were discussed. In addition questionnaires (integrity risk, risicoscore toelichting DNB and SBA NFR (Sector Brede Analyse Niet Financiële Risico's) were completed for DNB. In all occasions no issues have been identified.

Complying to law and regulations due to the introduction of the new Dutch pension Law (Wtp) and the continuous monitoring of 'WWft' requirements are emerging risks also in 2024.

5.6 Capital Management

Legal Requirements

The minimum capital a PPI entity is required to have is determined in chapter 9 of the Decree on Prudential Rules for Financial Undertakings ('Besluit prudentiële regels Wft', Bpr).

PPI entities have to meet the following capital requirements:

- Minimum capital requirement (article 48 Bpr): € 500 thousand;
- Minimum solvency requirement (article 63a Bpr): at least 0.2% of the amount of assets under management to the extent that this exceeds € 250 million with a maximum of € 20 million. To qualify for the minimum of 0,2% the PPI must have an adequate professional liability insurance. If the PPI chooses not to take on such insurance coverage, the solvency requirement is at least 0.3%.

The calculation of the capital and solvency position of ZL PPI is further explained and reported in the Financial statements under Note 4 Equity. The PPI is fulfilling the minimum requirements.

Financial Statements

6 Financial Statements

6.1 Balance Sheet

Before result appropriation and in € thousands	Note[1]	December 31, 2023[2]	31 December 2022
Assets			
Investments for account of participants	1	**3,911,719**	1,640,523
Receivables and accrued assets	2	**43,391**	23,581
Cash at banks	3	**26,202**	20,164
Total assets		**3,981,312**	**1,684,268**
Equity			
Share capital		**225**	225
Share premium reserve		**3,725**	3,725
Statutory reserve		**3,250**	–
Other reserves		**2,172**	603
Result current year		**1,308**	1,332
Total equity	**4**	**10,680**	**5,885**
Liabilities			
Liabilities to participants	5	**3,911,719**	1,640,523
Other provisions	6	**357**	–
Other payables and accruals	7	**58,556**	37,860
Total liabilities		**3,970,632**	**1,678,383**
Total equity and liabilities		**3,981,312**	**1,684,268**

1. The references next to the financial statement items relate to the notes to the financial statements in chapter 8.
2. The amounts as of 31 December 2023 include the amounts of the ZL PPI including the merged PPI of WTW.

6.2 Profit and Loss Account

In € thousands	Note[2]	2023	2022
Results for account of PPI			
Income			
Management fee income		**7,677**	4,708
Other fee income		**5,118**	3,555
Other income		**1,553**	600
Total income	**11**	**14,348**	**8,863**
Expenses			
Administrative expenses		**11,764**	6,971
Other expenses		**822**	97
Total expenses	**12**	**12,586**	**7,068**
Result before tax		**1,762**	**1,795**
Taxation		**455**	463
Result after tax		**1,307**	**1,332**
Result for account of participants			
Premium contributions		**536,866**	319,526
Investment result participants	13	**376,048**	(324,073)
Incoming transfer values		**263,477**	94,771
Outgoing transfer values		**(49,557)**	(21,282)
Expiration capital		**(30,692)**	(15,001)
Deducted costs (Management fees)		**(7,678)**	(4,708)
Change in provision of obligation for risk participants		**1,088,464**	**49,233**

1. The references next to the financial statement items relate to the notes to the financial statements in chapter 8.
2. The amounts for 2023 include the amounts of the ZL PPI including the merged PPI of WTW from 1 April 2023 onwards.

6.3 Cashflow Statement

In € thousands	2023	2022
Cash flow from operating activities		
Result after tax	**1,308**	1,332
Change in operating assets and liabilities:		
Change in advances and liabilities	**1,480**	1,033
Net cash flow from operating activities	**2,788**	**2,365**
Cash flow from financing activities		
Effect of WTW's PPI merger	**3,250**	—
Net cash flow from financing activities	**3,250**	**—**
Net increase in cash and cash equivalents	**6,038**	**2,365**
Cash and cash equivalents 1 January	**20,164**	17,799
Cash and cash equivalents as at 31 December	**26,202**	**20,164**

7 Accounting policies for the Financial Statements

7.1 General Information

Zwitserleven PPI N.V. (further referred to as: 'ZL PPI'), incorporated and established in the Netherlands, is a public limited company incorporated under the laws of the Netherlands. Until April 2023 ZL PPI had its registered office located in Utrecht, the Netherlands and had its principal place of business located at Burgemeester Rijnderslaan 7, 1185 MD Amstelveen, the Netherlands. Since May 2023 ZL PPI has its principal place of business located at Basisweg 10, 1043 AP Amsterdam, the Netherlands. From 2 December 2023, the registered office of ZL PPI was located in Amsterdam as well. The registration number at the Dutch Chamber of Commerce Trade is no. 55646484.

After the acquisition of the Foundation of WTW's PPI by Athora Netherlands on 1 April 2023, on 2 December 2023 the Foundation was converted into a private company and hereafter merged into Zwitserleven PPI with, from a legal perspective, retroactive effect as of 1 January 2023. Applying the "pooling of interests" method the carrying values of assets and liabilities as well as the income and expenses of WTW's PPI are included in the 2023 financial statements of ZL PPI as from 1 April 2023, the date that Athora Netherlands acquired the PPI from WTW. From that date both PPIs were under common control of Athora Netherlands. Therefore, the comparatives of 2022 remain unchanged in the 2023 financial statements of ZL PPI.

The following table shows the balance sheet at the date of the acquisition 1 April 2023 and the profit and loss account of WTW's PPI for the first quarter of 2023. The acquisition done by Athora Netherlands is reflected by ZL PPI through truly applying the pooling of interest method.

The profit and loss account of WTW's PPI for the first quarter of 2023 is presented in order to enable the reader of this Annual Report to gather the complete information for the financial year 2023.

Balance sheet of WTW's PPI as of 1 April 2023

Before result appropriation and in € thousands	1 April 2023
Assets	
Investments for account of participants	1,190,951
Receivables and accrued assets	13,551
Cash at banks	6,743
Total assets	**1,211,245**
Equity	
Share capital	–
Statutory reserve	3,250
Total equity	**3,250**
Liabilities	
Liabilities to participants	1,190,951
Other provisions	177
Other payables and accruals	16,867
Total liabilities	**1,207,995**
Total equity and liabilities	**1,211,245**

Profit and loss account of WTW's PPI for the first quarter 2023 before the merger with ZL PPI

In € thousands	1st quarter 2023
Results for account of PPI	
Income	
Management fee income	630
Other fee income	325
Other income	469
Total income	**1,424**
Expenses	
Administrative expenses	1,134
Other expenses	290
Total expenses	**1,424**
Result before tax	**—**
Taxation	0
Result after tax	**—**

The balance sheet and profit and loss account of ZL PPI as of year-end 2022 are presented in the Financial statements as comparative figures, excluding the figures of WTW's PPI.

The acquisition of WTW's PPI and the merger of the PPIs did not cause any costs for ZL PPI as the acquisition was executed by Athora Netherlands.

No shares have been issued during the merger. The foundation capital of WTW's PPI has been recognised as Statutory reserve on the balance sheet of ZL PPI.

Group Structure

ZL PPI is a wholly owned subsidiary of Athora Netherlands with a registered office at Amstelveen, the Netherlands. Athora Netherlands is a wholly owned subsidiary of Athora Netherlands Holding Ltd. with a registered office at Dublin, Ireland, whose ultimate parent company is Athora Holding Ltd. domiciled in Bermuda.

Related Parties

ZL PPI's related parties are its ultimate parent Athora, its parent Athora Netherlands, affiliates and ZL PPI's key management personnel and their close family members.

Tax Group

Athora Netherlands and its subsidiaries, including ZL PPI, form a tax group for corporate income tax and value added tax (VAT) and as a result are jointly and severally liable for the fiscal unity's corporate income tax and VAT liabilities.

7.2 Basis of Preparation

The financial statements of ZL PPI have been prepared in accordance with the provisions of Book 2, Part 9 of the Netherlands Civil Code and the associated Guidelines for Annual Reporting in the Netherlands issued by the Dutch Accounting Standards Board. ZL PPI reports in compliance with standard RJ611.

The financial statements have been prepared based on a going concern basis executed by the company. A specific assessment of the company's ability to continue as a going concern and to continue its operations for the foreseeable future has been executed.

7.3 General Accounting Policies

The accounting policies set out below have been applied consistently to all periods presented in the financial statements. The financial statements have been prepared on an accrual basis.

Functional Currency and Reporting Currency

The financial statements have been prepared in thousands of euros (€). The euro is the functional and reporting currency of ZL PPI. ZL PPI only invests in investment funds stated in euros. All financial data presented in euros is rounded to the nearest thousand, unless stated otherwise.

7.4 Accounting Policies Applied to the Valuation of Assets and Liabilities

Assets are recognised in the balance sheet when it is probable that future economic benefits associated with the item will flow to the company and the cost of the item can be measured reliably. Liabilities are recognised in the balance sheet when it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation and the amount has been reliably estimated.

Investments for Account of Participants

ZL PPI is not exposed to any risk attached to investments on behalf of participants. The investments are recognised at the transaction date. Investments for account of participants and the corresponding liabilities to participants are recognised as an equal amount simultaneously in the balance sheet.

Any gains and losses on investments for account of participants are added directly to the liabilities to participants.

The investments for account of participants are entirely made in investment funds and are disaggregated based on the underlying investment type:

- Investment property;
- Shares and similar investments;
- Fixed-income investments.

The fair value of these investments is determined based on quoted prices in an active market or other available market data.

Other investments for account of participants mainly comprise cash and deposits falling due in less than 12 months. For these investments their fair value is deemed to equal their nominal value.

Receivables and Accrued Assets

All the items classified as receivables and other accrued assets have the maturity of less than 12 months. These items are measured at nominal value.

Receipts and Receivables from Participants

The item corresponds to the amounts receivable from employers of participants in ZL PPI.

Corporate Income Tax

Corporate income tax relates to recoverable or payable tax for the reporting period and taxes receivable or due for previous periods, if any. Current tax assets and liabilities are measured using the applicable tax rate.

Receivables from Group Companies

The item corresponds to the current accounts with Zwitserleven and Athora Netherlands.

Cash at Banks

Cash at banks include bank balances and demand deposits with a remaining maturity of less than one month. These balances are measured at amortised cost based on the effective interest method net of impairment losses, if any.

Equity

Share Capital and Share Premium Reserve

The share capital comprises the issued and paid-up ordinary shares. The share premium reserve concerns capital that has been paid in above the nominal value of the issued ordinary shares.

Statutory Reserve

The statutory reserve is the restricted capital of a converted legal entity. The statutory reserve may not be used for a purpose other than defined in the articles of association. This applies to legal entities that had the legal form of a foundation before conversion. It comprises the foundation capital of WTW's PPI.

Other Reserves

The other reserves comprise net results of prior years.

Result Current Year

This concerns the result over the current reporting period net of income tax.

Liabilities to Participants

This item concerns the liabilities corresponding to the investments for account of participants. The amount recognised mirrors the fair value of the investments for account of participants (refer to the section "Investments for account of participants"). In accordance with the Institutions for Occupational Retirement Provision (IORP) regulations and the contracts with the participants' employers dependants' benefits are charged against the liabilities.

Other Provisions

Provisions are recognised if there is a legally enforceable or constructive obligation arising from events in the past, the settlement of which is likely to require an outflow of assets, and a reliable estimate of the obligation can be made. Provisions are measured at the present value of the expected future cash flows. Additions and any subsequent releases are recognised in the profit and loss account.

Other Payables and Accruals

All the items classified as other payables and accruals fall due in less than 12 months. These payables are measured at nominal value. These payables comprise mainly the credit balances with the participants.

7.5 Principles for the Determination of the Result

Income and expense are allocated to the period to which they relate. Costs are recognised within in the cost category to which they relate.

Results for Account of PPI

Income

Income primarily consists of (asset) management and administration fees, which are recognised in the reporting period in which the services are provided.

Expenses

Expenses consist primarily of the execution expenses (corresponding to collection and administrative activities) as well as ZL PPI's allocated staff costs. These expenses are recognised as incurred.

Tax

Tax on profit is calculated using the applicable tax rate, taking into account the effects of tax facilities.

Results for Account of Participants

Premium Contributions

The amount corresponds to the premiums from the participants received in the reporting period.

Incoming Transfer Values

The item corresponds to the amounts received in the course of pension scheme transfers from other entities.

Investment Result Participants

This item comprises realised and unrealised changes in the fair value of the investments for account of participants.

Outgoing Transfer Values

The item corresponds to the amounts paid to the other entities in the course of pension scheme transfers.

Expiration Capital

The item corresponds to the amounts becoming available to the participants as a result of policies in the pension schemes, that have reached their maturity date. The participants may subsequently decide about the way, in which the benefits would be paid out.

Deducted Costs

This item corresponds to the management fees directly deducted from the deposits of participants.

7.6 Accounting Policies for the Cashflow Statement

The cashflow statement is prepared according to the indirect method, and distinguishes between cash flows from operational, investment and financing activities. It only comprises cashflows for account of ZL PPI, not for the account of the participants of the ZL PPI.

7.7 Contingent Liabilities and Commitments

Contingent liabilities are liabilities not recognised in the balance sheet because the existence is contingent on one or more uncertain events that may or may not occur in the future not wholly within the control of ZL PPI. It is not possible to make a reliable estimate of such liabilities.

8 Notes to the Financial Statements

1 Investments for Account of Participants

Breakdown of Investments for Account of Participants

In € thousands	2023	2022
Shares and similar investments	**2,741,436**	1,093,869
Fixed-income investments	**1,039,009**	450,948
Investment property	**138,732**	92,763
Investments in investment funds	**3,919,177**	**1,637,580**
Cash and other receivables of participants	**(7,458)**	2,943
Other investments	**(7,458)**	**2,943**
Total	**3,911,719**	**1,640,523**

The increase in the amount of investments for account of participants is due to the expansion of ZL PPI and the merger with WTW's PPI in 2023. The number of contracts signed with employers increased from 3,380 at year-end 2022 to 3,900 at year-end 2023. Accordingly the number of participants involved increased to 184,958 (year-end 2022: 117,224 participants).

The premiums received from participants and invested in investment funds increased by € 217 million to € 537 million in 2023. The classification of the investment funds into shares and similar investments, fixed-income investments and investment property is based on a high-level split of the underlying investment categories. Due to timing differences the actual breakdown can vary slightly, but this is corrected periodically. The investment funds are valued at fair value.

Cash and other receivables of participants are also classified as investments. This amount includes cash balances and dividend tax assets for account of participants as well as premium received not yet invested. Premiums received in 2023 for 2024 are deducted as they are not part of the investment total yet.

Statement of Change of Investments for Account of Participants 2023

In € thousands	Shares and similar investments	Fixed-income investments	Investment property	Other investments	Cash and other receivables of participants	Total
Balance as at 1 January	**1,093,869**	**450,948**	**92,763**	**-**	**2,943**	**1,640,523**
Effect of WTW's PPI merger	901,577	290,668	–	–	(1,294)	**1,190,951**
Purchases and advances	551,394	462,663	34,423	–	–	**1,048,480**
Revaluations	295,365	67,988	15,210	–	–	**378,563**
Disposals	(62,391)	(271,635)	(3,664)	–	–	**(337,690)**
Other	(38,378)	38,377	–	–	(9,108)	(9,109)
Balance as at 31 December	**2,741,436**	**1,039,009**	**138,732**	**-**	**(7,458)**	**3,911,718**

Statement of Change Investments for Account of Participants 2022

In € thousands	Shares and similar investments	Fixed-income investments	Investment property	Other investments	Cash and other receivables of participants	Total
Balance as at 1 January	**1,024,929**	**479,983**	**84,366**	**1,691**	**(513)**	**1,590,456**
Purchases and advances	311,210	192,527	26,811	–	–	**530,548**
Revaluations	(179,001)	(127,614)	(17,463)	–	–	**(324,078)**
Disposals	(63,269)	(93,948)	(951)	(1,691)	–	**(159,859)**
Other	–	–	–	–	3,456	**3,456**
Balance as at 31 December	**1,093,869**	**450,948**	**92,763**	**–**	**2,943**	**1,640,523**

Hierarchy in Determining the Fair Value of Investments

The investments for account of participants are mainly made in investment funds. Investment funds are recognised at fair value and classified into different categories. Those categories depends on the parameters used to determine the fair value and provides further insight into the valuation. The classification of the fair value hierarchy is based on ruling RJ 290.916. The categories are explained below:

Category 1 – Fair Value Based on Quoted Prices in an Active Market

Quoted prices from exchanges, brokers or pricing institutions are observable for properties and all financial instruments in this valuation category. In addition, these financial instruments are traded on an active market, which allows the price to accurately reflect current and regular market transactions between independent parties. The investments in this category mainly concern listed equities and bonds, including investment funds for account of policyholders whose underlying investments are listed.

Category 2 – Valuation Performed by an Independent Party

This category includes property and financial instruments for which no quoted prices are available but whose fair value is determined using taxations and valuations performed by independent parties.

Category 3 – Net Present Value

The net present value method is applied for the determination of fair value of investments.

Category 4 – Other Methods

Any other suitable method is used to determine the fair value of financial instruments and property, e.g. the information taken from actual funds-reports.

Fair Value Hierarchy 2023

In € thousands	Carrying amount	Fair value Category 1	Category 2	Category 3	Category 4	Total
Shares and similar investments	**2,741,436**	2,741,436	–	–	–	**2,741,436**
Fixed-income investments	**1,039,009**	1,039,009	–	–	–	**1,039,009**
Investment property	**138,732**	138,732	–	–	–	**138,732**
Other investments	**-**	–	–	–	–	**-**
Cash and other receivables of participants	**(7,458)**	(7,458)	–	–	–	**(7,458)**
Total	**3,911,719**	**3,911,719**	**-**	**-**	**-**	**3,911,719**

Fair Value Hierarchy 2022

In € thousands	Carrying amount	Fair value Category 1	Category 2	Category 3	Category 4	Total
Shares and similar investments	**1,093,869**	1,093,869	–	–	–	**1,093,869**
Fixed-income investments	**450,948**	450,948	–	–	–	**450,948**
Investment property	**92,763**	92,763	–	–	–	**92,763**
Other investments	**-**	–	–	–	–	**-**
Cash and other receivables of participants	**2,943**	2,943	–	–	–	**2,943**
Total	**1,640,523**	**1,640,523**	**-**	**-**	**-**	**1,640,523**

2 Receivables and Accrued Assets

Specification Receivables and Accrued Assets

In € thousands	2023	2022
Receipts from participants	**27,872**	17,656
Receivables from participants	**8,608**	5,925
Receivables from group companies	**5,165**	—
Other receivables	**1,746**	–
Total	**43,391**	**23,581**

Receipts from Participants

Receipts from participants include prepaid premium contribution for the year 2024, risk premium and costs to be settled and expiration capital to be paid.

Receivables from Participants

Receivables from participants relates to premium contribution not yet received.

Other Receivables

Other receivables include settlement account balances.

3 Cash at Banks

Breakdown of Cash at Banks

In € thousands	2023	2022
Short-term bank balances	**26,202**	20,164
Total	**26,202**	**20,164**

The cash at banks concerns balances on bank accounts for account of ZL PPI at ABN Amro Bank and BNP Paribas which are at free disposal of the entity. Cash amounts for account and risk of participants not yet invested are reported under investments for account of participants as other investments.

4 Equity

Statement of Changes in Total Equity 2023

In € thousands	Share capital	Share premium reserve	Statutory reserve	Other reserves	Result current year	Total equity
Balance as at 1 January	**225**	**3,725**	**-**	**603**	**1,332**	**5,885**
Transfer of net result 2022	-	-	-	1,332	(1,332)	**-**
Effect of WTW's PPI merger	-	-	3,250	-	-	**3,250**
Conversion of debt to equity	-	-	-	236	-	**236**
Net result 2023	-	-	-	-	1,308	**1,308**
Balance as at 31 December	**225**	**3,725**	**3,250**	**2,172**	**1,308**	**10,680**

Due to the merger with ZL PPI in 2023 the foundation capital of WTW's PPI was added as Statutory reserve to the total equity of ZL PPI through a capital contribution by Athora Netherlands. No additional shares have been issued.

In 2023 the amount of € 236 thousand was converted from a provision which was recognised on the acquisition balance sheet of WTW's PPI to equity and added to the other reserves.

Statement of Changes in Total Equity 2022

In € thousands	Share capital	Share premium reserve	Statutory reserve	Other reserves	Result current year	Total equity
Balance as at 1 January	**225**	**3,725**	**-**	**(274)**	**878**	**4,554**
Transfer of net result 2021	-	-	-	878	(878)	**-**
Net result 2022	-	-	-	-	1,332	**1,332**
Balance as at 31 December	**225**	**3,725**	**-**	**603**	**1,332**	**5,885**

The share capital amounts to € 1,125,000 and comprises 112,500 ordinary shares with a nominal value of € 10 each. Of all shares, 22,500 shares are issued and fully paid up.

Athora Netherlands has given an additional capital guarantee of € 3,159 thousand to WTW's PPI. This guarantee is transferred to ZL PPI after the merger of the PPIs. The PPI has not drawn on that guarantee at year-end 2023.

Calculation of the Capital and Solvency

The calculation of the capital for a PPI entity is based on article 63a 'Besluit prudentiele regels' (Bpr). The minimum capital for a PPI according to article 48 Bpr is € 500.000 and may consist of:

- the issued and fully paid-up share capital;
- reserves, excluding revaluation reserves;
- (interim) results as long as they are positive and audited, minus dividends to be paid.

The surplus or short-position of the capital or solvency is based on the total capital minus the capital respectively solvency requirement.

Capital and Solvency Position of ZL PPI

The objective of the board of ZL PPI is to ensure that there is sufficient capital to fulfil obligations towards participants and meet legal requirements.

With a total capital of € 10,680 thousand the minimum capital requirement of € 500 thousand is met with a surplus of € 10,180 thousand.

The Assets under Management of ZL PPI at year-end 2023 are € 3,912 million. In 2023 the Assets under management exceeded the amount of € 250 million, leading to an additional solvency requirement of € 7,323 thousand (above the minimum solvency requirement of € 500 thousand). This results in a total amount of required solvency of € 7,823 thousand. With a total capital of € 10,680 thousand (including the audited result of the year 2023) the solvency surplus is € 2,857 thousand at year-end 2023.

Legal Capital and Solvency Requirements

In € thousands	2023	2022
Legal capital requirements		
Share capital	**225**	225
Share premium reserve	**3,725**	3,725
Statutory reserve	**3,250**	–
Other reserves	**2,172**	603
Result current year	**1,308**	1,332
Total capital	**10,680**	**5,885**
Minimum capital requirement	**500**	500
Capital: surplus	**10,180**	**5,385**
Solvency requirements		
Share capital	**225**	225
Share premium reserve	**3,725**	3,725
Statutory reserve	**3,250**	–
Other reserves	**2,172**	603
Result current year	**1,308**	1,332
Total capital	**10,680**	**5,885**
Minimum solvency requirement	**500**	500
Minimum solvency requirement for AuM exceeding € 250 million	**7,323**	2,781
Solvency: surplus	**2,857**	**2,604**

Capital Requirements Based on Risk Analysis

In addition to above mentioned requirements, PPI entities are obliged to perform a risk analysis on a regular basis to determine the residual risk after implementation of the risk management measures. The residual risk has to be quantified in order to be able to calculate an additional capital requirement for the PPI entity if necessary.

At least annually, ZL PPI provides a risk analysis, quantifies risks arising from this risk analysis in order to determine an internal capital requirement, and ensures that it has sufficient capital to meet the internal capital requirement, taking into account the minimum required regulatory capital of € 500 thousand.

Capital Requirement According to Risk Analysis

In € thousands	2023	2022
Strategic risk	**453**	425
Operational risk	**1,712**	612
Credit/counterparty risk	**311**	54
Compliance/integrity risk	**402**	114
Exit scenario risk	**3**	3
Net internal capital requirement	**2,881**	**1,208**

In 2023 the risk analysis has been updated resulting in changes of capital requirements per (non) financial risk.

All risk categories were rated higher than in 2022. New Risk events regarding the migration and conversion of WTW's PPI affect the risk weight on all above mentioned risk categories and are also included as items in the strategic risk, as the transition may impact governance as well.

The accurate and timely implementation of the new Dutch pension law (Wtp), along with the conversion of WTW's PPI is causing the strong increase in risk within the Compliance Risk category.

As sustainability is found of major importance and as law and regulation is requiring further majority and transparency for the PPI and its outsourcing partners, the Risks regarding sustainability have found a more prominent place in the RSA.

5 Liabilities to Participants

Breakdown of Liabilities to Participants

In € thousands	2023	2022
Provision of obligations for risk participants	**3,922,747**	1,642,038
Total provision of obligations for risk participants	**3,922,747**	**1,642,038**
Other debts for account of participants	**(11,028)**	(1,515)
Total	**3,911,719**	**1,640,523**

Statement of Change of Liabilities to Participants 2023

In € thousands	Provision of obligations for risk participants	Other debts for account of participants	Total
Balance as at 1 January	**1,642,038**	**(1,515)**	**1,640,523**
Effect of WTW's PPI merger	1,192,245	(1,294)	1,190,951
Premium contributions	536,866	–	536,866
Investment result participants	376,048	2,515	378,563
Incoming transfer values	263,477	–	263,477
Outgoing transfer values	(49,557)	–	(49,557)
Expiration capital	(30,692)	–	(30,692)
Deducted costs (Management fees)	(7,678)	–	(7,678)
Other movements	–	(10,734)	(10,734)
Balance as at 31 December	**3,922,747**	**(11,028)**	**3,911,719**

Statement of Change in Liabilities to Participants 2022

In € thousands	Provision of obligations for risk participants	Other debts for account of participants	Total
Balance as at 1 January	**1,592,805**	**(2,349)**	**1,590,456**
Premium contributions	319,526	–	319,526
Investment result participants	(324,073)	(5)	(324,078)
Incoming transfer values	94,771	–	94,771
Outgoing transfer values	(21,282)	–	(21,282)
Expiration capital	(15,001)	–	(15,001)
Deducted costs (Management fees)	(4,708)	–	(4,708)
Other movements	–	839	839
Balance as at 31 December	**1,642,038**	**(1,515)**	**1,640,523**

The recorded investment result for risk participants is the sum of the value developments of the investments and transaction and service costs that are withdrawn from the investment for account of the participants. Costs for risk participants are deducted from the obligations for risk participants.

The Net Pension product of ZL PPI, 'Zwitserleven Netto Pensioen' is a pension product for employers with employees with a wage higher than € 128,810 (2022: € 114,866), the defined fiscal maximum amount. This pension product is only offered in combination with a collective pension plan of ZL PPI. It is a defined contribution (hereafter DC) plan based on investments (pure premium agreement) and optionally a survivor's pension and premium waiver in case of disability for work. An employee may voluntarily deposit money for a net pension. The Net Pension product is administered separated from other products with a specific product code. At year-end 2023, 2,216 participants (of which 1,279 active) are using the Net Pension plan (year-end 2022: 1,107 participants of which 745 active). Of the active participants 196 have build-up a pension value (year-end 2022: 131 participants).

Number of participants net pension contracts	2023	2022
Total participants	**2,216**	1,107
of which status active	**1,279**	745
of which with build-up pension value	**196**	131

6 Other Provisions

Breakdown of Other Provisions

In € thousands	2023	2022
Provision for result WTW's PPI	66	—
Provision for "exit plan"	291	—
Total	**357**	**-**

Statement of Change of Other Provisions 2023

In € thousands	Provision for result WTW's PPI	Provision for "exit plan"	Total
Balance as at 1 January	**-**	**-**	**-**
Effect of WTW's PPI merger	177	-	177
Additions	1,219	291	1,510
Release to results	(1,330)	-	(1,330)
Balance as at 31 December	**66**	**291**	**357**

The provision for result of WTW's PPI concerns an amount provided by WTW to cover for losses of WTW's PPI. The residual provision is expected to be released in short notice.

The provision for "exit plan" is a provision for coverage of costs in case of a full termination of the cooperation with Zwitserleven. These exit costs are estimated at € 582 thousand and evenly split between ZL PPI and Zwitserleven. This provision is expected to be a long-term provision.

7 Other Payables and Accruals

Breakdown of Other Payables and Accruals

In € thousands	2023	2022
Prepaid premium contributions	20,276	12,160
Risk premium and cost to be paid	2,666	3,351
Expiration capital to be paid	3,990	1,943
Outgoing transfer values to be paid	1,287	201
Liabilities to participants	15,282	5,925
Liabilities to other parties	2,143	459
Debts to group companies	11,994	12,896
Corporate income tax payable	918	925
Total	**58,556**	**37,860**

Prepaid Premium Contributions

Prepaid premium contribution are premium contributions regarding the year 2024.

Risk Premium and Cost to be Paid

Risk premiums are management fees deducted from premium contribution of participants and are to be settled with Zwitserleven and insurer Elips during the year 2024.

Expiration Capital to be Paid

Expiration capital to be paid relates to benefits and outgoing amounts. Investments have been sold and the expiration capital should be paid out to participants.

Liabilities to Participants

Liabilities to participants relates to premium contribution not yet received and recorded as receivables from participants. Refer to note 2 Receivables and accrued assets for the corresponding asset amount.

Debts to Group Companies

The payables to related parties (due in less than one year) comprise the current accounts with Athora Netherlands and SRLEV.

Corporate Income Tax

The corporate income tax payable of € 918 thousand at year-end 2023 concerns the tax for 2022 and 2023 (year-end 2022: payable of € 925 thousand).

Payables, excluding the long-term liquidity amount from SRLEV, and accruals are due in less than one year.

8 Events after Balance Sheet Date

There are no events after balance sheet date.

9 Contingent Liabilities

No contingent liabilities are recognised for ZL PPI.

10 Related Parties

Identity of Related Parties

Parties are considered to be related if one party can exercise control or significantly affect the other party's financial or operating policies. ZL PPI's related parties are its ultimate parent Athora, its parent Athora Netherlands, affiliates and ZL PPI's key management personnel and their close family members. Unless stated otherwise, transactions with related parties are conducted at arm's length.

Intra-group Balances and Transactions between ZL PPI, Athora Netherlands and Affiliates

	Athora Netherlands		Affiliates		Total	
In € thousands	**2023**	2022	**2023**	2022	**2023**	2022
Positions						
Receivables and accrued assets (Receivables from group companies)	**5,165**	–	**-**	–	**5,165**	–
Other payables and accruals (Liabilities to group companies)	**-**	(871)	**(11,994)**	(12,025)	**(11,994)**	(12,896)
Total	**5,165**	(871)	**(11,994)**	(12,025)	**(6,829)**	(12,896)
Transactions						
Effect of WTW's PPI merger	**3,250**	–	**-**	–	**3,250**	–
Administrative expenses						
Administration and management fees (Zwitserleven)	**-**	–	**6,815**	5,695	**6,815**	5,695
Asset management fee rebate (Zwitserleven)	**-**	–	**(1,016)**	(870)	**(1,016)**	(870)

ZL PPI has no intra-group positions and transactions with Athora Holding Ltd.

Intra-group Balances and Transactions with Key Management Personnel of ZL PPI

The key management personnel consists exclusively of the members of the Board of Directors and the Supervisory Committee of ZL PPI. The former Board of Directors and Supervisory Committee of WTW's PPI until the legal merger is not identified as key management personnel of ZL PPI and therefore not included in the following disclosure.

The Board of Directors of ZL PPI comprised two members as at 31 December 2023 (31 December 2022: two members). The Supervisory Committee of ZL PPI comprised three members as at 31 December 2023 (31 December 2022: four members).

Actual Remuneration Members of the Board of Directors

The following table provides a breakdown of the total remuneration of the Board of Directors and the Supervisory Committee of ZL PPI for the year 2023 and 2022.

Breakdown of Remuneration Members of the Board of Directors

In € thousands	2023	2022
Short-term employee benefits	**372**	390
Post-employment benefits	**48**	53
Total	**420**	**443**

The short-term employee benefits mainly include salaries, social security charges and travel expenses. The post-employment benefits concern pension costs.

No variable remuneration is paid in 2023 to the members of the Board of Directors of ZL PPI.

In 2023, no employee of ZL PPI received a total remuneration exceeding € 1 million.

Actual Remuneration Members of the Supervisory Committee

The following table provides an overview of the total remuneration of the Supervisory Committee members in 2023 and 2022 (excluding 21% VAT).

Breakdown of Remuneration Members of the Supervisory Committee

In € thousands	2023	2022
Total fixed remuneration of Supervisory Committee members	25	47
Total	**25**	**47**

Loans, Advances and Guarantees

There are no loans, advances or guarantees outstanding on 31 December 2023 (and 2022) and/or granted to members of the Board of Directors or the members of the Supervisory Committee during 2023.

11 Income

Breakdown of Income

In € thousands	2023	2022
Management fee income		
Management fee	7,678	4,708
Other fee income		
Administration fee	5,118	3,555
Other income		
Other operating income	1,553	600
Total	**14,349**	**8,863**

Management Fee

Management fees of € 7,678 thousand (2022: € 4,708 thousand) are deducted from the Liabilities to participants and the corresponding Investments for account of participants. The fees are used to cover for the (outsourced) asset management activities and outsourced administrative expenses.

Administration Fee

Administration fees of € 5,118 thousand (2022: € 3,555 thousand) are directly invoiced to customers as a compensation of the administration expenses made by ZL PPI.

Other Income

The total other income of € 1,553 thousand (2022: € 600 thousand) comprises amounts received due to the death of some participants of € 509 thousand (2022: € 600 thousand). After deduction of the partner and/or orphan pension the residual amount is for account of ZL PPI. The release of a provision to cover for the losses of WTW's PPI is also included in other income. Other income also comprises fees received from insurer Elips.

12 Expenses

Breakdown of Expenses

In € thousands	2023	2022
Administrative expenses		
Administration costs	**11,332**	**6,576**
- Administration and management fees	**9,263**	5,695
- Asset management fees	**2,440**	1,739
- Asset management fee rebate	**(1,016)**	(870)
- Custody costs	**355**	11
- Other administration costs	**290**	–
Staff costs	**432**	**395**
- Salaries	**325**	344
- Pension costs	**49**	44
- Social security contributions	**26**	24
- Other staff costs	**32**	(17)
Other expenses		
Other operating expenses	**822**	97
Total	**12,586**	**7,068**

Administration costs include administration and management fees invoiced to ZL PPI for executing the administration of ZL PPI (€ 9,263 thousand).

Administration costs also include asset management fees (€ 2,440 thousand, part of which are covered by Zwitserleven) and custody costs (€ 355 thousand) charged by Cardano and Caceis.

Other operating expenses mainly consist of the fees invoiced by the members for the Supervisory Committee and the board of WTW's PPI, implementation and project costs concerning the integration of WTW's PPI, bank transaction charges and consultancy fees.

13 Investment Results for Account of Participants and settled Costs for Risk Participants

Specification Investment Result Participants

In € thousands	2023	2022
Revaluation results with regard to investments in:		
- Shares and similar investments	**295,365**	(179,001)
- Fixed-income investments	**67,988**	(127,614)
- Investment property	**15,210**	(17,463)
Total	**378,563**	**(324,078)**

Settled Costs for Risk Participants

In € thousands	2023	2022
This concerns costs that are withdrawn from the participants' investment account	**(7,678)**	(4,708)
Total	**(7,678)**	**(4,708)**

Total costs for asset management, performance fees and transactions costs are not reported separately in the table above. Those costs are administered in the investment funds and deducted directly from the returns for participants. Therefore no split between investment results and charged costs can be made. Information about asset management, performance and transaction costs is given in chapter 3.1 Investments.

Fees charged for asset management are reported as income (note 11).

14 Result Appropriation

Similar to 2022, the Board of Directors proposes to the General Meeting of Shareholders not to distribute dividend for 2023 to Athora Netherlands and to add the positive result for 2023 of € 1,307 thousand to other reserves of ZL PPI.

In accordance with the resolution of the General Meeting of Shareholders held on 5 June 2023, the positive result for 2022 of € 1,332 thousand has been added to the other reserves of ZL PPI.

Amsterdam, The Netherlands, 24 May 2024

The Board of Directors

Zwitserleven PPI N.V.
A.E. van Zanten
Chief Executive Officer

Zwitserleven PPI N.V.
E.P. van Santen
Chief Operational Officer

Other Information

Provisions in Articles of Association Governing the Appropriation of Profit or Loss

Article 31

31.1. The profit shall be to the appropriation of the General Meeting of Shareholders.

31.2. The entity may only make distributions to shareholders and other persons entitled to distributable profits to the extent that its equity exceeds the total amount of its issued share capital and the reserves to be maintained pursuant to the law.

31.3. Profits will be only distributed after adoption of the financial statements showing that this is justified.

Independent auditor's report

To: the shareholder and Supervisory Committee of Zwitserleven PPI N.V.

Report on the audit of the financial statements 2023 included in the annual report

Our opinion

We have audited the financial statements for the financial year ended 31 December 2023 of Zwitserleven PPI N.V. based in Amsterdam.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of Zwitserleven PPI N.V. as at 31 December 2023 and of its result for 2023 in accordance with Part 9 of Book 2 of the Dutch Civil Code.

The financial statements comprise:

- the balance sheet as at 31 December 2023
- the profit and loss account for 2023
- the notes comprising a summary of the accounting policies and other explanatory information.

Basis for our opinion

We conducted our audit in accordance with Dutch law, including the Dutch Standards on Auditing. Our responsibilities under those standards are further described in the Our responsibilities for the audit of the financial statements section of our report.

We are independent of Zwitserleven PPI N.V. in accordance with the "Wet toezicht accountantsorganisaties" (Wta, Audit firms supervision act), the "Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten" (ViO, Code of Ethics for Professional Accountants, a regulation with respect to independence) and other relevant independence regulations in the Netherlands. Furthermore we have complied with the "Verordening gedrags- en beroepsregels accountants" (VGBA, Dutch Code of Ethics).

We believe the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Information in support of our opinion

We designed our audit procedures in the context of our audit of the financial statements as a whole and in forming our opinion thereon. The following information in support of our opinion and any findings were addressed in this context, and we do not provide a separate opinion or conclusion on these matters.

Our focus on fraud and non-compliance with laws and regulations

Our responsibility

Although we are not responsible for preventing fraud or non-compliance and we cannot be expected to detect non-compliance with all laws and regulations, it is our responsibility to obtain reasonable assurance that the financial statements, taken as a whole, are free from material misstatement, whether caused by fraud or error.

Our audit response related to fraud risks

We identified and assessed the risks of material misstatements of the financial statements due to fraud. During our audit we obtained an understanding of Zwitserleven PPI N.V. and its environment and the components of the system of internal control, including the risk assessment process and the Board of Directors' process for responding

to the risks of fraud and monitoring the system of internal control and how the Supervisory Committee exercises oversight, as well as the outcomes.
We refer to section 5.4 of the Board Report for management's (fraud) risk assessment.

We evaluated the design and relevant aspects of the system of internal control and in particular the fraud risk assessment, as well as the code of conduct, whistle blower procedures and incident registration. We evaluated the design and the implementation of internal controls designed to mitigate fraud risks.

As part of our process of identifying fraud risks, we evaluated fraud risk factors with respect to financial reporting fraud, misappropriation of assets and bribery and corruption. We evaluated whether these factors indicate that a risk of material misstatement due to fraud is present.

We incorporated elements of unpredictability in our audit. We also considered the outcome of our other audit procedures and evaluated whether any findings were indicative of fraud or non-compliance.

As in all of our audits, we addressed the risks related to management override of controls. For these risks we have performed procedures among others to evaluate accounting estimates for management bias that may represent a risk of material misstatement due to fraud, in particular relating to important judgment areas and accounting estimates. We have used data analysis to identify and address high-risk journal entries and evaluated the business rationale (or the lack thereof) of significant extraordinary transactions, including those with related parties.

We did not identify a risk of fraud in revenue recognition other than the risks related to management override of controls.

We considered available information and made enquiries of relevant Directors and the Supervisory Committee.

The fraud risk we identified, enquiries and other available information did not lead to specific indications for fraud or suspected fraud potentially materially impacting the view of the financial statements.

Our audit response related to risks of non-compliance with laws and regulations
We performed appropriate audit procedures regarding compliance with the provisions of those laws and regulations that have a direct effect on the determination of material amounts and disclosures in the financial statements. Furthermore, we assessed factors related to the risks of non-compliance with laws and regulations that could reasonably be expected to have a material effect on the financial statements from our general industry experience, through discussions with the Board of Directors, reading minutes and performing substantive tests of details of classes of transactions, account balances or disclosures.

We also inspected correspondence with regulatory authorities and remained alert to any indication of (suspected) non-compliance throughout the audit. Finally, we obtained written representations that all known instances of non-compliance with laws and regulations have been disclosed to us.

Our audit response related to going concern
As disclosed in section 7.2 of the accounting policies to the financial statements, the financial statements have been prepared on a going concern basis. When preparing the financial statements, the Board of Directors made a specific assessment of the company's ability to continue as a going concern and to continue its operations for the foreseeable future.

We discussed and evaluated the specific assessment with the Board of Directors exercising professional judgment and maintaining professional skepticism.

We considered whether the Board of Director's going concern assessment, based on our knowledge and understanding obtained through our audit of the financial statements or otherwise, contains all relevant events or conditions that may cast significant doubt on the company's ability to continue as a going concern.

Based on our procedures performed, we did not identify material uncertainties about going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause a company to cease to continue as a going concern.

Report on other information included in the annual report

The annual report contains other information in addition to the financial statements and our auditor's report thereon.

Based on the following procedures performed, we conclude that the other information:

- is consistent with the financial statements and does not contain material misstatements
- contains the information as required by Part 9 of Book 2 of the Dutch Civil Code for the board report and the other information as required by Part 9 of Book 2 of the Dutch Civil Code.

We have read the other information. Based on our knowledge and understanding obtained through our audit of the financial statements or otherwise, we have considered whether the other information contains material misstatements. By performing these procedures, we comply with the requirements of Part 9 of Book 2 of the Dutch Civil Code and the Dutch Standard 720. The scope of the procedures performed is substantially less than the scope of those performed in our audit of the financial statements.

The Board of Directors is responsible for the preparation of the other information, including the board report in accordance with Part 9 of Book 2 of the Dutch Civil Code and other information required by Part 9 of Book 2 of the Dutch Civil Code.

Description of responsibilities regarding the financial statements

Responsibilities of the Board of Directors and the Supervisory Committee for the financial statements

The Board of Directors is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with Part 9 of Book 2 of the Dutch Civil Code. Furthermore, the Board of Directors is responsible for such internal control as the Board of Directors determines is necessary to enable the preparation of the financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

As part of the preparation of the financial statements, the Board of Directors is responsible for assessing the company's ability to continue as a going concern. Based on the financial reporting framework mentioned, the Board of Directors should prepare the financial statements using the going concern basis of accounting unless the Board of Directors either intends to liquidate the company or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so. The Board of Directors should disclose events and circumstances that may cast significant doubt on the company's ability to continue as a going concern in the financial statements.

The Supervisory Committee is responsible for overseeing the company's financial reporting process.

Our responsibilities for the audit of the financial statements

Our objective is to plan and perform the audit engagement in a manner that allows us to obtain sufficient and appropriate audit evidence for our opinion.

Our audit has been performed with a high, but not absolute, level of assurance, which means we may not detect all material errors and fraud during our audit.

Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements. The materiality affects the nature, timing and extent of our audit procedures and the evaluation of the effect of identified misstatements on our opinion.

We have exercised professional judgment and have maintained professional skepticism throughout the audit, in accordance with Dutch Standards on Auditing, ethical requirements and independence requirements. The 'Information in support of our opinion' section above includes an informative summary of our responsibilities and the work performed as the basis for our opinion. Our audit included among others:

- Identifying and assessing the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, designing and Performing audit procedures responsive to those risks, and obtaining audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.
  The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control
- Obtaining an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the company's internal control
- Evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by the Board of Directors
- Evaluating the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures
- Evaluating whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation

Communication

We communicate with the Supervisory Committee regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant findings in internal control that we identify during our audit.

Amsterdam, 24 May 2024

Ernst & Young Accountants LLP

Signed by K.W. Tang

Annexes

Disclaimer

In accordance with ZL PPI's disclosure obligations under the Sustainable Finance Disclosure Regulation ("SFDR") ZL PPI provides periodic information on the attainment of environmental or social characteristics of investment options (i.e., certain investment funds) provided by ZL PPI's financial products. This information is presented in the form of templates as prescribed under the SFDR, which templates are attached to this annual report. These templates have been prepared with several references to the SFDR templates prepared by third parties in their capacity as fund manager of investment funds and originally were attached as annexes to the annual reports of such investment funds. The fund managers are responsible for the correctness and completeness of the templates, for which Zwitserleven PPI N.V. does not accept any liability. These templates should not be regarded as investment advice. The value of your investment can fluctuate. Past performance is no guarantee of future returns.

Annex 1 SFDR Disclosure concerning HorizonBeleggen and ProfielBeleggen

1.a SFDR Template Zwitserleven Nu Pensioen and Zwitserleven Netto Pensioen with HorizonBeleggen - Neutraal (in Dutch)

1.b SFDR Template Zwitserleven Nu Pensioen and Zwitserleven Netto Pensioen with ProfielBeleggen – Voorzichtig (in Dutch)

1.c SFDR Template Zwitserleven Nu Pensioen and Zwitserleven Netto Pensioen with ProfielBeleggen – Defensief (in Dutch)

1.d SFDR Template Zwitserleven Nu Pensioen and Zwitserleven Netto Pensioen with ProfielBeleggen – Neutraal (in Dutch)

1.e SFDR Template Zwitserleven Nu Pensioen and Zwitserleven Netto Pensioen with ProfielBeleggen – Ambitieus (in Dutch)

1.f SFDR Template Zwitserleven Nu Pensioen and Zwitserleven Netto Pensioen with ProfielBeleggen – Offensief (in Dutch)

Annex 2 SFDR Disclosures concerning VrijBeleggen

Within the VrijBeleggen investment form, the individual participants are responsible for the selection of investments. Participants can choose from the following investment funds:

Zwitserleven Beleggingsfondsen N.V. (fund manager Cardano Asset Management N.V.):

- Zwitserleven Europees Aandelenfonds
- Zwitserleven Obligatiefonds
- Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds
- Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds
- Zwitserleven Wereld Aandelenfonds
- Zwitserleven Vastgoedfonds
- Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds
- Zwitserleven Credits Hypotheken Mixfonds

Zwitserleven Institutionele Beleggingsfondsen N.V. (fund manager Cardano Asset Management N.V.):

- Zwitserleven Credits Fonds
- Zwitserleven Medium Duration Fonds
- Zwitserleven Long Duration Fonds
- Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds
- Zwitserleven Mixfonds
- Zwitserleven Selectie Fonds
- Zwitserleven Impact Wereld Aandelenfonds
- Zwitserleven Index Aandelenfonds Opkomende Landen
- Zwitserleven Index Aandelenfonds Pacific
- Zwitserleven Index Aandelenfonds Europa
- Zwitserleven Index Aandelenfonds Noord-Amerika

ASN Beleggingsfondsen UCITS N.V. (fund manager ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.):

- ASN Duurzaam Aandelenfonds
- ASN Duurzaam Obligatiefonds
- ASN Milieu & Waterfonds

Only if investment funds are selected which promote ecological and/or social ('ES') characteristics or have a sustainable objective, and investments are kept in one or more of these funds throughout the term, a pension scheme with 'VrijBeleggen' can be considered a product that promotes ES characteristics.

Participants can also choose certain BlackRock iShares-funds. The iShares funds selected for 'VrijBeleggen', managed by BlackRock, do not promote ES characteristics and therefore do not publish information on the contribution to ES characteristics nor how the investments take account of the EU criteria for environmentally sustainable economic activities in accordance with the Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR').

To which extent the ES-characteristics promoted by the funds, or their sustainable objective, have been met, can be found in the periodic sustainability templates attached to the funds' annual reports

in accordance with the Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'). Pursuant to ZL PPI's obligations under the SFDR, these templates are also attached to this annual report. These templates have been prepared by third parties in their capacity as fund manager of investment funds. The fund managers are responsible for the correctness and completeness of the templates, for which ZL PPI does not accept any liability. These templates should not be regarded as investment advice. The value of your investment can fluctuate. Past performance is no guarantee of future returns.

Zwitserleven

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd, praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Periodieke duurzaamheidsinformatie voor Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen met ProfielBeleggen Neutraal

Productnaam: Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen met ProfielBeleggen Neutraal

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI):
54930067BEN4LR1PTD74

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Heeft dit product een duurzame beleggingsdoelstelling?

●● ☐ **Ja**

●○ ☒ **Nee**

☐ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ___%

- ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ___%

☒ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van 64% duurzame beleggingen

- ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ met een sociale doelstelling

☐ Dit product promootte E/S kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

De beleggingsvorm ProfielBeleggen binnen **Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen** (het "**financiële product" of het "product**") met profiel Neutraal belegt in de fondsen: het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, het Zwitserleven Credits Hypotheken Mixfonds, het Zwitserleven Selectie Fonds, het Zwitserleven Medium Duration Fonds, het Zwitserleven Long Duration Fonds en het Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds, de "**Lifecycle Fondsen**". De Lifecycle Fondsen worden beheerd door Cardano Asset Management (de "**Fondsbeheerder**"). Dit overzicht is gebaseerd op informatie van de Fondsbeheerder. Voor dit product gebruiken we lifecycles, waardoor de mix van beleggingen wijzigt naarmate de pensioenrichtdatum dichterbij komt. Daardoor wijkt voor een individuele deelnemer de informatie in dit overzicht mogelijk af. Hierop hebben wij berekeningen uitgevoerd op basis van het totaal belegd vermogen van alle deelnemers in dit financiële product. Wij houden daarbij zoveel mogelijk rekening met het relatieve deel van ieder Lifecycle Fonds in het product en de onderliggende beleggingen daarvan. Een afzonderlijke duurzame belegging kan als zowel ecologisch als sociaal duurzaam kwalificeren, maar telt maar één keer mee voor het berekenen van het percentage duurzame beleggingen. Het percentage duurzame beleggingen is een optelsom, gecorrigeerd voor dubbeltellingen, van de percentages duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die (i) wel volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzame belegging gelden als ook (ii) die niet zo gelden, en (iii) de percentages duurzame beleggingen met een sociale doelstelling. Meer informatie over duurzaamheid, de lifecycles en de Lifecycle Fondsen en onze berekeningsmethodes kunt u op www.zwitserleven.nl/duurzaamheidsinformatie vinden.

Zwitserleven

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Dit financiële product promootte de volgende ecologische en sociale kenmerken via beleggingen in de Lifecycle Fondsen:

- **Klimaatmitigatie & adaptatie:** netto geen uitstoot van broeikassen in uiterlijk 2050 in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van 50% van de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 en 75% tegen 2040 in vergelijking met 2020.
- **Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen:** geen bijdrage aan ontbossing in uiterlijk 2030;
- **Duurzaam gebruik van water:** waterneutraliteit in uiterlijk 2030;
- **Preventie en bestrijding van verontreiniging:** geen bijdrage aan de productie van afval bereiken in uiterlijk 2050;
- **Bevordering van goede leefomstandigheden:** beleggen in entiteiten die beogen adequaat bij te dragen aan de leefomstandigheden van gemeenschappen waarin zij opereren; en
- **Bevordering van goede werkomstandigheden:** beleggen in entiteiten die beogen bij te dragen aan het welzijn van haar medewerkers en sociaal onrecht en ongelijkheid zo veel mogelijk beheersen.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Onderstaande tabel toont hoe de duurzaamheidsindicatoren hebben gepresteerd bij de Lifecycle Fondsen. Voor de overige indicatoren zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om te kunnen rapporteren.

Tabel 1. Prestatie duurzaamheidsindicatoren

	Impact (31-12-2023)			**(31-12-2022)**
	Hele lifecycle	Opbouw fase	Afbouw fase	Hele lifecycle
broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten/m€)	731	747	678	685
absolute broeikasgasemissies (ton CO2-equivalenten) voor scope 1 en 2 en de verandering daarvan in de tijd	88072	nb	nb	79528
absolute broeikasgasemissies (ton CO2-equivalenten) voor scope 3 en de verandering daarvan in de tijd	689197	nb	nb	463115
blootstelling aan sectoren die sterk zijn blootgesteld aan klimaatverandering en de mitigatie	1	1	1	nb
verhouding tussen inkomsten uit groene activiteiten versus bruine activiteiten	3	3	3	nb
waterintensiteit (m3 watergebruik/m€)	5	5	3	6
absoluut watergebruik (m3 watergebruik)	10598	nb	nb	nb

en in vergelijking met voorafgaande perioden

Over het voorafgaande jaar beschikken wij slechts over beperkte gegevens om te kunnen vergelijken. Deze hebben we opgenomen in tabel 1. Een vergelijking tussen beide periodes is ook nog moeilijk omdat de data in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?

Het financiële product belegde deels in duurzame beleggingen. De doelstelling van die duurzame beleggingen zijn gelijk aan de ecologische en sociale kenmerken zoals beschreven in de vraag 'In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?' Om te beoordelen of met de beleggingen van de Lifecycle Fondsen de duurzaamheidsdoelen binnen de gestelde termijnen worden behaald, wordt periodiek door de Fondsbeheerder beoordeeld of de Lifecycle Fondsen zich met de juiste snelheid bewegen naar het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Tevens stelt de Fondsbeheerder op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt ten minste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG data een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties gedefinieerde SDGs, waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDGs dan wel dat de bijdrage aan de duurzaamheidsdoelen van de Fondsbeheerder op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De duurzame beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen, zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan de overige ecologische en/of sociale doelstellingen.
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door de Fondsbeheerder wordt geclassificeerd als 'duurzame, 'groene', 'sociale' of 'aan duurzaamheid gelinkte' obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van de Lifecycle Fondsen een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde duurzaamheidsdoelstellingen, zoals vastgesteld aan de hand van de hierboven genoemde criteria.

Tabel 2. Bijdrage duurzaamheidsdoelstellingen per 31-12-2023†			
	Hele lifecycle	Opbouw fase	Afbouw fase
Totale bijdrage alle doelen	**73%**	**75%**	**64%**
Totale bijdrage ecologische doelen:	**59%**	**61%**	**54%**
Bescherming van en aanpassing aan klimaatverandering: Uiterlijk in 2025 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen	56%	57%	51%
Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: Uiterlijk in 2030 nul ontbossing	27%	26%	30%
Duurzaam gebruik en bescherming van watervoorraden: Uiterlijk in 2030 waterneutraliteit	33%	33%	34%
Preventie en bestrijding van vervuiling: Uiterlijk in 2050 een productie zonder afval	46%	46%	43%
Totale bijdrage sociale doelen	**65%**	**67%**	**58%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	39%	39%	38%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	63%	65%	56%

Een onderneming kan aan meerdere duurzaamheidsdoelstellingen van de Lifecycle Fondsen een bijdrage leveren. De cijfers zijn gebaseerd op een fonds als geheel en dus niet alleen op

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggings-beslissingen op duurzaamheids-factoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandig-heden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

het deel duurzame beleggingen. De Fondsbeheerder bepaalt aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage voldoende is om de doelstellingen van de Lifecycle Fondsen te behalen, kan slechts deels worden bepaald. In de jaarverslagen van de Lifecycle Fondsen wordt hierover meer gedetailleerde informatie gegeven.

Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan, geen ernstige afbreuk aan ecologisch of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?
De duurzame beleggingen die de Lifecycle Fondsen hebben gedaan, waren conform het duurzaam beleggingsbeleid van de Fondsbeheerder, dat erop gericht is om geen ernstige afbreuk te doen aan ecologische of sociale beleggingsdoelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van de Fondsbeheerder en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in de prospectussen van de Lifecycle Fondsen. **NB.** De beoordelingsprocedure is per 1 januari 2024 aangescherpt door de Fondsbeheerder. Op basis van deze herziene criteria zou het percentage van beleggingen dat bijdraagt tot de duurzame doelen betekenisvol lager zijn.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?
Onderstaande tabel toont hoe rekening is gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Tabel 3. Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN			
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)			
1.1 scope 1 BKG-emissies	65499	nb	nb
1.2 scope 2 BKG-emissies	22564	nb	nb
1.3 scope 3 BKG-emissies	689184	nb	nb
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	88072	nb	nb
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	777269	nb	nb
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)			
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	38	40	28
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	333	357	249
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)			
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	76	81	56
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	731	747	678
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)			

Zwitserleven

4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	3,98%	4,26%	3,02%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,88%	0,93%	0,71%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)			
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	57,23%	58,67%	52,32%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	15,77%	16,83%	12,16%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)			
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	1	1	1
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0	0	0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	4	4	3
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0	0	0
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	1	1	1
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	1	1	1
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	1	1	1
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	1	1	0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0	0	0
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)			
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	3,51%	3,78%	2,60%
8. Lozingen in water (ton/m€)			
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0	0	0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)			
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	3	3	2
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING			

Zwitserleven

10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)			
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)			
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	49,01%	50,43%	44,16%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)			
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	20,12%	20,07%	13,98%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)			
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	33,84%	33,78%	23,39%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)			
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN			
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)			
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	49	46	57
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	12	9	22
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)			
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0	0

16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,23%	0,25%	0,16%

Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten?
Details:
Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van de Fondsbeheerder worden gecategoriseerd als in "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de VN Global Compact, de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen en instellingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. Voor overheden en (semi)overheidsinstellingen beoordeelde de Fondsbeheerder in hoeverre werd voldaan aan minimum criteria voor omgang met mensenrechten, arbeidsrechten, controversiële wapens, internationale sancties, ethiek, milieu, maatschappij en bestuur.

In de EU-taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.
Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De basis van het beleggingsbeleid is dat ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, moeten voldoen aan het duurzaam beleggingsbeleid van de Fondsbeheerder en moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal de Fondsbeheerder niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen. De beoordeling van ondernemingen en instellingen vond plaats aan de hand van een groot aantal kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren, waaronder de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren', zie tabel 3.

Zwitserleven

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande tabellen tonen de grootste beleggingen per Lifecycle Fonds aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023).

De lijst bevat de beleggingen die het **grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten:

Tabel 4. Grootste Beleggingen†

		Sector	Land	% Activa
1	Microsoft Corp	Software & Services	US	3,28%
2	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	2,44%
3	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	1,64%
4	Alphabet Inc	Media	US	1,31%
5	France (republique)	Sovereigns	FR	1,31%
6	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,27%
7	Amazon.com Inc	Retailing	US	1,15%
8	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	0,77%
9	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	0,69%
10	Institutional Cash Series Plc - Institutional Euro Liquidity Fund	Supranationals	EU	0,68%
11	ASML Holding N.V.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	0,65%
12	The Procter & Gamble Company	Household & Personal Products	US	0,63%
13	Cadence Design	Software & Services	US	0,63%
14	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Semiconductors & Semiconductor Equipment	TW	0,61%
15	Deutsche Bundesrepublik Principal Strips	Sovereigns	DE	0,60%

Tabel 4. Grootste Beleggingen†

Opbouw fase

		Sector	Land	% Activa
1	Microsoft Corp	Software & Services	US	3,57%
2	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	2,66%
3	Alphabet Inc	Media	US	1,43%
4	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,38%
5	Amazon.com Inc	Retailing	US	1,25%
6	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	0,75%
7	ASML Holding N.V.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	0,71%

8	The Procter & Gamble Company	Household & Personal Products	US	0,69%
9	Cadence Design	Software & Services	US	0,68%
10	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Semiconductors & Semiconductor Equipment	TW	0,66%
11	Vonovia Se	Real estate	DE	0,66%
12	Accenture Plc	Software & Services	IE	0,64%
13	Tesla Inc	Automobiles & Components	US	0,64%
14	Nestle Sa	Food Beverage & Tobacco	CH	0,63%
15	Servicenow Inc	Software & Services	US	0,55%

Tabel 4. Grootste Beleggingen†				
Afbouw fase				
		Sector	Land	% Activa
1	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	7,24%
2	France (republique)	Sovereigns	FR	5,77%
3	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	3,39%
4	Institutional Cash Series Plc - Institutional Euro Liquidity Fund	Supranationals	EU	2,99%
5	Deutsche Bundesrepublik Principal Strips	Sovereigns	DE	2,67%
6	Microsoft Corp	Software & Services	US	2,29%
7	German Treasury Bill	Sovereigns	DE	2,11%
8	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	1,70%
9	International Development Association	Supranationals	US	1,07%
10	Alphabet Inc	Media	US	0,92%
11	International Bank For Reconstruction & Development	Supranationals	US	0,89%
12	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	0,89%
13	Bundesrepublik Deutschland Bundesanleihe	Sovereigns	DE	0,83%
14	European Union	Sovereigns	NONE	0,82%
15	Amazon.com Inc	Retailing	US	0,80%

Zwitserleven

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?
Het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor de Lifecycle Fondsen over de referentieperiode is hieronder aangegeven.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?†

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling op hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer. **Faciliterende activiteiten** maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissie-niveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Hele lifecycle

Opbouwfase

Afbouwfase

#1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame beleggingen gelden.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S-kenmerken** omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

Zwitserleven

In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande tabel toont alle sectoren waarin de Lifecycle Fondsen in totaal in beleggen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023).

Tabel 5. Economische sectoren†	
Hele lifecycle	
Sector	**Per 31-12-2023**
Banks	11,3%
Sovereigns	10,2%
Software & Services	9,6%
Real estate	8,2%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	5,2%
Technology Hardware & Equipment	5,0%
Health Care Equipment & Services	4,4%
Pharmaceuticals, Biotechnology	4,3%
Insurance	3,1%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	3,1%
Media	2,9%
Retailing	2,8%
Food Beverage & Tobacco	2,7%
Capital Goods 2: Building Products++	2,6%
Automobiles & Components	2,6%
Chemicals	1,9%
Telecommunication Services	1,9%
Household & Personal Products	1,8%
Transportation & Logistics	1,8%
Electric Utilities	1,5%
Commercial & Professional Services	1,5%
Diversified Financials	1,2%
Metals & Mining	1,2%
Oil, Gas & Consumable Fuels	1,0%
Food & Staples Retailing	1,0%
Consumer Durables & Apparel	0,9%
Supranationals	0,9%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,8%
Electric Distribution & Transmission	0,8%
Multi-utilities	0,8%
Hotels & Travel	0,6%
Restaurants	0,5%
Energy Equipment & Services	0,4%
Diversified Consumer Services	0,4%
Gas Utilities	0,3%
Construction Materials	0,2%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,1%
Airlines	0,0%

Tabel 5. Economische sectoren†
Opbouw fase

Zwitserleven

Sector	Per 31-12-2023
Banks	11,4%
Software & Services	10,5%
Real estate	8,9%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	5,7%
Technology Hardware & Equipment	5,4%
Sovereigns	4,8%
Health Care Equipment & Services	4,7%
Pharmaceuticals, Biotechnology	4,7%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	3,4%
Insurance	3,3%
Media	3,2%
Retailing	3,0%
Food Beverage & Tobacco	3,0%
Capital Goods 2: Building Products++	2,8%
Automobiles & Components	2,7%
Chemicals	2,1%
Telecommunication Services	2,0%
Household & Personal Products	1,9%
Transportation & Logistics	1,9%
Commercial & Professional Services	1,6%
Electric Utilities	1,6%
Metals & Mining	1,3%
Diversified Financials	1,2%
Oil, Gas & Consumable Fuels	1,1%
Food & Staples Retailing	1,0%
Consumer Durables & Apparel	1,0%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,9%
Multi-utilities	0,9%
Electric Distribution & Transmission	0,9%
Hotels & Travel	0,6%
Restaurants	0,5%
Energy Equipment & Services	0,5%
Diversified Consumer Services	0,4%
Gas Utilities	0,4%
Supranationals	0,2%
Construction Materials	0,2%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,1%
Airlines	0,0%

Tabel 5. Economische sectoren†	
Afbouw fase	
Sector	**Per 31-12-2023**
Sovereigns	28,7%
Banks	11,1%
Software & Services	6,8%
Real estate	6,0%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	3,7%
Technology Hardware & Equipment	3,5%
Supranationals	3,4%

Health Care Equipment & Services	3,2%
Pharmaceuticals, Biotechnology	3,0%
Insurance	2,6%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	2,2%
Media	2,1%
Automobiles & Components	2,1%
Food Beverage & Tobacco	2,0%
Retailing	2,0%
Capital Goods 2: Building Products++	1,9%
Telecommunication Services	1,5%
Transportation & Logistics	1,4%
Chemicals	1,4%
Household & Personal Products	1,3%
Electric Utilities	1,2%
Commercial & Professional Services	1,1%
Diversified Financials	1,0%
Metals & Mining	0,8%
Oil, Gas & Consumable Fuels	0,8%
Food & Staples Retailing	0,7%
Electric Distribution & Transmission	0,7%
Consumer Durables & Apparel	0,7%
Multi-utilities	0,7%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,6%
Hotels & Travel	0,4%
Restaurants	0,3%
Gas Utilities	0,3%
Energy Equipment & Services	0,3%
Diversified Consumer Services	0,3%
Construction Materials	0,1%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,0%
Airlines	0,0%

In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling op de EU-taxonomie afgestemd?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen? [1]

☐ Ja:

☐ In fossiel gas ☐ In kernenergie

☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie) en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie – zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Zwitserleven

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt al s een deel van:
- de **Omzet** die het aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar de groene economie;
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeven.

Hele lifecyle

De onderstaande diagrammen geven in het groen het minimumpercentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.*

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Opbouw fase

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Afbouw fase

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?
In onderstaande tabel is het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten opgegeven:

Tabel 6: Aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
Omzet afgestemd op de EU-taxonomie	7,29%	7,87%	5,33%
- Deel transitie activiteiten	0,28%	0,31%	0,20%
- Deel faciliterende activiteiten	3,97%	4,30%	2,86%
- Deel ‘eigen prestaties’	2,38%	2,58%	1,71%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,66%	0,69%	0,56%
Kapitaaluitgaven (CapEx) afgestemd op de EU-taxonomie	6,26%	6,70%	4,76%
- Deel transitie activiteiten	0,35%	0,39%	0,25%
- Deel faciliterende activiteiten	2,49%	2,68%	1,85%
- Deel ‘eigen prestaties’	2,38%	2,56%	1,77%
- Data niet beschikbaar via data provider	1,03%	1,08%	0,88%
Operationele uitgaven (OpEx) afgestemd op de EU-taxonomie	2,70%	2,85%	2,18%
- Deel transitie activiteiten	0,00%	0,01%	0,00%
- Deel faciliterende activiteiten	1,10%	1,17%	0,88%
- Deel ‘eigen prestaties’	0,83%	0,89%	0,63%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,77%	0,80%	0,66%

Zwitserleven

Deze informatie is gebaseerd op data van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Mogelijk komt dit doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar nog niet behoeven te rapporteren op basis van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), omdat deze gefaseerd wordt ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Tevens vindt de invoering van de rapportageverplichtingen over alle milieudoelstellingen gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?
Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen over het algemeen licht toegenomen of gelijk gebleven. Een eventuele verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportages door de ondernemingen waarin de Lifecycle Fondsen beleggen. Naar verwachting zullen deze percentages stijgen als meer ondernemingen hierover rapporteren. Momenteel kunnen hier geen conclusies aan worden verbonden.

Zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die geen rekening houden met de criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Bijdrage ecologische doelen niet afgestemd op taxonomie†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
ProfielBeleggen/Lifecycle Neutraal	52%	53%	49%

Bovenstaand overzicht geeft het aandeel aan van de beleggingen in de Lifecycle Fondsen die bijdroegen tot economische activiteiten met een ecologische doelstelling, maar niet waren afgestemd op de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Totaal bijdrage sociale doelen†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
ProfielBeleggen/Lifecycle Neutraal	65%	67%	58%

Bovenstaand overzicht geeft het aandeel van de beleggingen in de Lifecycle Fondsen aan die positief bijdroegen aan de gemeenschappen waarin zij opereren, de sociale risico’s en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk beheersten of een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers leverden door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen.

Welke beleggingen zijn opgenomen in 'Overige'? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De beleggingen in ‘Overige’ bestonden uit beleggingen in liquide middelen, geldmarktinstrument, geldmarktfondsen, derivaten en ETF’s ter afdekking van bepaalde risico’s, voor het verzorgen van de liquiditeit of om duratieposities in te nemen wanneer hiervoor onvoldoende obligaties van overheden en (semi)overheidsinstellingen beschikbaar zijn. Voor deze posities waren geen ecologische of sociale minimumwaarborgen ten aanzien van de (uitgevende partijen van deze) financiële instrumenten aanwezig. Bij het aangaan dan wel onderhouden van de relatie met de makelaars via wie deze posities werden aangegaan, worden ecologische en sociale minimumwaarborgen gesteld door de Fondsbeheerder. Als liquide middelen, derivaten en ETF’s tijdelijk van aard waren en zo spoedig mogelijk werden afgebouwd, zijn ze door de Fondsbeheerder niet in deze categorie opgenomen.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

De basis van het duurzame beleggingsbeleid is dat ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, moeten voldoen aan fundamentele beleggingsbeginselen en geen negatieve bijdrage leveren aan geformuleerde duurzaamheidsdoelstellingen. Als blijkt dat hieraan niet wordt voldaan, belegt de Fondsbeheerder niet in deze ondernemingen of instellingen. Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals door de Fondsbeheerder gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen en instellingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo is de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen en instellingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen en instellingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment. Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer middels actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing

Zwitserleven

† Dit overzicht is gebaseerd op **informatie van de Fondsbeheerder** over de Lifecycle Fondsen. Voor dit product gebruiken we **lifecycles**, waardoor de mix van beleggingen wijzigt naarmate de pensioenrichtdatum dichterbij komt. Deze template bevat informatie over de opbouwfase en de afbouwfase binnen dit product. De opbouwfase is de fase waarin de kans op een goed rendement voorop staat. In deze fase wordt in een mix van grotendeels aandelen belegd. De afbouwfase is de fase waarin er minder risicovol wordt belegd. De mix van aandelen wordt hiervoor stapsgewijs afgebouwd, zodat vlak voor de pensioendatum de mix grotendeels uit obligaties bestaat. Wij hebben onze berekeningen uitgevoerd op basis van het totaal belegd vermogen van alle deelnemers in dit financiële product voor beide fasen tezamen. Hierdoor wijkt voor een specifieke leeftijdscategorie de cijfermatige informatie naar alle waarschijnlijkheid af. Waar mogelijk splitsen we dit vervolgens uit naar de opbouw- en afbouwfase. Wij houden daarbij zoveel mogelijk rekening met het relatieve deel van ieder Lifecycle Fonds in het product en de onderliggende beleggingen daarvan.

De criteria om te beoordelen of er een bijdrage is aan de duurzaamheidsdoelen, zijn per 1 januari 2024 aangescherpt door de Fondsbeheerder. Op basis van deze herziene criteria zou het berekende pro forma percentage van beleggingen dat bijdraagt tot de duurzame doelen betekenisvol lager zijn voor met name de fondsen met beleggingen in aandelen.

Meer informatie over duurzaamheid, de lifecycles en de periodieke informatie van afzonderlijke Lifecycle Fondsen en onze berekeningsmethodes kunt u op www.zwitserleven.nl/duurzaamheidsinformatie vinden.

Algemeen

Deze periodieke duurzaamheidsinformatie is geen marketing materiaal.
Een afzonderlijke duurzame belegging kan als zowel ecologisch als sociaal duurzaam kwalificeren, maar wordt niet dubbel geteld in het percentage duurzame beleggingen. Het percentage duurzame beleggingen is een optelsom, gecorrigeerd voor dubbeltellingen, van de percentages duurzame beleggingen:

(i) met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzame belegging gelden
(ii) met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzame belegging gelden, en
(iii) de duurzame beleggingen met een sociale doelstelling.

Deze periodieke duurzaamheidsinformatie is zo zorgvuldig mogelijk opgesteld, maar is niet door een onafhankelijke partij geverifieerd, en er is geen opinie of assurance omtrent deze informatie afgegeven. De data betreffende de Lifecycle Fondsen is ter beschikking gesteld door de Fondsbeheerder. De daarvoor benodigde data wordt mede ter beschikking gesteld door externe dataproviders, die verschillende modellen kunnen hanteren en mogelijk over inaccurate of incomplete data beschikken, waardoor gebruik wordt gemaakt van schattingen. Voor de niet-financiële indicatoren en andere niet-financiële data worden berekeningsmethoden gebruikt, die kunnen leiden tot meetfouten of onzekerheden. Niet-financiële indicatoren hebben niet altijd een gestandaardiseerde betekenis en kunnen afwijken van indicatoren met dezelfde of vergelijkbare namen die door andere ondernemingen worden gebruikt.

Zwitserleven

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd, praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Periodieke duurzaamheidsinformatie voor Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen met ProfielBeleggen Voorzichtig

Productnaam: Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen met HorizonBeleggen

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 54930067BEN4LR1PTD74

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Heeft dit product een duurzame beleggingsdoelstelling?

●● ☐ **Ja**

●○ ☒ **Nee**

☐ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ___%

- ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ___%

☒ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van 64% duurzame beleggingen

- ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ met een sociale doelstelling

☐ Dit product promootte E/S kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

De beleggingsvorm ProfielBeleggen binnen **Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen** (het "**financiële product" of het** "**product**") met profiel Voorzichtig belegt in de fondsen: het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, het Zwitserleven Credits Hypotheken Mixfonds, het Zwitserleven Selectie Fonds, het Zwitserleven Medium Duration Fonds (behalve bij het Profiel Offensief), het Zwitserleven Long Duration Fonds en het Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds, de "**Lifecycle Fondsen**". De Lifecycle Fondsen worden beheerd door Cardano Asset Management (de "**Fondsbeheerder**"). Dit overzicht is gebaseerd op informatie van de Fondsbeheerder. Voor dit product gebruiken we lifecycles, waardoor de mix van beleggingen wijzigt naarmate de pensioenrichtdatum dichterbij komt. Daardoor wijkt voor een individuele deelnemer de informatie in dit overzicht mogelijk af. Hierop hebben wij berekeningen uitgevoerd op basis van het totaal belegd vermogen van alle deelnemers in dit financiële product. Wij houden daarbij zoveel mogelijk rekening met het relatieve deel van ieder Lifecycle Fonds in het product en de onderliggende beleggingen daarvan. Een afzonderlijke duurzame belegging kan als zowel ecologisch als sociaal duurzaam kwalificeren, maar telt maar één keer mee voor het berekenen van het percentage duurzame beleggingen. Het percentage duurzame beleggingen is een optelsom, gecorrigeerd voor dubbeltellingen, van de percentages duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die (i) wel volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzame belegging gelden als ook (ii) die niet zo gelden, en (iii) de percentages duurzame beleggingen met een sociale doelstelling. Meer informatie over duurzaamheid, de lifecycles en de Lifecycle Fondsen en onze berekeningsmethodes kunt u op www.zwitserleven.nl/duurzaamheidsinformatie vinden.

Zwitserleven

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Dit financiële product promootte de volgende ecologische en sociale kenmerken via beleggingen in de Lifecycle Fondsen:

- **Klimaatmitigatie & adaptatie:** netto geen uitstoot van broeikassen in uiterlijk 2050 in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van 50% van de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 en 75% tegen 2040 in vergelijking met 2020.
- **Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen:** geen bijdrage aan ontbossing in uiterlijk 2030;
- **Duurzaam gebruik van water:** waterneutraliteit in uiterlijk 2030;
- **Preventie en bestrijding van verontreiniging:** geen bijdrage aan de productie van afval bereiken in uiterlijk 2050;
- **Bevordering van goede leefomstandigheden:** beleggen in entiteiten die beogen adequaat bij te dragen aan de leefomstandigheden van gemeenschappen waarin zij opereren; en
- **Bevordering van goede werkomstandigheden:** beleggen in entiteiten die beogen bij te dragen aan het welzijn van haar medewerkers en sociaal onrecht en ongelijkheid zo veel mogelijk beheersen.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Onderstaande tabel toont hoe de duurzaamheidsindicatoren hebben gepresteerd bij de Lifecycle Fondsen. Voor de overige indicatoren zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om te kunnen rapporteren.

Tabel 1. Prestatie duurzaamheidsindicatoren

	Impact (31-12-2023)			**(31-12-2022)**
	Hele lifecycle	Opbouw fase	Afbouw fase	Hele lifecycle
broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten/m€)	729	747	695	641
absolute broeikasgasemissies (ton CO2-equivalenten) voor scope 1 en 2 en de verandering daarvan in de tijd	166	nb	nb	151
absolute broeikasgasemissies (ton CO2-equivalenten) voor scope 3 en de verandering daarvan in de tijd	1303	nb	nb	876
blootstelling aan sectoren die sterk zijn blootgesteld aan klimaatverandering en de mitigatie	1	1	1	nb
verhouding tussen inkomsten uit groene activiteiten versus bruine activiteiten	3	3	3	nb
waterintensiteit (m3 watergebruik/m€)	4	5	3	6
absoluut watergebruik (m3 watergebruik)	20	nb	nb	nb

en in vergelijking met voorafgaande perioden

Over het voorafgaande jaar beschikken wij slechts over beperkte gegevens om te kunnen vergelijken. Deze hebben we opgenomen in tabel 1. Een vergelijking tussen beide periodes is ook nog moeilijk omdat de data in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?

Het financiële product belegde deels in duurzame beleggingen. De doelstelling van die duurzame beleggingen zijn gelijk aan de ecologische en sociale kenmerken zoals beschreven in de vraag 'In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?' Om te beoordelen of met de beleggingen van de Lifecycle Fondsen de duurzaamheidsdoelen binnen de gestelde termijnen worden behaald, wordt periodiek door de Fondsbeheerder beoordeeld of de Lifecycle Fondsen zich met de juiste snelheid bewegen naar het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Tevens stelt de Fondsbeheerder op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt ten minste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG data een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties gedefinieerde SDGs, waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDGs dan wel dat de bijdrage aan de duurzaamheidsdoelen van de Fondsbeheerder op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De duurzame beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen, zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan de overige ecologische en/of sociale doelstellingen.
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door de Fondsbeheerder wordt geclassificeerd als 'duurzame, 'groene', 'sociale' of 'aan duurzaamheid gelinkte' obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van de Lifecycle Fondsen een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde duurzaamheidsdoelstellingen, zoals vastgesteld aan de hand van de hierboven genoemde criteria.

Tabel 2. Bijdrage duurzaamheidsdoelstellingen per 31-12-2023†			
	Hele lifecycle	Opbouw fase	Afbouw fase
Totale bijdrage alle doelen	**69%**	**75%**	**58%**
Totale bijdrage ecologische doelen:	**57%**	**61%**	**50%**
Bescherming van en aanpassing aan klimaatverandering: Uiterlijk in 2025 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen	54%	57%	48%
Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: Uiterlijk in 2030 nul ontbossing	28%	26%	31%
Duurzaam gebruik en bescherming van watervoorraden: Uiterlijk in 2030 waterneutraliteit	33%	33%	34%
Preventie en bestrijding van vervuiling: Uiterlijk in 2050 een productie zonder afval	45%	46%	41%
Totale bijdrage sociale doelen	**62%**	**67%**	**53%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	38%	39%	37%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	60%	65%	52%

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggings-beslissingen op duurzaamheids-factoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandig-heden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Een onderneming kan aan meerdere duurzaamheidsdoelstellingen van de Lifecycle Fondsen een bijdrage leveren. De cijfers zijn gebaseerd op een fonds als geheel en dus niet alleen op het deel duurzame beleggingen. De Fondsbeheerder bepaalt aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage voldoende is om de doelstellingen van de Lifecycle Fondsen te behalen, kan slechts deels worden bepaald. In de jaarverslagen van de Lifecycle Fondsen wordt hierover meer gedetailleerde informatie gegeven.

Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan, geen ernstige afbreuk aan ecologisch of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?
De duurzame beleggingen die de Lifecycle Fondsen hebben gedaan, waren conform het duurzaam beleggingsbeleid van de Fondsbeheerder, dat erop gericht is om geen ernstige afbreuk te doen aan ecologische of sociale beleggingsdoelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van de Fondsbeheerder en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in de prospectussen van de Lifecycle Fondsen. **NB.** De beoordelingsprocedure is per 1 januari 2024 aangescherpt door de Fondsbeheerder. Op basis van deze herziene criteria zou het percentage van beleggingen dat bijdraagt tot de duurzame doelen betekenisvol lager zijn.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?
Onderstaande tabel toont hoe rekening is gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Tabel 3. Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN			
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)			
1.1 scope 1 BKG-emissies	20	nb	nb
1.2 scope 2 BKG-emissies	7	nb	nb
1.3 scope 3 BKG-emissies	214	nb	nb
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	27	nb	nb
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	241	nb	nb
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)			
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	34	40	22
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	303	357	198
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)			
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	69	81	43
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	729	747	695
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)			

Zwitserleven

4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	3,64%	4,26%	2,42%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,82%	0,93%	0,61%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)			
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	55,35%	58,67%	48,90%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	14,48%	16,83%	9,91%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)			
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	1	1	1
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0	0	0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	3	4	2
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0	0	0
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	1	1	1
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	1	1	0
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	1	1	0
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	1	1	0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0	0	0
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)			
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	3,18%	3,78%	2,03%
8. Lozingen in water (ton/m€)			
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0	0	0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)			
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	3	3	1
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING			
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)			
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%	0,00%

11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)			
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	47,54%	50,43%	41,91%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)			
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	20,20%	20,07%	11,07%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)			
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	33,92%	33,78%	18,41%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)			
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN			
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)			
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	52	46	63
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	15	9	28
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)			
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	2	2	2
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	1,66%	1,66%	1,66%

Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van de Fondsbeheerder worden gecategoriseerd als in “overtreding internationale standaarden” worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de VN Global Compact, de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen. Een aanzienlijk

deel van de ondernemingen en instellingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. Voor overheden en (semi)overheidsinstellingen beoordeelde de Fondsbeheerder in hoeverre werd voldaan aan minimum criteria voor omgang met mensenrechten, arbeidsrechten, controversiële wapens, internationale sancties, ethiek, milieu, maatschappij en bestuur.

In de EU-taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.
Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De basis van het beleggingsbeleid is dat ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, moeten voldoen aan het duurzaam beleggingsbeleid van de Fondsbeheerder en moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal de Fondsbeheerder niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen. De beoordeling van ondernemingen en instellingen vond plaats aan de hand van een groot aantal kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren, waaronder de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren', zie tabel 3.

Zwitserleven

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande tabellen tonen de grootste beleggingen per Lifecycle Fonds aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023).

De lijst bevat de beleggingen die het **grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten:

Tabel 4. Grootste Beleggingen†

Hele lifecycle

		Sector	Land	% Activa
1	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	3,52%
2	Microsoft Corp	Software & Services	US	2,92%
3	France (republique)	Sovereigns	FR	2,59%
4	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	2,18%
5	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	1,80%
6	German Treasury Bill	Sovereigns	DE	1,25%
7	Institutional Cash Series Plc - Institutional Euro Liquidity Fund	Supranationals	EU	1,25%
8	Alphabet Inc	Media	US	1,17%
9	Deutsche Bundesrepublik Principal Strips	Sovereigns	DE	1,14%
10	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,13%
11	Amazon.com Inc	Retailing	US	1,03%
12	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	0,61%
13	ASML Holding N.V.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	0,58%
14	The Procter & Gamble Company	Household & Personal Products	US	0,56%
15	Cadence Design	Software & Services	US	0,56%

Tabel 4. Grootste Beleggingen†

Opbouw fase

		Sector	Land	% Activa
1	Microsoft Corp	Software & Services	US	3,57%
2	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	2,66%
3	Alphabet Inc	Media	US	1,43%
4	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,38%
5	Amazon.com Inc	Retailing	US	1,25%
6	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	0,75%
7	ASML Holding N.V.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	0,71%
8	The Procter & Gamble Company	Household & Personal Products	US	0,69%
9	Cadence Design	Software & Services	US	0,68%

Zwitserleven

10	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Semiconductors & Semiconductor Equipment	TW	0,66%
11	Vonovia Se	Real estate	DE	0,66%
12	Accenture Plc	Software & Services	IE	0,64%
13	Tesla Inc	Automobiles & Components	US	0,64%
14	Nestle Sa	Food Beverage & Tobacco	CH	0,63%
15	Servicenow Inc	Software & Services	US	0,55%

Tabel 4. Grootste Beleggingen†				
Afbouw fase				
		Sector	Land	% Activa
1	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	10,37%
2	France (republique)	Sovereigns	FR	7,63%
3	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	5,30%
4	German Treasury Bill	Sovereigns	DE	3,69%
5	Institutional Cash Series Plc - Institutional Euro Liquidity Fund	Supranationals	EU	3,67%
6	Deutsche Bundesrepublik Principal Strips	Sovereigns	DE	3,37%
7	Microsoft Corp	Software & Services	US	1,67%
8	International Development Association	Supranationals	US	1,64%
9	International Bank For Reconstruction & Development	Supranationals	US	1,36%
10	European Union	Sovereigns	NONE	1,25%
11	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	1,25%
12	Nederlandse Waterschapsbank Nv	Banks	NL	1,12%
13	Bundesrepublik Deutschland Bundesanleihe	Sovereigns	DE	1,09%
14	Kreditanstalt Fuer Wiederaufbau	Supranationals	DE	0,81%
15	European Investment Bank (eib)	Supranationals	LU	0,76%

Zwitserleven

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?
Het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor de Lifecycle Fondsen over de referentieperiode is hieronder aangegeven.

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?†

Tekst

#1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame beleggingen gelden.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S-kenmerken** omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling op hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer. **Faciliterende activiteiten** maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissie-niveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande tabel toont alle sectoren waarin de Lifecycle Fondsen in totaal in beleggen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023).

Tabel 5. Economische sectoren†	
Hele Lifecycle	
Sector	**Per 31-12-2023**
Sovereigns	16,3%
Banks	11,5%
Software & Services	8,6%
Real estate	7,4%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	4,7%
Technology Hardware & Equipment	4,4%
Health Care Equipment & Services	4,0%
Pharmaceuticals, Biotechnology	3,9%
Insurance	3,0%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	2,8%
Media	2,6%
Retailing	2,5%
Food Beverage & Tobacco	2,5%
Automobiles & Components	2,4%
Capital Goods 2: Building Products++	2,4%
Supranationals	2,0%
Telecommunication Services	1,7%
Chemicals	1,7%
Transportation & Logistics	1,6%
Household & Personal Products	1,6%
Electric Utilities	1,4%
Commercial & Professional Services	1,4%
Diversified Financials	1,2%
Metals & Mining	1,0%
Oil, Gas & Consumable Fuels	0,9%
Food & Staples Retailing	0,9%
Consumer Durables & Apparel	0,9%
Electric Distribution & Transmission	0,8%
Multi-utilities	0,8%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,8%
Hotels & Travel	0,5%
Restaurants	0,4%
Energy Equipment & Services	0,4%
Diversified Consumer Services	0,3%
Gas Utilities	0,3%
Construction Materials	0,2%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,0%
Airlines	0,0%

Tabel 5. Economische sectoren†	
Opbouw fase	
Sector	**Per 31-12-2023**

Banks	11,4%
Software & Services	10,5%
Real estate	8,9%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	5,7%
Technology Hardware & Equipment	5,4%
Sovereigns	4,8%
Health Care Equipment & Services	4,7%
Pharmaceuticals, Biotechnology	4,7%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	3,4%
Insurance	3,3%
Media	3,2%
Retailing	3,0%
Food Beverage & Tobacco	3,0%
Capital Goods 2: Building Products++	2,8%
Automobiles & Components	2,7%
Chemicals	2,1%
Telecommunication Services	2,0%
Household & Personal Products	1,9%
Transportation & Logistics	1,9%
Commercial & Professional Services	1,6%
Electric Utilities	1,6%
Metals & Mining	1,3%
Diversified Financials	1,2%
Oil, Gas & Consumable Fuels	1,1%
Food & Staples Retailing	1,0%
Consumer Durables & Apparel	1,0%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,9%
Multi-utilities	0,9%
Electric Distribution & Transmission	0,9%
Hotels & Travel	0,6%
Restaurants	0,5%
Energy Equipment & Services	0,5%
Diversified Consumer Services	0,4%
Gas Utilities	0,4%
Supranationals	0,2%
Construction Materials	0,2%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,1%
Airlines	0,0%

Tabel 5. Economische sectoren†	
Afbouw fase	
Sector	**Per 31-12-2023**
Sovereigns	38,8%
Banks	11,7%
Supranationals	5,5%
Software & Services	5,0%
Real estate	4,6%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	2,7%
Technology Hardware & Equipment	2,5%

Health Care Equipment & Services	2,5%
Insurance	2,3%
Pharmaceuticals, Biotechnology	2,2%
Automobiles & Components	1,7%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	1,6%
Food Beverage & Tobacco	1,6%
Media	1,5%
Capital Goods 2: Building Products++	1,5%
Retailing	1,5%
Telecommunication Services	1,3%
Transportation & Logistics	1,2%
Diversified Financials	1,1%
Chemicals	1,0%
Electric Utilities	1,0%
Household & Personal Products	1,0%
Commercial & Professional Services	0,8%
Electric Distribution & Transmission	0,7%
Multi-utilities	0,6%
Oil, Gas & Consumable Fuels	0,6%
Food & Staples Retailing	0,6%
Metals & Mining	0,6%
Consumer Durables & Apparel	0,6%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,5%
Gas Utilities	0,3%
Hotels & Travel	0,3%
Restaurants	0,2%
Energy Equipment & Services	0,2%
Diversified Consumer Services	0,2%
Construction Materials	0,1%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,0%
Airlines	0,0%

In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling op de EU-taxonomie afgestemd?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen? [1]

☐ Ja:

☐ In fossiel gas ☐ In kernenergie

☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie) en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie – zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Zwitserleven

Hele lifecyle

De onderstaande diagrammen geven in het groen het minimumpercentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.*

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Opbouw fase

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Zwitserleven

Afbouw fase

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Afbouw fase

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?
In onderstaande tabel is het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten opgegeven:

Tabel 6: Aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
Omzet afgestemd op de EU-taxonomie	6,59%	7,87%	4,12%
- Deel transitie activiteiten	0,25%	0,31%	0,14%
- Deel faciliterende activiteiten	3,57%	4,30%	2,16%
- Deel 'eigen prestaties'	2,14%	2,58%	1,31%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,62%	0,69%	0,50%
Kapitaaluitgaven (CapEx) afgestemd op de EU-taxonomie	5,73%	6,70%	3,83%
- Deel transitie activiteiten	0,32%	0,39%	0,19%
- Deel faciliterende activiteiten	2,26%	2,68%	1,46%
- Deel 'eigen prestaties'	2,17%	2,56%	1,40%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,98%	1,08%	0,78%
Operationele uitgaven (OpEx) afgestemd op de EU-taxonomie	2,52%	2,85%	1,86%
- Deel transitie activiteiten	0,00%	0,01%	0,00%
- Deel faciliterende activiteiten	1,02%	1,17%	0,74%
- Deel 'eigen prestaties'	0,76%	0,89%	0,52%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,73%	0,80%	0,60%

Deze informatie is gebaseerd op data van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Mogelijk komt dit doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar nog niet behoeven te rapporteren op basis van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), omdat deze gefaseerd wordt ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Tevens vindt de invoering van de rapportageverplichtingen over alle milieudoelstellingen gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?
Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen over het algemeen licht toegenomen. Deze verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportages door de ondernemingen waarin de Lifecycle Fondsen beleggen. Naar verwachting zullen deze percentages stijgen als meer ondernemingen hierover rapporteren. Momenteel kunnen hier geen conclusies aan worden verbonden.

Zwitserleven

Tabel 3. Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN			
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)			
1.1 scope 1 BKG-emissies	20	nb	nb
1.2 scope 2 BKG-emissies	7	nb	nb
1.3 scope 3 BKG-emissies	214	nb	nb
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	27	nb	nb
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	241	nb	nb
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)			
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	34	40	22
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	303	357	198
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)			
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	69	81	43
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	729	747	695
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)			
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	3,64%	4,26%	2,42%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,82%	0,93%	0,61%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)			
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	55,35%	58,67%	48,90%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	14,48%	16,83%	9,91%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)			
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	1	1	1
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0	0	0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	3	4	2
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0	0	0
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	1	1	1
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	1	1	0
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	1	1	0
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	1	1	0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0	0	0
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)			

7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	3,18%	3,78%	2,03%
8. Lozingen in water (ton/m€)			
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0	0	0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)			
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	3	3	1
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING			
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)			
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)			
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	47,54%	50,43%	41,91%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)			
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	20,20%	20,07%	11,07%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)			
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	33,92%	33,78%	18,41%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)			
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN			
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)			
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	52	46	63

Zwitserleven

Zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die geen rekening houden met de criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	15	9	28
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)			
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	2	2	2
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	1,66%	1,66%	1,66%

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Bijdrage ecologische doelen niet afgestemd op taxonomie†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
Lifecycle Voorzichtig	51%	53%	46%

Bovenstaand overzicht geeft het aandeel aan van de beleggingen in de Lifecycle Fondsen die bijdroegen tot economische activiteiten met een ecologische doelstelling, maar niet waren afgestemd op de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Totaal bijdrage sociale doelen†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
Lifecycle Voorzichtig	62%	67%	53%

Bovenstaand overzicht geeft het aandeel van de beleggingen in de Lifecycle Fondsen aan die positief bijdroegen aan de gemeenschappen waarin zij opereren, de sociale

risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk beheersten of een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers leverden door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen.

Welke beleggingen zijn opgenomen in 'Overige'? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De beleggingen in 'Overige' bestonden uit beleggingen in liquide middelen, geldmarktinstrument, geldmarktfondsen, derivaten en ETF's ter afdekking van bepaalde risico's, voor het verzorgen van de liquiditeit of om duratieposities in te nemen wanneer hiervoor onvoldoende obligaties van overheden en (semi)overheidsinstellingen beschikbaar zijn. Voor deze posities waren geen ecologische of sociale minimumwaarborgen ten aanzien van de (uitgevende partijen van deze) financiële instrumenten aanwezig. Bij het aangaan dan wel onderhouden van de relatie met de makelaars via wie deze posities werden aangegaan, worden ecologische en sociale minimumwaarborgen gesteld door de Fondsbeheerder. Als liquide middelen, derivaten en ETF's tijdelijk van aard waren en zo spoedig mogelijk werden afgebouwd, zijn ze door de Fondsbeheerder niet in deze categorie opgenomen.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

De basis van het duurzame beleggingsbeleid is dat ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, moeten voldoen aan fundamentele beleggingsbeginselen en geen negatieve bijdrage leveren aan geformuleerde duurzaamheidsdoelstellingen. Als blijkt dat hieraan niet wordt voldaan, belegt de Fondsbeheerder niet in deze ondernemingen of instellingen. Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals door de Fondsbeheerder gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen en instellingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo is de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen en instellingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen en instellingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment. Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer middels actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing

Zwitserleven

† Dit overzicht is gebaseerd op **informatie van de Fondsbeheerder** over de Lifecycle Fondsen. Voor dit product gebruiken we **lifecycles**, waardoor de mix van beleggingen wijzigt naarmate de pensioenrichtdatum dichterbij komt. Deze template bevat informatie over de opbouwfase en de afbouwfase binnen dit product. De opbouwfase is de fase waarin de kans op een goed rendement voorop staat. In deze fase wordt in een mix van grotendeels aandelen belegd. De afbouwfase is de fase waarin er minder risicovol wordt belegd. De mix van aandelen wordt hiervoor stapsgewijs afgebouwd, zodat vlak voor de pensioendatum de mix grotendeels uit obligaties bestaat. Wij hebben onze berekeningen uitgevoerd op basis van het totaal belegd vermogen van alle deelnemers in dit financiële product voor beide fasen tezamen. Hierdoor wijkt voor een specifieke leeftijdscategorie de cijfermatige informatie naar alle waarschijnlijkheid af. Waar mogelijk splitsen we dit vervolgens uit naar de opbouw- en afbouwfase. Wij houden daarbij zoveel mogelijk rekening met het relatieve deel van ieder Lifecycle Fonds in het product en de onderliggende beleggingen daarvan.

De criteria om te beoordelen of er een bijdrage is aan de duurzaamheidsdoelen, zijn per 1 januari 2024 aangescherpt door de Fondsbeheerder. Op basis van deze herziene criteria zou het berekende pro forma percentage van beleggingen dat bijdraagt tot de duurzame doelen betekenisvol lager zijn voor met name de fondsen met beleggingen in aandelen.

Meer informatie over duurzaamheid, de lifecycles en de periodieke informatie van afzonderlijke Lifecycle Fondsen en onze berekeningsmethodes kunt u op www.zwitserleven.nl/duurzaamheidsinformatie vinden.

Algemeen

Deze periodieke duurzaamheidsinformatie is geen marketing materiaal.
Een afzonderlijke duurzame belegging kan als zowel ecologisch als sociaal duurzaam kwalificeren, maar wordt niet dubbel geteld in het percentage duurzame beleggingen. Het percentage duurzame beleggingen is een optelsom, gecorrigeerd voor dubbeltellingen, van de percentages duurzame beleggingen:

(i) met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzame belegging gelden
(ii) met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzame belegging gelden, en
(iii) de duurzame beleggingen met een sociale doelstelling.

Deze periodieke duurzaamheidsinformatie is zo zorgvuldig mogelijk opgesteld, maar is niet door een onafhankelijke partij geverifieerd, en er is geen opinie of assurance omtrent deze informatie afgegeven. De data betreffende de Lifecycle Fondsen is ter beschikking gesteld door de Fondsbeheerder. De daarvoor benodigde data wordt mede ter beschikking gesteld door externe dataproviders, die verschillende modellen kunnen hanteren en mogelijk over inaccurate of incomplete data beschikken, waardoor gebruik wordt gemaakt van schattingen. Voor de niet-financiële indicatoren en andere niet-financiële data worden berekeningsmethoden gebruikt, die kunnen leiden tot meetfouten of onzekerheden. Niet-financiële indicatoren hebben niet altijd een gestandaardiseerde betekenis en kunnen afwijken van indicatoren met dezelfde of vergelijkbare namen die door andere ondernemingen worden gebruikt.

Zwitserleven

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd, praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Periodieke duurzaamheidsinformatie voor Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen met ProfielBeleggen Defensief

Productnaam: Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen met ProfielBeleggen Defensief

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 54930067BEN4LR1PTD74

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Heeft dit product een duurzame beleggingsdoelstelling?

●● ☐ **Ja**

●○ ☒ **Nee**

☐ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ___%

- ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ___%

☒ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van 60% duurzame beleggingen

- ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ met een sociale doelstelling

☐ Dit product promootte E/S kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

De beleggingsvorm ProfielBeleggen binnen **Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen** (het "**financiële product" of het** "**product**") met profiel Defensief belegt in de fondsen: het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, het Zwitserleven Credits Hypotheken Mixfonds, het Zwitserleven Selectie Fonds, het Zwitserleven Medium Duration Fonds, het Zwitserleven Long Duration Fonds en het Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds, de "**Lifecycle Fondsen**". De Lifecycle Fondsen worden beheerd door Cardano Asset Management (de "**Fondsbeheerder**"). Dit overzicht is gebaseerd op informatie van de Fondsbeheerder. Voor dit product gebruiken we lifecycles, waardoor de mix van beleggingen wijzigt naarmate de pensioenrichtdatum dichterbij komt. Daardoor wijkt voor een individuele deelnemer de informatie in dit overzicht mogelijk af. Hierop hebben wij berekeningen uitgevoerd op basis van het totaal belegd vermogen van alle deelnemers in dit financiële product. Wij houden daarbij zoveel mogelijk rekening met het relatieve deel van ieder Lifecycle Fonds in het product en de onderliggende beleggingen daarvan. Een afzonderlijke duurzame belegging kan als zowel ecologisch als sociaal duurzaam kwalificeren, maar telt maar één keer mee voor het berekenen van het percentage duurzame beleggingen. Het percentage duurzame beleggingen is een optelsom, gecorrigeerd voor dubbeltellingen, van de percentages duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die (i) wel volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzame belegging gelden als ook (ii) die niet zo gelden, en (iii) de percentages duurzame beleggingen met een sociale doelstelling. Meer informatie over duurzaamheid, de lifecycles en de Lifecycle Fondsen en onze berekeningsmethodes kunt u op www.zwitserleven.nl/duurzaamheidsinformatie vinden.

Zwitserleven

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Dit financiële product promootte de volgende ecologische en sociale kenmerken via beleggingen in de Lifecycle Fondsen:

- **Klimaatmitigatie & adaptatie:** netto geen uitstoot van broeikassen in uiterlijk 2050 in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van 50% van de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 en 75% tegen 2040 in vergelijking met 2020.
- **Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen:** geen bijdrage aan ontbossing in uiterlijk 2030;
- **Duurzaam gebruik van water:** waterneutraliteit in uiterlijk 2030;
- **Preventie en bestrijding van verontreiniging:** geen bijdrage aan de productie van afval bereiken in uiterlijk 2050;
- **Bevordering van goede leefomstandigheden:** beleggen in entiteiten die beogen adequaat bij te dragen aan de leefomstandigheden van gemeenschappen waarin zij opereren; en
- **Bevordering van goede werkomstandigheden:** beleggen in entiteiten die beogen bij te dragen aan het welzijn van haar medewerkers en sociaal onrecht en ongelijkheid zo veel mogelijk beheersen.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Onderstaande tabel toont hoe de duurzaamheidsindicatoren hebben gepresteerd bij de Lifecycle Fondsen. Voor de overige indicatoren zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om te kunnen rapporteren.

Tabel 1. Prestatie duurzaamheidsindicatoren

	Impact (31-12-2023)			**(31-12-2022)**
	Hele lifecycle	Opbouw fase	Afbouw fase	Hele lifecycle
broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten/m€)	727	747	679	663
absolute broeikasgasemissies (ton CO2-equivalenten) voor scope 1 en 2 en de verandering daarvan in de tijd	157	nb	nb	141
absolute broeikasgasemissies (ton CO2-equivalenten) voor scope 3 en de verandering daarvan in de tijd	1225	nb	nb	823
blootstelling aan sectoren die sterk zijn blootgesteld aan klimaatverandering en de mitigatie	1	1	1	nb
verhouding tussen inkomsten uit groene activiteiten versus bruine activiteiten	3	3	3	nb
waterintensiteit (m3 watergebruik/m€)	5	5	3	6
absoluut watergebruik (m3 watergebruik)	19	nb	nb	nb

en in vergelijking met voorafgaande perioden

Over het voorafgaande jaar beschikken wij slechts over beperkte gegevens om te kunnen vergelijken. Deze hebben we opgenomen in tabel 1. Een vergelijking tussen beide periodes is ook nog moeilijk omdat de data in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?

Het financiële product belegde deels in duurzame beleggingen. De doelstelling van die duurzame beleggingen zijn gelijk aan de ecologische en sociale kenmerken zoals beschreven in de vraag 'In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?' Om te beoordelen of met de beleggingen van de Lifecycle Fondsen de duurzaamheidsdoelen binnen de gestelde termijnen worden behaald, wordt periodiek door de Fondsbeheerder beoordeeld of de Lifecycle Fondsen zich met de juiste snelheid bewegen naar het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Tevens stelt de Fondsbeheerder op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt ten minste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG data een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties gedefinieerde SDGs, waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDGs dan wel dat de bijdrage aan de duurzaamheidsdoelen van de Fondsbeheerder op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De duurzame beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen, zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan de overige ecologische en/of sociale doelstellingen.
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door de Fondsbeheerder wordt geclassificeerd als 'duurzame, 'groene', 'sociale' of 'aan duurzaamheid gelinkte' obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van de Lifecycle Fondsen een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde duurzaamheidsdoelstellingen, zoals vastgesteld aan de hand van de hierboven genoemde criteria.

Tabel 2. Bijdrage duurzaamheidsdoelstellingen per 31-12-2023†			
	Hele lifecycle	Opbouw fase	Afbouw fase
Totale bijdrage alle doelen	**71%**	**75%**	**60%**
Totale bijdrage ecologische doelen:	**59%**	**61%**	**52%**
Bescherming van en aanpassing aan klimaatverandering: Uiterlijk in 2025 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen	55%	57%	49%
Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: Uiterlijk in 2030 nul ontbossing	27%	26%	30%
Duurzaam gebruik en bescherming van watervoorraden: Uiterlijk in 2030 waterneutraliteit	33%	33%	34%
Preventie en bestrijding van vervuiling: Uiterlijk in 2050 een productie zonder afval	45%	46%	42%
Totale bijdrage sociale doelen	**63%**	**67%**	**55%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	39%	39%	38%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	61%	65%	54%

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggings-beslissingen op duurzaamheids-factoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandig-heden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Een onderneming kan aan meerdere duurzaamheidsdoelstellingen van de Lifecycle Fondsen een bijdrage leveren. De cijfers zijn gebaseerd op een fonds als geheel en dus niet alleen op het deel duurzame beleggingen. De Fondsbeheerder bepaalt aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage voldoende is om de doelstellingen van de Lifecycle Fondsen te behalen, kan slechts deels worden bepaald. In de jaarverslagen van de Lifecycle Fondsen wordt hierover meer gedetailleerde informatie gegeven.

Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan, geen ernstige afbreuk aan ecologisch of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?
De duurzame beleggingen die de Lifecycle Fondsen hebben gedaan, waren conform het duurzaam beleggingsbeleid van de Fondsbeheerder, dat erop gericht is om geen ernstige afbreuk te doen aan ecologische of sociale beleggingsdoelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van de Fondsbeheerder en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in de prospectussen van de Lifecycle Fondsen. **NB.** De beoordelingsprocedure is per 1 januari 2024 aangescherpt door de Fondsbeheerder. Op basis van deze herziene criteria zou het percentage van beleggingen dat bijdraagt tot de duurzame doelen betekenisvol lager zijn.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?
Onderstaande tabel toont hoe rekening is gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Tabel 3. Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN			
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)			
1.1 scope 1 BKG-emissies	116	nb	nb
1.2 scope 2 BKG-emissies	40	nb	nb
1.3 scope 3 BKG-emissies	1225	nb	nb
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	157	nb	nb
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	1382	nb	nb
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)			
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	36	40	25
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	319	357	222
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)			
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	72	81	49
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	727	747	679

4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)			
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	3,82%	4,26%	2,69%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,86%	0,93%	0,65%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)			
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	56,39%	58,67%	50,62%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	15,15%	16,83%	10,91%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)			
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	1	1	1
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0	0	0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	4	4	2
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0	0	0
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	1	1	1
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	1	1	0
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	1	1	1
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	1	1	0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0	0	0
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)			
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	3,35%	3,78%	2,28%
8. Lozingen in water (ton/m€)			
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0	0	0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)			
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	3	3	2
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING			

10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)			
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)			
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	48,32%	50,43%	42,98%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)			
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	20,20%	20,07%	12,67%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)			
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	33,88%	33,78%	20,93%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)			
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN			
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)			
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	51	46	62
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	14	9	25
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)			
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de	0,22%	0,25%	0,15%

Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht			

Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten?
Details:
Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van de Fondsbeheerder worden gecategoriseerd als in "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de VN Global Compact, de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen en instellingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. Voor overheden en (semi)overheidsinstellingen beoordeelde de Fondsbeheerder in hoeverre werd voldaan aan minimum criteria voor omgang met mensenrechten, arbeidsrechten, controversiële wapens, internationale sancties, ethiek, milieu, maatschappij en bestuur.

In de EU-taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.
Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?
De basis van het beleggingsbeleid is dat ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, moeten voldoen aan het duurzaam beleggingsbeleid van de Fondsbeheerder en moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal de Fondsbeheerder niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen. De beoordeling van ondernemingen en instellingen vond plaats aan de hand van een groot aantal kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren, waaronder de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren', zie tabel 3.

Zwitserleven

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande tabellen tonen de grootste beleggingen per Lifecycle Fonds aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023).

De lijst bevat de beleggingen die het **grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten:

Tabel 4. Grootste Beleggingen†

Hele lifecycle

		Sector	Land	% Activa
1	Microsoft Corp	Software & Services	US	3,11%
2	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	2,50%
3	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	2,31%
4	France (republique)	Sovereigns	FR	1,92%
5	Alphabet Inc	Media	US	1,24%
6	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	1,22%
7	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,20%
8	Amazon.com Inc	Retailing	US	1,09%
9	Institutional Cash Series Plc - Institutional Euro Liquidity Fund	Supranationals	EU	0,96%
10	Deutsche Bundesrepublik Principal Strips	Sovereigns	DE	0,87%
11	German Treasury Bill	Sovereigns	DE	0,81%
12	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	0,65%
13	ASML Holding N.V.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	0,62%
14	The Procter & Gamble Company	Household & Personal Products	US	0,60%
15	Cadence Design	Software & Services	US	0,59%

Tabel 4. Grootste Beleggingen†

Opbouw fase

		Sector	Land	% Activa
1	Microsoft Corp	Software & Services	US	3,57%
2	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	2,66%
3	Alphabet Inc	Media	US	1,43%
4	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,38%
5	Amazon.com Inc	Retailing	US	1,25%
6	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	0,75%
7	ASML Holding N.V.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	0,71%
8	The Procter & Gamble Company	Household & Personal Products	US	0,69%
9	Cadence Design	Software & Services	US	0,68%

10	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Semiconductors & Semiconductor Equipment	TW	0,66%
11	Vonovia Se	Real estate	DE	0,66%
12	Accenture Plc	Software & Services	IE	0,64%
13	Tesla Inc	Automobiles & Components	US	0,64%
14	Nestle Sa	Food Beverage & Tobacco	CH	0,63%
15	Servicenow Inc	Software & Services	US	0,55%

Tabel 4. Grootste Beleggingen†				
Afbouw fase				
		Sector	Land	% Activa
1	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	8,83%
2	France (republique)	Sovereigns	FR	6,77%
3	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	4,33%
4	Institutional Cash Series Plc - Institutional Euro Liquidity Fund	Supranationals	EU	3,38%
5	Deutsche Bundesrepublik Principal Strips	Sovereigns	DE	3,06%
6	German Treasury Bill	Sovereigns	DE	2,86%
7	Microsoft Corp	Software & Services	US	1,94%
8	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	1,45%
9	International Development Association	Supranationals	US	1,35%
10	International Bank For Reconstruction & Development	Supranationals	US	1,12%
11	European Union	Sovereigns	NONE	1,03%
12	Bundesrepublik Deutschland Bundesanleihe	Sovereigns	DE	0,98%
13	Nederlandse Waterschapsbank Nv	Banks	NL	0,96%
14	Alphabet Inc	Media	US	0,78%
15	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	0,75%

Zwitserleven

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?
Het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor de Lifecycle Fondsen over de referentieperiode is hieronder aangegeven.

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling op hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer. **Faciliterende activiteiten** maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissie-niveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?†

Hele lifecycle

Opbouwfase

Afbouwfase

#1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame beleggingen gelden.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S-kenmerken** omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

Zwitserleven

In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande tabel toont alle sectoren waarin de Lifecycle Fondsen in totaal in beleggen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023).

Tabel 5. Economische sectoren†	
Hele lifecycle	
Sector	**Per 31-12-2023**
Sovereigns	13,1%
Banks	11,4%
Software & Services	9,2%
Real estate	8,0%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	5,0%
Technology Hardware & Equipment	4,7%
Health Care Equipment & Services	4,2%
Pharmaceuticals, Biotechnology	4,1%
Insurance	3,1%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	3,0%
Media	2,8%
Retailing	2,7%
Food Beverage & Tobacco	2,6%
Automobiles & Components	2,5%
Capital Goods 2: Building Products++	2,5%
Chemicals	1,8%
Telecommunication Services	1,8%
Transportation & Logistics	1,7%
Household & Personal Products	1,7%
Electric Utilities	1,5%
Commercial & Professional Services	1,4%
Supranationals	1,4%
Diversified Financials	1,2%
Metals & Mining	1,1%
Oil, Gas & Consumable Fuels	1,0%
Food & Staples Retailing	0,9%
Consumer Durables & Apparel	0,9%
Electric Distribution & Transmission	0,8%
Multi-utilities	0,8%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,8%
Hotels & Travel	0,5%
Restaurants	0,4%
Energy Equipment & Services	0,4%
Diversified Consumer Services	0,4%
Gas Utilities	0,3%
Construction Materials	0,2%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,0%
Airlines	0,0%

Tabel 5. Economische sectoren†	
Opbouw fase	
Sector	**Per 31-12-2023**

Banks	11,4%
Software & Services	10,5%
Real estate	8,9%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	5,7%
Technology Hardware & Equipment	5,4%
Sovereigns	4,8%
Health Care Equipment & Services	4,7%
Pharmaceuticals, Biotechnology	4,7%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	3,4%
Insurance	3,3%
Media	3,2%
Retailing	3,0%
Food Beverage & Tobacco	3,0%
Capital Goods 2: Building Products++	2,8%
Automobiles & Components	2,7%
Chemicals	2,1%
Telecommunication Services	2,0%
Household & Personal Products	1,9%
Transportation & Logistics	1,9%
Commercial & Professional Services	1,6%
Electric Utilities	1,6%
Metals & Mining	1,3%
Diversified Financials	1,2%
Oil, Gas & Consumable Fuels	1,1%
Food & Staples Retailing	1,0%
Consumer Durables & Apparel	1,0%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,9%
Multi-utilities	0,9%
Electric Distribution & Transmission	0,9%
Hotels & Travel	0,6%
Restaurants	0,5%
Energy Equipment & Services	0,5%
Diversified Consumer Services	0,4%
Gas Utilities	0,4%
Supranationals	0,2%
Construction Materials	0,2%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,1%
Airlines	0,0%

Tabel 5. Economische sectoren†	
Afbouw fase	
Sector	**Per 31-12-2023**
Sovereigns	34,1%
Banks	11,3%
Software & Services	5,8%
Real estate	5,6%
Supranationals	4,4%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	3,1%
Technology Hardware & Equipment	2,9%
Health Care Equipment & Services	2,8%

Zwitserleven

Pharmaceuticals, Biotechnology	2,6%
Insurance	2,4%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	1,9%
Automobiles & Components	1,9%
Media	1,8%
Food Beverage & Tobacco	1,8%
Retailing	1,7%
Capital Goods 2: Building Products++	1,7%
Telecommunication Services	1,4%
Transportation & Logistics	1,3%
Chemicals	1,2%
Household & Personal Products	1,1%
Electric Utilities	1,1%
Diversified Financials	1,0%
Commercial & Professional Services	1,0%
Oil, Gas & Consumable Fuels	0,7%
Metals & Mining	0,7%
Electric Distribution & Transmission	0,7%
Multi-utilities	0,7%
Food & Staples Retailing	0,7%
Consumer Durables & Apparel	0,6%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,5%
Hotels & Travel	0,3%
Gas Utilities	0,3%
Restaurants	0,3%
Energy Equipment & Services	0,3%
Diversified Consumer Services	0,2%
Construction Materials	0,1%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,0%
Airlines	0,0%

Zwitserleven

In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling op de EU-taxonomie afgestemd?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen? [1]

Ja:

In fossiel gas

In kernenergie

✖ Nee

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt al s een deel van:

- de **Omzet** die het aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar de groene economie;
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeven.

Hele lifecyle

De onderstaande diagrammen geven in het groen het minimumpercentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.*

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering (“klimaatmitigatie) en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie – zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Zwitserleven

Opbouw fase

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Afbouw fase

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?
In onderstaande tabel is het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten opgegeven:

Tabel 6: Aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
Omzet afgestemd op de EU-taxonomie	6,99%	7,87%	4,77%
- Deel transitie activiteiten	0,27%	0,31%	0,17%
- Deel faciliterende activiteiten	3,78%	4,30%	2,47%
- Deel 'eigen prestaties'	2,30%	2,58%	1,60%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,64%	0,69%	0,54%
Kapitaaluitgaven (CapEx) afgestemd op de EU-taxonomie	6,04%	6,70%	4,35%
- Deel transitie activiteiten	0,34%	0,39%	0,22%
- Deel faciliterende activiteiten	2,38%	2,68%	1,63%
- Deel 'eigen prestaties'	2,30%	2,56%	1,66%
- Data niet beschikbaar via data provider	1,01%	1,08%	0,84%
Operationele uitgaven (OpEx) afgestemd op de EU-taxonomie	2,62%	2,85%	2,04%
- Deel transitie activiteiten	0,00%	0,01%	0,00%
- Deel faciliterende activiteiten	1,07%	1,17%	0,80%
- Deel 'eigen prestaties'	0,81%	0,89%	0,60%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,75%	0,80%	0,63%

Deze informatie is gebaseerd op data van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Mogelijk komt dit doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar nog niet behoeven te rapporteren op basis van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), omdat deze gefaseerd wordt ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Tevens vindt de invoering van de rapportageverplichtingen over alle milieudoelstellingen gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?
Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen over het algemeen licht toegenomen of gelijk gebleven. Een eventuele verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportages door de ondernemingen waarin de Lifecycle Fondsen beleggen. Naar verwachting zullen deze percentages stijgen als meer ondernemingen hierover rapporteren. Momenteel kunnen hier geen conclusies aan worden verbonden.

Zwitserleven

Zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die geen rekening houden met de criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Bijdrage ecologische doelen niet afgestemd op taxonomie†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
Lifecycle Defensief	52%	53%	47%

Bovenstaand overzicht geeft het aandeel aan van de beleggingen in de Lifecycle Fondsen die bijdroegen tot economische activiteiten met een ecologische doelstelling, maar niet waren afgestemd op de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Totaal bijdrage sociale doelen†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
Lifecycle Defensief	63%	67%	55%

Bovenstaand overzicht geeft het aandeel van de beleggingen in de Lifecycle Fondsen aan die positief bijdroegen aan de gemeenschappen waarin zij opereren, de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk beheersten of een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers leverden door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen.

Welke beleggingen zijn opgenomen in 'Overige'? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De beleggingen in 'Overige' bestonden uit beleggingen in liquide middelen, geldmarktinstrument, geldmarktfondsen, derivaten en ETF's ter afdekking van bepaalde risico's, voor het verzorgen van de liquiditeit of om duratieposities in te nemen wanneer hiervoor onvoldoende obligaties van overheden en (semi)overheidsinstellingen beschikbaar zijn. Voor deze posities waren geen ecologische of sociale minimumwaarborgen ten aanzien van de (uitgevende partijen van deze) financiële instrumenten aanwezig. Bij het aangaan dan wel onderhouden van de relatie met de makelaars via wie deze posities werden aangegaan, worden ecologische en sociale minimumwaarborgen gesteld door de Fondsbeheerder. Als liquide middelen, derivaten en ETF's tijdelijk van aard waren en zo spoedig mogelijk werden afgebouwd, zijn ze door de Fondsbeheerder niet in deze categorie opgenomen.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

De basis van het duurzame beleggingsbeleid is dat ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, moeten voldoen aan fundamentele beleggingsbeginselen en geen negatieve bijdrage leveren aan geformuleerde duurzaamheidsdoelstellingen. Als blijkt dat hieraan niet wordt voldaan, belegt de Fondsbeheerder niet in deze ondernemingen of instellingen. Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals door de Fondsbeheerder gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen en instellingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo is de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen en instellingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen en instellingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment. Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer middels actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing

Zwitserleven

† Dit overzicht is gebaseerd op **informatie van de Fondsbeheerder** over de Lifecycle Fondsen. Voor dit product gebruiken we **lifecycles**, waardoor de mix van beleggingen wijzigt naarmate de pensioenrichtdatum dichterbij komt. Deze template bevat informatie over de opbouwfase en de afbouwfase binnen dit product. De opbouwfase is de fase waarin de kans op een goed rendement voorop staat. In deze fase wordt in een mix van grotendeels aandelen belegd. De afbouwfase is de fase waarin er minder risicovol wordt belegd. De mix van aandelen wordt hiervoor stapsgewijs afgebouwd, zodat vlak voor de pensioendatum de mix grotendeels uit obligaties bestaat. Wij hebben onze berekeningen uitgevoerd op basis van het totaal belegd vermogen van alle deelnemers in dit financiële product voor beide fasen tezamen. Hierdoor wijkt voor een specifieke leeftijdscategorie de cijfermatige informatie naar alle waarschijnlijkheid af. Waar mogelijk splitsen we dit vervolgens uit naar de opbouw- en afbouwfase. Wij houden daarbij zoveel mogelijk rekening met het relatieve deel van ieder Lifecycle Fonds in het product en de onderliggende beleggingen daarvan.

De criteria om te beoordelen of er een bijdrage is aan de duurzaamheidsdoelen, zijn per 1 januari 2024 aangescherpt door de Fondsbeheerder. Op basis van deze herziene criteria zou het berekende pro forma percentage van beleggingen dat bijdraagt tot de duurzame doelen betekenisvol lager zijn voor met name de fondsen met beleggingen in aandelen.

Meer informatie over duurzaamheid, de lifecycles en de periodieke informatie van afzonderlijke Lifecycle Fondsen en onze berekeningsmethodes kunt u op www.zwitserleven.nl/duurzaamheidsinformatie vinden.

Algemeen

Deze periodieke duurzaamheidsinformatie is geen marketing materiaal.
Een afzonderlijke duurzame belegging kan als zowel ecologisch als sociaal duurzaam kwalificeren, maar wordt niet dubbel geteld in het percentage duurzame beleggingen. Het percentage duurzame beleggingen is een optelsom, gecorrigeerd voor dubbeltellingen, van de percentages duurzame beleggingen:

(i) met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzame belegging gelden
(ii) met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzame belegging gelden, en
(iii) de duurzame beleggingen met een sociale doelstelling.

Deze periodieke duurzaamheidsinformatie is zo zorgvuldig mogelijk opgesteld, maar is niet door een onafhankelijke partij geverifieerd, en er is geen opinie of assurance omtrent deze informatie afgegeven. De data betreffende de Lifecycle Fondsen is ter beschikking gesteld door de Fondsbeheerder. De daarvoor benodigde data wordt mede ter beschikking gesteld door externe dataproviders, die verschillende modellen kunnen hanteren en mogelijk over inaccurate of incomplete data beschikken, waardoor gebruik wordt gemaakt van schattingen. Voor de niet-financiële indicatoren en andere niet-financiële data worden berekeningsmethoden gebruikt, die kunnen leiden tot meetfouten of onzekerheden. Niet-financiële indicatoren hebben niet altijd een gestandaardiseerde betekenis en kunnen afwijken van indicatoren met dezelfde of vergelijkbare namen die door andere ondernemingen worden gebruikt.

Zwitserleven

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd, praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Periodieke duurzaamheidsinformatie voor Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen met ProfielBeleggen Neutraal

Productnaam: Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen met ProfielBeleggen Neutraal

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 54930067BEN4LR1PTD74

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Heeft dit product een duurzame beleggingsdoelstelling?

●● ☐ **Ja**

●○ ☒ **Nee**

☐ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ___%

- ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ___%

☒ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van 64% duurzame beleggingen

- ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ met een sociale doelstelling

☐ Dit product promootte E/S kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

De beleggingsvorm ProfielBeleggen binnen **Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen** (het "**financiële product" of het** "**product**") met profiel Neutraal belegt in de fondsen: het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, het Zwitserleven Credits Hypotheken Mixfonds, het Zwitserleven Selectie Fonds, het Zwitserleven Medium Duration Fonds, het Zwitserleven Long Duration Fonds en het Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds, de "**Lifecycle Fondsen**". De Lifecycle Fondsen worden beheerd door Cardano Asset Management (de "**Fondsbeheerder**"). Dit overzicht is gebaseerd op informatie van de Fondsbeheerder. Voor dit product gebruiken we lifecycles, waardoor de mix van beleggingen wijzigt naarmate de pensioenrichtdatum dichterbij komt. Daardoor wijkt voor een individuele deelnemer de informatie in dit overzicht mogelijk af. Hierop hebben wij berekeningen uitgevoerd op basis van het totaal belegd vermogen van alle deelnemers in dit financiële product. Wij houden daarbij zoveel mogelijk rekening met het relatieve deel van ieder Lifecycle Fonds in het product en de onderliggende beleggingen daarvan. Een afzonderlijke duurzame belegging kan als zowel ecologisch als sociaal duurzaam kwalificeren, maar telt maar één keer mee voor het berekenen van het percentage duurzame beleggingen. Het percentage duurzame beleggingen is een optelsom, gecorrigeerd voor dubbeltellingen, van de percentages duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die (i) wel volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzame belegging gelden als ook (ii) die niet zo gelden, en (iii) de percentages duurzame beleggingen met een sociale doelstelling. Meer informatie over duurzaamheid, de lifecycles en de Lifecycle Fondsen en onze berekeningsmethodes kunt u op www.zwitserleven.nl/duurzaamheidsinformatie vinden.

Zwitserleven

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Dit financiële product promootte de volgende ecologische en sociale kenmerken via beleggingen in de Lifecycle Fondsen:

- **Klimaatmitigatie & adaptatie:** netto geen uitstoot van broeikassen in uiterlijk 2050 in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van 50% van de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 en 75% tegen 2040 in vergelijking met 2020.
- **Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen:** geen bijdrage aan ontbossing in uiterlijk 2030;
- **Duurzaam gebruik van water:** waterneutraliteit in uiterlijk 2030;
- **Preventie en bestrijding van verontreiniging:** geen bijdrage aan de productie van afval bereiken in uiterlijk 2050;
- **Bevordering van goede leefomstandigheden:** beleggen in entiteiten die beogen adequaat bij te dragen aan de leefomstandigheden van gemeenschappen waarin zij opereren; en
- **Bevordering van goede werkomstandigheden:** beleggen in entiteiten die beogen bij te dragen aan het welzijn van haar medewerkers en sociaal onrecht en ongelijkheid zo veel mogelijk beheersen.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Onderstaande tabel toont hoe de duurzaamheidsindicatoren hebben gepresteerd bij de Lifecycle Fondsen. Voor de overige indicatoren zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om te kunnen rapporteren.

Tabel 1. Prestatie duurzaamheidsindicatoren

	Impact (31-12-2023)			**(31-12-2022)**
	Hele lifecycle	Opbouw fase	Afbouw fase	Hele lifecycle
broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten/m€)	731	747	678	685
absolute broeikasgasemissies (ton CO2-equivalenten) voor scope 1 en 2 en de verandering daarvan in de tijd	88072	nb	nb	79528
absolute broeikasgasemissies (ton CO2-equivalenten) voor scope 3 en de verandering daarvan in de tijd	689197	nb	nb	463115
blootstelling aan sectoren die sterk zijn blootgesteld aan klimaatverandering en de mitigatie	1	1	1	nb
verhouding tussen inkomsten uit groene activiteiten versus bruine activiteiten	3	3	3	nb
waterintensiteit (m3 watergebruik/m€)	5	5	3	6
absoluut watergebruik (m3 watergebruik)	10598	nb	nb	nb

en in vergelijking met voorafgaande perioden

Over het voorafgaande jaar beschikken wij slechts over beperkte gegevens om te kunnen vergelijken. Deze hebben we opgenomen in tabel 1. Een vergelijking tussen beide periodes is ook nog moeilijk omdat de data in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?

Het financiële product belegde deels in duurzame beleggingen. De doelstelling van die duurzame beleggingen zijn gelijk aan de ecologische en sociale kenmerken zoals beschreven in de vraag 'In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?' Om te beoordelen of met de beleggingen van de Lifecycle Fondsen de duurzaamheidsdoelen binnen de gestelde termijnen worden behaald, wordt periodiek door de Fondsbeheerder beoordeeld of de Lifecycle Fondsen zich met de juiste snelheid bewegen naar het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Tevens stelt de Fondsbeheerder op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt ten minste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG data een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties gedefinieerde SDGs, waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDGs dan wel dat de bijdrage aan de duurzaamheidsdoelen van de Fondsbeheerder op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De duurzame beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen, zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan de overige ecologische en/of sociale doelstellingen.
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door de Fondsbeheerder wordt geclassificeerd als 'duurzame, 'groene', 'sociale' of 'aan duurzaamheid gelinkte' obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van de Lifecycle Fondsen een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde duurzaamheidsdoelstellingen, zoals vastgesteld aan de hand van de hierboven genoemde criteria.

Tabel 2. Bijdrage duurzaamheidsdoelstellingen per 31-12-2023†			
	Hele lifecycle	Opbouw fase	Afbouw fase
Totale bijdrage alle doelen	**73%**	**75%**	**64%**
Totale bijdrage ecologische doelen:	**59%**	**61%**	**54%**
Bescherming van en aanpassing aan klimaatverandering: Uiterlijk in 2025 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen	56%	57%	51%
Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: Uiterlijk in 2030 nul ontbossing	27%	26%	30%
Duurzaam gebruik en bescherming van watervoorraden: Uiterlijk in 2030 waterneutraliteit	33%	33%	34%
Preventie en bestrijding van vervuiling: Uiterlijk in 2050 een productie zonder afval	46%	46%	43%
Totale bijdrage sociale doelen	**65%**	**67%**	**58%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	39%	39%	38%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	63%	65%	56%

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggings-beslissingen op duurzaamheids-factoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandig-heden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Een onderneming kan aan meerdere duurzaamheidsdoelstellingen van de Lifecycle Fondsen een bijdrage leveren. De cijfers zijn gebaseerd op een fonds als geheel en dus niet alleen op het deel duurzame beleggingen. De Fondsbeheerder bepaalt aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage voldoende is om de doelstellingen van de Lifecycle Fondsen te behalen, kan slechts deels worden bepaald. In de jaarverslagen van de Lifecycle Fondsen wordt hierover meer gedetailleerde informatie gegeven.

Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan, geen ernstige afbreuk aan ecologisch of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?
De duurzame beleggingen die de Lifecycle Fondsen hebben gedaan, waren conform het duurzaam beleggingsbeleid van de Fondsbeheerder, dat erop gericht is om geen ernstige afbreuk te doen aan ecologische of sociale beleggingsdoelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van de Fondsbeheerder en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in de prospectussen van de Lifecycle Fondsen. **NB.** De beoordelingsprocedure is per 1 januari 2024 aangescherpt door de Fondsbeheerder. Op basis van deze herziene criteria zou het percentage van beleggingen dat bijdraagt tot de duurzame doelen betekenisvol lager zijn.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?
Onderstaande tabel toont hoe rekening is gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Tabel 3. Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN			
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)			
1.1 scope 1 BKG-emissies	65499	nb	nb
1.2 scope 2 BKG-emissies	22564	nb	nb
1.3 scope 3 BKG-emissies	689184	nb	nb
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	88072	nb	nb
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	777269	nb	nb
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)			
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	38	40	28
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	333	357	249
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)			
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	76	81	56
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	731	747	678

4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)			
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	3,98%	4,26%	3,02%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,88%	0,93%	0,71%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)			
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	57,23%	58,67%	52,32%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	15,77%	16,83%	12,16%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)			
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	1	1	1
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0	0	0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	4	4	3
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0	0	0
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	1	1	1
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	1	1	1
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	1	1	1
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	1	1	0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0	0	0
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)			
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	3,51%	3,78%	2,60%
8. Lozingen in water (ton/m€)			
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0	0	0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)			
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	3	3	2
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE			

Zwitserleven

MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING			
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)			
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)			
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	49,01%	50,43%	44,16%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)			
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	20,12%	20,07%	13,98%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)			
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	33,84%	33,78%	23,39%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)			
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN			
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)			
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	49	46	57
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	12	9	22
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)			
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en	0	0	0

overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht			
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,23%	0,25%	0,16%

Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van de Fondsbeheerder worden gecategoriseerd als in "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de VN Global Compact, de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen en instellingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. Voor overheden en (semi)overheidsinstellingen beoordeelde de Fondsbeheerder in hoeverre werd voldaan aan minimum criteria voor omgang met mensenrechten, arbeidsrechten, controversiële wapens, internationale sancties, ethiek, milieu, maatschappij en bestuur.

In de EU-taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De basis van het beleggingsbeleid is dat ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, moeten voldoen aan het duurzaam beleggingsbeleid van de Fondsbeheerder en moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal de Fondsbeheerder niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen. De beoordeling van ondernemingen en instellingen vond plaats aan de hand van een groot aantal kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren, waaronder de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren', zie tabel 3.

Zwitserleven

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande tabellen tonen de grootste beleggingen per Lifecycle Fonds aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023).

De lijst bevat de beleggingen die het **grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten:

Tabel 4. Grootste Beleggingen†

		Sector	Land	% Activa
1	Microsoft Corp	Software & Services	US	3,28%
2	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	2,44%
3	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	1,64%
4	Alphabet Inc	Media	US	1,31%
5	France (republique)	Sovereigns	FR	1,31%
6	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,27%
7	Amazon.com Inc	Retailing	US	1,15%
8	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	0,77%
9	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	0,69%
10	Institutional Cash Series Plc - Institutional Euro Liquidity Fund	Supranationals	EU	0,68%
11	ASML Holding N.V.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	0,65%
12	The Procter & Gamble Company	Household & Personal Products	US	0,63%
13	Cadence Design	Software & Services	US	0,63%
14	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Semiconductors & Semiconductor Equipment	TW	0,61%
15	Deutsche Bundesrepublik Principal Strips	Sovereigns	DE	0,60%

Tabel 4. Grootste Beleggingen†

Opbouw fase

		Sector	Land	% Activa
1	Microsoft Corp	Software & Services	US	3,57%
2	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	2,66%
3	Alphabet Inc	Media	US	1,43%
4	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,38%
5	Amazon.com Inc	Retailing	US	1,25%
6	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	0,75%
7	ASML Holding N.V.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	0,71%

8	The Procter & Gamble Company	Household & Personal Products	US	0,69%
9	Cadence Design	Software & Services	US	0,68%
10	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Semiconductors & Semiconductor Equipment	TW	0,66%
11	Vonovia Se	Real estate	DE	0,66%
12	Accenture Plc	Software & Services	IE	0,64%
13	Tesla Inc	Automobiles & Components	US	0,64%
14	Nestle Sa	Food Beverage & Tobacco	CH	0,63%
15	Servicenow Inc	Software & Services	US	0,55%

Tabel 4. Grootste Beleggingen†				
Afbouw fase				
		Sector	Land	% Activa
1	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	7,24%
2	France (republique)	Sovereigns	FR	5,77%
3	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	3,39%
4	Institutional Cash Series Plc - Institutional Euro Liquidity Fund	Supranationals	EU	2,99%
5	Deutsche Bundesrepublik Principal Strips	Sovereigns	DE	2,67%
6	Microsoft Corp	Software & Services	US	2,29%
7	German Treasury Bill	Sovereigns	DE	2,11%
8	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	1,70%
9	International Development Association	Supranationals	US	1,07%
10	Alphabet Inc	Media	US	0,92%
11	International Bank For Reconstruction & Development	Supranationals	US	0,89%
12	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	0,89%
13	Bundesrepublik Deutschland Bundesanleihe	Sovereigns	DE	0,83%
14	European Union	Sovereigns	NONE	0,82%
15	Amazon.com Inc	Retailing	US	0,80%

Zwitserleven

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?
Het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor de Lifecycle Fondsen over de referentieperiode is hieronder aangegeven.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?†

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling op hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer. **Faciliterende activiteiten** maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissie-niveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Hele lifecycle

Opbouwfase

Afbouwfase

#1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame beleggingen gelden.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S-kenmerken** omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

Zwitserleven

In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande tabel toont alle sectoren waarin de Lifecycle Fondsen in totaal in beleggen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023).

Tabel 5. Economische sectoren†	
Hele lifecycle	
Sector	**Per 31-12-2023**
Banks	11,3%
Sovereigns	10,2%
Software & Services	9,6%
Real estate	8,2%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	5,2%
Technology Hardware & Equipment	5,0%
Health Care Equipment & Services	4,4%
Pharmaceuticals, Biotechnology	4,3%
Insurance	3,1%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	3,1%
Media	2,9%
Retailing	2,8%
Food Beverage & Tobacco	2,7%
Capital Goods 2: Building Products++	2,6%
Automobiles & Components	2,6%
Chemicals	1,9%
Telecommunication Services	1,9%
Household & Personal Products	1,8%
Transportation & Logistics	1,8%
Electric Utilities	1,5%
Commercial & Professional Services	1,5%
Diversified Financials	1,2%
Metals & Mining	1,2%
Oil, Gas & Consumable Fuels	1,0%
Food & Staples Retailing	1,0%
Consumer Durables & Apparel	0,9%
Supranationals	0,9%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,8%
Electric Distribution & Transmission	0,8%
Multi-utilities	0,8%
Hotels & Travel	0,6%
Restaurants	0,5%
Energy Equipment & Services	0,4%
Diversified Consumer Services	0,4%
Gas Utilities	0,3%
Construction Materials	0,2%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,1%
Airlines	0,0%

Tabel 5. Economische sectoren†
Opbouw fase

Zwitserleven

Sector	Per 31-12-2023
Banks	11,4%
Software & Services	10,5%
Real estate	8,9%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	5,7%
Technology Hardware & Equipment	5,4%
Sovereigns	4,8%
Health Care Equipment & Services	4,7%
Pharmaceuticals, Biotechnology	4,7%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	3,4%
Insurance	3,3%
Media	3,2%
Retailing	3,0%
Food Beverage & Tobacco	3,0%
Capital Goods 2: Building Products++	2,8%
Automobiles & Components	2,7%
Chemicals	2,1%
Telecommunication Services	2,0%
Household & Personal Products	1,9%
Transportation & Logistics	1,9%
Commercial & Professional Services	1,6%
Electric Utilities	1,6%
Metals & Mining	1,3%
Diversified Financials	1,2%
Oil, Gas & Consumable Fuels	1,1%
Food & Staples Retailing	1,0%
Consumer Durables & Apparel	1,0%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,9%
Multi-utilities	0,9%
Electric Distribution & Transmission	0,9%
Hotels & Travel	0,6%
Restaurants	0,5%
Energy Equipment & Services	0,5%
Diversified Consumer Services	0,4%
Gas Utilities	0,4%
Supranationals	0,2%
Construction Materials	0,2%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,1%
Airlines	0,0%

Tabel 5. Economische sectoren†	
Afbouw fase	
Sector	**Per 31-12-2023**
Sovereigns	28,7%
Banks	11,1%
Software & Services	6,8%
Real estate	6,0%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	3,7%
Technology Hardware & Equipment	3,5%
Supranationals	3,4%

Health Care Equipment & Services	3,2%
Pharmaceuticals, Biotechnology	3,0%
Insurance	2,6%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	2,2%
Media	2,1%
Automobiles & Components	2,1%
Food Beverage & Tobacco	2,0%
Retailing	2,0%
Capital Goods 2: Building Products++	1,9%
Telecommunication Services	1,5%
Transportation & Logistics	1,4%
Chemicals	1,4%
Household & Personal Products	1,3%
Electric Utilities	1,2%
Commercial & Professional Services	1,1%
Diversified Financials	1,0%
Metals & Mining	0,8%
Oil, Gas & Consumable Fuels	0,8%
Food & Staples Retailing	0,7%
Electric Distribution & Transmission	0,7%
Consumer Durables & Apparel	0,7%
Multi-utilities	0,7%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,6%
Hotels & Travel	0,4%
Restaurants	0,3%
Gas Utilities	0,3%
Energy Equipment & Services	0,3%
Diversified Consumer Services	0,3%
Construction Materials	0,1%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,0%
Airlines	0,0%

In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling op de EU-taxonomie afgestemd?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen? [1]

☐ Ja:

☐ In fossiel gas ☐ In kernenergie

☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie) en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie – zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Zwitserleven

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt al s een deel van:
- de **Omzet** die het aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar de groene economie;
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeven.

Hele lifecyle

De onderstaande diagrammen geven in het groen het minimumpercentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.*

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Opbouw fase

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Afbouw fase

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?
In onderstaande tabel is het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten opgegeven:

Tabel 6: Aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
Omzet afgestemd op de EU-taxonomie	7,29%	7,87%	5,33%
- Deel transitie activiteiten	0,28%	0,31%	0,20%
- Deel faciliterende activiteiten	3,97%	4,30%	2,86%
- Deel ‘eigen prestaties’	2,38%	2,58%	1,71%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,66%	0,69%	0,56%
Kapitaaluitgaven (CapEx) afgestemd op de EU-taxonomie	6,26%	6,70%	4,76%
- Deel transitie activiteiten	0,35%	0,39%	0,25%
- Deel faciliterende activiteiten	2,49%	2,68%	1,85%
- Deel ‘eigen prestaties’	2,38%	2,56%	1,77%
- Data niet beschikbaar via data provider	1,03%	1,08%	0,88%
Operationele uitgaven (OpEx) afgestemd op de EU-taxonomie	2,70%	2,85%	2,18%
- Deel transitie activiteiten	0,00%	0,01%	0,00%
- Deel faciliterende activiteiten	1,10%	1,17%	0,88%
- Deel ‘eigen prestaties’	0,83%	0,89%	0,63%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,77%	0,80%	0,66%

Zwitserleven

Deze informatie is gebaseerd op data van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Mogelijk komt dit doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar nog niet behoeven te rapporteren op basis van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), omdat deze gefaseerd wordt ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Tevens vindt de invoering van de rapportageverplichtingen over alle milieudoelstellingen gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?
Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen over het algemeen licht toegenomen of gelijk gebleven. Een eventuele verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportages door de ondernemingen waarin de Lifecycle Fondsen beleggen. Naar verwachting zullen deze percentages stijgen als meer ondernemingen hierover rapporteren. Momenteel kunnen hier geen conclusies aan worden verbonden.

Zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die geen rekening houden met de criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Bijdrage ecologische doelen niet afgestemd op taxonomie†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
ProfielBeleggen/Lifecycle Neutraal	52%	53%	49%

Bovenstaand overzicht geeft het aandeel aan van de beleggingen in de Lifecycle Fondsen die bijdroegen tot economische activiteiten met een ecologische doelstelling, maar niet waren afgestemd op de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Totaal bijdrage sociale doelen†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
ProfielBeleggen/Lifecycle Neutraal	65%	67%	58%

Bovenstaand overzicht geeft het aandeel van de beleggingen in de Lifecycle Fondsen aan die positief bijdroegen aan de gemeenschappen waarin zij opereren, de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk beheersten of een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers leverden door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen.

Welke beleggingen zijn opgenomen in 'Overige'? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De beleggingen in ‘Overige’ bestonden uit beleggingen in liquide middelen, geldmarktinstrument, geldmarktfondsen, derivaten en ETF’s ter afdekking van bepaalde risico’s, voor het verzorgen van de liquiditeit of om duratieposities in te nemen wanneer hiervoor onvoldoende obligaties van overheden en (semi)overheidsinstellingen beschikbaar zijn. Voor deze posities waren geen ecologische of sociale minimumwaarborgen ten aanzien van de (uitgevende partijen van deze) financiële instrumenten aanwezig. Bij het aangaan dan wel onderhouden van de relatie met de makelaars via wie deze posities werden aangegaan, worden ecologische en sociale minimumwaarborgen gesteld door de Fondsbeheerder. Als liquide middelen, derivaten en ETF’s tijdelijk van aard waren en zo spoedig mogelijk werden afgebouwd, zijn ze door de Fondsbeheerder niet in deze categorie opgenomen.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

De basis van het duurzame beleggingsbeleid is dat ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, moeten voldoen aan fundamentele beleggingsbeginselen en geen negatieve bijdrage leveren aan geformuleerde duurzaamheidsdoelstellingen. Als blijkt dat hieraan niet wordt voldaan, belegt de Fondsbeheerder niet in deze ondernemingen of instellingen. Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals door de Fondsbeheerder gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen en instellingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo is de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen en instellingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen en instellingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment. Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer middels actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing

Zwitserleven

† Dit overzicht is gebaseerd op **informatie van de Fondsbeheerder** over de Lifecycle Fondsen. Voor dit product gebruiken we **lifecycles**, waardoor de mix van beleggingen wijzigt naarmate de pensioenrichtdatum dichterbij komt. Deze template bevat informatie over de opbouwfase en de afbouwfase binnen dit product. De opbouwfase is de fase waarin de kans op een goed rendement voorop staat. In deze fase wordt in een mix van grotendeels aandelen belegd. De afbouwfase is de fase waarin er minder risicovol wordt belegd. De mix van aandelen wordt hiervoor stapsgewijs afgebouwd, zodat vlak voor de pensioendatum de mix grotendeels uit obligaties bestaat. Wij hebben onze berekeningen uitgevoerd op basis van het totaal belegd vermogen van alle deelnemers in dit financiële product voor beide fasen tezamen. Hierdoor wijkt voor een specifieke leeftijdscategorie de cijfermatige informatie naar alle waarschijnlijkheid af. Waar mogelijk splitsen we dit vervolgens uit naar de opbouw- en afbouwfase. Wij houden daarbij zoveel mogelijk rekening met het relatieve deel van ieder Lifecycle Fonds in het product en de onderliggende beleggingen daarvan.

De criteria om te beoordelen of er een bijdrage is aan de duurzaamheidsdoelen, zijn per 1 januari 2024 aangescherpt door de Fondsbeheerder. Op basis van deze herziene criteria zou het berekende pro forma percentage van beleggingen dat bijdraagt tot de duurzame doelen betekenisvol lager zijn voor met name de fondsen met beleggingen in aandelen.

Meer informatie over duurzaamheid, de lifecycles en de periodieke informatie van afzonderlijke Lifecycle Fondsen en onze berekeningsmethodes kunt u op www.zwitserleven.nl/duurzaamheidsinformatie vinden.

Algemeen

Deze periodieke duurzaamheidsinformatie is geen marketing materiaal.
Een afzonderlijke duurzame belegging kan als zowel ecologisch als sociaal duurzaam kwalificeren, maar wordt niet dubbel geteld in het percentage duurzame beleggingen. Het percentage duurzame beleggingen is een optelsom, gecorrigeerd voor dubbeltellingen, van de percentages duurzame beleggingen:

(i) met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzame belegging gelden
(ii) met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzame belegging gelden, en
(iii) de duurzame beleggingen met een sociale doelstelling.

Deze periodieke duurzaamheidsinformatie is zo zorgvuldig mogelijk opgesteld, maar is niet door een onafhankelijke partij geverifieerd, en er is geen opinie of assurance omtrent deze informatie afgegeven. De data betreffende de Lifecycle Fondsen is ter beschikking gesteld door de Fondsbeheerder. De daarvoor benodigde data wordt mede ter beschikking gesteld door externe dataproviders, die verschillende modellen kunnen hanteren en mogelijk over inaccurate of incomplete data beschikken, waardoor gebruik wordt gemaakt van schattingen. Voor de niet-financiële indicatoren en andere niet-financiële data worden berekeningsmethoden gebruikt, die kunnen leiden tot meetfouten of onzekerheden. Niet-financiële indicatoren hebben niet altijd een gestandaardiseerde betekenis en kunnen afwijken van indicatoren met dezelfde of vergelijkbare namen die door andere ondernemingen worden gebruikt.

Zwitserleven

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd, praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Periodieke duurzaamheidsinformatie voor Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen met ProfielBeleggen Ambitieus

Productnaam: Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen met ProfielBeleggen Ambitieus

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 54930067BEN4LR1PTD74

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Heeft dit product een duurzame beleggingsdoelstelling?

●● ☐ **Ja**

●○ ☒ **Nee**

☐ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ___%

- ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ___%

☒ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van 63% duurzame beleggingen

- ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ met een sociale doelstelling

☐ Dit product promootte E/S kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

De beleggingsvorm ProfielBeleggen binnen **Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen** (het "**financiële product" of het "product**") met profiel Ambitieus belegt in de fondsen: het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, het Zwitserleven Credits Hypotheken Mixfonds, het Zwitserleven Selectie Fonds, het Zwitserleven Medium Duration Fonds, het Zwitserleven Long Duration Fonds en het Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds, de "**Lifecycle Fondsen**". De Lifecycle Fondsen worden beheerd door Cardano Asset Management (de "**Fondsbeheerder**"). Dit overzicht is gebaseerd op informatie van de Fondsbeheerder. Voor dit product gebruiken we lifecycles, waardoor de mix van beleggingen wijzigt naarmate de pensioenrichtdatum dichterbij komt. Daardoor wijkt voor een individuele deelnemer de informatie in dit overzicht mogelijk af. Hierop hebben wij berekeningen uitgevoerd op basis van het totaal belegd vermogen van alle deelnemers in dit financiële product. Wij houden daarbij zoveel mogelijk rekening met het relatieve deel van ieder Lifecycle Fonds in het product en de onderliggende beleggingen daarvan. Een afzonderlijke duurzame belegging kan als zowel ecologisch als sociaal duurzaam kwalificeren, maar telt maar één keer mee voor het berekenen van het percentage duurzame beleggingen. Het percentage duurzame beleggingen is een optelsom, gecorrigeerd voor dubbeltellingen, van de percentages duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die (i) wel volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzame belegging gelden als ook (ii) die niet zo gelden, en (iii) de percentages duurzame beleggingen met een sociale doelstelling. Meer informatie over duurzaamheid, de lifecycles en de Lifecycle Fondsen en onze berekeningsmethodes kunt u op www.zwitserleven.nl/duurzaamheidsinformatie vinden.

Zwitserleven

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Dit financiële product promootte de volgende ecologische en sociale kenmerken via beleggingen in de Lifecycle Fondsen:

- **Klimaatmitigatie & adaptatie:** netto geen uitstoot van broeikassen in uiterlijk 2050 in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van 50% van de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 en 75% tegen 2040 in vergelijking met 2020.
- **Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen:** geen bijdrage aan ontbossing in uiterlijk 2030;
- **Duurzaam gebruik van water:** waterneutraliteit in uiterlijk 2030;
- **Preventie en bestrijding van verontreiniging:** geen bijdrage aan de productie van afval bereiken in uiterlijk 2050;
- **Bevordering van goede leefomstandigheden:** beleggen in entiteiten die beogen adequaat bij te dragen aan de leefomstandigheden van gemeenschappen waarin zij opereren; en
- **Bevordering van goede werkomstandigheden:** beleggen in entiteiten die beogen bij te dragen aan het welzijn van haar medewerkers en sociaal onrecht en ongelijkheid zo veel mogelijk beheersen.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Onderstaande tabel toont hoe de duurzaamheidsindicatoren hebben gepresteerd bij de Lifecycle Fondsen. Voor de overige indicatoren zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om te kunnen rapporteren.

Tabel 1. Prestatie duurzaamheidsindicatoren

	Impact (31-12-2023)			**(31-12-2022)**
	Hele lifecycle	Opbouw fase	Afbouw fase	Hele lifecycle
broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten/m€)	729	744	667	686
absolute broeikasgasemissies (ton CO2-equivalenten) voor scope 1 en 2 en de verandering daarvan in de tijd	1489	nb	nb	1345
absolute broeikasgasemissies (ton CO2-equivalenten) voor scope 3 en de verandering daarvan in de tijd	11655	nb	nb	7832
blootstelling aan sectoren die sterk zijn blootgesteld aan klimaatverandering en de mitigatie	1	1	1	nb
verhouding tussen inkomsten uit groene activiteiten versus bruine activiteiten	3	3	3	nb
waterintensiteit (m3 watergebruik/m€)	5	6	4	6
absoluut watergebruik (m3 watergebruik)	179	nb	nb	nb

en in vergelijking met voorafgaande perioden

Over het voorafgaande jaar beschikken wij slechts over beperkte gegevens om te kunnen vergelijken. Deze hebben we opgenomen in tabel 1. Een vergelijking tussen beide periodes is ook nog moeilijk omdat de data in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?

Het financiële product belegde deels in duurzame beleggingen. De doelstelling van die duurzame beleggingen zijn gelijk aan de ecologische en sociale kenmerken zoals beschreven in de vraag 'In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?' Om te beoordelen of met de beleggingen van de Lifecycle Fondsen de duurzaamheidsdoelen binnen de gestelde termijnen worden behaald, wordt periodiek door de Fondsbeheerder beoordeeld of de Lifecycle Fondsen zich met de juiste snelheid bewegen naar het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Tevens stelt de Fondsbeheerder op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt ten minste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG data een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties gedefinieerde SDGs, waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDGs dan wel dat de bijdrage aan de duurzaamheidsdoelen van de Fondsbeheerder op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De duurzame beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen, zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan de overige ecologische en/of sociale doelstellingen.
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door de Fondsbeheerder wordt geclassificeerd als 'duurzame, 'groene', 'sociale' of 'aan duurzaamheid gelinkte' obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van de Lifecycle Fondsen een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde duurzaamheidsdoelstellingen, zoals vastgesteld aan de hand van de hierboven genoemde criteria.

Tabel 2. Bijdrage duurzaamheidsdoelstellingen per 31-12-2023†

	Hele lifecycle	Opbouw fase	Afbouw fase
Totale bijdrage alle doelen	**73%**	**76%**	**63%**
Totale bijdrage ecologische doelen:	**60%**	**61%**	**54%**
Bescherming van en aanpassing aan klimaatverandering: Uiterlijk in 2025 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen	56%	57%	51%
Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: Uiterlijk in 2030 nul ontbossing	27%	26%	29%
Duurzaam gebruik en bescherming van watervoorraden: Uiterlijk in 2030 waterneutraliteit	33%	33%	34%
Preventie en bestrijding van vervuiling: Uiterlijk in 2050 een productie zonder afval	46%	46%	43%
Totale bijdrage sociale doelen	**65%**	**67%**	**58%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	39%	39%	38%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	63%	65%	56%

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggings-beslissingen op duurzaamheids-factoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandig-heden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Een onderneming kan aan meerdere duurzaamheidsdoelstellingen van de Lifecycle Fondsen een bijdrage leveren. De cijfers zijn gebaseerd op een fonds als geheel en dus niet alleen op het deel duurzame beleggingen. De Fondsbeheerder bepaalt aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage voldoende is om de doelstellingen van de Lifecycle Fondsen te behalen, kan slechts deels worden bepaald. In de jaarverslagen van de Lifecycle Fondsen wordt hierover meer gedetailleerde informatie gegeven.

Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan, geen ernstige afbreuk aan ecologisch of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?
De duurzame beleggingen die de Lifecycle Fondsen hebben gedaan, waren conform het duurzaam beleggingsbeleid van de Fondsbeheerder, dat erop gericht is om geen ernstige afbreuk te doen aan ecologische of sociale beleggingsdoelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van de Fondsbeheerder en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in de prospectussen van de Lifecycle Fondsen. **NB.** De beoordelingsprocedure is per 1 januari 2024 aangescherpt door de Fondsbeheerder. Op basis van deze herziene criteria zou het percentage van beleggingen dat bijdraagt tot de duurzame doelen betekenisvol lager zijn.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?
Onderstaande tabel toont hoe rekening is gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Tabel 3. Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN			
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)			
1.1 scope 1 BKG-emissies	1108	nb	nb
1.2 scope 2 BKG-emissies	382	nb	nb
1.3 scope 3 BKG-emissies	11655	nb	nb
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	1489	nb	nb
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	13145	nb	nb
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)			
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	39	41	28
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	334	355	244
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)			
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	77	82	56
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	729	744	667

Zwitserleven

4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)			
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	3,94%	4,19%	2,88%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,82%	0,86%	0,63%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)			
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	57,42%	58,63%	52,25%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	15,35%	16,29%	11,34%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)			
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	1	1	1
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0	0	0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	4	4	3
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0	0	0
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	1	1	1
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	1	1	1
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	1	1	1
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	1	1	0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0	0	0
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)			
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	3,57%	3,81%	2,55%
8. Lozingen in water (ton/m€)			
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0	0	0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)			
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	3	3	2

Zwitserleven

INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING			
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)			
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)			
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	50,04%	51,22%	44,96%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)			
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	19,79%	19,70%	13,96%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)			
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	33,56%	33,52%	23,21%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)			
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN			
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)			
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	49	46	62
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	11	9	22
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)			

16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0	0

Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten?
Details:
Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van de Fondsbeheerder worden gecategoriseerd als in "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de VN Global Compact, de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen en instellingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. Voor overheden en (semi)overheidsinstellingen beoordeelde de Fondsbeheerder in hoeverre werd voldaan aan minimum criteria voor omgang met mensenrechten, arbeidsrechten, controversiële wapens, internationale sancties, ethiek, milieu, maatschappij en bestuur.

In de EU-taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.
Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?
De basis van het beleggingsbeleid is dat ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, moeten voldoen aan het duurzaam beleggingsbeleid van de Fondsbeheerder en moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal de Fondsbeheerder niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen. De beoordeling van ondernemingen en instellingen vond plaats aan de hand van een groot aantal kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren, waaronder de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren', zie tabel 3.

Zwitserleven

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande tabellen tonen de grootste beleggingen per Lifecycle Fonds aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023).

De lijst bevat de beleggingen die het **grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten:

Tabel 4. Grootste Beleggingen†				
Hele lifecycle				
		Sector	Land	% Activa
1	Microsoft Corp	Software & Services	US	3,51%
2	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	2,62%
3	Alphabet Inc	Media	US	1,41%
4	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	1,37%
5	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,36%
6	Amazon.com Inc	Retailing	US	1,23%
7	France (republique)	Sovereigns	FR	1,09%
8	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	0,74%
9	ASML Holding N.V.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	0,70%
10	The Procter & Gamble Company	Household & Personal Products	US	0,68%
11	Cadence Design	Software & Services	US	0,67%
12	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Semiconductors & Semiconductor Equipment	TW	0,65%
13	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	0,64%
14	Accenture Plc	Software & Services	IE	0,63%
15	Tesla Inc	Automobiles & Components	US	0,63%

Tabel 4. Grootste Beleggingen†				
Opbouw fase				
		Sector	Land	% Activa
1	Microsoft Corp	Software & Services	US	3,77%
2	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	2,81%
3	Alphabet Inc	Media	US	1,51%
4	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,46%
5	Amazon.com Inc	Retailing	US	1,33%
6	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	0,79%
7	ASML Holding N.V.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	0,75%

Zwitserleven

8	The Procter & Gamble Company	Household & Personal Products	US	0,73%
9	Cadence Design	Software & Services	US	0,72%
10	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Semiconductors & Semiconductor Equipment	TW	0,70%
11	Accenture Plc	Software & Services	IE	0,68%
12	Tesla Inc	Automobiles & Components	US	0,67%
13	Nestle Sa	Food Beverage & Tobacco	CH	0,67%
14	Vonovia Se	Real estate	DE	0,65%
15	Servicenow Inc	Software & Services	US	0,58%

Tabel 4. Grootste Beleggingen†				
Afbouw fase				
		Sector	Land	% Activa
1	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	7,24%
2	France (republique)	Sovereigns	FR	5,77%
3	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	3,37%
4	Institutional Cash Series Plc - Institutional Euro Liquidity Fund	Supranationals	EU	3,00%
5	Deutsche Bundesrepublik Principal Strips	Sovereigns	DE	2,66%
6	Microsoft Corp	Software & Services	US	2,40%
7	German Treasury Bill	Sovereigns	DE	2,11%
8	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	1,79%
9	International Development Association	Supranationals	US	1,07%
10	Alphabet Inc	Media	US	0,96%
11	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	0,93%
12	International Bank For Reconstruction & Development	Supranationals	US	0,89%
13	Amazon.com Inc	Retailing	US	0,85%
14	Bundesrepublik Deutschland Bundesanleihe	Sovereigns	DE	0,83%
15	European Union	Sovereigns	NONE	0,82%

Zwitserleven

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?
Het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor de Lifecycle Fondsen over de referentieperiode is hieronder aangegeven.

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?†

Hele lifecycle

Opbouwfase

Afbouwfase

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling op hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer. **Faciliterende activiteiten** maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissie-niveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

#1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame beleggingen gelden.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S-kenmerken** omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande tabel toont alle sectoren waarin de Lifecycle Fondsen in totaal in beleggen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023).

Tabel 5. Economische sectoren†	
Hele lifecycle	
Sector	**Per 31-12-2023**
Banks	10,3%
Software & Services	10,3%
Sovereigns	9,3%
Real estate	8,3%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	5,6%
Technology Hardware & Equipment	5,3%
Pharmaceuticals, Biotechnology	4,6%
Health Care Equipment & Services	4,5%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	3,3%
Media	3,1%
Insurance	3,0%
Retailing	3,0%
Food Beverage & Tobacco	2,8%
Capital Goods 2: Building Products++	2,7%
Automobiles & Components	2,4%
Chemicals	2,0%
Household & Personal Products	1,9%
Telecommunication Services	1,8%
Transportation & Logistics	1,7%
Commercial & Professional Services	1,5%
Electric Utilities	1,4%
Metals & Mining	1,2%
Diversified Financials	1,2%
Oil, Gas & Consumable Fuels	1,0%
Food & Staples Retailing	1,0%
Consumer Durables & Apparel	0,9%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,9%
Supranationals	0,8%
Multi-utilities	0,7%
Electric Distribution & Transmission	0,7%
Hotels & Travel	0,6%
Restaurants	0,5%
Energy Equipment & Services	0,5%
Diversified Consumer Services	0,4%
Gas Utilities	0,3%
Construction Materials	0,2%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,1%
Airlines	0,0%

Tabel 5. Economische sectoren†	
Opbouw fase	
Sector	**Per 31-12-2023**

Software & Services	11,1%
Banks	10,4%
Real estate	8,7%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	6,0%
Technology Hardware & Equipment	5,7%
Pharmaceuticals, Biotechnology	5,0%
Health Care Equipment & Services	4,8%
Sovereigns	4,7%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	3,6%
Media	3,4%
Retailing	3,2%
Insurance	3,2%
Food Beverage & Tobacco	3,0%
Capital Goods 2: Building Products++	2,9%
Automobiles & Components	2,6%
Chemicals	2,2%
Household & Personal Products	2,0%
Telecommunication Services	1,9%
Transportation & Logistics	1,8%
Commercial & Professional Services	1,6%
Electric Utilities	1,5%
Metals & Mining	1,3%
Diversified Financials	1,3%
Oil, Gas & Consumable Fuels	1,1%
Food & Staples Retailing	1,0%
Consumer Durables & Apparel	1,0%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,9%
Multi-utilities	0,7%
Electric Distribution & Transmission	0,7%
Hotels & Travel	0,6%
Restaurants	0,5%
Energy Equipment & Services	0,5%
Diversified Consumer Services	0,4%
Gas Utilities	0,3%
Construction Materials	0,2%
Renewable Energy	0,2%
Supranationals	0,1%
Water Utilities	0,1%
Airlines	0,0%

Tabel 5. Economische sectoren†	
Afbouw fase	
Sector	**Per 31-12-2023**
Sovereigns	29,1%
Banks	10,0%
Software & Services	7,1%
Real estate	6,6%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	3,8%
Technology Hardware & Equipment	3,7%
Supranationals	3,4%
Health Care Equipment & Services	3,2%

Pharmaceuticals, Biotechnology	3,2%
Insurance	2,4%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	2,3%
Media	2,2%
Retailing	2,1%
Food Beverage & Tobacco	2,0%
Capital Goods 2: Building Products++	1,9%
Automobiles & Components	1,9%
Chemicals	1,4%
Telecommunication Services	1,4%
Household & Personal Products	1,3%
Transportation & Logistics	1,3%
Commercial & Professional Services	1,1%
Electric Utilities	1,1%
Diversified Financials	1,0%
Metals & Mining	0,9%
Oil, Gas & Consumable Fuels	0,7%
Food & Staples Retailing	0,7%
Consumer Durables & Apparel	0,7%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,6%
Multi-utilities	0,6%
Electric Distribution & Transmission	0,6%
Hotels & Travel	0,4%
Restaurants	0,3%
Energy Equipment & Services	0,3%
Diversified Consumer Services	0,3%
Gas Utilities	0,2%
Construction Materials	0,1%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,0%
Airlines	0,0%

In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling op de EU-taxonomie afgestemd?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen? [1]

☐ Ja:

☐ In fossiel gas ☐ In kernenergie

☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie) en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie – zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Zwitserleven

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt al s een deel van:
- de **Omzet** die het aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar de groene economie;
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeven.

Hele lifecyle

De onderstaande diagrammen geven in het groen het minimumpercentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.*

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Opbouw fase

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Afbouw fase

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?
In onderstaande tabel is het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten opgegeven:

Tabel 6: Aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
Omzet afgestemd op de EU-taxonomie	7,44%	7,89%	5,47%
- Deel transitie activiteiten	0,30%	0,32%	0,21%
- Deel faciliterende activiteiten	4,14%	4,43%	2,90%
- Deel ‘eigen prestaties’	2,43%	2,55%	1,89%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,56%	0,59%	0,47%
Kapitaaluitgaven (CapEx) afgestemd op de EU-taxonomie	6,14%	6,48%	4,68%
- Deel transitie activiteiten	0,37%	0,40%	0,27%
- Deel faciliterende activiteiten	2,52%	2,68%	1,81%
- Deel ‘eigen prestaties’	2,35%	2,47%	1,86%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,89%	0,92%	0,75%
Operationele uitgaven (OpEx) afgestemd op de EU-taxonomie	2,48%	2,60%	1,97%
- Deel transitie activiteiten	0,00%	0,01%	0,00%
- Deel faciliterende activiteiten	1,04%	1,09%	0,79%
- Deel ‘eigen prestaties’	0,80%	0,83%	0,64%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,64%	0,67%	0,54%

Zwitserleven

Deze informatie is gebaseerd op data van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Mogelijk komt dit doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar nog niet behoeven te rapporteren op basis van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), omdat deze gefaseerd wordt ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Tevens vindt de invoering van de rapportageverplichtingen over alle milieudoelstellingen gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?
Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen over het algemeen licht toegenomen of gelijk gebleven. Een eventuele verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportages door de ondernemingen waarin de Lifecycle Fondsen beleggen. Naar verwachting zullen deze percentages stijgen als meer ondernemingen hierover rapporteren. Momenteel kunnen hier geen conclusies aan worden verbonden.

Zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die geen rekening houden met de criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Bijdrage ecologische doelen niet afgestemd op taxonomie†			
	Hele lifecycle	Opbouw fase	Afbouw fase
Lifecycle Ambitieus	52%	53%	48%

Bovenstaand overzicht geeft het aandeel aan van de beleggingen in de Lifecycle Fondsen die bijdroegen tot economische activiteiten met een ecologische doelstelling, maar niet waren afgestemd op de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Totaal bijdrage sociale doelen†			
	Hele lifecycle	Opbouw fase	Afbouw fase
Lifecycle Ambitieus	65%	67%	58%

Bovenstaand overzicht geeft het aandeel van de beleggingen in de Lifecycle Fondsen aan die positief bijdroegen aan de gemeenschappen waarin zij opereren, de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk beheersten of een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers leverden door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen.

Welke beleggingen zijn opgenomen in 'Overige'? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De beleggingen in ‘Overige’ bestonden uit beleggingen in liquide middelen, geldmarktinstrument, geldmarktfondsen, derivaten en ETF’s ter afdekking van bepaalde risico’s, voor het verzorgen van de liquiditeit of om duratieposities in te nemen wanneer hiervoor onvoldoende obligaties van overheden en (semi)overheidsinstellingen beschikbaar zijn. Voor deze posities waren geen ecologische of sociale minimumwaarborgen ten aanzien van de (uitgevende partijen van deze) financiële instrumenten aanwezig. Bij het aangaan dan wel onderhouden van de relatie met de makelaars via wie deze posities werden aangegaan, worden ecologische en sociale minimumwaarborgen gesteld door de Fondsbeheerder. Als liquide middelen, derivaten en ETF’s tijdelijk van aard waren en zo spoedig mogelijk werden afgebouwd, zijn ze door de Fondsbeheerder niet in deze categorie opgenomen.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

De basis van het duurzame beleggingsbeleid is dat ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, moeten voldoen aan fundamentele beleggingsbeginselen en geen negatieve bijdrage leveren aan geformuleerde duurzaamheidsdoelstellingen. Als blijkt dat hieraan niet wordt voldaan, belegt de Fondsbeheerder niet in deze ondernemingen of instellingen. Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals door de Fondsbeheerder gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen en instellingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo is de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen en instellingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen en instellingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment. Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer middels actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing

Zwitserleven

† Dit overzicht is gebaseerd op **informatie van de Fondsbeheerder** over de Lifecycle Fondsen. Voor dit product gebruiken we **lifecycles**, waardoor de mix van beleggingen wijzigt naarmate de pensioenrichtdatum dichterbij komt. Deze template bevat informatie over de opbouwfase en de afbouwfase binnen dit product. De opbouwfase is de fase waarin de kans op een goed rendement voorop staat. In deze fase wordt in een mix van grotendeels aandelen belegd. De afbouwfase is de fase waarin er minder risicovol wordt belegd. De mix van aandelen wordt hiervoor stapsgewijs afgebouwd, zodat vlak voor de pensioendatum de mix grotendeels uit obligaties bestaat. Wij hebben onze berekeningen uitgevoerd op basis van het totaal belegd vermogen van alle deelnemers in dit financiële product voor beide fasen tezamen. Hierdoor wijkt voor een specifieke leeftijdscategorie de cijfermatige informatie naar alle waarschijnlijkheid af. Waar mogelijk splitsen we dit vervolgens uit naar de opbouw- en afbouwfase. Wij houden daarbij zoveel mogelijk rekening met het relatieve deel van ieder Lifecycle Fonds in het product en de onderliggende beleggingen daarvan.

De criteria om te beoordelen of er een bijdrage is aan de duurzaamheidsdoelen, zijn per 1 januari 2024 aangescherpt door de Fondsbeheerder. Op basis van deze herziene criteria zou het berekende pro forma percentage van beleggingen dat bijdraagt tot de duurzame doelen betekenisvol lager zijn voor met name de fondsen met beleggingen in aandelen.

Meer informatie over duurzaamheid, de lifecycles en de periodieke informatie van afzonderlijke Lifecycle Fondsen en onze berekeningsmethodes kunt u op www.zwitserleven.nl/duurzaamheidsinformatie vinden.

Algemeen

Deze periodieke duurzaamheidsinformatie is geen marketing materiaal.
Een afzonderlijke duurzame belegging kan als zowel ecologisch als sociaal duurzaam kwalificeren, maar wordt niet dubbel geteld in het percentage duurzame beleggingen. Het percentage duurzame beleggingen is een optelsom, gecorrigeerd voor dubbeltellingen, van de percentages duurzame beleggingen:

(i) met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzame belegging gelden
(ii) met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzame belegging gelden, en
(iii) de duurzame beleggingen met een sociale doelstelling.

Deze periodieke duurzaamheidsinformatie is zo zorgvuldig mogelijk opgesteld, maar is niet door een onafhankelijke partij geverifieerd, en er is geen opinie of assurance omtrent deze informatie afgegeven. De data betreffende de Lifecycle Fondsen is ter beschikking gesteld door de Fondsbeheerder. De daarvoor benodigde data wordt mede ter beschikking gesteld door externe dataproviders, die verschillende modellen kunnen hanteren en mogelijk over inaccurate of incomplete data beschikken, waardoor gebruik wordt gemaakt van schattingen. Voor de niet-financiële indicatoren en andere niet-financiële data worden berekeningsmethoden gebruikt, die kunnen leiden tot meetfouten of onzekerheden. Niet-financiële indicatoren hebben niet altijd een gestandaardiseerde betekenis en kunnen afwijken van indicatoren met dezelfde of vergelijkbare namen die door andere ondernemingen worden gebruikt.

Zwitserleven

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd, praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Periodieke duurzaamheidsinformatie voor Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen met ProfielBeleggen Offensief

Productnaam: Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen met ProfielBeleggen Offensief

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 54930067BEN4LR1PTD74

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Heeft dit product een duurzame beleggingsdoelstelling?

●● ☐ **Ja**

●○ ☒ **Nee**

☐ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ___%

- ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ___%

☒ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van 64% duurzame beleggingen

- ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden
- ☐ met een sociale doelstelling

☐ Dit product promootte E/S kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

De beleggingsvorm ProfielBeleggen binnen **Zwitserleven Nu Pensioen en Zwitserleven Netto Pensioen** (het "**financiële product" of het** "**product**") met profiel Offensief belegt in de fondsen: het Zwitserleven Wereld Aandelenfonds, het Zwitserleven Credits Hypotheken Mixfonds, het Zwitserleven Selectie Fonds, het Zwitserleven Long Duration Fonds en het Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds, de "**Lifecycle Fondsen**". De Lifecycle Fondsen worden beheerd door Cardano Asset Management (de "**Fondsbeheerder**"). Dit overzicht is gebaseerd op informatie van de Fondsbeheerder. Voor dit product gebruiken we lifecycles, waardoor de mix van beleggingen wijzigt naarmate de pensioenrichtdatum dichterbij komt. Daardoor wijkt voor een individuele deelnemer de informatie in dit overzicht mogelijk af. Hierop hebben wij berekeningen uitgevoerd op basis van het totaal belegd vermogen van alle deelnemers in dit financiële product. Wij houden daarbij zoveel mogelijk rekening met het relatieve deel van ieder Lifecycle Fonds in het product en de onderliggende beleggingen daarvan. Een afzonderlijke duurzame belegging kan als zowel ecologisch als sociaal duurzaam kwalificeren, maar telt maar één keer mee voor het berekenen van het percentage duurzame beleggingen. Het percentage duurzame beleggingen is een optelsom, gecorrigeerd voor dubbeltellingen, van de percentages duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die (i) wel volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzame belegging gelden als ook (ii) die niet zo gelden, en (iii) de percentages duurzame beleggingen met een sociale doelstelling. Meer informatie over duurzaamheid, de lifecycles en de Lifecycle Fondsen en onze berekeningsmethodes kunt u op www.zwitserleven.nl/duurzaamheidsinformatie vinden.

Zwitserleven

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Dit financiële product promootte de volgende ecologische en sociale kenmerken via beleggingen in de Lifecycle Fondsen:

- **Klimaatmitigatie & adaptatie:** netto geen uitstoot van broeikassen in uiterlijk 2050 in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van 50% van de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 en 75% tegen 2040 in vergelijking met 2020.
- **Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen:** geen bijdrage aan ontbossing in uiterlijk 2030;
- **Duurzaam gebruik van water:** waterneutraliteit in uiterlijk 2030;
- **Preventie en bestrijding van verontreiniging:** geen bijdrage aan de productie van afval bereiken in uiterlijk 2050;
- **Bevordering van goede leefomstandigheden:** beleggen in entiteiten die beogen adequaat bij te dragen aan de leefomstandigheden van gemeenschappen waarin zij opereren; en
- **Bevordering van goede werkomstandigheden:** beleggen in entiteiten die beogen bij te dragen aan het welzijn van haar medewerkers en sociaal onrecht en ongelijkheid zo veel mogelijk beheersen.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Onderstaande tabel toont hoe de duurzaamheidsindicatoren hebben gepresteerd bij de Lifecycle Fondsen. Voor de overige indicatoren zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om te kunnen rapporteren.

Tabel 1. Prestatie duurzaamheidsindicatoren

	Impact (31-12-2023)			**(31-12-2022)**
	Hele lifecycle	Opbouw fase	Afbouw fase	Hele lifecycle
broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten/m€)	729	741	662	690
absolute broeikasgasemissies (ton CO2-equivalenten) voor scope 1 en 2 en de verandering daarvan in de tijd	1196	nb	nb	1080
absolute broeikasgasemissies (ton CO2-equivalenten) voor scope 3 en de verandering daarvan in de tijd	9359	nb	nb	6289
blootstelling aan sectoren die sterk zijn blootgesteld aan klimaatverandering en de mitigatie	1	1	1	nb
verhouding tussen inkomsten uit groene activiteiten versus bruine activiteiten	3	3	3	nb
waterintensiteit (m3 watergebruik/m€)	5	6	4	6
absoluut watergebruik (m3 watergebruik)	144	nb	nb	nb

en in vergelijking met voorafgaande perioden

Over het voorafgaande jaar beschikken wij slechts over beperkte gegevens om te kunnen vergelijken. Deze hebben we opgenomen in tabel 1. Een vergelijking tussen beide periodes is ook nog moeilijk omdat de data in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?
Het financiële product belegde deels in duurzame beleggingen. De doelstelling van die duurzame beleggingen zijn gelijk aan de ecologische en sociale kenmerken zoals beschreven in de vraag 'In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?' Om te beoordelen of met de beleggingen van de Lifecycle Fondsen de duurzaamheidsdoelen binnen de gestelde termijnen worden behaald, wordt periodiek door de Fondsbeheerder beoordeeld of de Lifecycle Fondsen zich met de juiste snelheid bewegen naar het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Tevens stelt de Fondsbeheerder op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt ten minste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG data een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties gedefinieerde SDGs, waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDGs dan wel dat de bijdrage aan de duurzaamheidsdoelen van de Fondsbeheerder op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De duurzame beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen, zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan de overige ecologische en/of sociale doelstellingen.
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door de Fondsbeheerder wordt geclassificeerd als 'duurzame, 'groene', 'sociale' of 'aan duurzaamheid gelinkte' obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van de Lifecycle Fondsen een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde duurzaamheidsdoelstellingen, zoals vastgesteld aan de hand van de hierboven genoemde criteria.

Tabel 2. Bijdrage duurzaamheidsdoelstellingen per 31-12-2023†			
	Hele lifecycle	Opbouw fase	Afbouw fase
Totale bijdrage alle doelen	**74%**	**76%**	**64%**
Totale bijdrage ecologische doelen:	**60%**	**61%**	**54%**
Bescherming van en aanpassing aan klimaatverandering: Uiterlijk in 2025 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen	56%	57%	51%
Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: Uiterlijk in 2030 nul ontbossing	27%	26%	29%
Duurzaam gebruik en bescherming van watervoorraden: Uiterlijk in 2030 waterneutraliteit	33%	33%	34%
Preventie en bestrijding van vervuiling: Uiterlijk in 2050 een productie zonder afval	46%	47%	44%
Totale bijdrage sociale doelen	**66%**	**67%**	**58%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	39%	40%	39%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	64%	65%	56%

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggings-beslissingen op duurzaamheids-factoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandig-heden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Een onderneming kan aan meerdere duurzaamheidsdoelstellingen van de Lifecycle Fondsen een bijdrage leveren. De cijfers zijn gebaseerd op een fonds als geheel en dus niet alleen op het deel duurzame beleggingen. De Fondsbeheerder bepaalt aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage voldoende is om de doelstellingen van de Lifecycle Fondsen te behalen, kan slechts deels worden bepaald. In de jaarverslagen van de Lifecycle Fondsen wordt hierover meer gedetailleerde informatie gegeven.

Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan, geen ernstige afbreuk aan ecologisch of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?
De duurzame beleggingen die de Lifecycle Fondsen hebben gedaan, waren conform het duurzaam beleggingsbeleid van de Fondsbeheerder, dat erop gericht is om geen ernstige afbreuk te doen aan ecologische of sociale beleggingsdoelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van de Fondsbeheerder en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in de prospectussen van de Lifecycle Fondsen. **NB.** De beoordelingsprocedure is per 1 januari 2024 aangescherpt door de Fondsbeheerder. Op basis van deze herziene criteria zou het percentage van beleggingen dat bijdraagt tot de duurzame doelen betekenisvol lager zijn.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?
Onderstaande tabel toont hoe rekening is gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Tabel 3. Indicatoren ongunstige effecten op duurzaamheid†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN			
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)			
1.1 scope 1 BKG-emissies	889	nb	nb
1.2 scope 2 BKG-emissies	306	nb	nb
1.3 scope 3 BKG-emissies	9359	nb	nb
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	1196	nb	nb
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	10555	nb	nb
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)			
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	39	41	29
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	337	354	243
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)			
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	79	83	57
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	729	741	662

Zwitserleven

4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)			
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	3,93%	4,13%	2,82%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,77%	0,81%	0,58%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)			
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	57,65%	58,59%	52,31%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	15,14%	15,89%	10,92%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)			
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	1	1	1
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0	0	0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	4	4	3
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0	0	0
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	1	1	1
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	1	1	1
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	1	1	1
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	1	1	0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0	0	0
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)			
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	3,64%	3,83%	2,56%
8. Lozingen in water (ton/m€)			
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0	0	0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)			
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	3	3	2
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING			

10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)			
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)			
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	50,88%	51,81%	45,63%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)			
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	19,49%	19,41%	13,87%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)			
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	33,35%	33,32%	23,18%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)			
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN			
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)			
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	48	45	63
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	11	9	22
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)			
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0	0

16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,23%	0,24%	0,20%

Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten?
Details:
Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van de Fondsbeheerder worden gecategoriseerd als in "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de VN Global Compact, de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen en instellingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. Voor overheden en (semi)overheidsinstellingen beoordeelde de Fondsbeheerder in hoeverre werd voldaan aan minimum criteria voor omgang met mensenrechten, arbeidsrechten, controversiële wapens, internationale sancties, ethiek, milieu, maatschappij en bestuur.

In de EU-taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.
Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?
De basis van het beleggingsbeleid is dat ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, moeten voldoen aan het duurzaam beleggingsbeleid van de Fondsbeheerder en moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal de Fondsbeheerder niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen. De beoordeling van ondernemingen en instellingen vond plaats aan de hand van een groot aantal kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren, waaronder de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren', zie tabel 3.

Zwitserleven

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande tabellen tonen de grootste beleggingen per Lifecycle Fonds aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023).

De lijst bevat de beleggingen die het **grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten:

Tabel 4. Grootste Beleggingen†				
Hele lifecycle				
		Sector	Land	% Activa
1	Microsoft Corp	Software & Services	US	3,72%
2	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	2,77%
3	Alphabet Inc	Media	US	1,49%
4	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,44%
5	Amazon.com Inc	Retailing	US	1,31%
6	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	1,08%
7	France (republique)	Sovereigns	FR	0,86%
8	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	0,78%
9	ASML Holding N.V.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	0,74%
10	The Procter & Gamble Company	Household & Personal Products	US	0,72%
11	Cadence Design	Software & Services	US	0,71%
12	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Semiconductors & Semiconductor Equipment	TW	0,69%
13	Accenture Plc	Software & Services	IE	0,67%
14	Tesla Inc	Automobiles & Components	US	0,66%
15	Nestle Sa	Food Beverage & Tobacco	CH	0,66%

Tabel 4. Grootste Beleggingen†				
Opbouw fase				
		Sector	Land	% Activa
1	Microsoft Corp	Software & Services	US	3,93%
2	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	2,93%
3	Alphabet Inc	Media	US	1,57%
4	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,52%
5	Amazon.com Inc	Retailing	US	1,38%
6	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	0,82%
7	ASML Holding N.V.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	0,78%

Zwitserleven

8	The Procter & Gamble Company	Household & Personal Products	US	0,76%
9	Cadence Design	Software & Services	US	0,75%
10	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Semiconductors & Semiconductor Equipment	TW	0,73%
11	Accenture Plc	Software & Services	IE	0,71%
12	Tesla Inc	Automobiles & Components	US	0,70%
13	Nestle Sa	Food Beverage & Tobacco	CH	0,69%
14	Vonovia Se	Real estate	DE	0,64%
15	Servicenow Inc	Software & Services	US	0,60%

Tabel 4. Grootste Beleggingen†				
Afbouw fase				
		Sector	Land	% Activa
1	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	7,16%
2	France (republique)	Sovereigns	FR	5,71%
3	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	3,32%
4	Institutional Cash Series Plc - Institutional Euro Liquidity Fund	Supranationals	EU	2,99%
5	Deutsche Bundesrepublik Principal Strips	Sovereigns	DE	2,64%
6	Microsoft Corp	Software & Services	US	2,55%
7	German Treasury Bill	Sovereigns	DE	2,06%
8	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	1,90%
9	International Development Association	Supranationals	US	1,06%
10	Alphabet Inc	Media	US	1,02%
11	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	0,99%
12	Amazon.com Inc	Retailing	US	0,90%
13	International Bank For Reconstruction & Development	Supranationals	US	0,88%
14	Bundesrepublik Deutschland Bundesanleihe	Sovereigns	DE	0,81%
15	European Union	Sovereigns	NONE	0,81%

Zwitserleven

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?
Het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor de Lifecycle Fondsen over de referentieperiode is hieronder aangegeven.

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling op hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer. **Faciliterende activiteiten** maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissie-niveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?†

Hele lifecycle

Opbouwfase

Afbouwfase

#1 Afgestemd op E/S-kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame beleggingen gelden.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S-kenmerken** omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

Zwitserleven

In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande tabel toont alle sectoren waarin de Lifecycle Fondsen in totaal in beleggen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023).

Tabel 5. Economische sectoren†	
Hele lifecycle	
Sector	**Per 31-12-2023**
Software & Services	10,9%
Banks	9,6%
Real estate	8,3%
Sovereigns	8,2%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	5,9%
Technology Hardware & Equipment	5,6%
Pharmaceuticals, Biotechnology	4,9%
Health Care Equipment & Services	4,6%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	3,5%
Media	3,3%
Retailing	3,1%
Insurance	2,9%
Food Beverage & Tobacco	2,9%
Capital Goods 2: Building Products++	2,8%
Automobiles & Components	2,3%
Chemicals	2,1%
Household & Personal Products	1,9%
Telecommunication Services	1,7%
Transportation & Logistics	1,7%
Commercial & Professional Services	1,6%
Electric Utilities	1,4%
Metals & Mining	1,3%
Diversified Financials	1,3%
Oil, Gas & Consumable Fuels	1,0%
Food & Staples Retailing	1,0%
Consumer Durables & Apparel	0,9%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,9%
Multi-utilities	0,6%
Hotels & Travel	0,6%
Electric Distribution & Transmission	0,6%
Supranationals	0,6%
Restaurants	0,5%
Energy Equipment & Services	0,5%
Diversified Consumer Services	0,4%
Gas Utilities	0,2%
Construction Materials	0,2%
Renewable Energy	0,2%
Water Utilities	0,1%
Airlines	0,0%

Tabel 5. Economische sectoren†	
Opbouw fase	
Sector	**Per 31-12-2023**

Software & Services	11,5%
Banks	9,7%
Real estate	8,5%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	6,2%
Technology Hardware & Equipment	5,9%
Pharmaceuticals, Biotechnology	5,1%
Health Care Equipment & Services	4,8%
Sovereigns	4,5%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	3,7%
Media	3,5%
Retailing	3,3%
Insurance	3,0%
Food Beverage & Tobacco	3,0%
Capital Goods 2: Building Products++	2,9%
Automobiles & Components	2,4%
Chemicals	2,2%
Household & Personal Products	2,0%
Telecommunication Services	1,7%
Transportation & Logistics	1,7%
Commercial & Professional Services	1,7%
Electric Utilities	1,4%
Metals & Mining	1,4%
Diversified Financials	1,3%
Oil, Gas & Consumable Fuels	1,1%
Food & Staples Retailing	1,0%
Consumer Durables & Apparel	1,0%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,9%
Hotels & Travel	0,7%
Multi-utilities	0,7%
Electric Distribution & Transmission	0,6%
Restaurants	0,5%
Energy Equipment & Services	0,5%
Diversified Consumer Services	0,5%
Gas Utilities	0,2%
Construction Materials	0,2%
Renewable Energy	0,2%
Supranationals	0,1%
Water Utilities	0,1%
Airlines	0,0%

Tabel 5. Economische sectoren†	
Afbouw fase	
Sector	**Per 31-12-2023**
Sovereigns	28,8%
Banks	9,3%
Software & Services	7,5%
Real estate	6,7%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	4,0%
Technology Hardware & Equipment	3,9%
Pharmaceuticals, Biotechnology	3,4%
Supranationals	3,3%

Health Care Equipment & Services	3,2%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	2,4%
Media	2,3%
Insurance	2,3%
Retailing	2,2%
Food Beverage & Tobacco	2,0%
Capital Goods 2: Building Products++	2,0%
Automobiles & Components	1,7%
Chemicals	1,5%
Household & Personal Products	1,3%
Telecommunication Services	1,3%
Transportation & Logistics	1,2%
Commercial & Professional Services	1,1%
Diversified Financials	1,0%
Electric Utilities	1,0%
Metals & Mining	0,9%
Oil, Gas & Consumable Fuels	0,7%
Food & Staples Retailing	0,7%
Consumer Durables & Apparel	0,7%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,7%
Multi-utilities	0,5%
Electric Distribution & Transmission	0,5%
Hotels & Travel	0,4%
Restaurants	0,3%
Energy Equipment & Services	0,3%
Diversified Consumer Services	0,3%
Gas Utilities	0,2%
Construction Materials	0,1%
Renewable Energy	0,1%
Water Utilities	0,0%
Airlines	0,0%

In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling op de EU-taxonomie afgestemd?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen? [1]

☐ Ja:

☐ In fossiel gas ☐ In kernenergie

☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie) en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie – zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Zwitserleven

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt al s een deel van:
- de **Omzet** die het aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar de groene economie;
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeven.

Hele lifecyle

De onderstaande diagrammen geven in het groen het minimumpercentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.*

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Opbouw fase

* In deze diagrammen omvat “staatsobligaties” alle blootstellingen aan overheden.

Afbouw fase

* In deze diagrammen omvat "staatsobligaties" alle blootstellingen aan overheden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?
In onderstaande tabel is het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten opgegeven:

Tabel 6: Aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
Omzet afgestemd op de EU-taxonomie	7,55%	7,91%	5,55%
- Deel transitie activiteiten	0,32%	0,34%	0,22%
- Deel faciliterende activiteiten	4,30%	4,54%	2,99%
- Deel 'eigen prestaties'	2,44%	2,53%	1,94%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,49%	0,51%	0,40%
Kapitaaluitgaven (CapEx) afgestemd op de EU-taxonomie	6,04%	6,30%	4,58%
- Deel transitie activiteiten	0,39%	0,41%	0,28%
- Deel faciliterende activiteiten	2,55%	2,69%	1,80%
- Deel 'eigen prestaties'	2,32%	2,40%	1,85%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,78%	0,81%	0,64%
Operationele uitgaven (OpEx) afgestemd op de EU-taxonomie	2,31%	2,40%	1,81%
- Deel transitie activiteiten	0,00%	0,01%	0,00%
- Deel faciliterende activiteiten	0,99%	1,04%	0,73%
- Deel 'eigen prestaties'	0,76%	0,79%	0,63%
- Data niet beschikbaar via data provider	0,55%	0,57%	0,45%

Deze informatie is gebaseerd op data van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie

beschikbaar. Mogelijk komt dit doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar nog niet behoeven te rapporteren op basis van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), omdat deze gefaseerd wordt ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Tevens vindt de invoering van de rapportageverplichtingen over alle milieudoelstellingen gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?
Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen over het algemeen licht toegenomen of gelijk gebleven. Een eventuele verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportages door de ondernemingen waarin de Lifecycle Fondsen beleggen. Naar verwachting zullen deze percentages stijgen als meer ondernemingen hierover rapporteren. Momenteel kunnen hier geen conclusies aan worden verbonden.

Zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die geen rekening houden met de criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Bijdrage ecologische doelen niet afgestemd op taxonomie†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
Lifecycle Offensief	53%	53%	48%

Bovenstaand overzicht geeft het aandeel aan van de beleggingen in de Lifecycle Fondsen die bijdroegen tot economische activiteiten met een ecologische doelstelling, maar niet waren afgestemd op de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Totaal bijdrage sociale doelen†			
	Hele lifecycle	**Opbouw fase**	**Afbouw fase**
Lifecycle Offensief	66%	67%	58%

Bovenstaand overzicht geeft het aandeel van de beleggingen in de Lifecycle Fondsen aan die positief bijdroegen aan de gemeenschappen waarin zij opereren, de sociale risico’s en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk beheersten of een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers leverden door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen.

Welke beleggingen zijn opgenomen in 'Overige'? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De beleggingen in ‘Overige’ bestonden uit beleggingen in liquide middelen, geldmarktinstrument, geldmarktfondsen, derivaten en ETF’s ter afdekking van bepaalde risico’s, voor het verzorgen van de liquiditeit of om duratieposities in te nemen wanneer hiervoor onvoldoende obligaties van overheden en (semi)overheidsinstellingen beschikbaar zijn. Voor deze posities waren geen ecologische of sociale minimumwaarborgen ten aanzien van de (uitgevende partijen van deze) financiële instrumenten aanwezig. Bij het aangaan dan wel onderhouden van de relatie met de makelaars via wie deze posities werden aangegaan, worden ecologische en sociale minimumwaarborgen gesteld door de Fondsbeheerder. Als liquide middelen, derivaten en ETF’s tijdelijk van aard waren en zo spoedig mogelijk werden afgebouwd, zijn ze door de Fondsbeheerder niet in deze categorie opgenomen.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

De basis van het duurzame beleggingsbeleid is dat ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, moeten voldoen aan fundamentele beleggingsbeginselen en geen negatieve bijdrage leveren aan geformuleerde duurzaamheidsdoelstellingen. Als blijkt dat hieraan niet wordt voldaan, belegt de Fondsbeheerder niet in deze ondernemingen of instellingen. Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals door de Fondsbeheerder gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen en instellingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo is de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen en instellingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen en instellingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment. Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer middels actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing

Zwitserleven

† Dit overzicht is gebaseerd op **informatie van de Fondsbeheerder** over de Lifecycle Fondsen. Voor dit product gebruiken we **lifecycles**, waardoor de mix van beleggingen wijzigt naarmate de pensioenrichtdatum dichterbij komt. Deze template bevat informatie over de opbouwfase en de afbouwfase binnen dit product. De opbouwfase is de fase waarin de kans op een goed rendement voorop staat. In deze fase wordt in een mix van grotendeels aandelen belegd. De afbouwfase is de fase waarin er minder risicovol wordt belegd. De mix van aandelen wordt hiervoor stapsgewijs afgebouwd, zodat vlak voor de pensioendatum de mix grotendeels uit obligaties bestaat. Wij hebben onze berekeningen uitgevoerd op basis van het totaal belegd vermogen van alle deelnemers in dit financiële product voor beide fasen tezamen. Hierdoor wijkt voor een specifieke leeftijdscategorie de cijfermatige informatie naar alle waarschijnlijkheid af. Waar mogelijk splitsen we dit vervolgens uit naar de opbouw- en afbouwfase. Wij houden daarbij zoveel mogelijk rekening met het relatieve deel van ieder Lifecycle Fonds in het product en de onderliggende beleggingen daarvan.

De criteria om te beoordelen of er een bijdrage is aan de duurzaamheidsdoelen, zijn per 1 januari 2024 aangescherpt door de Fondsbeheerder. Op basis van deze herziene criteria zou het berekende pro forma percentage van beleggingen dat bijdraagt tot de duurzame doelen betekenisvol lager zijn voor met name de fondsen met beleggingen in aandelen.

Meer informatie over duurzaamheid, de lifecycles en de periodieke informatie van afzonderlijke Lifecycle Fondsen en onze berekeningsmethodes kunt u op www.zwitserleven.nl/duurzaamheidsinformatie vinden.

Algemeen
Deze periodieke duurzaamheidsinformatie is geen marketing materiaal.
Een afzonderlijke duurzame belegging kan als zowel ecologisch als sociaal duurzaam kwalificeren, maar wordt niet dubbel geteld in het percentage duurzame beleggingen. Het percentage duurzame beleggingen is een optelsom, gecorrigeerd voor dubbeltellingen, van de percentages duurzame beleggingen:

(i) met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzame belegging gelden
(ii) met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzame belegging gelden, en
(iii) de duurzame beleggingen met een sociale doelstelling.

Deze periodieke duurzaamheidsinformatie is zo zorgvuldig mogelijk opgesteld, maar is niet door een onafhankelijke partij geverifieerd, en er is geen opinie of assurance omtrent deze informatie afgegeven. De data betreffende de Lifecycle Fondsen is ter beschikking gesteld door de Fondsbeheerder. De daarvoor benodigde data wordt mede ter beschikking gesteld door externe dataproviders, die verschillende modellen kunnen hanteren en mogelijk over inaccurate of incomplete data beschikken, waardoor gebruik wordt gemaakt van schattingen. Voor de niet-financiële indicatoren en andere niet-financiële data worden berekeningsmethoden gebruikt, die kunnen leiden tot meetfouten of onzekerheden. Niet-financiële indicatoren hebben niet altijd een gestandaardiseerde betekenis en kunnen afwijken van indicatoren met dezelfde of vergelijkbare namen die door andere ondernemingen worden gebruikt.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Europees Aandelenfonds

LEI-code: 5493000XS06OHDS5HH71

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ Ja	✔ Nee
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **92%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit fonds. Individuele Duurzame Beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage Duurzame Beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages Duurzame Beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën Duurzame Beleggingen. Meer informatie over het percentage Duurzame Beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Europees Aandelenfonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij tevens Duurzame Beleggingen worden aangehouden.

De duurzame beleggingen hebben een bijdrage geleverd aan ten minste één van de volgende ecologische doelstellingen van het Fonds:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van 50% van de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 en 75% tegen 2040 in vergelijking met 2020;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: Uiterlijk in 2030 nul ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik en bescherming van watervoorraden: Uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Preventie en bestrijding van vervuiling: Uiterlijk in 2050 een productie zonder afval bereiken.

De duurzame beleggingen hebben een bijdrage geleverd aan ten minste één van de volgende sociale doelstellingen van het Fonds:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 92% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	122.500	112.100
1.2 scope 2 BKG-emissies	27.000	24.000
1.3 scope 3 BKG-emissies	856.200	1.428.100
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	149.600	136.100

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 57% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	1.005.700	1.564.200
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	71	63
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	479	726
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	109	88
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	885	928
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	9,70%	6,83%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	4,66%	2,84%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	56,98%	55,31%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	36,73%	35,97%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	0,0	0,0
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,0	0,0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	2,2	2,4
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,4	0,5
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	0,6	0,8
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,0	0,0
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	0,4	0,4
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,0	0,0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,1	0,1
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	13,78%	10,86%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0	0,0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	2,3	2,1
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	21,53%	22,37%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	19,70%	21,39%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	42,11%	42,07%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 gedaald ten opzichte van 2022. De scope 3 emissies zijn gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De daling van scope 1 en 2 emissies wordt mede veroorzaakt door een daling van de blootstelling aan de fossiele sector. Ook het aandeel beleggingen in activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteit is gedaald.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel 'Sustainable Development Goals' of SDG's), waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG's dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	92%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**75%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	70%
Netto-nul ontbossing	23%
Waterneutraal	30%
Preventie en bestrijding vervuiling	49%
Totaal bijdrage sociale doelen	**85%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	40%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	82%

92% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige **8%** levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk

aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 75% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 85% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen.[2]

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Wat betreft watergebruik heeft het Fonds in 2023 een waterintensiteit (uitgedrukt in kubieke meter watergebruik per miljoen euro) gerealiseerd van 5 m3 per m€. Dit is een daling van 15% t.o.v. het watergebruik in 2022. Dit is vooral veroorzaakt doordat minder is belegd in een paar grote watergebruikers die werkzaam zijn in waterschaarse gebieden en vanwege verschillen in rapportage bij een aantal waterintensieve bedrijven.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin Cardano belegt, moeten voldoen aan de Cardano Fundamentele Beleggingsbeginselen en geen negatieve bijdrage leveren aan de door Cardano geformuleerde duurzaamheidsdoelstellingen. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan belegt Cardano niet in deze ondernemingen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en de bijdrage van de onderneming aan de

Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	5,30%	4,90%
2	Asml Holding Nv	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	4,74%	3,70%
3	Astrazeneca Plc	Pharmaceuticals, Biotechnology	GB	3,56%	4,00%
4	Nestle Sa	Food Beverage & Tobacco	CH	3,42%	4,10%
5	Lvmh Moet Hennessy Louis Vuitton Se	Consumer Durables & Apparel	FR	2,93%	2,60%
6	Sap Se	Software & Services	DE	2,44%	
7	L'oreal Sa	Household & Personal Products	FR	2,38%	
8	Crh Plc	Construction Materials	IE	2,32%	
9	Relx Plc	Commercial & Professional Services	GB	2,18%	1,90%
10	Ubs Group Ag	Banks	CH	2,15%	
11	Sanofi	Pharmaceuticals, Biotechnology	FR	2,13%	
12	Axa S.a.	Insurance	FR	2,09%	2,50%
13	Intesa Sanpaolo Spa	Banks	IT	2,04%	
14	Eiffage Sa	Capital Goods 2: Building Products++	FR	2,03%	2,50%
15	Schneider Electric Se	Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	FR	2,00%	
16	Roche Holding Ag	Pharmaceuticals, Biotechnology	CH		3,90%
17	Diageo Plc	Food Beverage & Tobacco	UK		2,90%
18	Equinor Asa	Oil, Gas & Consumable Fuels	NO		2,30%
19	Koninklijke Ahold Delhaize Nv	Food & Staples Retailing	NL		2,00%
20	Repsol Sa	Oil, Gas & Consumable Fuels	ES		1,90%
21	Capgemini Se	Software & Services	FR		1,90%
22	Iberdrola Sa	Electric Utilities	ES		1,90%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er slechts kleine veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds en dan vooral door herwaardering van de beleggingen. Dit is dan ook de belangrijkste verklaring voor de verandering in samenstelling van de top 15 beleggingen gedurende het jaar.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **89%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3, 92% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 8% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 75% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 85% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 3,0% afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 2,6% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0,1% aan adaptatie van klimaatverandering.[3]

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Pharmaceuticals, Biotechnology	14,81%	15,62%
Banks	12,60%	10,17%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	7,66%	6,70%
Food Beverage & Tobacco	6,76%	8,30%
Insurance	5,75%	6,97%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	5,26%	4,41%
Oil, Gas & Consumable Fuels	4,45%	6,88%
Capital Goods 2: Building Products++	4,20%	4,59%
Software & Services	4,02%	3,36%
Consumer Durables & Apparel	3,65%	4,03%
Household & Personal Products	3,00%	2,33%
Automobiles & Components	2,78%	2,32%
Food & Staples Retailing	2,70%	2,90%
Electric Utilities	2,67%	2,33%
Construction Materials	2,32%	1,54%
Telecommunication Services	2,26%	2,64%
Media	2,19%	1,79%
Commercial & Professional Services	2,18%	2,33%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	1,85%	2,25%
Retailing	1,56%	0,85%
Diversified Financials	1,48%	1,37%

[3] *Merk op dat de som van mitigatie en adaptatiebijdragen niet optelt tot het totaal van de opbrengsten dat is afgestemd op de EU Taxonomie vanwege onvolkomenheden in de rapportages van enkele ondernemingen of instellingen. Indien de gerapporteerde mitigatie- en adaptatiebijdragen van een onderneming of instelling niet correct optelt tot de totaal gerapporteerde bijdrage, worden de bijdragen aan mitigatie en adaptatie leeg gelaten om zo dubbeltellingen te voorkomen.*

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Chemicals	1,48%	1,05%
Metals & Mining	1,31%	2,04%
Multi-utilities	1,31%	1,51%
Real estate	1,03%	0,44%
Gas Utilities	0,43%	0,71%
Transportation & Logistics	0,30%	0,26%
Health Care Equipment & Services	0,00%	0,31%

Gedurende het jaar hebben in de gealloceerde percentages geen significante verschuivingen plaatsgevonden. Een deel van de verschuivingen is veroorzaakt door marktbewegingen in 2023. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds op de genoemde data.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

✔ Ja

✔ In fossiel gas ✔ In kernenergie

▫ Nee

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 3% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 2,6% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0,1% aan adaptatie aan klimaatverandering (zie ook het antwoord op vraag 5.1). Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

Eén onderneming in het Fonds ondernam nucleaire en gasactiviteiten die kunnen worden aangemerkt als ‘ecologisch duurzaam’ in lijn met de EU Taxonomie, te weten Engie SA. Rond de 1% van haar omzet, kapitaaluitgaven en operationele uitgaven waren afgestemd op de EU-taxonomie. In totaal was 0.003% van de opbrengsten van de ondernemingen waar in is belegd gerelateerd aan nucleaire en gasactiviteiten die voldoen aan de EU Taxonomie.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. De reikwijdte van ondernemingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al

vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 100% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstellingen aan staatsschulden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

3% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 1,8% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 0.5% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd. Van de overgebleven 0,6% is geen data beschikbaar over het type activiteit vanwege onvolledige rapportages door de ondernemingen en instellingen.

7,2% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 2,7% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 1,8% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overgebleven 2,5% is niet geclassificeerd.

5,1% operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 3,0% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 0,5% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overgebleven 1,6% is niet geclassificeerd.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen afgenomen. De op de EU-taxonomie afgestemde omzet is gedaald van 4,1% naar 3,0%, de kapitaaluitgaven (CapEx) zijn gedaald van 8,4% naar 7,1% en de operationele uitgaven (OpEx) zijn gedaald van 6,1% naar 5,1%. Deze verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportage door de ondernemingen waarin het Fonds belegt. Het zijn nieuwe indicatoren en al doende ontwikkelen ondernemingen hoe ze moeten berekenen en er over moeten rapporteren, waardoor het bijvoorbeeld is voorgekomen dat ondernemingen nu lagere percentages rapporteren, omdat ze vorig jaar een overschatting hebben gegeven. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de verandering van het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

75% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 3% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 72% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

85% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in aandelen van ondernemingen valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze aandelen. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Onderstaande grafieken geven inzicht in de verdeling van de bestuursvoorstellen waar Cardano tegen heeft gestemd en de gesteunde aandeelhoudersvoorstellen op onderwerp gedurende de referentieperiode (aantallen op jaarbasis) ten behoeve van het Fonds inzake de directe beleggingen in aandelen.

Figuur 4: Stemmen tegen bestuursvoorstellen per onderwerp

Figuur 5: Gesteunde aandeelhoudersvoorstellen per onderwerp

In onderstaande grafiek wordt inzicht gegeven in het aantal engagements van Cardano per onderwerp gedurende de referentieperiode ten behoeve van het fonds.

Figuur 6: Engagements per onderwerp

Aangezien het Fonds ook belegt in een Onderliggende Beleggingsinstelling wordt voor een inzicht in stemgedrag en engagements gedurende de referentieperiode verwezen naar de periodieke informatie van de Onderliggende Beleggingsinstelling. Deze Onderliggende Beleggingsinstelling wordt getoond in onderstaande tabel.

Onderliggende Beleggingsinstelling	Maximaal
Cardano ESG Transition Equity Europe	45%

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Obligatiefonds

LEI-code: 549300E5J8EI86UJR793

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ **Ja**	✔ **Nee**
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **48%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit Fonds. Individuele duurzame beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage duurzame beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages duurzame beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën duurzame beleggingen. Meer informatie over het percentage duurzame beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Obligatiefonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij tevens Duurzame Beleggingen worden aangehouden.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen en instellingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 48% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen en instellingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen en instellingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	23.600	19.200
1.2 scope 2 BKG-emissies	6.600	4.300
1.3 scope 3 BKG-emissies	283.200	274.300
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	30.200	23.500
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	313.300	297.800
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	14	11
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	145	134
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	30	15
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	435	572
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	5,34%	4,78%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 42% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	2,02%	1,38%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	59,75%	57,97%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	27,12%	27,70%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	0,0	0,0
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,0	0,0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	1,9	1,7
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,4	0,4
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	0,8	0,6
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,8	0,5
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	0,0	0,1
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,0	0,0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,1	0,1
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	2,94%	3,09%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0	0,0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,7	0,3
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	34,80%	35,03%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	21,61%	20,99%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	38,70%	38,73%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	82,4	82,8
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	46,8	47,8
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen en instellingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 gedaald ten opzichte van 2022. De daling van de emissies wordt mede veroorzaakt door een daling van de blootstelling aan de fossiele sector en een daling van de broeikasgasintensiteit van de ondernemingen en instellingen waar in is belegd.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen en instellingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming of instelling reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming of instelling behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten;
- Een onderneming of instelling levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel ‘Sustainable Development Goals’ of SDG’s), waarbij door de betreffende onderneming of instelling eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG’s dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen en instellingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen; of
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door Cardano wordt geclassificeerd als ‘duurzame’, ‘groene’, ‘sociale’ of ‘aan duurzaamheid gelinkte’ obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	48%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**45%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	45%
Netto-nul ontbossing	35%
Waterneutraal	35%
Preventie en bestrijding vervuiling	39%
Totaal bijdrage sociale doelen	**46%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	36%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	46%

48% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige **52%** levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 45% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 46% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen en instellingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de

referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen.[2]

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen en instellingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming of instelling, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming of instelling. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft beoordeling van overheden, ondernemingen en instellingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze worden gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen en instellingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als “overtreding internationale standaarden” worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen en instellingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en instellingen en de bijdrage van de onderneming en instelling aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen en instellingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	France (republique)	Sovereigns	FR	11,90%	9,90%
2	Spain Government Bond	Sovereigns	ES	8,55%	7,50%
3	Italian Republic	Sovereigns	IT	7,86%	9,60%

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
4	Bundesrepublik Deutschland Bundesanleihe	Sovereigns	DE	4,57%	
5	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	3,66%	2,80%
6	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	3,55%	3,00%
7	Germany (federal Republic)	Sovereigns	DE	2,51%	0,041
8	Kingdom Of Belgium Government Bond	Sovereigns	BE	2,20%	2,10%
9	Nederlandse Waterschapsbank Nv	Banks	NL	1,69%	1,30%
10	Bank Nederlandse Gemeenten Nv	Banks	NL	1,66%	1,60%
11	Council Of Europe Development Bank	Supranationals	FR	1,45%	0,015
12	International Bank For Reconstruction & Development	Supranationals	US	1,42%	
13	Autonomous Community Of Madrid Spain	Sovereigns	ES	1,26%	1,20%
14	International Development Association	Supranationals	US	1,14%	1,10%
15	State Of North Rhine-westphalia Germany	Sovereigns	DE	0,96%	0,014
16	Agence Francaise De Develpoment Sa	Supranationals	FR		1,20%
17	Portugal Obrigacoes Do Tesouro Ot	Sovereigns	PT		1,10%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er slechts kleine veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds en dan vooral door herwaardering van de obligaties of omdat de obligaties zijn afgelost.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **48%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 48% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 52% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 45% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 46% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd is 1,7%afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 1,2% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0,1% aan adaptatie aan klimaatverandering.[3]

[3] *Merk op dat de som van mitigatie en adaptatiebijdragen niet optelt tot het totaal van de opbrengsten dat is afgestemd op de EU Taxonomie vanwege onvolkomenheden in de rapportages van enkele ondernemingen of instellingen. Indien de gerapporteerde mitigatie- en*

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Sovereigns	54,14%	51,95%
Banks	19,27%	17,28%
Supranationals	8,65%	8,62%
Insurance	3,60%	3,28%
Transportation & Logistics	1,96%	2,02%
Automobiles & Components	1,87%	2,02%
Real estate	1,49%	1,69%
Telecommunication Services	1,05%	2,06%
Electric Utilities	1,00%	0,97%
Health Care Equipment & Services	0,87%	1,10%
Multi-utilities	0,72%	0,44%
Diversified Financials	0,66%	0,92%
Electric Distribution & Transmission	0,65%	1,31%
Food Beverage & Tobacco	0,51%	1,36%
Capital Goods 2: Building Products++	0,44%	0,76%
Software & Services	0,44%	0,14%
Consumer Durables & Apparel	0,42%	0,28%
Gas Utilities	0,38%	0,54%
Oil, Gas & Consumable Fuels	0,36%	0,68%
Retailing	0,28%	0,27%
Chemicals	0,25%	0,38%
Food & Staples Retailing	0,20%	0,41%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,19%	0,33%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	0,18%	0,16%
Commercial & Professional Services	0,14%	0,35%
Media	0,12%	0,11%
Restaurants	0,08%	0,08%
Technology Hardware & Equipment	0,08%	0,11%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	0,00%	0,32%
Household & Personal Products	0,00%	0,08%

Gedurende het jaar hebben in de gealloceerde percentages geen significante verschuivingen plaatsgevonden. Een deel van de verschuivingen is veroorzaakt door marktbewegingen en door aflossing van individuele obligaties. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

✔ Ja

✔ In fossiel gas ✔ In kernenergie

▫ Nee

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

adaptatiebijdragen van een onderneming of instelling niet correct optelt tot de totaal gerapporteerde bijdrage, worden de bijdragen aan mitigatie en adaptatie leeg gelaten om zo dubbeltellingen te voorkomen.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd is 1,7% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 1,2% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0,1% aan adaptatie aan klimaatverandering. Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

De enige ondernemingen in het Fonds die nucleaire en gasactiviteiten hadden die kunnen worden aangemerkt als 'ecologisch duurzaam' in lijn met de EU Taxonomie waren Electricité de France en Engie. Voor Engie was rond de 1% van haar omzet, kapitaaluitgaven en operationele uitgaven afgestemd op de EU-taxonomie, zowel voor gas als nucleaire activiteiten. Voor Electricité de France was 14% van haar opbrengsten, 26% van haar kapitaalsuitgaven en 41% van haar operationele uitgaven afgestemd op de EU-taxonomie voor nucleaire activiteiten. In totaal was 0,1% van de opbrengsten van de ondernemingen en instellingen waar in is belegd in het Fonds gerelateerd aan nucleaire en gasactiviteiten die voldoen aan de EU Taxonomie.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen en instellingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen en instellingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming of instelling. De reikwijdte van ondernemingen en instellingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen en instellingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 45,86% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstellingen aan staatsschulden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

1,7% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0,6% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 0,5% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd. Van de overgebleven 0,6% is geen data beschikbaar over het type activiteit vanwege onvolledige rapportages door de ondernemingen en instellingen.

2,1% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0,7% faciliterende activiteiten en 0% Transitieactiviteiten. 0,6% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en 0,8% is niet geclassificeerd.

1,7% van de operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0,7% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 0,3% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en 1,1% is niet geclassificeerd.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen afgenomen. De op de EU-taxonomie afgestemde omzet is gedaald van 2,2% naar 1,7%, de kapitaaluitgaven (CapEx) zijn gedaald van 3,1% naar 2,1% en de operationele uitgaven (OpEx) zijn gedaald van 2,6% naar 1,7%. Deze verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportage door de ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt en door aflossing van een aantal obligaties. Het zijn nieuwe indicatoren en al doende ontwikkelen ondernemingen en instellingen hoe ze moeten berekenen en er over moeten rapporteren, waardoor het bijvoorbeeld is voorgekomen dat ondernemingen en instellingen nu lagere percentages rapporteren, omdat ze vorig jaar een overschatting hebben gegeven. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen en instellingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de verandering van het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

45% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 1,7% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 46% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

46% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen en instellingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in obligaties van ondernemingen en instellingen valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze obligaties. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen en instellingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen en instellingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen en instellingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn. In onderstaande grafiek wordt inzicht gegeven in het aantal engagements van Cardano per onderwerp gedurende de referentieperiode ten behoeve van het Fonds.

Figuur 4: Engagements per onderwerp

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds

LEI-code: 5493008QESWFAQ4TOJ76

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ Ja	✔ Nee
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **39%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit Fonds. Individuele duurzame beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage duurzame beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages duurzame beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën duurzame beleggingen. Meer informatie over het percentage duurzame beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Kortlopend Obligatiefonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij tevens Duurzame Beleggingen worden aangehouden.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen en instellingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 39% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen en instellingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen en instellingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	240	250
1.2 scope 2 BKG-emissies	30	100
1.3 scope 3 BKG-emissies	5.000	8.500
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	270	350
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	5.300	8.800
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	1	2
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	27	49
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	2	2
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	229	755
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	0,00%	0,00%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 27% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,00%	0,00%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	48,32%	49,34%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	4,57%	3,55%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	0,0	0,0
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,0	0,0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	0,0	0,0
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,0	0,1
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	0,0	0,0
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,0	0,0
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	0,0	0,0
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,0	0,0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,0	0,0
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	0,00%	0,00%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	-	-
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0	0,0
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	51,60%	36,94%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	0,00%	0,00%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	38,92%	40,26%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	100,7	99,6
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	54,7	53,6
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen en instellingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen van ondernemingen zijn in 2023 licht gestegen ten opzichte van 2022 terwijl de emissies van overheden licht zijn gedaald. De scope 3 emissies zijn gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De emissies-intensiteit van de ondernemingen en instellingen in het Fonds is beperkt omdat het Fonds, naast overheden, vooral investeert in financiële instellingen wiens emissie-intensiteit doorgaans beperkt is.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen en instellingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming of instelling reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming of instelling behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten;
- Een onderneming of instelling levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel ‘Sustainable Development Goals’ of SDG’s), waarbij door de betreffende onderneming of instelling eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG’s dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen en instellingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen; of
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door Cardano wordt geclassificeerd als ‘duurzame’, ‘groene’, ‘sociale’ of ‘aan duurzaamheid gelinkte’ obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	39%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**32%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	32%
Netto-nul ontbossing	15%
Waterneutraal	15%
Preventie en bestrijding vervuiling	20%
Totaal bijdrage sociale doelen	**36%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	18%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	36%

39% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 61% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 32% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 36% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te

halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen en instellingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen.[2]

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen en instellingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming of instelling, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming of instelling. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen en instellingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen en instellingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen en instellingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en instellingen en de bijdrage van de onderneming en instelling aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen en instellingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Germany (federal Republic)	Sovereigns	DE	17,12%	32,20%
2	Bundesrepublik Deutschland Bundesanleihe	Sovereigns	DE	11,32%	
3	Kreditanstalt Fuer Wiederaufbau	Supranationals	DE	10,63%	6,00%
4	European Investment Bank (eib)	Supranationals	LU	7,17%	6,80%
5	Nationale-nederlanden Bank Nv/the Netherlands	Insurance	NL	4,42%	
6	Bundesschatzanweisungen	Sovereigns	DE	3,21%	10,00%
7	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	3,18%	0,061
8	Caisse De Refinancement De L'habitat Sa	Banks	FR	2,86%	3,70%
9	Societe Generale Sfh Sa	Banks	FR	2,85%	5,80%
10	Dnb Boligkreditt As	Banks	NO	2,71%	2,50%
11	Bnp Paribas	Banks	FR	2,32%	
12	Kbc Bank Nv	Banks	BE	2,30%	
13	Sparebank 1 Boligkreditt As	Banks	NO	2,17%	4,60%
14	Toyota Motor Finance Netherlands BV	Automobiles & Components	JP	2,08%	
15	Vesteda Finance Bv	Real estate	NL	2,00%	
16	Sveriges Sakerstallda Obligationer Ab	Banks	SE		3,80%
17	Ubs Ag London Branch	Banks	UK		2,60%
18	Nederlandse Waterschapsbank Nv	Banks	NL		2,30%
19	Citigroup Inc	Banks	UK		1,80%
20	Bmw Finance Nv	Automobiles & Components	DE		1,60%
21	Ing Groep N.v.	Banks	NL		1,50%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er aanzienlijke verschuivingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds. Dit wordt veroorzaakt door aflossing van individuele obligaties.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **39%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 39% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 61% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 32% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen

en 36% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd is 2,3% afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 2,3% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering.

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Sovereigns	34,84%	48,37%
Banks	33,05%	35,93%
Supranationals	19,44%	12,76%
Insurance	6,15%	0,84%
Automobiles & Components	2,08%	1,64%
Real estate	2,00%	0,00%
Diversified Financials	1,60%	0,00%
Consumer Durables & Apparel	0,85%	0,00%
Capital Goods 2: Building Products++	0,00%	0,46%

Gedurende het jaar hebben is de allocatie naar overheden gedaald en de allocatie naar financiële instellingen gestegen. Een deel van de verschuivingen is veroorzaakt door een her-allocatie van asset categorieën en door aflossing van obligaties. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

▫ Ja

▫ In fossiel gas ▫ In kernenergie

✔ **Nee**

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd is 2,3% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 2,3% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering. Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen en instellingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking

tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen en instellingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming of instelling. De reikwijdte van ondernemingen en instellingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen en instellingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 65,16% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstellingen aan staatsschulden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

2,3% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0,4% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 1,9% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd.

2,0% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 2,0% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’. 0% van de operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen over het algemeen toegenomen. De op de EU-taxonomie afgestemde omzet is gestegen van 0,2% naar 2,3%, de kapitaaluitgaven (CapEx) zijn gestegen van 0,3% naar 2,0% maar de

operationele uitgaven (OpEx) zijn gedaald van 0,5% naar 0%. Deze verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportage door de ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt. Het zijn nieuwe indicatoren en al doende ontwikkelen ondernemingen en instellingen hoe ze moeten berekenen en er over moeten rapporteren, waardoor het bijvoorbeeld is voorgekomen dat ondernemingen en instellingen nu lagere percentages rapporteren, omdat ze vorig jaar een overschatting hebben gegeven. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen en instellingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de verandering van het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

32% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 2,3% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 30% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

36% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico’s en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen en instellingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in obligaties valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze obligaties. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen en instellingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen en instellingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen en instellingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn. In onderstaande grafiek wordt inzicht gegeven in het aantal engagements van Cardano per onderwerp gedurende de referentieperiode ten behoeve van het Fonds.

Figuur 4: Engagements per onderwerp

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds

LEI-code: 549300LJGTV75ZO1TR71

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ Ja	✔ Nee
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **0%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	▫ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het fonds belegt in obligaties uitgegeven door overheden en (semi)overheidsinstellingen uit opkomende markten die voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Dit betekent dat slechts wordt belegd in landen die voldoen aan de volgende criteria:

- Governance: landen voldoen aan principes van goed bestuur, zoals vrijheid van politieke rechten, vrijheid van meningsuiting, geen structurele corruptie, geen betrokkenheid bij controversiële wapenhandel en aandacht voor kwaliteit van overheidsinstituties.
- Sociaal: overheden stimuleren fatsoenlijke leef-, ontwikkel- en werkomstandigheden, waaronder naleving van fundamentele mensen-, sociale en arbeidsrechten.
- Milieu: overheden integreren de risico's, kansen en gevolgen van klimaatverandering, grondstoffenschaarste en milieurisico's in overheidsbeleid.

Alle beleggingen in het fonds promoten derhalve ecologische en sociale kenmerken. Echter, aangezien niet gegarandeerd kan worden dat overheden de geleende gelden ook gebruiken voor investeringen die een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, wordt gesteld dat het fonds een aandeel duurzame beleggingen volgens de definitie van de SFDR heeft van 0%. Dit betekent niet dat de beleggingen van het fonds niet bijdragen aan de ecologische en sociale doelen, maar dat dit niet objectief vastgesteld kan worden.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Government Bonds 10+ Fonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'). Zoals aangegeven in het antwoord op voorgaande vraag, belegt Cardano in obligaties van overheden en (semi)overheidsinstellingen die voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen en instellingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 24% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen en instellingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano overheden op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	n.v.t.	n.v.t.
1.2 scope 2 BKG-emissies	n.v.t.	n.v.t.
1.3 scope 3 BKG-emissies	n.v.t.	n.v.t.
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	n.v.t.	n.v.t.
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	n.v.t.	n.v.t.
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	n.v.t.	n.v.t.
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	n.v.t.	n.v.t.
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	n.v.t.	n.v.t.
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	n.v.t.	n.v.t.
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano ook 24% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma). De reden hiervoor is dat groene, sociale en duurzame obligaties in de oude en nieuwe definitie als Duurzame Belegging zijn gekwalificeerd.*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	n.v.t.	n.v.t.
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	n.v.t.	n.v.t.
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	n.v.t.	n.v.t.
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	n.v.t.	n.v.t.
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	n.v.t.	n.v.t.
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	n.v.t.	n.v.t.
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	n.v.t.	n.v.t.
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	n.v.t.	n.v.t.
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	n.v.t.	n.v.t.
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	n.v.t.	n.v.t.
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	n.v.t.	n.v.t.
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	n.v.t.	n.v.t.
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	n.v.t.	n.v.t.
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	n.v.t.	n.v.t.
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	n.v.t.	n.v.t.
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	n.v.t.	n.v.t.
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	n.v.t.	n.v.t.
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	n.v.t.	n.v.t.
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	n.v.t.	n.v.t.
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	n.v.t.	n.v.t.
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	n.v.t.	n.v.t.
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	103,7	103,0
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	63,5	63,2
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen voor ondernemingen en instellingen zijn in 2023 nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2022. Het Fonds belegt niet in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij schendingen van de sociale rechten zoals bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming of instelling reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming of instelling behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten;
- Een onderneming of instelling levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel ‘Sustainable Development Goals’ of SDG’s), waarbij door de betreffende onderneming of instelling eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG’s dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen en instellingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen; of
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door Cardano wordt geclassificeerd als ‘duurzame’, ‘groene’, ‘sociale’ of ‘aan duurzaamheid gelinkte’ obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	24%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**24%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	24%
Netto-nul ontbossing	24%
Waterneutraal	24%
Preventie en bestrijding vervuiling	24%
Totaal bijdrage sociale doelen	**24%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	24%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	24%

24% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 76% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Aangezien het merendeel van de als duurzaam gekwalificeerde obligaties zowel een bijdrage levert aan ecologische als sociale doelen, levert 24% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een obligatie kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor ieder Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen en instellingen per jaar. Dat doel is voor 2023 net niet gehaald. In 2024 zullen de beoordelingsnormen opnieuw worden beoordeeld om er voor te zorgen dat de broeikasgasemissies van het Fonds zullen dalen volgens het afgesproken reductiepad.[2]

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen en instellingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema’s die materieel zijn voor de betreffende onderneming of instelling, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico’s, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming of instelling. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen en instellingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen en instellingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als “overtreding internationale standaarden” worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen en instellingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema’s en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en instellingen en de bijdrage van de onderneming en instelling aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen en instellingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	France (republique)	Sovereigns	FR	30,18%	31,00%
2	Bundesrepublik Deutschland Bundesanleihe	Sovereigns	DE	20,65%	22,00%
3	Spain Government Bond	Sovereigns	ES	17,48%	16,90%
4	Kingdom Of Belgium Government Bond	Sovereigns	BE	9,19%	8,30%

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
5	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	7,35%	7,30%
6	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	5,84%	5,50%
7	Ireland Government Bond	Sovereigns	IE	2,36%	0,03
8	Bundesschatzanweisungen	Sovereigns	DE	2,21%	
9	Finland Government Bond	Sovereigns	FI	2,00%	1,80%
10	Slovakia Government Bond	Sovereigns	SK	0,99%	0,80%
11	Slovenia Government Bond	Sovereigns	SI	0,72%	0,005
12	Portugal Obrigacoes Do Tesouro Ot	Sovereigns	PT	0,30%	
13	State of the Grand-Duchy of Luxembourg	Sovereigns	LU	0,25%	0,10%
14	Estonia Government International Bond	Sovereigns	EE	0,16%	0,20%
15	Lithuania Government International Bond	Sovereigns	LT	0,07%	0,07%
16	German Treasury Bill	Sovereigns	DE		1,80%
17	Latvia Government International Bond	Sovereigns	LV		0,20%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er slechts kleine veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Aangezien niet gegarandeerd kan worden dat overheden de geleende gelden ook gebruiken voor investeringen die een bijdrage leveren aan de Cardano duurzaamheidsdoelstellingen, wordt gesteld dat het fonds een aandeel duurzame beleggingen volgens de definitie van de SFDR heeft van **0%**.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 24% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 76% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Aangezien het merendeel van de als duurzaam gekwalificeerde obligaties zowel een bijdrage levert aan ecologische als sociale doelen, levert 24% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een obligatie kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Aangezien de EU Taxonomie niet is gedefinieerd voor beleggingen in overheidsobligaties, is 0% van het Fonds afgestemd op de EU Taxonomie.

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Tabel 4 toont dat het Fonds geheel was belegd in overheidsleningen.

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Sovereigns	100,00%	100,00%

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

▫ Ja

▫ In fossiel gas ▫ In kernenergie

✔ **Nee**

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Aangezien het Fonds alleen investeert in obligaties van overheden en (semi)overheidsinstellingen is de mate waarin hun activiteiten zijn afgestemd op de EU Taxonomie gelijk aan nul. De EU Taxonomie geldt immers alleen voor ondernemingen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 0% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstellingen aan staatsschulden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Aangezien het Fonds alleen investeert in obligaties van overheden en (semi)overheidsinstellingen is de mate waarin hun activiteiten zijn afgestemd op de EU Taxonomie gelijk aan nul. De EU Taxonomie geldt immers alleen voor ondernemingen.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Zoals aangegeven bij de vorige vragen, is dit niet van toepassing voor het Fonds, aangezien het Fonds alleen investeert in obligaties van overheden en (semi)overheidsinstellingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

24% van de beleggingen in het Fonds zijn beleggingen in groene, sociale of duurzame overheidsobligaties. Deze leveren een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

24% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de de sociale doelen van het fonds. Investeringen in overheidsobligaties kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld overheden die een deel van het ontvangen kapitaal investeren in hernieuwbare energie maar die een deel ook investeren in bijvoorbeeld onderwijs of gezondheidszorg.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in obligaties van overheden valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze obligaties. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen en derivaten. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat de ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat de ondernemingen en instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen en instellingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van overheden opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo kijkt Cardano strenger naar het beleid van overheden om haar burgers te beschermen en om de risico’s van milieudegradatie en klimaatverandering te mitigeren.

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Wereld Aandelenfonds

LEI-code: 549300EXR3FVHDQBOD86

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ Ja	✔ Nee
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **80%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit fonds. Individuele Duurzame Beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage Duurzame Beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages Duurzame Beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën Duurzame Beleggingen. Meer informatie over het percentage Duurzame Beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Wereld Aandelenfonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij tevens Duurzame Beleggingen worden aangehouden.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 80% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	149.400	179.100
1.2 scope 2 BKG-emissies	63.900	62.800
1.3 scope 3 BKG-emissies	1.222.600	1.860.200
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	213.200	241.900
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	1.435.900	2.102.100
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	49	44
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	330	381
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	121	90
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	768	805
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	4,97%	4,58%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,81%	0,80%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 57% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	63,40%	58,88%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	19,58%	17,37%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	1,5	1,7
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,1	0,1
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	3,5	4,4
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,4	0,3
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	1,3	1,2
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,7	0,8
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	1,3	1,3
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,7	0,7
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,1	0,1
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	3,91%	4,47%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0	0,0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	1,8	4,3
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	55,11%	52,76%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	15,92%	16,34%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	32,30%	32,49%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 gedaald ten opzichte van 2022. De scope 3 emissies zijn licht gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De daling van scope 1 en 2 emissies wordt mede veroorzaakt door een daling van de blootstelling aan de fossiele sector en een daling van de broeikasgasintensiteit van de ondernemingen waar in is belegd.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel 'Sustainable Development Goals' of SDG's), waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG's dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	80%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**64%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	59%
Netto-nul ontbossing	30%
Waterneutraal	38%
Preventie en bestrijding vervuiling	48%
Totaal bijdrage sociale doelen	**71%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	40%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	70%

80% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 20% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 64% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 71% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen.[2]

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Wat betreft watergebruik heeft het Fonds in 2023 een waterintensiteit (uitgedrukt in kubieke meter watergebruik per miljoen euro) gerealiseerd van 7 m3 per m€. Dit is een daling van 5% t.o.v. het watergebruik in 2022. Dit is vooral veroorzaakt doordat minder is belegd in een paar grote watergebruikers die werkzaam zijn in waterschaarse gebieden en vanwege verschillen in rapportage bij een aantal waterintensieve bedrijven.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als “overtreding internationale standaarden” worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en de bijdrage van de onderneming aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Microsoft Corp	Software & Services	US	4,88%	3,60%
2	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	3,64%	3,00%
3	Alphabet Inc	Media	US	1,95%	1,50%

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
4	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,89%	
5	Amazon.com Inc	Retailing	US	1,71%	1,10%
6	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	1,02%	0,80%
7	Asml Holding Nv	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	0,97%	
8	Procter & Gamble Co/the	Household & Personal Products	US	0,94%	1,60%
9	Cadence Design	Software & Services	US	0,93%	0,80%
10	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Semiconductors & Semiconductor Equipment	TW	0,91%	
11	Accenture Plc	Software & Services	IE	0,88%	0,007
12	Tesla Inc	Automobiles & Components	US	0,87%	
13	Nestle Sa	Food Beverage & Tobacco	CH	0,86%	1,40%
14	Servicenow Inc	Software & Services	US	0,75%	
15	L'oreal Sa	Household & Personal Products	FR	0,65%	
16	Bristol-myer Sqb	Pharmaceuticals, Biotechnology	US		1,20%
17	Steel Dynamics Inc	Metals & Mining	US		0,80%
18	Pnc Financial Se	Banks	US		0,70%
19	Unitedhealth Group Inc	Health Care Equipment & Services	US		0,70%
20	Danaher Corp	Health Care Equipment & Services	US		0,70%
21	Jpmorgan Chase & Co	Banks	US		0,60%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er relatief kleine veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds en dan vooral door herwaardering van de beleggingen. Dit is dan ook de belangrijkste verklaring voor de verandering in samenstelling van de top 15 beleggingen gedurende het jaar.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **80%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 80% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 20% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 64% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 71% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 7,1% afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 7,1% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering.[3]

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Software & Services	14,15%	10,78%
Banks	9,12%	10,23%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	7,67%	4,63%
Technology Hardware & Equipment	7,24%	6,92%
Pharmaceuticals, Biotechnology	6,30%	7,75%
Health Care Equipment & Services	5,50%	5,58%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	4,44%	5,26%
Retailing	4,09%	3,64%
Media	4,03%	3,72%
Food Beverage & Tobacco	3,53%	5,03%
Capital Goods 2: Building Products++	3,44%	3,83%
Insurance	3,25%	3,18%
Chemicals	2,41%	2,44%
Automobiles & Components	2,40%	2,04%
Household & Personal Products	2,38%	2,95%
Real estate	1,89%	1,89%
Commercial & Professional Services	1,86%	1,92%
Transportation & Logistics	1,85%	2,22%
Telecommunication Services	1,63%	2,03%
Metals & Mining	1,63%	2,51%
Electric Utilities	1,55%	1,82%
Diversified Financials	1,44%	1,62%
Oil, Gas & Consumable Fuels	1,21%	1,01%
Food & Staples Retailing	1,07%	1,03%
Consumer Durables & Apparel	1,03%	1,05%
Hotels & Travel	0,78%	0,61%
Energy Equipment & Services	0,65%	0,18%
Restaurants	0,64%	1,01%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,61%	0,38%
Multi-utilities	0,58%	0,32%
Electric Distribution & Transmission	0,53%	0,86%
Diversified Consumer Services	0,52%	0,39%
Construction Materials	0,19%	0,16%
Renewable Energy	0,17%	0,75%
Gas Utilities	0,11%	0,17%
Water Utilities	0,05%	0,05%
Airlines	0,05%	0,04%

De verschuivingen die gedurende het jaar hebben plaatsgevonden zijn voor het grootste deel te verklaren door marktbewegingen in 2023 waardoor met name de software en services sector zwaarder gewicht heeft gekregen in de index. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen[#]?

✔ Ja

✔ In fossiel gas ✔ In kernenergie

▫ Nee

[3] *Merk op dat de som van mitigatie en adaptatiebijdragen niet optelt tot het totaal van de opbrengsten dat is afgestemd op de EU Taxonomie vanwege onvolkomenheden in de rapportages van enkele ondernemingen of instellingen. Indien de gerapporteerde mitigatie- en adaptatiebijdragen van een onderneming of instelling niet correct optelt tot de totaal gerapporteerde bijdrage, worden de bijdragen aan mitigatie en adaptatie leeg gelaten om zo dubbeltellingen te voorkomen.*

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 7,1% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 7,1% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering. Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

Twee ondernemingen in het Fonds ondernamen nucleaire en gasactiviteiten die kunnen worden aangemerkt als ‘ecologisch duurzaam’ in lijn met de EU Taxonomie, te weten Engie SA en Veolia Environment SA. Rond de 1% van hun omzet, kapitaaluitgaven en operationele uitgaven waren afgestemd op de EU-taxonomie. In totaal was minder dan 0.001% van de opbrengsten van de ondernemingen waar in is belegd gerelateerd aan nucleaire en gasactiviteiten die voldoen aan de EU Taxonomie.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. De reikwijdte van ondernemingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 100% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

7,1% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 5,5% faciliterende activiteiten en 0,4% transitieactiviteiten. 0,9% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd. Van de overgebleven 0,3% is geen data beschikbaar over het type activiteit vanwege onvolledige rapportages door de ondernemingen en instellingen.

4,9% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 3,1% faciliterende activiteiten en 0,4% transitieactiviteiten. 1,0% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overige 0,4% is niet geclassificeerd.

1,7% operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 1,1% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 0,2% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overige 0,4% is niet geclassificeerd.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen over het algemeen licht toegenomen. De op de EU-taxonomie afgestemde omzet is gestegen van 6,6% naar 7,1%, de kapitaaluitgaven (CapEx) zijn gestegen van 4,7 % naar 4,9% en de operationele uitgaven (OpEx) zijn gedaald van 1,9% naar 1,7%. Deze verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportage door de ondernemingen waarin het Fonds belegt. Het zijn nieuwe indicatoren en al doende ontwikkelen ondernemingen hoe ze moeten berekenen en er over moeten rapporteren, waardoor het bijvoorbeeld is voorgekomen dat ondernemingen nu lagere percentages rapporteren, omdat ze vorig jaar een overschatting hebben gegeven. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de verandering van het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

64% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 7,1% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 57% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

71% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in aandelen van ondernemingen valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze aandelen. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Aangezien de middelen van het Fonds worden belegt in meerdere door Cardano beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen wordt voor een inzicht in stemgedrag en engagements gedurende de referentieperiode verwezen naar de periodieke informatie van de Onderliggende Beleggingsinstellingen. Deze Onderliggende Beleggingsinstellingen worden getoond in onderstaande tabel, waarbij voor 20% wordt belegd in Zwitserleven Impact Wereld Aandelenfonds en voor 80% in de overige vijf Onderliggende Beleggingsinstellingen.

Onderliggende Beleggingsinstelling
Zwitserleven Index Aandelenfonds Europa
Zwitserleven Index Aandelenfonds Noord-Amerika
Zwitserleven Index Aandelenfonds Pacific
Zwitserleven Index Aandelenfonds Opkomende Landen
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity Global
Zwitserleven Impact Wereld Aandelenfonds

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Vastgoedfonds

LEI-code: 549300E5J8EI86UJR793

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ Ja	✔ Nee
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **97%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit fonds. Individuele Duurzame Beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage Duurzame Beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages Duurzame Beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën Duurzame Beleggingen. Meer informatie over het percentage Duurzame Beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Vastgoedfonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij tevens Duurzame Beleggingen worden aangehouden.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 97% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	1.200	1.300
1.2 scope 2 BKG-emissies	1.600	1.500
1.3 scope 3 BKG-emissies	12.800	16.900
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	2.800	2.800
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	15.600	19.700
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	6	5
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	35	35
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	94	58
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	447	396
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	0,00%	0,00%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,00%	0,00%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 95% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	53,72%	52,37%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	0,00%	0,00%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	0,0	0,0
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,0	0,0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	0,0	0,0
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,0	0,0
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	0,0	0,0
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,5	0,5
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	0,0	0,0
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,0	0,0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,0	0,0
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	0,00%	0,00%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	-	-
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0	0,0
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	53,63%	51,50%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	37,74%	37,40%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	36,45%	36,49%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

De scope 1 en 2 broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2022. De scope 3 emissies zijn gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel 'Sustainable Development Goals' of SDG's), waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG's dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	97%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**92%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	89%
Netto-nul ontbossing	0%
Waterneutraal	6%
Preventie en bestrijding vervuiling	84%
Totaal bijdrage sociale doelen	**87%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	81%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	74%

97% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 3% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 92% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 87% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit van het Fonds de afgelopen jaren is gestegen en momenteel niet meer in lijn is met het lange-termijndoel dat in 2020 is geformuleerd. vn[AR1] In 2024 zullen de beoordelingsnormen opnieuw worden beoordeeld om er voor te zorgen dat de broeikasgasemissies van het Fonds zullen dalen volgens het afgesproken reductiepad.[2]

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als “overtreding internationale standaarden” worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema’s en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en de bijdrage van de onderneming aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Vonovia Se	Real estate	DE	9,99%	10,20%
2	Unibail-rodamco Se & Wfd Unibail-rodamco Nv	Real estate	FR	6,98%	7,70%
3	Klepierre	Real estate	FR	5,69%	4,80%
4	Castellum Ab	Real estate	SE	5,45%	3,60%
5	Leg Immobilien Ag	Real estate	DE	5,17%	4,90%
6	Gecina Sa	Real estate	FR	5,11%	5,10%
7	Segro Plc	Real estate	GB	4,76%	0,048
8	Psp Swiss Property Ag	Real estate	CH	4,52%	5,00%

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
9	Warehouses De Pauw Cva	Real estate	BE	3,61%	
10	Merlin Properties Socimi Sa	Real estate	ES	3,53%	3,30%
11	Cofinimmo Sa	Real estate	BE	2,53%	0,028
12	Covivio	Real estate	FR	2,51%	3,10%
13	Aedifica Sa	Real estate	BE	2,31%	2,40%
14	Fabege Ab	Real estate	SE	2,30%	2,60%
15	Land Securities Group Plc	Real estate	GB	2,28%	0,025
16	Kojamo Oyj	Real estate	FI		2,30%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er slechts kleine veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds en dan vooral door herwaardering van de beleggingen. Dit is dan ook de belangrijkste verklaring voor de verandering in samenstelling van de top 15 beleggingen gedurende het jaar.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **97%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 97% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 3% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 92% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 87% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 28,9% afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 28,6% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0,3% aan adaptatie aan klimaatverandering.

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Real estate	98,93%	98,93%
Commercial & Professional Services	1,07%	1,07%

Gedurende het jaar hebben in de gealloceerde percentages geen significante verschuivingen plaatsgevonden. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

▫ Ja

▫ In fossiel gas ▫ In kernenergie

✔ **Nee**

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 28,9% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 28,6% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0,3% aan adaptatie aan klimaatverandering. Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. De reikwijdte van ondernemingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 100% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

28,9% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 27,3% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd. Van de overgebleven 1,6% is geen data beschikbaar over het type activiteit vanwege onvolledige rapportages door de ondernemingen en instellingen.

28,9% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0,4% faciliterende activiteiten en 1,0% transitieactiviteiten. 23,8% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overige 3,7% is niet geclassificeerd.

9,9% operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 8.7% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overige 1,2% is niet geclassificeerd.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen enigszins veranderd. De op de EU-taxonomie afgestemde omzet is gelijk gebleven op 28,9%, de kapitaaluitgaven (CapEx) zijn gedaald van 29,6% naar 28,9% en de operationele uitgaven (OpEx) zijn gestegen van 9,2% naar 9,9%. Deze verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportage door de ondernemingen waarin het Fonds belegt. Het zijn nieuwe indicatoren en al doende ontwikkelen ondernemingen hoe ze moeten berekenen en er over moeten rapporteren, waardoor het bijvoorbeeld is voorgekomen dat ondernemingen nu lagere percentages rapporteren, omdat ze vorig jaar een overschatting hebben gegeven. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de verandering van het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

92% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 28,9% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 63% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

87% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in aandelen van ondernemingen valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze aandelen. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.
Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Onderstaande grafiek geeft inzicht in de verdeling van de bestuursvoorstellen waar Cardano tegen heeft gestemd op onderwerp gedurende de referentieperiode (aantallen op jaarbasis) ten behoeve van het Fonds inzake de directe beleggingen in aandelen. Voor dit fonds heeft Cardano geen aandeelhoudersvoorstellen gesteund.

Figuur 4: Stemmen tegen bestuursvoorstellen per onderwerp

Voor het Fonds is Cardano niet betrokken geweest bij engagements.

Aangezien het Fonds ook belegt in een Onderliggende Beleggingsinstelling wordt voor een inzicht in stemgedrag en engagements gedurende de referentieperiode verwezen naar de periodieke informatie van de Onderliggende Beleggingsinstelling. Deze Onderliggende Beleggingsinstelling wordt getoond in onderstaande tabel.

Onderliggende Beleggingsinstelling	Maximaal
Cardano Sustainable Index Real Estate Equity Europe	45%

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds

LEI-code: 549300BOVNZG6NTEJQ53

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ Ja	✔ Nee
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **81%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit Fonds. Individuele duurzame beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage duurzame beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages duurzame beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën duurzame beleggingen. Meer informatie over het percentage duurzame beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Index Wereld Aandelenfonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij tevens Duurzame Beleggingen worden aangehouden.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 81% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	3.000	3.400
1.2 scope 2 BKG-emissies	970	950
1.3 scope 3 BKG-emissies	22.100	35.300
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	4.000	4.400
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	26.100	39.600
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	64	64
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	422	578
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	132	104
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	835	905
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	6,18%	6,46%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	1,50%	1,69%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 48% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	64,50%	62,25%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	21,26%	19,10%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	1,5	1,6
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,1	0,1
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	4,6	6,0
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,5	0,4
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	1,2	1,1
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,3	0,4
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	1,1	1,1
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,7	0,7
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,1	0,1
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	5,48%	5,90%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0	0,0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	2,8	4,2
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	46,00%	45,68%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	16,46%	16,24%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	32,74%	32,77%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,42%	0,35%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 nauwelijks gedaald ten opzichte van 2022. De scope 3 emissies zijn gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De scope 1 en 2 emissies per miljoen euro belegd vermogen zijn nauwelijks gedaald ondanks dat de broeikasgasintensiteit van de ondernemingen waar in is belegd. De daling van de gemiddelde uitstoot per bedrijf wordt opgeheven door de lichte groei van het aandeel beleggingen in de fossiele sector.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel 'Sustainable Development Goals' of SDG's), waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG's dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	81%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**60%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	52%
Netto-nul ontbossing	13%
Waterneutraal	24%
Preventie en bestrijding vervuiling	37%
Totaal bijdrage sociale doelen	**69%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	27%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	67%

81% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 19% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 60% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 69% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit nog in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen, maar dat de emissie-intensiteit de afgelopen jaren wel is gestegen. In 2024 zullen de beoordelingsnormen opnieuw

worden beoordeeld om er voor te zorgen dat de broeikasgasemissies van het Fonds zullen dalen volgens het afgesproken reductiepad.[2]

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Wat betreft watergebruik heeft het Fonds in 2023 een waterintensiteit (uitgedrukt in kubieke meter watergebruik per miljoen euro) gerealiseerd van 12 m3 per m€. Dit is een lichte stijging t.o.v. het watergebruik in 2022 van 8%. Dit is vooral veroorzaakt doordat er meer is belegd in een paar grote watergebruikers die werkzaam zijn in waterschaarse gebieden en vanwege verschillen in rapportage bij een aantal waterintensieve bedrijven.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en de bijdrage van de onderneming aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	2,44%	2,00%
2	Microsoft Corp	Software & Services	US	2,17%	1,60%
3	Alphabet Inc	Media	US	1,32%	1,00%
4	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	1,21%	0,90%
5	Amazon.com Inc	Retailing	US	1,16%	0,70%
6	Nestle Sa	Food Beverage & Tobacco	CH	1,13%	1,30%
7	Asml Holding Nv	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	1,09%	0,009
8	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,01%	
9	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	Semiconductors & Semiconductor Equipment	TW	0,99%	0,90%
10	Lvmh Moet Hennessy Louis Vuitton Se	Consumer Durables & Apparel	FR	0,90%	0,90%
11	Astrazeneca Plc	Pharmaceuticals, Biotechnology	GB	0,79%	0,01
12	Roche Holding Ag	Pharmaceuticals, Biotechnology	CH	0,77%	1,00%
13	Novartis Ag	Pharmaceuticals, Biotechnology	CH	0,76%	0,90%
14	Samsung Electron	Technology Hardware & Equipment	KR	0,70%	0,60%
15	Hsbc Holdings Plc	Banks	GB	0,61%	
16	Tencent	Media	CN		0,70%
17	Unilever Plc	Household & Personal Products	GB		0,60%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er slechts relatief kleine veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds en dan vooral door herwaardering van de beleggingen en waardestijging van een aantal sectoren. Dit is dan ook de belangrijkste verklaring voor de verandering in samenstelling van de top 15 beleggingen gedurende het jaar.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **81%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 80% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 19% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 60% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 69% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 5,4% afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 5,3% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering.[3]

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Banks	10,32%	11,20%
Software & Services	7,87%	6,26%
Pharmaceuticals, Biotechnology	7,59%	8,37%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	6,22%	4,34%
Technology Hardware & Equipment	5,96%	5,25%
Insurance	4,65%	4,70%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	4,49%	4,96%
Food Beverage & Tobacco	4,45%	5,27%
Retailing	3,98%	3,75%
Capital Goods 2: Building Products++	3,81%	4,27%
Health Care Equipment & Services	3,80%	4,06%
Media	3,77%	3,64%
Chemicals	3,26%	3,76%
Automobiles & Components	3,10%	2,45%
Oil, Gas & Consumable Fuels	2,60%	2,09%
Telecommunication Services	2,39%	2,78%
Real estate	2,20%	2,13%
Consumer Durables & Apparel	2,19%	2,23%
Transportation & Logistics	2,06%	2,34%
Commercial & Professional Services	2,05%	2,05%
Household & Personal Products	2,04%	2,21%
Diversified Financials	1,74%	2,04%
Metals & Mining	1,73%	2,04%
Electric Utilities	1,52%	1,56%
Food & Staples Retailing	1,34%	1,26%
Hotels & Travel	0,85%	0,74%
Restaurants	0,73%	1,03%
Multi-utilities	0,71%	0,66%
Electric Distribution & Transmission	0,69%	0,81%
Construction Materials	0,54%	0,39%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,41%	0,57%
Energy Equipment & Services	0,38%	0,11%
Gas Utilities	0,16%	0,26%
Renewable Energy	0,13%	0,23%
Water Utilities	0,12%	0,08%
Diversified Consumer Services	0,05%	0,06%

Gedurende het jaar hebben in de gealloceerde percentages geen significante verschuivingen plaatsgevonden. Een deel van de verschuivingen is veroorzaakt door marktbewegingen in 2023 waardoor met name software en halfgeleider sectoren een zwaarder gewicht hebben gekregen in de index. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen[#]?

✔ Ja

✔ In fossiel gas ✔ In kernenergie

▫ Nee

[3] *Merk op dat de som van mitigatie en adaptatiebijdragen niet optelt tot het totaal van de opbrengsten dat is afgestemd op de EU Taxonomie vanwege onvolkomenheden in de rapportages van enkele ondernemingen of instellingen. Indien de gerapporteerde mitigatie- en adaptatiebijdragen van een onderneming of instelling niet correct optelt tot de totaal gerapporteerde bijdrage, worden de bijdragen aan mitigatie en adaptatie leeg gelaten om zo dubbeltellingen te voorkomen.*

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 5,4% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 5,3% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering. Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

Twee ondernemingen in het Fonds ondernamen nucleaire en gasactiviteiten die kunnen worden aangemerkt als ‘ecologisch duurzaam’ in lijn met de EU Taxonomie, te weten Engie SA en Veolia Environment SA. Voor beide ondernemingen was rond de 1% van hun omzet, kapitaaluitgaven en operationele uitgaven afgestemd op de EU-taxonomie. In totaal was ongeveer 0.001% van de omzet, de kapitaaluitgaven en de operationele uitgaven van de ondernemingen en instellingen in het Fonds gerelateerd aan nucleaire en gasactiviteiten die voldoen aan de EU Taxonomie.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. De reikwijdte van ondernemingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 100% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

5,4% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 4,0% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 1,0% bestond uit zogenaamde 'eigen prestaties'. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd. Van de overgebleven 0,3% is geen data beschikbaar over het type activiteit vanwege onvolledige rapportages door de ondernemingen en instellingen.

4,9% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 2,8% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 1,2% bestond uit zogenaamde 'eigen prestaties' en de overige 0,9% is niet geclassificeerd.

1,8% operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 1,0% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 0,3% bestond uit zogenaamde 'eigen prestaties' en de overige 0,5% is niet geclassificeerd.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen toegenomen. De op de EU-taxonomie afgestemde omzet is gestegen van 4,9% naar 5,4%, de kapitaaluitgaven (CapEx) zijn gestegen van 4,7% naar 4,9% en de operationele uitgaven (OpEx) zijn gelijk gebleven op 1,8%. Deze verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportage door de ondernemingen waarin het Fonds belegt. Het zijn nieuwe indicatoren en al doende ontwikkelen ondernemingen hoe ze moeten berekenen en er over moeten rapporteren, waardoor het bijvoorbeeld is voorgekomen dat ondernemingen nu lagere percentages rapporteren, omdat ze vorig jaar een overschatting hebben gegeven. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de verandering van het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

60% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 5,4% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 55% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

69% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de (indirecte) beleggingen in aandelen van ondernemingen valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze aandelen. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en/of ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Aangezien de middelen van het Fonds worden belegt in meerdere door Cardano beheerde Onderliggende Beleggingsinstellingen wordt voor een inzicht in stemgedrag en engagements gedurende de referentieperiode verwezen naar de periodieke informatie van de Onderliggende Beleggingsinstellingen. Deze Onderliggende Beleggingsinstellingen worden getoond in onderstaande tabel.

Onderliggende Beleggingsinstelling	Doelweging in %
Zwitserleven Duurzaam Index Aandelenfonds Europa	37,5
Zwitserleven Duurzaam Index Aandelenfonds Noord-Amerika	35,0
Zwitserleven Duurzaam Index Aandelenfonds Pacific	12,5
Zwitserleven Duurzaam Index Aandelenfonds Opkomende Landen	15,0

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze duurzaamheidsinformatie geeft de situatie weer per 1 januari 2024.

Zwitserleven Credits Hypotheken Mixfonds

LEI-code: 5493000AK823WPAQ3P14

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

SAMENVATTING

Geen duurzame beleggingsdoelstelling

Zwitserleven Credits Hypotheken Mixfonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), maar heeft niet als doel duurzame beleggingen.

Ecologische of sociale kenmerken van het financiële product

Het Fonds combineert een belegging in het Zwitserleven Credits Fonds, een fonds dat belegt in bedrijfsobligaties, met een belegging in een fonds dat belegt in Nederlandse woninghypotheken, het AeAM Dutch Mortgage Fund 2 dan wel een vergelijkbaar door Aegon Hypotheken B.V. te beheren hypothekenfonds ('het Hypothekenfonds').

Met betrekking tot het Zwitserleven Credits Fonds, maakt het duurzaamheidsraamwerk specifiek onderscheid onderscheid tussen enerzijds het beoordelen van de uitgevende onderneming of instelling op duurzaamheidsaspecten en anderzijds het beoordelen van de obligaties op duurzaamheidsaspecten. Dit omdat tevens kan worden belegd in zogeheten 'duurzame obligaties', waarbij het duurzaamheidskarakter van de uitgevende onderneming of instelling kan afwijken van dat van de uitgegeven obligaties.

Voor het Hypothekenfonds gelden separate duurzaamheidsuitgangspunten. Met betrekking tot het Hypothekenfonds, toetst Cardano periodiek in hoeverre het beleid hiervan aansluit bij minimum duurzaamheidseisen die gelden uit hoofde van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Daarnaast dient de achterliggende hypotheekverstrekker in het hypotheekverstrekkingsproces rekening te houden met duurzaamheidsaspecten. Hierbij kan worden gedacht aan het creëren van prikkels om hypotheken aan te wenden om verduurzaming van de woning te stimuleren, alsmede aan principes die de kans verminderen dat kwetsbare groepen worden blootgesteld aan risico's van overcreditering.

Beleggingsstrategie

Het beleggingsbeleid van het Fonds is, rekening houdend met de voor het Fonds van toepassing zijnde duurzaamheidscriteria, gericht op het behalen van een rendement, dat over een doorlopende beoordelingsperiode van drie jaar ten minste gelijk is aan dat van de samengestelde benchmark. Deze benchmark is als volgt samengesteld:

Beleggingscategorie	Benchmark	Weging
Bedrijfsobligaties	iBoxx € Corporates Index (TR)	76%
Nederlandse woninghypotheken	JP Morgan Government Bond Index Traded Netherlands	24%

Aandeel beleggingen

Het Fonds belegt in een mix van twee specifiek geselecteerde beleggingsinstellingen die met hun onderliggende beleggingen voldoen aan de duurzaamheidscriteria. De activa-allocatie van het Fonds wordt getoond in de volgende tabel.

Beleggingscategorie	Doelgewicht	Minimum	Maximum
Bedrijfsobligaties	76%	60%	100%
Nederlandse woninghypotheken	24%	0%	40%

Het Fonds stelt zich ten doel een minimum percentage van 15% aan Duurzame Beleggingen aan te houden.

Monitoring ecologische of sociale kenmerken

Tussentijds wordt gemeten in hoeverre de Cardano Duurzaamheidsdoelen worden gerealiseerd dan wel hoe naar de doelen wordt bewogen. Cardano rapporteert ten minste jaarlijks over de voortgang ten aanzien van het bereiken van de duurzaamheidsdoelen van het Fonds. Het gerealiseerde aandeel duurzame beleggingen en de op de taxonomieverordening afgestemde beleggingen worden gerapporteerd in het jaarverslag van het Fonds.

Cardano controleert regelmatig of beleggingen voldoen aan de eisen van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Dit vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het beleid. De ondernemingen en/of instellingen die op basis van het beleid zijn uitgesloten van belegging worden op de website gepubliceerd. De ESG-modellen en de ESG-database van Cardano worden gecontroleerd door een interne en een externe accountant.

Ten aanzien van het Hypothekenfonds ontvangt Cardano rapportages over naleving van de duurzaamheidsaspecten en duurzaamheidsindicatoren.

Methodologieën

Om te zorgen dat de beleggingen van het Fonds aan de eisen van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid voldoen heeft Cardano een uitgebreid selectie- en monitoringsprocedure en een ESG-score methodologie ontwikkeld. Daarnaast houdt Cardano als actieve eigenaar engagements met ondernemingen en/of instellingen en brengt stemmen uit op aandeelhoudersvergaderingen om ondernemingen en instellingen te stimuleren duurzamer op te treden. De basis hiervoor is het duurzaamheidsraamwerk van Cardano, dat wordt gebruikt om alle ondernemingen en instellingen in het belegbare universum te categoriseren en ervoor te zorgen dat deze bijdragen aan de doelstellingen van het Fonds.

Als onderdeel van de screening wordt beoordeeld in hoeverre beleggingen kunnen worden aangemerkt als '*duurzame belegging*', zoals bedoeld in de SFDR, en derhalve dat wordt voldaan aan de vereisten dat zij '*geen ernstige afbreuk doen aan duurzame doelstellingen*', aan '*goed bestuur*' en zij een positieve bijdrage leveren aan tenminste één van de Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Bij de belegging in hypotheken geldt een separate methodologie om de duurzaamheidsaspecten te meten. Cardano toetst periodiek de naleving van het beleid binnen het Hypothekenfonds, waaronder op welke wijze de achterliggende hypotheekverstrekker rekening houdt met duurzaamheidsaspecten binnen het hypotheekverstrekkingsproces.

Databronnen en -verwerking

Duurzaamheidsinformatie is een integraal onderdeel van de beleggingsprocessen van Cardano. Alle beleggingsteams maken gebruik van de screeningsprocedure, ESG-scores, impactinformatie, SDG-bijdrage en aanvullende duurzaamheidsinformatie van ondernemingen en instellingen. Voor analyses en rapportages maakt Cardano gebruik van verschillende data- en benchmarkingbronnen. Voorbeelden en details worden in de desbetreffende paragraaf hieronder toegelicht. De ESG-modellen en de ESG-database van Cardano worden gecontroleerd door een interne en een externe accountant. De beheerder van het Hypothekenfonds gebruikt eigen databronnen en heeft separate maatregelen genomen voor verwerking van de data.

Methodologische en databeperkingen

De beschikbare data van verschillende ESG-data aanbieders is niet perfect. Er bestaan grote verschillen tussen definities en gegevens die de aanbieders rapporteren. Cardano neemt deel aan werkgroepen waarbinnen methodologieën worden ontwikkeld om de impact van financiële producten te meten. Verder zoekt Cardano naar nieuwe databronnen die helpen om de impact van ondernemingen en instellingen en de materialiteit van de duurzaamheidsthema's te meten op een betrouwbare manier.

Due diligence

Het belegbare universum wordt samengesteld aan de hand van een screening van het gehele universum. Alle ondernemingen en instellingen waar het Fonds in investeert worden voorafgaand aan de belegging en periodiek gecontroleerd om na te gaan of de ondernemingen en instellingen (nog) voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Dit omvat monitoring op betrokkenheid bij controverses en overtredingen van relevante normen maar ook de mate waarin ondernemingen en instellingen voortgang boeken op hun duurzaamheidsclaims. Met betrekking tot de beleggingen in de beleggingscategorie 'Nederlandse woninghypotheken', is due diligence van achterliggende hypotheekgevers onderdeel van het hypotheekverstrekkingsproces.

Engagementbeleid

Cardano voert diepgaande gesprekken met ondernemingen en instellingen over geïdentificeerde duurzaamheidsrisico's en middelen voor verbetering en om verandering te stimuleren op het gebied van duurzaamheid. Ook oefent Cardano haar stemrecht uit op aandeelhoudersvergaderingen van ondernemingen.

TOELICHTING

Geen duurzame beleggingsdoelstelling

Het Fonds combineert een belegging in het Zwitserleven Credits Fonds, een fonds dat belegt in bedrijfsobligaties, met een belegging in een fonds dat belegt in Nederlandse woninghypotheken, het AeAM Dutch Mortgage Fund 2 dan wel een vergelijkbaar door Aegon Hypotheken B.V. te beheren hypothekenfonds (‘het Hypothekenfonds’).

Met betrekking tot het Zwitserleven Credits Fonds, maakt het duurzaamheidsraamwerk specifiek onderscheid onderscheid tussen enerzijds het beoordelen van de uitgevende onderneming of instelling op duurzaamheidsaspecten en anderzijds het beoordelen van de obligaties op duurzaamheidsaspecten. Dit omdat tevens kan worden belegd in zogeheten 'duurzame obligaties', waarbij het duurzaamheidskarakter van de uitgevende onderneming of instelling kan afwijken van dat van de uitgegeven obligaties.

Beoordeling duurzaamheidsaspecten uitgevende ondernemingen of instellingen
Ten behoeve van het beoordelen van de duurzaamheidsaspecten van uitgevende ondernemingen of instellingen, wordt volgens een 2-stappen-proces beoordeeld in hoeverre deze enerzijds aan de benodigde minimumeisen op het gebied van duurzaamheid voldoen en anderzijds aan welke categorie deze kunnen worden toegewezen. Beide stappen worden onderstaand beschreven.

Stap 1: Past het gedrag van de onderneming of instelling in een duurzame samenleving?
In de eerste stap beoordeelt Cardano of de onderneming of instelling internationaal geaccepteerde normen en standaarden overtreedt of dat zij betrokken is bij activiteiten die te schadelijk worden bevonden voor de maatschappij.

Overtreding Internationale standaarden: De Cardano beleggingsstrategieën beleggen niet in ondernemingen of instellingen die niet voldoen aan erkende, internationale normen en standaarden. Het gaat om betrokkenheid bij:

- mensenrechtenschendingen, schendingen van arbeidsrechten, kinderarbeid en dwangarbeid;
- ernstige milieuschade;
- controversiële wapens en verkoop van militaire materieel aan militaire regimes;
- schending van sancties opgelegd door de Europese Unie (EU), de Verenigde Naties (VN) en het Verenigd Koninkrijk (VK); en
- fraude, corruptie, witwassen en belastingontwijking.

Deze screening maakt gebruik van gegevens over:

- controverses rondom milieuvervuiling en schending van mensen- en arbeidsrechten;
- openbare sanctielijsten van de EU, de VN en het VK;
- informatie over het percentage van de opbrengsten uit controversiële wapens en wapenhandel; en
- informatie over de aanwezigheid van beleid gericht op bedrijfsethiek, corruptie, witwassen en belastinggedrag.

Specifiek voor overheden maakt deze screening gebruik van gegevens van:

- de World Wide Governance Indicators, de World Development Indicators en de Human Capital Index van de World Bank;
- de Global Peace Index en de Resource Governance Index van Het Natural Resource Governance Institute;
- overheden die onder embargo zijn van de UN Security Council of the Council of the EU; en
- het Freedom in the World rapport van Freedom House.

Tevens maakt deze screening gebruik van de volgende indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid, zoals opgenomen in de technische reguleringsnormen behorende bij de SFDR:

- 10) overtredingen van de principes van UN Global Compact en de OESO richtlijnen voor multinationals;
- 11) gebrek aan voortgang- en nalevingsmechanismen om naleving van UN Global Compact principes en OESO richtlijnen voor multinationals te monitoren;
- 14) blootstelling aan controversiële wapens (landmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens); en
- 16) betrokkenheid van overheden bij sociale overtredingen.

Daarnaast is het steeds meer de internationale norm om niet meer te beleggen in ondernemingen en instellingen zonder duidelijk plan om hun kolenactiviteiten per 2030 uit te faseren. Hiervoor beoordeelt Cardano of het percentage van de omzet dat een onderneming of instelling behaalt uit kolengerelateerde activiteiten in lijn is met uitfaseringspad zoals beschreven in de Cardano klimaatstrategie als onderdeel van Cardano Beleggingsbeleid.

Schadelijk: De Cardano beleggingsstrategieën beleggen niet in ondernemingen of instellingen wiens activiteiten te schadelijk zijn voor de maatschappij dusdanig dat het niet overeenkomt met Cardano’s duurzaamheidsovertuigingen. Zo wordt in beginsel niet belegd in ondernemingen of instellingen die betrokken zijn bij:

- activiteiten die schade kunnen toebrengen aan de volksgezondheid zoals gok- en loterijspelen, pornografie en tabak;
- ernstige misstanden op het gebied van dierenwelzijn; en
- de productie van controversiële wapens of de verkoop van handwapens aan burgers.

Deze screening maakt gebruik van gegevens over:

- percentage opbrengsten uit de betrokkenheid bij gok- en loterijspelen, pornografie en tabak;
- het gebruik van dierproeven en de aanwezigheid van beleid om het gebruik van dierproeven te minimaliseren en te laten aansluiten bij internationale afspraken; en
- opbrengsten uit de productie van wapens en munitie en opbrengsten uit de verkoop van handwapens aan burgers.

Stap 2: Heeft de onderneming of instelling de capaciteit om bij te dragen aan de duurzaamheidstransitie?
In de tweede stap verdeelt Cardano alle ondernemingen en instellingen waarin kan worden belegd in een van de vijf categorieën beschreven in Hoofdstuk 4 Cardano en duurzaam beleggen van het Prospectus: 'positieve impact', 'duurzaam', 'adaptief', 'risicovol', of 'niet-adaptief'. Voor deze verdeling maakt Cardano gebruik van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming of instelling, waaronder de '*indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid*', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming of instelling. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gehanteerde indicatoren. Uit deze screening blijkt of een belegging in een onderneming of instelling duurzaamheid promoot zonder één van de duurzaamheidsdoelstellingen significant te schaden, en of deze belegging een positieve of negatieve bijdrage levert aan ten minste één van de geformuleerde Cardano Duurzaamheidsdoelen.[1]

Duurzaamheids-thema	Gehanteerde indicatoren voor Cardano screening	*'Indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid'* die hier onderdeel van zijn
Gebruik van fossiel brandstoffen	Indicatoren die toezien op uitbreidingsplannen voor kolengestookte elektriciteitscentrales, CO_2-voetafdruk, energie-intensiteit en -verbruik, doelstellingen voor broeikasgasreductie, blootstelling aan fossiele brandstofactiviteiten, het in overeenstemming zijn met de Overeenkomst van Parijs, (wetenschappelijke) doelstellingen en kwaliteit van strategieën voor broeikasgasreductie.	1) broeikasgasemissies, 2) carbon voetafdruk, 3) broeikasgasintensiteit ondernemingen, 4) blootstelling aan bedrijven actief in de fossiele brandstofsector, 5) aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie, 6) intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten, 15) broeikasgasintensiteit overheden, 17) blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoed activa, 18) blootstelling aan energie- inefficiënte vastgoed activa; en 4) ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie.
Watergebruik	Indicatoren die toezien op watergebruik en -hergebruik, lozing van afvalwater, watergerelateerde doelstellingen, watergebruik in gebieden met waterschaarste en kwaliteit van het waterbeleid.	8) Emissies in water
Landgebruik	Indicatoren die toezien op bijdragen aan biodiversiteitsverlies, landdegradatie of ontbossing, op activiteiten in gebieden met een hoog biodiversiteitsrisico of in beschermde gebieden, op niet-duurzame oceaan- en zeepraktijken, en op de kwaliteit van biodiversiteits- landgebruik- en maritiembeleid dat zowel gericht is op eigen activiteiten als activiteiten in de waardeketen	7) Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden
Beheer van chemicaliën en afval	Indicatoren die toezien op emissies van gevaarlijke chemicaliën en verontreinigende stoffen, plannen om zorgwekkende chemicaliën geleidelijk af te schaffen, doelstellingen voor vermindering en recycling van (gevaarlijk) afval, gebruik van alternatieve verpakkingsoplossingen, chemische veiligheid en kwaliteit van beleid voor het beheer van chemicaliën en afvalbeheer	9) Gevaarlijk en radioactief afval
Beheer van sociaal kapitaal	Kwalitatieve indicatoren die laten zien hoe de onderneming of instelling omgaat met productveiligheid, privacy en gegevensbeveiliging, gezondheid en veiligheid, inkoop, toegankelijkheid en betaalbaarheid van basisdiensten en relaties met lokale gemeenschappen	
Beheer van menselijk kapitaal	Kwalitatieve indicatoren die laten zien hoe de onderneming of instelling het arbeids-, veiligheids- en personeelsbeleid beheert, zowel in de eigen onderneming als in de toeleveringsketen.	
Gedrag en integriteit van de organisatie	Kwalitatieve indicatoren die laten zien hoe de onderneming of instelling omgaat met de kwaliteit van het bestuur, bestuursdiversiteit, (gender & raciale) diversiteit, implementatie van ILO-conventies, beloning, belastingen en ondernemingsethiek (klacht, rechtsmiddelen, corruptie, klokkenluiden, mensenrechtenbeleid).	12) niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen, 13) genderdiversiteit raad van bestuur; en 8) Ratio buitensporige beloning CEO.

Beoordeling duurzaamheidsaspecten overheden of aan overheden gerelateerde instellingen of ondernemingen
Met betrekking tot obligaties uitgegeven door overheden, (semi)overheidsinstellingen en/of overheidsgerelateerde ondernemingen, geldt in aanvulling op stap 1 en stap 2 dat Cardano beoordeelt of de uitgevende overheid, (semi)overheidsinstelling en/of

overheidsgerelateerde onderneming voldoet aan minimum criteria met betrekking tot bestuurlijke, sociale en milieu indicatoren. Op basis van deze beoordeling beoogt Cardano enkel te beleggen in obligaties uitgegeven door overheden, (semi)overheidsinstellingen en/of overheidsgerelateerde ondernemingen die voldoen aan de volgende criteria:

- **Governance**: zij voldoen aan principes van goed bestuur, zoals vrijheid van politieke rechten, vrijheid van meningsuiting, geen structurele corruptie, geen betrokkenheid bij controversiële wapenhandel en aandacht voor kwaliteit van overheidsinstituties;
- **Sociaal**: zij stimuleren fatsoenlijke leef-, ontwikkel- en werkomstandigheden, waaronder naleving van fundamentele mensen-, sociale en arbeidsrechten; en
- **Milieu**: zij integreren de risico's, kansen en gevolgen van klimaatverandering, grondstoffenschaarste en milieurisico's in hun beleid.

Beoordeling duurzaamheidsaspecten obligaties
Vervolgens vindt een beoordeling plaats op de duurzaamheidsaspectenken van de uitgegeven obligatie, waarbij specifiek wordt beoordeeld of:

- de uitgevende onderneming of instelling is geclassificeerd als 'adaptief', 'duurzaam' of 'positieve impact';
- de obligatie zelf voldoet aan de uitgangspunten van de ICMA; en
- de obligatie door Cardano wordt geclassificeerd als 'duurzaam', 'groen', of 'sociaal' volgens de door Cardano gehanteerde beoordelingsmethodiek.

Indien aan deze drie voorwaarden wordt voldaan, dan wordt die obligatie in beginsel geclassificeerd als 'positieve impact' dan wel als 'duurzaam'. De door Cardano gehanteerde beoordelingsmethodiek ziet in dit kader op de volgende aspecten ten aanzien van duurzaamheid: (1) het uitgesproken ambitieniveau, (2) de materialiteit van de te genereren impact, en (3) potentiële neveneffecten die kunnen optreden. Meer gedetailleerde informatie over deze beoordelingsmethodiek is beschikbaar in het duurzaam beleggingsbeleid op de Webpagina van Cardano.

In uitzonderlijke gevallen kan een 'duurzame', 'groene' of 'sociale' obligatie uitgegeven door een onderneming of instelling die als 'risicovol' is geclassificeerd, eveneens als 'positieve impact' dan wel als 'duurzaam' worden geclassificeerd. Dit kan enkel ingeval de opbrengsten van de obligatie-uitgifte worden aangewend om positieve impact te genereren, waarbij de uitgevende onderneming of instelling tevens praktijken op het gebied van goed bestuur dient te volgen. Dergelijke uitzonderingen worden altijd door een daartoe ingerichte commissie van Cardano beoordeeld en goedgekeurd.

Een 'aan duurzaamheid gelinkte' obligatie (een 'sustainablity linked bond' oftewel SLB) wordt in beginsel op dezelfde wijze geclassificeerd als de onderneming of instelling die haar uitgeeft. In het geval dat de SLB daarbij een significant positieve bijdrage levert aan één van de Cardano Duurzaamheidsdoelen krijgt de SLB de classificatie 'positieve impact' dan wel 'duurzaam'.

Uitgangspunten Duurzaam Beleggingsbeleid - beleggingen in woninghypotheken
Voor een Onderliggende Beleggingsinstelling wordt (indirect) belegd in een Nederlandse woninghypotheken. Hiervoor hanteert Cardano afzonderlijke duurzaamheidsuitgangspunten. Voor de indirecte beleggingen in Nederlandse woninghypotheken wordt met betrekking tot de desbetreffende Onderliggende Beleggingsinstelling getoetst in hoeverre in het hypotheekverstrekkingsproces rekening wordt gehouden met ecologische en sociale aspecten. Relevante ecologische beoordelingscriteria vormen onder meer de energiezuinigheid van woningen waarop een hypotheek is verstrekt, alsmede aan woningen toegekende energielabels. Hypotheken kunnen in dit kader ook worden verstrekt om de leefomstandigheden, energiezuinigheid en/of duurzaamheid van een woning te bevorderen, al dan niet op basis van gunstigere financieringscondities. Daarnaast wordt periodiek beoordeeld hoe de gemiddelde en/of de maximale omvang van verstrekte hypotheken zich procentueel verhoudt ten opzichte van de waarde van onderliggende woningen. Hierdoor wordt de kans verminderd dat kwetsbare groepen worden blootgesteld aan risico's van overcreditering.

Ondernemingen en instellingen doen geen ernstige afbreuk aan milieu- of sociale doelstellingen
Op basis van bovenstaande gegevens toetst Cardano of ondernemingen of instellingen geen ernstige afbreuk doen aan milieu- of sociale doelstellingen (*do no significant harm*). Specifiek wordt gecontroleerd of ondernemingen of instellingen:

- niet betrokken zijn bij ernstige controverses; en
- in sectoren met hoge klimaatrisico's volgens de EU Paris Aligned Benchmark Regulation, niet zijn uitgesloten door deze regelgeving of een geloofwaardig broeikasgasemissiedoel en reductiestrategie hebben; en
- in sectoren of locaties met hoge risico's voor land, water, afval of chemische vervuiling, het beleid en de mechanismen hebben om deze risico's te beheersen; en
- geen afbreuk doen aan een van de 17 door de Verenigde Naties afgesproken duurzame ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals (SDG's)); en
- de materiële sociale en beheerrisico's dusdanig beheersen dat zij geen afbreuk doen aan de sociale doelstellingen, zoals gemeten aan de hand van indicatoren op het gebied van onder andere mensen- en arbeidsrechten, gelijkheid, toegankelijkheid tot basisdiensten, een eerlijke maatschappij, relaties met lokale gemeenschappen en bedrijfsethiek.

[1] Merk op dat deze indicatoren worden gebruikt om te meten of een onderneming bijdraagt aan een doelstelling, maar niet per se geschikt zijn om te evalueren of de doelstelling op fondsniveau wordt bereikt.

Ecologische of sociale kenmerken van het financiële product

Zwitserleven Credits Hypotheken Mixfonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'). Daarbij beoogt Cardano het aangegeven minimum percentage aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR, in het Fonds aan te houden.

De definitie van Duurzame Beleggingen die Cardano hanteert is dat de ondernemingen en instellingen waar in wordt belegd een significante positieve bijdrage leveren aan het behalen van minstens één van de ondergenoemde lange-termijn duurzaamheidsdoelen (de Cardano Duurzaamheidsdoelen), zij geen ernstige afbreuk aan ecologische of sociale doelstellingen, en dat zij voldoen aan de principes van goed bestuur, een en ander zoals nader toegelicht in de antwoorden op de vragen in deze bijlage. Tevens worden ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Het Fonds streeft de volgende ecologische doelstellingen na:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissie-intensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Om de benodigde maatschappelijke en bestuurlijke veranderingen te realiseren, hanteert het Fonds daarnaast minimumverwachtingen van ondernemingen ten aanzien van de voorziening in primaire behoeften, een rechtvaardige samenleving en goed bestuur.

Het Fonds hanteert qua benchmark een zogenaamde brede marktindex. Dit betekent dat de aan het Fonds gerelateerde benchmark niet is afgestemd met de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Een vergelijking van het Fonds met de benchmark is enkel bedoeld om de financiële doelstellingen van het Fonds te volgen. Om te beoordelen in hoeverre met de beleggingen de Cardano Duurzaamheidsdoelen van het Fonds worden behaald, wordt periodiek beoordeeld of het Fonds zich met de juiste snelheid beweegt naar het behalen van de duurzaamheidsdoelen. Deze voortgang wordt voor het Fonds onafhankelijk van de benchmark vastgesteld en is opgenomen in het jaarverslag.

Beleggingsstrategie

Het beleggingsbeleid van het Fonds is, rekening houdend met de voor het Fonds van toepassing zijnde duurzaamheidscriteria, gericht op het behalen van een rendement, dat over een doorlopende beoordelingsperiode van drie jaar ten minste gelijk is aan dat van de samengestelde benchmark. Deze benchmark is als volgt samengesteld:

Beleggingscategorie	Benchmark	Weging
Bedrijfsobligaties	iBoxx € Corporates Index (TR)	76%
Nederlandse woninghypotheken	JP Morgan Government Bond Index Traded Netherlands	24%

Zwitserleven Credits Hypotheken Mixfonds spreidt haar beleggingen over verschillende beleggingscategorieën. Het Fonds belegt hiertoe zijn middelen in meerdere geselecteerde beleggingsinstellingen ten behoeve van een doelmatige uitvoering van het beleggingsbeleid van het Fonds. De categorieën waarin wordt belegd betreffen bedrijfsobligaties en Nederlandse woninghypotheken.

In de onderstaande tabel worden de Onderliggende Beleggingsinstellingen getoond.

Beleggingscategorie	Beleggingsinstelling
Bedrijfsobligaties	Zwitserleven Credits Fonds
Nederlandse woninghypotheken	AeAM Dutch Mortgage Fund 2

De beleggingsstrategie van het Fonds wordt door Cardano als 'ESG Transitie' getypeerd, en belegt alleen in ondernemingen en instellingen en/of uitgegeven obligaties die volgens het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid zoals beschreven in Hoofdstuk 4 Cardano en duurzaam beleggen, worden geclassificeerd in de categorieën

'positieve impact', 'duurzaam' en/of 'adaptief'. Zoals eerder vermeld zijn alle categorieën van het duurzaamheidsraamwerk uitgebreider beschreven in Hoofdstuk 4 Cardano en duurzaam beleggen van het Prospectus.

In het kader van efficiënt beheer kan door het Fonds gebruikgemaakt worden van afgeleide instrumenten en Exchange Traded Funds (ETF's).

Daarnaast wordt er belegd in euro luidende staatsobligaties van landen uit de eurozone met een resterende looptijd van 1 tot maximaal 10 jaar. De uitgevers van deze leningen, overheden, worden op een andere manier beoordeeld dan ondernemingen. Zoals in bovenstaande vragen is beschreven, beoordeelt Cardano voor overheden in hoeverre er wordt voldaan aan de principes van goed bestuur en of de onderliggende beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan de duurzaamheidsdoelstellingen. Indien daar niet aan wordt voldaan, wordt een overheid niet opgenomen in het belegbaar universum.

Meer informatie over het beheer van het Hypothekenfonds leest u in het prospectus van Aegon Investment Management B.V.

Ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd worden, onder meer middels actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Aandeel beleggingen

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

Het Fonds belegt in een mix van twee specifiek geselecteerde beleggingsinstellingen die met hun onderliggende beleggingen voldoen aan de duurzaamheidscriteria. Voor het Zwitserleven Credits Fonds wordt belegd in obligaties, asset backed securities en andere verhandelbare vastrentende vermogenstitels. Voor minimaal 90% zijn deze beleggingen van ‘investment grade’ kwaliteit en zijn volgens het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid geclassificeerd in de categorieën ‘adaptief’, ‘duurzaam’ en/of ‘positieve impact’.

De activa-allocatie van het Fonds wordt getoond in de volgende tabel.

Beleggingscategorie	Doelgewicht	Minimum	Maximum
Bedrijfsobligaties	76%	60%	100%
Nederlandse woninghypotheken	24%	0%	40%

In het kader van efficient beheer kan door het Fonds gebruik gemaakt worden van afgeleide instrumenten en ETF's die ter afdekking van risico's of voor het verzorgen van liquiditeit worden gebruikt.

Met betrekking tot de beleggingen in de beleggingscategorie 'Nederlandse woninghypotheken', gelden separate duurzaamheidsuitgangspunten. Met betrekking tot het Hypothekenfonds, toetst Cardano periodiek in hoeverre het beleid hiervan aansluit bij minimum duurzaamheidseisen uit hoofde van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Daarnaast dient de achterliggende hypotheekverstrekker in het hypotheekverstrekkingsproces rekening te houden met duurzaamheidsaspecten. Hierbij kan worden gedacht aan het creëren van prikkels om hypotheken aan te wenden om verduurzaming van de woning te stimuleren, alsmede aan principes die de kans verminderen dat kwetsbare groepen worden blootgesteld aan risico’s van overcreditering.

Het Fonds stelt zich ten doel een minimum percentage van 15% aan Duurzame Beleggingen aan te houden. Het gerealiseerde aandeel Duurzame Beleggingen dit bijdraagt aan een van de ecologische of sociale doelen en de op de taxonomieverordening afgestemde beleggingen wordt gerapporteerd in het jaarverslag van het Fonds.

Monitoring ecologische of sociale kenmerken

Tussentijds wordt gemeten in hoeverre de Cardano Duurzaamheidsdoelen worden gerealiseerd dan wel hoe naar de doelen wordt bewogen. Cardano rapporteert ten minste jaarlijks over de voortgang ten aanzien van het bereiken van de duurzaamheidsdoelstellingen van het Fonds. Het gerealiseerde aandeel duurzame beleggingen en de op de taxonomieverordening afgestemde beleggingen worden gerapporteerd in het jaarverslag van het Fonds.

Momenteel omvat de monitoring in het bijzonder indicatoren voor klimaatverandering en omgang met watergebruik:

Klimaatverandering:

- Broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO_2-equivalenten/euro);
- Absolute broeikasgasemissies (ton CO_2-equivalenten) voor scope 1 en 2 en afzonderlijk voor scope 3, en de verandering daarvan in de tijd;
- Blootstelling aan sectoren die sterk zijn blootgesteld aan klimaatverandering en de mitigatie ervan in vergelijking met de benchmark[2]; en
- Verhouding tussen groene en bruine inkomsten ten opzichte van de benchmark[3];

Watergebruik:

- Waterintensiteit (m^3 watergebruik/euro); en
- Absoluut watergebruik (m^3 watergebruik).

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van de genoemde indicatoren voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. Hiervoor wordt ook gemonitord of de blootstelling aan sectoren die een aanzienlijke bijdrage leveren aan klimaatverandering en de verhouding tussen groene en bruine inkomsten minimaal in lijn zijn met de eisen van de Climate Transition Benchmark zoals gekwalificeerd in Verordening (EU) 2016/1011. Indien het Fonds het risico loopt het gewenste traject niet te volgen, worden beoordelings- en selectiecriteria voor ondernemingen en/of instellingen aangepast om het Fonds weer in lijn te brengen met het gewenste traject.

Nog niet voor alle doelstellingen zijn al geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Daarnaast is het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid zo opgezet dat het Fonds niet mag beleggen in ondernemingen en instellingen die substantiële schade zouden berokkenen aan één van de doelstellingen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang op het realiseren van de Cardano Duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelstellingen te meten. Deze worden gebruikt om te beoordelen in hoeverre elke onderneming of instelling waarin belegd mag worden een bijdrage levert aan elk van de doelstellingen. Cardano rapporteert tevens de ondernemingen en instellingen die onderdeel uitmaken van de Index en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

Cardano controleert regelmatig of beleggingen voldoen aan de eisen van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Door wijzigingen in het gedrag van ondernemingen en instellingen bestaat de mogelijkheid dat in een financieel instrument is belegd dat niet langer voldoet aan de gestelde eisen. Wanneer ondernemingen en instellingen door wijziging van hun kwantitatieve scores anders geclassificeerd worden, vindt een fundamentele analyse plaats en stelt een daartoe ingerichte commissie van Cardano de definitieve her-classificatie vast. Blijkt daaruit dat een onderneming of instelling naderhand alsnog moet worden toegewezen aan een van de uitgesloten categorieën van het duurzaamheidsraamwerk, in het algemene zin of afhankelijk van de gekozen beleggingsstrategie van het Fonds, dan zal de belegging in beginsel binnen 30 werkdagen worden beëindigd, tenzij Cardano bepaalt dat in het belang van de participanten voor de verkoop een langere periode mag worden gehanteerd.

Cardano publiceert overzichten van de ondernemingen en instellingen die op basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid zijn uitgesloten van belegging. Deze zijn te vinden op de website van Cardano.

De ESG-modellen en de ESG-database van Cardano worden gecontroleerd door een interne en een externe accountant.

Voor het Hypothekenfonds wordt er gecontroleerd of de achterliggende hypotheekverstrekker in het hypotheekverstrekkingsproces actief aan elke kredietnemer de mogelijkheid aanbiedt om een duurzame lening af te nemen en daarnaast gunstigere financieringsvoorwaarden aanbiedt voor huizen met superieure duurzaamheidskarakteristieken. De duurzaamheidsindicatoren die worden gebruikt voor het Hypothekenfonds vormen onder meer de mate waarin duurzame hypotheken en/ of hypotheken met gunstige financieringsvoorwaarden worden verstrekt, waarover door de hypotheekverstrekker tevens wordt gerapporteerd.

[2] Zoals gedefinieerd in de Gedelegeerde Verordening (EU) 2020/1818 van de Commissie van 17 juli 2020 tot aanvulling van Verordening (EU) 2016/1011 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft minimumnormen voor EU-klimaattransitiebenchmarks en op de Overeenkomst van Parijs afgestemde EU-benchmarks.

[3] Zoals gedefinieerd in het eindrapport van de EU technische expertgroep voor duurzame financiering over klimaatbenchmarks en ESG-informatieverschaffing van benchmarks van september 2019.

Methodologieën

Om te zorgen dat de beleggingen van het Fonds aan de eisen van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid voldoen, heeft Cardano een uitgebreid selectie- en monitoringsprocedure en een ESG-score methodologie ontwikkeld. Daarnaast houdt Cardano als actieve eigenaar engagements met ondernemingen en instellingen en brengt stemmen uit op aandeelhoudersvergaderingen om hen te stimuleren duurzamer op te treden. De basis hiervoor is het duurzaamheidsraamwerk van Cardano, dat wordt gebruikt om alle ondernemingen en instellingen in het belegbare universum te categoriseren en ervoor te zorgen dat deze bijdragen aan de doelstellingen van het Fonds. Dit raamwerk is beschreven in de rubriek 'Ecologische of sociale kenmerken van het financiële product' en wordt in detail beschreven in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

Als onderdeel van de screening wordt beoordeeld in hoeverre beleggingen kunnen worden aangemerkt als '*duurzame belegging*', zoals bedoelde in de SFDR, en derhalve wordt voldaan aan de vereisten van '*geen ernstige afbreuk doen aan duurzame doelstellingen*' en aan '*goed bestuur*', en zij een positieve bijdrage wordt geleverd aan tenminste één van de Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Met betrekking tot de beleggingen in de beleggingscategorie 'Nederlandse woninghypotheken', geldt een separate methodologie om de duurzaamheidsaspecten te meten. Cardano toetst periodiek de naleving van het beleid binnen het Hypothekenfonds, waaronder op welke wijze de achterliggende hypotheekverstrekker rekening houdt met duurzaamheidsaspecten binnen het hypotheekverstrekkingsproces. Cardano wordt periodiek geïnformeerd door de beheerder van het Hypothekenfonds over duurzaamheidsaspecten. De mate waarin duurzame hypotheken en/of hypotheken met gunstige financieringsvoorwaarden worden verstrekt zijn onderdeel van deze rapportages.

Databronnen en -verwerking

a) Databronnen die worden gebruikt om de duurzame ecologische of sociale kenmerken van het financiële product te bereiken
Duurzaamheidsinformatie is een integraal onderdeel van de beleggingsprocessen van Cardano. Alle beleggingsteams maken gebruik van de screeningsprocedure, ESG-scores, impactinformatie, SDG-bijdrage en aanvullende duurzaamheidsinformatie van ondernemingen en instellingen. Het Cardano Sustainability Group team beheert de duurzaamheidsdata en analyses in een eigen database waarin alle inputgegevens, screeningsprocedures, fundamentele analyses en financiële gegevens worden opgeslagen. De duurzaamheidsdatabase is toegankelijk voor de portfolio managers via een interactief dashboard dat hen op een snelle en duidelijke manier alle informatie biedt die nodig is om een overzicht te krijgen van iedere onderneming en instelling en alle fondsen die Cardano beheert. Deze informatie gaat bijvoorbeeld over de klimaat en watervoetafdruk, in hoeverre een onderneming of instelling in lijn opereert met de Overeenkomst van Paris, en over Sustainable Development Goals (SDG's).

Voor analyses en rapportages maakt Cardano gebruik van verschillende data- en benchmarkingbronnen. De belangrijkste databronnen en hun toepassingen zijn:

- MSCI-data: screening van ondernemingen en instellingen op hun naleving van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, en als uitgangspunt voor het samenstellen van de Cardano ESG-score;
- Sustainalytics-data: volgen van engagements en het rapporteren over de SFDR Principal Adverse Indicators en Taxonomy-Alignment;
- Data van Urgewald: monitoren van de uitbreidingsplannen voor kolencentrales;
- Access to Medicines Foundation-benchmarkgegevens: volgen van de voortgang van engagements bij farmaceutische ondernemingen en instellingen;
- Equileap data: analyseren van gendergelijkheidskwesties;
- CDP data (Carbon Disclosure Project): bron voor koolstof-, water- en landgegevens;
- Satelligence-gegevens: Cardano's biodiversiteits engagements en het monitoren van activiteiten om ontbossing tegen te gaan;
- Data van het "Transition Pathway Initiative": monitoren in hoeverre een onderneming of instelling in lijn opereert met de Overeenkomst van Paris; en
- Data van TRACE worden gebruikt om de toeleveringsketens van grondstoffen en mogelijke ontbossingsrisico's te monitoren.

Met betrekking tot de beleggingen in hypotheken ontvang Cardano periodiek rapportages van de beheerder van het Hypothekenfonds over duurzaamheidsaspecten. De beheerder van het Hypothekenfonds maakt gebruik van eigen databronnen en gegevens die verstrekt zijn door de hypotheekverstrekker. [Dit betreft gegevens over de mate waarin duurzame hypotheken zijn verstrekt (gebaseerd op energielabels) en de mate waarin hypotheken met gunstige financieringsvoorwaarden worden verstrekt (gebaseerd op de administratie van de hypotheekverstrekker).]

b) Maatregelen om de kwaliteit van data te garanderen
De analisten van het Cardano Sustainability Group team voeren regelmatig overleg met de verschillende dataproviders over hun procedures voor kwaliteitscontrole, ontbrekende informatie en om te bespreken hoe aanvullende inzichten kunnen worden geïntegreerd in hun beoordelingen om betere kwaliteit en nauwkeurigheid van hun beoordelingen te garanderen.

Ook worden de ESG-modellen en de ESG-database van Cardano gecontroleerd door een interne en een externe accountant. De kwaliteitscontroles die zij uitvoeren op de gegevens die Cardano gebruikt, zijn onder andere:

- Vergelijking van de data in de database met de data uit de originele bron, uitgevoerd door ESG-analisten; en
- Het uitvoeren van controles om uitschieters, de kansverdeling en de interne logica van de data te identificeren.

Beslissingen over het uitsluiten van een onderneming of instelling zijn nooit alleen gebaseerd op kwantitative databronnen, maar worden altijd gecombineerd met een fundamentele analyse van een ESG-analist om de betrouwbaarheid van het gegevensgebruik te bewaken. ESG-analisten vergelijken verschillende databronnen en vullen deze aan met eigen onderzoek om de data te valideren. In beginsel stelt een daartoe ingerichte commissie van Cardano de classificatie van (obligaties van) ondernemingen en/of instellingen definitief vast voordat deze worden toegevoegd aan het beleggingsuniversum.

c) Het verwerken van de data
Alle data wordt beheerd in een ESG-database die de verschillende databronnen combineert en data van meerdere data aanbieders in kaart brengt. De database maakt gebruik van een methode die het mogelijk maakt om de datapunten samen te voegen op het niveau van individuele emittenten, portefeuilles, activa-klassen of klanten. De gegevens worden ook gebruikt in verschillende modellen om ESG-scores te berekenen, om te screenen of ondernemingen en instellingen het duurzame beleggingsproces naleven of om ondernemingen en instellingen met positieve impact te selecteren.

d) Het gedeelte van de data dat wordt geschat
De CO_2 voetafdruk, energie- en klimaat intensiteit, het watergebruik en de revenue shares voor bepaalde activiteiten zijn grotendeels gebaseerd op gerapporteerde gegevens. Scope 3-emissies zijn nog grotendeels gebaseerd op schattingen, aangezien slechts een kleine minderheid van de beursgenoteerde ondernemingen en instellingen deze gegevens rapporteert. Veel van de meer kwalitatieve indicatoren zijn gebaseerd op regels, waarbij bepaald gedrag of beleid leidt tot een kwalitatieve score. Deze score wordt vervolgens gebruikt om ondernemingen en instellingen met elkaar te vergelijken en om prestaties van de onderneming of instelling te beoordelen. Voor de SFDR- en taxonomie-data publiceert Cardano welk aandeel is gebaseerd op gerapporteerde of geschatte data. Een significant deel van de duurzaamheidsgegevens zijn momenteel nog geschat. Dit zal pas veranderen zodra ondernemingen en instellingen consistenter en vollediger rapporteren.

De beheerder van het Hypothekenfonds maakt beperkt gebruik van schattingen ten aanzien van de duurzaamheidsaspecten.

Methodologische en databeperkingen

a) Beperkingen van de methodologieën
De beschikbare data van verschillende ESG-data aanbieders is niet perfect. Er bestaan grote verschillen tussen definities en gegevens die de aanbieders rapporteren. Om deze reden is het belangrijk om een duidelijk beleid te hebben wat betreft ESG-gerelateerde risico's en ESG-impacts. Cardano gaat op verschillende manieren met deze beperkingen om.

Omdat het onmogelijk is om alle ESG-risico’s en -kansen mee te nemen, en wordt elke onderneming en instelling beoordeeld op de duurzaamheidsthema’s die voor de betreffende onderneming of instelling materieel zijn. Voor elk thema worden kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren gebruikt waarvoor grenswaarden zijn vastgesteld om de grenzen tussen categorieën te definiëren. Deze grenswaarden zijn onder andere samengesteld op basis van wetenschappelijk onderzoek naar de planetaire grenzen en de “Sustainable Development Goals” (SDG’s).

Cardano neemt deel aan werkgroepen waarbinnen methodologieën worden ontwikkeld om de impact van financiële producten te meten. Verder zoekt Cardano naar nieuwe databronnen die helpen om de impact van ondernemingen en instellingen en de materialiteit van de duurzaamheidsthema’s te meten op een betrouwbare manier. Ondertussen worden er maatregelen genomen om transparant te zijn over de gemaakte keuzes en beleggingskeuzes van Cardano.

Verder is er vaak maar beperkte informatie beschikbaar over de impact binnen de waardeketens waar ondernemingen en instellingen mede verantwoordelijk voor zijn. Zo is er bijvoorbeeld beperkte informatie beschikbaar over de problemen met mensenrechten of milieu incidenten die zich onder de toeleveranciers kunnen afspelen. Om dit probleem aan te pakken, gaat Cardano met ondernemingen en instellingen in gesprek om hen te wijzen op het belang van het monitoren van hun totale toeleveringsketen, om verantwoordelijkheid te nemen voor wat zich afspeelt binnen deze ketens om uiteindelijk te bespreken welke stappen de ondernemingen en instellingen kunnen zetten om dit te verbeteren.

Ten aanzien van de beleggingen in het Hypothekenfonds geldt dat onder andere gebruik wordt gemaakt van energielabels om de energie-efficiëntie van woningen te bepalen. Energielabels worden bepaald op basis van verschillende karakteristieken van de woningen en bieden beperkt inzicht in verbruiksgegevens zoals energieverbruik en CO2 uitstoot.

b) Waarom hebben de beperkingen geen invloed op het promoten van de ecologische of sociale kenmerken
Cardano monitort continu of de duurzaamheidskarakteristieken van de portefeuilles snel genoeg verbeteren om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen. Voor de doelstellingen waarvoor gegevens beschikbaar zijn, zoals voor de CO_2-uitstoot en watervoetafdruk, wordt de voortgang van de portfolio’s jaarlijks gerapporteerd. Als er onvoldoende voortgang wordt geboekt,

worden de screeningscriteria of engagementcriteria aangescherpt. Ook voor de overige doelstellingen wordt zo goed als mogelijk gemonitord of de ondernemingen en instellingen het beleid implementeren dat nodig is om de doelstellingen te behalen.

Cardano ontvang op periodieke basis informatie over de energie-efficiëntie van de woning op basis van energielabels. De hypotheekverstrekker kan maatregelen aanwenden om verduurzaming van de woning te stimuleren.

Due diligence

Het belegbare universum wordt samengesteld aan de hand van een screening van het gehele universum. Tijdens deze screening bepaalt Cardano welke ondernemingen en instellingen voldoen aan de duurzaamheidscriteria zoals vastgelegd binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Zie voor de hele beoordelingsprocedure de rubriek ‘Ecologische of sociale kenmerken van het financiële product’.

Voordat Cardano investeert in een onderneming of instelling, controleert zij of deze betrokken is bij controverses en schendingen van relevante internationale normen (UN Global Compact en UN Principles for Responsible Investments) en ’de eigen Sustainable Investment Policy van Cardano. De ondernemingen en instellingen die niet voldoen aan het Duurzaam Beleggingsbeleid worden fundamenteel beoordeeld door analisten van het Cardano Sustainability Group team voordat de daartoe ingerichte Commissie besluit tot uitsluiting. Binnen dit beoordelingsproces kunnen de analisten ondernemingen en instellingen toevoegen aan en verwijderen uit het universum op basis van hun checklists en beoordelingen. Deze stappen resulteren in het beleggingsuniversum.

Alle ondernemingen en instellingen waar het Fonds in investeert worden periodiek gecontroleerd om na te gaan of de onderneming of instelling nog voldoet aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Dit omvat monitoring op betrokkenheid bij controverses en overtredingen van relevante normen, maar ook de mate waarin ondernemingen en instellingen voortgang boeken op hun duurzaamheidsclaims. Cardano oefent ook haar stemrecht uit en voert diepgaande gesprekken met bedrijven over geïdentificeerde ESG-risico's en middelen voor verbetering.

Met betrekking tot de beleggingen in de beleggingscategorie ‘Nederlandse woninghypotheken’, vormt due diligence ten aanzien van achterliggende hypotheekgevers onderdeel van het hypotheekverstrekkingsproces. Gegevens van de woning zoals de energie-efficiëntie worden beoordeeld en eenmalig vastgelegd bij het hypotheekverstrekkingsproces. Ten aanzien van de energie-efficiëntie vindt geen selectie plaats binnen het Hypothekenfonds, omdat een voorkeur voor duurzame energielabels op woningen vanuit sociaal oogpunt niet wenselijk is. In het hypotheekverstrekkingsproces worden ook de financieringsvoorwaarden bepaald.

Engagementbeleid

Algemene filosofie
Bij het toepassen van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid beoordeelt Cardano, naast het huidige beleid en gedrag van ondernemingen en instellingen, ook in hoeverre zij in staat en bereid zijn hierin te veranderen. Door middel van zogenaamd ‘engagement’ streeft Cardano ernaar om het adaptieve vermogen van ondernemingen en instellingen positief te beïnvloeden, de duurzaamheidsrisico’s voor het Fonds verder te reduceren en ondernemingen en instellingen te stimuleren een grotere bijdrage te leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Bij engagement wordt actief de dialoog aangegaan met ondernemingen en instellingen om zo oplossingen aan te dragen voor hun duurzaamheidsrisico’s en om verandering te stimuleren op het gebied van duurzaamheid.

De doelstellingen van engagement zijn onder andere:

- dat verbetering wordt getoond in duurzaamheidsbeleid en -prestaties;
- dat verbeteringen van duurzaamheidsstandaarden worden gerealiseerd; en
- het beïnvloeden van wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheidsstandaarden.

Proces
De wijze waarop de dialoog met ondernemingen en instellingen wordt aangegaan, is onder andere afhankelijk van de aanleiding van engagement, de bereidheid om samen te werken en om vragen te beantwoorden. Engagement kan vanuit verschillende invalshoeken gestart worden, bijvoorbeeld vanuit nieuwe en/of gewijzigde wet- en regelgeving en/of door samen te werken met andere institutionele beleggers om bepaalde duurzame doelstellingen te behalen en duurzaamheidsrisico’s te verminderen.

Wanneer na beoordeling duidelijk wordt dat verbetering van het beleid of gedrag van een onderneming of instelling op het gebied van duurzaamheid nodig is om op termijn uitsluiting te voorkomen, wordt proactief een gesprek aangegaan. Zo kan vanuit de rol als aandeelhouder het belang bij ondernemingen duidelijk gemaakt worden dat verduurzaming noodzakelijk is. Naast het aangaan van de actieve dialoog, is het mogelijk dat voorstellen worden gedaan tijdens aandeelhoudersvergaderingen van ondernemingen. Bij de uitvoering van het engagementbeleid kan Cardano gebruik maken van de diensten van andere partijen. Cardano monitort daarbij het engagementproces zoals dat door deze anderen wordt uitgevoerd.

Voorafgaand aan het initiëren van engagement van ondernemingen en instellingen wordt door Cardano beoordeeld in hoeverre het voeren van engagement zinvol kan zijn. Ondernemingen en instellingen die geen of onvoldoende voortgang laten zien na het

aangaan van het engagement, kunnen na beoordeling door de daartoe ingerichte commissie van Cardano alsnog worden uitgesloten van belegging.

Meer details over het engagementbeleid van Cardano zijn te vinden in het Duurzaam Beleggingsbeleid op deze pagina:(https://www.cardano.nl/duurzaamheid-policies-disclosures/)

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Credits Fonds

LEI-code: 549300CRWXPQHA0QBQ33

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ **Ja**	✔ **Nee**
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **73%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit fonds. Individuele Duurzame Beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage Duurzame Beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages Duurzame Beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën Duurzame Beleggingen. Meer informatie over het percentage Duurzame Beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Credits Fonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij tevens Duurzame Beleggingen worden aangehouden.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen en instellingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 73% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen en instellingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen en instellingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	23.700	24.800
1.2 scope 2 BKG-emissies	6.600	6.800
1.3 scope 3 BKG-emissies	292.200	414.800
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	30.300	31.500
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	322.500	446.300
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	36	31
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	384	437
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	90	71
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	915	907
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	7,78%	6,65%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 49% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	3,27%	2,62%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	62,02%	60,08%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	31,07%	31,69%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	0,0	0,0
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,0	0,0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	1,7	1,8
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,3	0,3
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	0,7	0,7
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	1,0	0,8
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	0,0	0,1
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,0	0,0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,1	0,1
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	5,28%	4,01%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0	0,0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,8	0,4
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	32,65%	33,08%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	24,33%	24,62%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	38,63%	38,89%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	1,2	10,2
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	0,6	5,3
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen en instellingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 gedaald ten opzichte van 2022. De scope 3 emissies zijn licht gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De daling van scope 1 en 2 emissies wordt mede veroorzaakt door een daling van de blootstelling aan de fossiele sector en een daling van de broeikasgasintensiteit van de ondernemingen en instellingen waar in is belegd.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen en instellingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming of instelling reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming of instelling behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten;
- Een onderneming of instelling levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel 'Sustainable Development Goals' of SDG's), waarbij door de betreffende onderneming of instelling eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG's dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen en instellingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen; of
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door Cardano wordt geclassificeerd als 'duurzame', 'groene', 'sociale' of 'aan duurzaamheid gelinkte' obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	73%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**62%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	60%
Netto-nul ontbossing	31%
Waterneutraal	35%
Preventie en bestrijding vervuiling	44%
Totaal bijdrage sociale doelen	**64%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	34%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	64%

73% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 27% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 62% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 64% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van

ondernemingen en instellingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen.[2]

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen en instellingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Wat betreft watergebruik heeft het Fonds in 2023 een waterintensiteit (uitgedrukt in kubieke meter watergebruik per miljoen euro) gerealiseerd van 2 m^3 per m€. Dit is een daling van 57% t.o.v. het watergebruik in 2022. Dit is vooral veroorzaakt doordat minder is belegd in een paar grote watergebruikers die werkzaam zijn in waterschaarse gebieden en vanwege verschillen in rapportage bij een aantal waterintensieve bedrijven.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming of instelling, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming of instelling. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen en instellingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen en instellingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen en instellingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en instellingen en de bijdrage van de onderneming en instelling aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De *'Verklaring belangrijkste ongunstige effecten'* van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen en instellingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op

dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Bnp Paribas	Banks	FR	2,39%	1,70%
2	Banco Santander Sa	Banks	ES	2,23%	2,20%
3	Banque Federative Du Credit Mutuel S.a.	Banks	FR	2,13%	2,40%
4	Germany (federal Republic)	Sovereigns	DE	1,94%	
5	Societe Generale Sa	Banks	FR	1,59%	1,40%
6	Caixabank Sa	Banks	ES	1,53%	1,60%
7	Skandinaviska Enskilda Banken	Banks	SE	1,49%	
8	Volkswagen International Finance Nv	Automobiles & Components	DE	1,43%	
9	NORTHWESTERN MUTUAL GLOBAL FUNDING	Insurance	US	1,33%	
10	Alliander Nv	Multi-utilities	NL	1,33%	1,30%
11	Ald International	Transportation & Logistics	FR	1,30%	
12	Metropolitan Life Global Funding I	Insurance	US	1,30%	
13	Natwest Group	Banks	GB	1,28%	1,20%
14	Aib Group Plc	Banks	IE	1,16%	
15	Barclays Plc	Banks	GB	1,10%	
16	Morgan Stanley	Banks	US		1,50%
17	Ing Groep N.v.	Banks	NL		1,40%
18	Verizon Communic	Telecommunication Services	US		1,40%
19	At&t Inc	Telecommunication Services	US		1,30%
20	Allianz Se-vink	Insurance	DE		1,30%
21	Intesa Sanpaolo Spa	Banks	IT		1,30%
22	Vonovia Se	Real estate	DE		1,30%
23	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria Sa	Banks	ES		1,20%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er relatief kleine veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds en dan vooral door aflossing van individuele obligaties en herwaardering van de beleggingen.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **73%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 73% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 27% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 62% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 64% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd is 6,2% afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 4,7% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0,3% aan adaptatie aan klimaatverandering.[3]

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Banks	33,76%	33,10%
Insurance	7,20%	7,68%
Automobiles & Components	6,85%	5,15%
Telecommunication Services	5,06%	6,16%
Real estate	4,52%	5,39%
Health Care Equipment & Services	4,29%	4,60%
Transportation & Logistics	4,22%	2,72%
Electric Distribution & Transmission	3,85%	4,10%
Electric Utilities	3,85%	3,39%
Multi-utilities	3,61%	2,69%
Food Beverage & Tobacco	2,56%	3,88%
Sovereigns	2,23%	0,28%
Gas Utilities	2,03%	2,52%
Capital Goods 2: Building Products++	1,99%	2,01%
Oil, Gas & Consumable Fuels	1,68%	2,74%
Food & Staples Retailing	1,60%	1,43%
Supranationals	1,52%	2,52%
Consumer Durables & Apparel	1,48%	0,83%
Commercial & Professional Services	1,32%	1,33%
Household & Personal Products	1,07%	0,35%
Diversified Financials	0,91%	0,90%
Software & Services	0,82%	1,07%
Chemicals	0,68%	1,40%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	0,64%	0,75%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	0,50%	0,99%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,43%	0,51%
Retailing	0,41%	0,46%
Construction Materials	0,26%	0,00%
Media	0,25%	0,57%
Restaurants	0,21%	0,24%
Pharmaceuticals, Biotechnology	0,19%	0,25%

Gedurende het jaar hebben in de gealloceerde percentages geen significante verschuivingen plaatsgevonden. Een deel van de verschuivingen is veroorzaakt door marktbewegingen in 2023 waardoor met name de auto-industrie een zwaarder gewicht heeft gekregen in de index en door aflossing van individuele obligaties. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

[3] *Merk op dat de som van mitigatie en adaptatiebijdragen niet optelt tot het totaal van de opbrengsten dat is afgestemd op de EU Taxonomie vanwege onvolkomenheden in de rapportages van enkele ondernemingen of instellingen. Indien de gerapporteerde mitigatie- en adaptatiebijdragen van een onderneming of instelling niet correct optelt tot de totaal gerapporteerde bijdrage, worden de bijdragen aan mitigatie en adaptatie leeg gelaten om zo dubbeltellingen te voorkomen.*

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

✔ Ja

✔ In fossiel gas ✔ In kernenergie

▫ Nee

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd is 6,2% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 4,7% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0,3% aan adaptatie aan klimaatverandering. Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

Drie ondernemingen in het Fonds ondernamen nucleaire en gasactiviteiten die kunnen worden aangemerkt als ‘ecologisch duurzaam’ in lijn met de EU Taxonomie, te weten Engie SA, ENBW en Electricité de France. Voor Engie SA en ENBW was rond de 1% van hun omzet, kapitaaluitgaven en operationele uitgaven afgestemd op de EU-taxonomie. Voor Electricité de France was 14% van haar opbrengsten, 26% van haar kapitaalsuitgaven en 41% van haar operationele uitgaven afgestemd op de EU-taxonomie voor nucleaire activiteiten. In totaal was in het Fonds 0,15% van de opbrengsten, 0,3% van de kapitaalsuitgaven en 0,4% van de operationele uitgaven van de ondernemingen waar in is belegd gerelateerd aan nucleaire en gasactiviteiten die voldoen aan de EU Taxonomie.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen en instellingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen en instellingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming of instelling. De reikwijdte van ondernemingen en instellingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen en instellingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 97,77% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

6,2% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 2,4% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 1,0% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd. Van de overgebleven 2,8% is geen data beschikbaar over het type activiteit vanwege onvolledige rapportages door de ondernemingen en instellingen.

10,2% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 3,2% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 2,7% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overige 4,3% is niet geclassificeerd.

8,0% van de operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 3,0% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 1,4% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overige 3,6% is niet geclassificeerd.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen grotendeels gelijk gebleven. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen en instellingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de verandering van het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

62% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 6,2% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 56% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

64% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen en instellingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in obligaties valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze obligaties. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen en/of derivaten. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen en instellingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen en instellingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen en instellingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn. In onderstaande grafiek wordt inzicht gegeven in het aantal engagements van Cardano per onderwerp gedurende de referentieperiode ten behoeve van het Fonds.

Figuur 4: Engagements per onderwerp

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Medium Duration Fonds

LEI-code: 549300KIFR8UUQO5L172

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ **Ja**	✔ **Nee**
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **41%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit fonds. Individuele Duurzame Beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage Duurzame Beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages Duurzame Beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën Duurzame Beleggingen. Meer informatie over het percentage Duurzame Beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Medium Duration Fonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij wordt beoogt om voor een beperkt deel Duurzame Beleggingen in het Fonds te hebben, vooralsnog zonder daar een specifiek minimum percentage voor te bepalen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen en instellingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 41% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen en instellingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen en instellingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	540	240
1.2 scope 2 BKG-emissies	30	10
1.3 scope 3 BKG-emissies	1.200	1.100
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	570	250
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	1.800	1.400
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	2	1
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	6	8
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	2	1
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	444	1248
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	0,00%	0,00%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 39% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,00%	0,00%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	36,21%	33,57%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	0,00%	0,00%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	0,0	0,0
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,0	0,0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	0,0	0,0
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,0	0,0
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	0,0	0,0
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,0	0,0
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	0,0	0,0
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,0	0,0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,0	0,0
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	0,00%	0,00%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	-	-
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0	0,0
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	53,54%	43,86%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	0,00%	0,00%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	0,00%	43,42%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	105,5	101,5
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	66,9	56,8
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen en instellingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 gedaald ten opzichte van 2022, zowel voor investeringen in ondernemingen als in overheden. De scope 3 emissies voor ondernemingen zijn licht gestegen en die van overheden zijn gedaald, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De daling van scope 1 en 2 emissies wordt mede veroorzaakt door een daling van de broeikasgasintensiteit van de ondernemingen en instellingen waar in is belegd.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen en instellingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming of instelling reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming of instelling behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten;
- Een onderneming of instelling levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel ‘Sustainable Development Goals’ of SDG’s), waarbij door de betreffende onderneming of instelling eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG’s dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen en instellingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen; of
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door Cardano wordt geclassificeerd als ‘duurzame’, ‘groene’, ‘sociale’ of ‘aan duurzaamheid gelinkte’ obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	41%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**40%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	40%
Netto-nul ontbossing	33%
Waterneutraal	33%
Preventie en bestrijding vervuiling	34%
Totaal bijdrage sociale doelen	**36%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	33%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	36%

41% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 59% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 40% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 36% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te

halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen en instellingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit voor de investeringen in ondermingen en instellingen (zonder overheden) in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen.[2] Vanaf 2024 zullen we ook monitoren of de emissie-intensiteit voor investeringen in overheidsleningen het benodigde pad volgt.

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen en instellingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming of instelling, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming of instelling. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen en instellingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen en instellingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen en instellingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en instellingen en de bijdrage van de onderneming en instelling aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen en instellingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	19,17%	12,40%
2	German Treasury Bill	Sovereigns	DE	14,63%	28,20%
3	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	14,36%	14,20%
4	France (republique)	Sovereigns	FR	5,63%	19,30%
5	International Development Association	Supranationals	US	4,56%	3,40%
6	Bayerische Landesbodenkreditanstalt	Banks	DE	4,40%	4,80%
7	Bank Nederlandse Gemeenten Nv	Banks	NL	4,13%	0,029
8	International Bank For Reconstruction & Development	Supranationals	US	3,75%	1,00%
9	European Investment Bank (eib)	Supranationals	LU	3,72%	4,10%
10	European Union	Sovereigns	EU	3,28%	
11	Landwirtschaftliche Rentenbank	Supranationals	DE	2,82%	0,02
12	Kommunekredit	Diversified Financials	DK	2,73%	1,90%
13	Cooperatieve Rabobank Ua	Banks	NL	2,26%	
14	Nederlandse Waterschapsbank Nv	Banks	NL	2,00%	0,50%
15	Kreditanstalt Fuer Wiederaufbau	Supranationals	DE	1,92%	0,026
16	Muenchener Hypothekenbank Eg	Banks	DE		0,70%
17	Nordic Investment Bank	Supranationals	FI		0,33%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er in 2023 verschuivingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds. Dit is voor een belangrijk deel veroorzaakt door aflossing van individuele obligaties en door herwaardering van de beleggingen.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **41%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie is '#2 Overige' weggelaten.

Alle (directe danwel indirecte) beleggingen van het Fonds in '#1 Afgestemd op E/S kenmerken' promoten ecologische en sociale kenmerken. Van alle (directe danwel indirecte) beleggingen in het Fonds levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 41% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 59% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 40% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 36% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Aangezien het Fonds vooral investeert in obligaties van overheden en financiële instellingen, is 0% van het Fonds afgestemd op de EU Taxonomie.

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Sovereigns	59,28%	75,36%
Banks	18,73%	9,04%
Supranationals	17,90%	13,66%
Diversified Financials	2,84%	1,94%
Insurance	1,25%	0,00%

Gedurende het jaar heeft zich een verschuiving in de gealloceerde percentages voorgedaan van overheidsleningen naar banken en supranationals. Dit is vooral ingegeven door marktbewegingen in 2023. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

▫ Ja

▫ In fossiel gas ▫ In kernenergie

✔ **Nee**

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Aangezien het Fonds vooral investeert in obligaties van overheden en financiële instellingen is 0% van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd afgestemd op de EU Taxonomie.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen en instellingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen en instellingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming of instelling. De reikwijdte van ondernemingen en instellingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen en instellingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de

periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 40,72% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

0% van de omzet, van de kapitaaluitgaven (CapEx) en van de operationele uitgaven (OpEx) van de ondernemingen in instellingen waar in is belegd is afgestemd op de EU-taxonomie.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Aangezien het Fonds vooral investeert in obligaties van overheden en financiële instellingen, is 0% van het Fonds afgestemd op de EU Taxonomie. Dit is niet veranderd ten opzichte van eerdere referentieperioden.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

40% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 0% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 40% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

36% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen en instellingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in obligaties van overheden, ondernemingen en instellingen valt onder de noemer '#2 Overige'. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

De categorie '#2 Overige' waarin direct danwel indirect via Onderliggende Beleggingsinstellingen wordt belegd, bevat beleggingen in rentederivaten, geldmarktinstrumenten en rechten van deelneming in geldmarktfondsen (geldmarktfondsen), zoals bedoeld in de Verordening EU 2017/1131 inzake geldmarktfondsen, die werden aangegaan ten behoeve van het beheersen van de rente- en liquiditeitsrisico's van het Fonds. In dit kader kunnen tevens gelden worden aangehouden op bankrekeningen. De posities worden aangegaan met ondernemingen en instellingen die voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen en instellingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen en instellingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen en instellingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Aangezien de middelen van het Fonds worden belegt in een door Cardano beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling wordt voor een inzicht in stemgedrag en engagements gedurende de referentieperiode verwezen naar de periodieke informatie van de Onderliggende Beleggingsinstelling. Deze Onderliggende Beleggingsinstelling wordt getoond in onderstaande tabel.

Onderliggende Beleggingsinstelling
Cardano Medium Duration Fund

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Long Duration Fonds

LEI-code: 549300T0EDAZYRORVH21

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ Ja	✔ Nee
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **39%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit fonds. Individuele Duurzame Beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage Duurzame Beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages Duurzame Beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën Duurzame Beleggingen. Meer informatie over het percentage Duurzame Beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Long Duration Fonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij wordt beoogt om voor een beperkt deel Duurzame Beleggingen in het Fonds te hebben, vooralsnog zonder daar een specifiek minimum percentage voor te bepalen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen en instellingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 39% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen en instellingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen en instellingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	1.300	1.100
1.2 scope 2 BKG-emissies	80	70
1.3 scope 3 BKG-emissies	1.000	2.300
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	1.400	1.200
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	2.400	3.400
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	2	1
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	4	4
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	3	1
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	81	475
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	0,00%	0,00%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 38% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,00%	0,00%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	41,34%	38,61%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	0,00%	0,00%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	0,0	0,0
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,0	0,0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	0,0	0,0
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,0	0,0
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	0,0	0,0
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,0	0,0
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	0,0	0,0
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,0	0,0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,0	0,0
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	0,00%	0,00%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	-	-
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0	0,0
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	50,90%	32,30%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	0,00%	0,00%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	0,00%	43,75%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	102,2	82,4
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	64,4	49,4
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen en instellingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 gedaald ten opzichte van 2022, zowel voor investeringen in ondernemingen als in overheden. De scope 3 emissies voor ondernemingen zijn licht gestegen en die van overheden zijn gedaald, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De daling van scope 1 en 2 emissies wordt mede veroorzaakt door een daling van de broeikasgasintensiteit van de ondernemingen en instellingen waar in is belegd.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen en instellingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming of instelling reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming of instelling behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten;
- Een onderneming of instelling levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel ‘Sustainable Development Goals’ of SDG’s), waarbij door de betreffende onderneming of instelling eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG’s dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen en instellingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen; of
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door Cardano wordt geclassificeerd als ‘duurzame’, ‘groene’, ‘sociale’ of ‘aan duurzaamheid gelinkte’ obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	39%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**38%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	38%
Netto-nul ontbossing	37%
Waterneutraal	37%
Preventie en bestrijding vervuiling	38%
Totaal bijdrage sociale doelen	**39%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	37%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	39%

39% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 61% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 38% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 39% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te

halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen en instellingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit voor de investeringen in ondermingen en instellingen (zonder overheden) in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen.[2] Vanaf 2024 zullen we ook monitoren of de emissie-intensiteit voor investeringen in overheidsleningen het benodigde pad volgt.

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen en instellingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming of

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

instelling, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming of instelling. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen en instellingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen en instellingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen en instellingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en instellingen en de bijdrage van de onderneming en instelling aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De *'Verklaring belangrijkste ongunstige effecten'* van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen en instellingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	23,37%	17,20%
2	France (republique)	Sovereigns	FR	19,06%	18,90%
3	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	10,52%	9,70%
4	Institutional Cash Series Plc - Institutional Euro Liquidity Fund	Supranationals	EU	10,19%	
5	Deutsche Bundesrepublik Principal Strips	Sovereigns	DE	8,91%	10,20%
6	German Treasury Bill	Sovereigns	DE	6,30%	7,10%
7	International Development Association	Supranationals	US	3,38%	0,04
8	International Bank For Reconstruction & Development	Supranationals	US	2,81%	2,60%
9	Bundesrepublik Deutschland Bundesanleihe	Sovereigns	DE	2,70%	6,20%
10	European Union	Sovereigns	EU	2,58%	
11	Nederlandse Waterschapsbank Nv	Banks	NL	2,57%	0,021
12	Kreditanstalt Fuer Wiederaufbau	Supranationals	DE	1,79%	2,80%
13	European Investment Bank (eib)	Supranationals	LU	1,15%	2,80%
14	Berlin Hyp Ag	Banks	DE	0,73%	
15	The Toronto Dominion Bank	Banks	CA	0,72%	
16	Dutch Treasury Certificate	Sovereigns	NL		8,60%
17	Austria Treasury Bill	Sovereigns	AT		3,60%
18	Bank Nederlandse Gemeenten Nv	Banks	NL		0,80%
19	Kommunekredit	Diversified Financials	DM		0,49%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er in 2023 verschuivingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds. Dit is voor een belangrijk deel veroorzaakt door aflossing van individuele obligaties en door herwaardering van de beleggingen.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **39%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle (directe danwel indirecte) beleggingen van het Fonds in '#1 Afgestemd op E/S kenmerken' promoten ecologische en sociale kenmerken. Van alle (directe danwel indirecte) beleggingen in het Fonds levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 39% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 61% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt

belegd, levert 38% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 39% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Aangezien het Fonds vooral investeert in obligaties van overheden en financiële instellingen, is 0% van het Fonds afgestemd op de EU Taxonomie.

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Sovereigns	82,13%	84,10%
Supranationals	10,10%	12,43%
Banks	6,85%	2,98%
Diversified Financials	0,47%	0,50%
Insurance	0,45%	0,00%

Gedurende het jaar hebben in de gealloceerde percentages geen significante verschuivingen plaatsgevonden. Een deel van de verschuivingen is veroorzaakt door aflossing van een aantal individuele obligaties en door marktbewegingen. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

▫ Ja

▫ In fossiel gas ▫ In kernenergie

✔ **Nee**

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Aangezien het Fonds vooral investeert in obligaties van overheden en financiële instellingen is 0% van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd afgestemd op de EU Taxonomie.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen en instellingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen en instellingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming of instelling. De reikwijdte van ondernemingen en instellingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen en instellingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor

specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 17,87% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Aangezien het Fonds vooral investeert in obligaties van overheden en financiële instellingen, is 0% van het Fonds afgestemd op de EU Taxonomie. Dit is niet veranderd ten opzichte van eerdere referentieperioden.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

38% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 0% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 38% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

39% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen en instellingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in obligaties van overheden, ondernemingen en instellingen valt onder de noemer '#2 Overige'. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

De categorie '#2 Overige' waarin direct danwel indirect via Onderliggende Beleggingsinstellingen wordt belegd, bevat beleggingen in rentederivaten, geldmarktinstrumenten en rechten van deelneming in geldmarktfondsen (geldmarktfondsen), zoals bedoeld in de Verordening EU 2017/1131 inzake geldmarktfondsen, die werden aangegaan ten behoeve van het beheersen van de rente- en liquiditeitsrisico's van het Fonds. In dit kader kunnen tevens gelden worden aangehouden op bankrekeningen. De posities worden aangegaan met ondernemingen en instellingen die voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen en instellingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen en instellingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen en instellingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Aangezien de middelen van het Fonds worden belegt in een door Cardano beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling wordt voor een inzicht in stemgedrag en engagements gedurende de referentieperiode verwezen naar de periodieke informatie van de Onderliggende Beleggingsinstelling. Deze Onderliggende Beleggingsinstelling wordt getoond in onderstaande tabel.

nderliggende Beleggingsinstelling
Cardano Long Duration Fund

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds

LEI-code: 549300GIL3VRTQUGBK13

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ Ja	✔ Nee
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **14%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit fonds. Individuele Duurzame Beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage Duurzame Beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages Duurzame Beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën Duurzame Beleggingen. Meer informatie over het percentage Duurzame Beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Ultra Long Duration Fonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij wordt beoogt om voor een beperkt deel Duurzame Beleggingen in het Fonds te hebben, vooralsnog zonder daar een specifiek minimum percentage voor te bepalen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen en instellingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 14% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen en instellingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen en instellingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	380	360
1.2 scope 2 BKG-emissies	20	20
1.3 scope 3 BKG-emissies	250	420
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	400	390
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	650	810
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	2	2
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	4	4
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	1	0
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	63	251
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	0,00%	0,00%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 13% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,00%	0,00%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	33,32%	33,82%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	0,00%	0,00%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	0,0	0,0
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,0	0,0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	0,0	0,0
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,0	0,0
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	0,0	0,0
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,0	0,0
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	0,0	0,0
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,0	0,0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,0	0,0
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	0,00%	0,00%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	-	-
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0	0,0
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	44,48%	30,41%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	0,00%	0,00%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	0,00%	43,75%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	127,1	127,0
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	76,6	75,0
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen en instellingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 grotendeels gelijk gebleven ten opzichte van 2022. De scope 3 emissies voor ondernemingen zijn gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De daling van scope 1 en 2 emissies wordt mede veroorzaakt door een daling van de blootstelling aan de fossiele sector en een daling van de broeikasgasintensiteit van de ondernemingen en instellingen waar in is belegd.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen en instellingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming of instelling reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming of instelling behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten;
- Een onderneming of instelling levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel ‘Sustainable Development Goals’ of SDG’s), waarbij door de betreffende onderneming of instelling eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG’s dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen en instellingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen; of
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door Cardano wordt geclassificeerd als ‘duurzame’, ‘groene’, ‘sociale’ of ‘aan duurzaamheid gelinkte’ obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	14%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**14%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	14%
Netto-nul ontbossing	13%
Waterneutraal	13%
Preventie en bestrijding vervuiling	13%
Totaal bijdrage sociale doelen	**14%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	13%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	14%

14% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 86% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 14% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 14% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te

halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen en instellingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit voor de investeringen in ondermingen en instellingen (zonder overheden) in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen.[2] Vanaf 2024 zullen we ook monitoren of de emissie-intensiteit voor investeringen in overheidsleningen het benodigde pad volgt.

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen en instellingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming of

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

instelling, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming of instelling. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen en instellingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen en instellingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen en instellingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en instellingen en de bijdrage van de onderneming en instelling aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De *'Verklaring belangrijkste ongunstige effecten'* van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen en instellingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	France (republique)	Sovereigns	FR	17,10%	15,40%
2	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	15,69%	21,40%
3	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	14,94%	14,90%
4	Deutsche Bundesrepublik Principal Strips	Sovereigns	DE	10,51%	15,90%
5	German Treasury Bill	Sovereigns	DE	7,76%	2,00%
6	Bundesrepublik Deutschland Bundesanleihe	Sovereigns	DE	7,58%	4,80%
7	French Republic Government Bond Oat Fungible Strip	Sovereigns	FR	2,95%	0,043
8	European Union	Sovereigns	NONE	2,16%	2,20%
9	International Development Association	Supranationals	US	1,26%	1,90%
10	Nederlandse Waterschapsbank Nv	Banks	NL	1,22%	
11	European Investment Bank (eib)	Supranationals	LU	1,09%	0,016
12	International Bank For Reconstruction & Development	Supranationals	US	0,99%	1,60%
13	Bank Nederlandse Gemeenten Nv	Banks	NL	0,83%	1,30%
14	Sparebanken Vest Boligkreditt As	Banks	NO	0,65%	
15	Berlin Hyp Ag	Banks	DE	0,60%	
16	Dutch Treasury Certificate	Sovereigns	NL		8,70%
17	Kommunekredit	Diversified Financials	NONE		0,75%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er in 2023 verschuivingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds. Dit is voor een belangrijk deel veroorzaakt door aflossing van individuele obligaties en door herwaardering van de beleggingen.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **14%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle (directe danwel indirecte) beleggingen van het Fonds in '#1 Afgestemd op E/S kenmerken' promoten ecologische en sociale kenmerken. Van alle (directe danwel indirecte) beleggingen in het Fonds levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 14% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 86% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 14% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 14% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Aangezien het Fonds vooral investeert in obligaties van overheden en financiële instellingen, is 0% van het Fonds afgestemd op de EU Taxonomie.

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Sovereigns	89,83%	92,61%
Banks	5,32%	1,31%
Supranationals	3,81%	5,30%
Diversified Financials	0,57%	0,78%
Insurance	0,46%	0,00%

Gedurende het jaar hebben in de gealloceerde percentages geen significante verschuivingen plaatsgevonden. Een deel van de verschuivingen is veroorzaakt door aflossing van individuele obligaties en door marktbewegingen. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

▫ Ja

▫ In fossiel gas ▫ In kernenergie

✔ **Nee**

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Aangezien het Fonds vooral investeert in obligaties van overheden en financiële instellingen is 0% van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd afgestemd op de EU Taxonomie.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen en instellingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen en instellingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming of instelling. De reikwijdte van ondernemingen en instellingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen en instellingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging

en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 10,17% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

0% van de omzet, van de kapitaaluitgaven (CapEx) en van de operationele uitgaven (OpEx) van de ondernemingen in instellingen waar in is belegd is afgestemd op de EU-taxonomie.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Aangezien het Fonds vooral investeert in obligaties van overheden en financiële instellingen, is 0% van het Fonds afgestemd op de EU Taxonomie. Dit is niet veranderd ten opzichte van eerdere referentieperioden.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

14% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 0% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 14% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

14% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen en instellingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in obligaties van overheden, ondernemingen en instellingen valt onder de noemer '#2 Overige'. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

De categorie '#2 Overige' waarin direct danwel indirect via Onderliggende Beleggingsinstellingen wordt belegd, bevat beleggingen in rentederivaten, geldmarktinstrumenten en rechten van deelneming in geldmarktfondsen (geldmarktfondsen), zoals bedoeld in de Verordening EU 2017/1131 inzake geldmarktfondsen, die werden aangegaan ten behoeve van het beheersen van de rente- en liquiditeitsrisico's van het Fonds. In dit kader kunnen tevens gelden worden aangehouden op bankrekeningen. De posities worden aangegaan met ondernemingen en instellingen die voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen en instellingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen en instellingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen en instellingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Aangezien de middelen van het Fonds worden belegt in een door Cardano beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling wordt voor een inzicht in stemgedrag en engagements gedurende de referentieperiode verwezen naar de periodieke informatie van de Onderliggende Beleggingsinstelling. Deze Onderliggende Beleggingsinstelling wordt getoond in onderstaande tabel.

Onderliggende Beleggingsinstelling
Cardano Ultra Long Duration Fund

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Mixfonds

LEI-code: 549300SUDZDV7QVNR280

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ **Ja**	✔ **Nee**
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **70%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit fonds. Individuele Duurzame Beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage Duurzame Beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages Duurzame Beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën Duurzame Beleggingen. Meer informatie over het percentage Duurzame Beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Mixfonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij tevens Duurzame Beleggingen worden aangehouden.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen en instellingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 70% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen en instellingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen en instellingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	11.100	10.400
1.2 scope 2 BKG-emissies	2.500	2.200
1.3 scope 3 BKG-emissies	86.200	134.400
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	13.600	12.600
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	99.800	147.100
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	43	37
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	313	432
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	70	52
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	661	751
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	8,48%	6,28%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 49% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	3,93%	2,45%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	57,53%	55,75%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	34,83%	34,58%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	0,0	0,0
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,0	0,0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	2,1	2,2
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,4	0,5
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	0,6	0,8
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,8	0,3
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	0,2	0,2
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,0	0,0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,1	0,1
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	10,76%	8,79%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0	0,0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	2,0	1,8
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	25,18%	25,68%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	20,28%	21,25%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	41,51%	41,59%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	82,4	82,8
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	46,8	47,8
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen en instellingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 gedaald ten opzichte van 2022 voor ondernemingen en instellingen en nagenoeg gelijk gebleven voor overheden. De scope 3 emissies zijn gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De daling van scope 1 en 2 emissies wordt mede veroorzaakt door een daling van de blootstelling aan de fossiele sector en een daling van de broeikasgasintensiteit van de ondernemingen en instellingen waar in is belegd.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen en instellingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming of instelling reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming of instelling behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten;
- Een onderneming of instelling levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel ‘Sustainable Development Goals’ of SDG’s), waarbij door de betreffende onderneming of instelling eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG’s dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen en instellingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen; of
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door Cardano wordt geclassificeerd als ‘duurzame’, ‘groene’, ‘sociale’ of ‘aan duurzaamheid gelinkte’ obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	70%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**60%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	57%
Netto-nul ontbossing	29%
Waterneutraal	33%
Preventie en bestrijding vervuiling	44%
Totaal bijdrage sociale doelen	**66%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	38%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	64%

70% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 30% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 60% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 66% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te

halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen en instellingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen.[2] Vanaf 2024 zullen we ook monitoren of de emissie-intensiteit voor investeringen in overheidsleningen het benodigde pad volgt.

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen en instellingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Wat betreft watergebruik heeft het Fonds in 2023 een waterintensiteit (uitgedrukt in kubieke meter watergebruik per miljoen euro) gerealiseerd van m^3 per m€. Dit is een daling t.o.v. het watergebruik in 2022 van 15%. Dit is vooral veroorzaakt doordat minder is belegd in een paar grote watergebruikers die werkzaam zijn in waterschaarse gebieden en vanwege verschillen in rapportage bij een aantal waterintensieve bedrijven.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming of instelling, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming of instelling. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen en instellingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen en instellingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen en instellingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en instellingen en de bijdrage van de onderneming en instelling aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen en instellingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	France (republique)	Sovereigns	FR	5,91%	4,90%
2	Spain Government Bond	Sovereigns	ES	4,25%	3,70%
3	Italian Republic	Sovereigns	IT	3,91%	4,80%
4	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	2,67%	2,50%
5	Asml Holding Nv	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	2,39%	2,00%
6	Bundesrepublik Deutschland Bundesanleihe	Sovereigns	DE	2,27%	
7	Netherlands Government Bond	Sovereigns	NL	1,82%	0,014
8	Astrazeneca Plc	Pharmaceuticals, Biotechnology	GB	1,79%	2,00%
9	Republic Of Austria Government Bond	Sovereigns	AT	1,77%	1,50%
10	Nestle Sa	Food Beverage & Tobacco	CH	1,72%	2,00%
11	Lvmh Moet Hennessy Louis Vuitton Se	Consumer Durables & Apparel	FR	1,47%	0,013
12	Germany (federal Republic)	Sovereigns	DE	1,24%	2,10%
13	Sap Se	Software & Services	DE	1,23%	
14	L'oreal Sa	Household & Personal Products	FR	1,20%	
15	Intesa Sanpaolo Spa	Banks	IT	1,18%	
16	Roche Holding Ag	Pharmaceuticals, Biotechnology	CH		2,00%
17	Diageo Plc	Food Beverage & Tobacco	UK		1,40%
18	Eiffage Sa	Capital Goods 2: Building Products++	FR		1,30%
19	Axa S.a.	Insurance	FR		1,30%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er enkele significante veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds en dan vooral door aflossing van individuele obligaties en herwaardering van de beleggingen.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **70%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 70% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 30% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de

ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 60% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 66% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd is 2,4% afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 1,9% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0,1% aan adaptatie aan klimaatverandering.[3]

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Sovereigns	26,85%	25,80%
Banks	15,91%	13,70%
Pharmaceuticals, Biotechnology	7,47%	7,86%
Insurance	4,69%	5,14%
Supranationals	4,29%	4,28%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	3,95%	3,45%
Food Beverage & Tobacco	3,66%	4,85%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	2,65%	2,38%
Oil, Gas & Consumable Fuels	2,42%	3,80%
Capital Goods 2: Building Products++	2,34%	2,69%
Automobiles & Components	2,33%	2,17%
Software & Services	2,24%	1,76%
Consumer Durables & Apparel	2,05%	2,17%
Electric Utilities	1,84%	1,65%
Telecommunication Services	1,66%	2,35%
Household & Personal Products	1,51%	1,21%
Food & Staples Retailing	1,46%	1,67%
Real estate	1,26%	1,06%
Construction Materials	1,17%	0,78%
Commercial & Professional Services	1,17%	1,34%
Media	1,16%	0,96%
Transportation & Logistics	1,12%	1,13%
Diversified Financials	1,07%	1,15%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	1,03%	1,30%
Multi-utilities	1,02%	0,98%
Retailing	0,92%	0,56%
Chemicals	0,87%	0,72%
Metals & Mining	0,66%	1,03%
Health Care Equipment & Services	0,43%	0,70%
Gas Utilities	0,41%	0,63%
Electric Distribution & Transmission	0,32%	0,65%
Restaurants	0,04%	0,04%
Technology Hardware & Equipment	0,04%	0,05%

Gedurende het jaar hebben in de gealloceerde percentages geen significante verschuivingen plaatsgevonden. Een deel van de verschuivingen is veroorzaakt door marktbewegingen wat leidt tot een verschuiving van de gewichten voor verscheidene sectoren. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

✔ Ja

✔ In fossiel gas ✔ In kernenergie

▫ **Nee**

[3] *Merk op dat de som van mitigatie en adaptatiebijdragen niet optelt tot het totaal van de opbrengsten dat is afgestemd op de EU Taxonomie vanwege onvolkomenheden in de rapportages van enkele ondernemingen of instellingen. Indien de gerapporteerde mitigatie- en adaptatiebijdragen van een onderneming of instelling niet correct optelt tot de totaal gerapporteerde bijdrage, worden de bijdragen aan mitigatie en adaptatie leeg gelaten om zo dubbeltellingen te voorkomen.*

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd is 2,4% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 1,9% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0,1% aan adaptatie aan klimaatverandering. Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

Twee ondernemingen in het Fonds ondernamen nucleaire en gasactiviteiten die kunnen worden aangemerkt als ‘ecologisch duurzaam’ in lijn met de EU Taxonomie, te weten Engie SA en Electricité de France. Voor Engie SA was rond de 1% van haar omzet, kapitaaluitgaven en operationele uitgaven afgestemd op de EU-taxonomie. Voor Electricité de France was 14% van haar opbrengsten, 26% van haar kapitaalsuitgaven en 41% van haar operationele uitgaven afgestemd op de EU-taxonomie voor nucleaire activiteiten. In totaal was in het Fonds 0,05% van de opbrengsten en 0,1% van de kapitaalsuitgaven en de operationele uitgaven van de ondernemingen waar in is belegd gerelateerd aan nucleaire en gasactiviteiten die voldoen aan de EU Taxonomie.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen en instellingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen en instellingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming of instelling. De reikwijdte van ondernemingen en instellingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen en instellingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 73,15% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

2,4% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 1,2% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 0,5% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd. Van de overgebleven 0,6% is geen data beschikbaar over het type activiteit vanwege onvolledige rapportages door de ondernemingen en instellingen.

4,7% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 1,7% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 1,2% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overige 1,7% is niet geclassificeerd.

3,4% operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 1,9% faciliterende activiteiten en 0%b transitieactiviteiten. 0,4% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overige 1,1% is niet geclassificeerd.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen afgenomen. De op de EU-taxonomie afgestemde omzet is gestegen van 3,1% naar 2,4%, de kapitaaluitgaven (CapEx) zijn gestegen van 5,8% naar 4,7% en de operationele uitgaven (OpEx) zijn gedaald van 4,4% naar 3,4%. Deze veranderingen zijn grotendeels te verklaren door aangepaste rapportage door de ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt. Het zijn nieuwe indicatoren en al doende ontwikkelen ondernemingen en instellingen hoe ze moeten berekenen en er over moeten rapporteren, waardoor het bijvoorbeeld is voorgekomen dat ondernemingen en instellingen nu lagere percentages rapporteren, omdat ze vorig jaar een overschatting hebben gegeven. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen en instellingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de veranderingen van het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

60% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 2,4% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 58% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

66% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen en instellingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in de onderliggende beleggingsinstellingen valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze financiële instrumenten. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen en instellingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen en instellingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen en instellingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Aangezien de middelen van het Fonds worden belegt in meerdere Onderliggende Beleggingsinstellingen wordt voor een inzicht in stemgedrag en engagements gedurende de referentieperiode verwezen naar de periodieke informatie van de Onderliggende Beleggingsinstellingen. Deze Onderliggende Beleggingsinstellingen worden getoond in onderstaande tabel.

Onderliggende Beleggingsinstelling	Minimaal	Maximaal	Strategische allocatie
Zwitserleven Europees Aandelenfonds	30%	70%	50%
Zwitserleven Obligatiefonds	30%	70%	50%

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Selectie Fonds

LEI-code: 549300ZY6JYVB72TFW64

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ **Ja**	✔ **Nee**
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **54%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden.
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.
	✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit fonds. Individuele Duurzame Beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage Duurzame Beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages Duurzame Beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën Duurzame Beleggingen. Meer informatie over het percentage Duurzame Beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Selectie Fonds (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij tevens Duurzame Beleggingen worden aangehouden.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen en instellingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 53% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen en instellingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen en instellingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	25.300	26.200
1.2 scope 2 BKG-emissies	8.500	9.900
1.3 scope 3 BKG-emissies	110.200	167.100
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	33.900	36.100
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	144.100	203.300
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	37	31
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	158	176
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	81	51
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	383	329
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	0,39%	0,76%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 43% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,00%	0,23%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	56,54%	56,53%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	1,64%	2,18%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	0,0	0,0
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,0	0,0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	2,6	3,8
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	1,7	1,0
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	1,0	1,2
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,5	0,5
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	2,4	0,2
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	1,1	0,8
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,1	0,1
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	0,41%	0,18%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	-	-
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	9,7	-0,8
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	51,56%	52,97%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	36,36%	34,68%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	35,95%	36,00%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	300,0	310,0
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	51,6	59,4
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	2	2
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	1,67%	1,66%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen en instellingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 gedaald ten opzichte van 2022 voor ondernemingen en instellingen en licht gestegen voor overheden. De scope 3 emissies zijn gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De daling van scope 1 en 2 emissies wordt mede veroorzaakt door een daling van de broeikasgasintensiteit van de ondernemingen en instellingen waar in is belegd.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen en instellingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming of instelling reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming of instelling behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten;
- Een onderneming of instelling levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel 'Sustainable Development Goals' of SDG's), waarbij door de betreffende onderneming of instelling eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG's dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen en instellingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen; of
- Een financieel instrument dat voldoet aan de uitgangspunten van de International Capital Markets Association (ICMA) en door Cardano wordt geclassificeerd als 'duurzame', 'groene', 'sociale' of 'aan duurzaamheid gelinkte' obligatie.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	53%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**47%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	45%
Netto-nul ontbossing	3%
Waterneutraal	6%
Preventie en bestrijding vervuiling	42%
Totaal bijdrage sociale doelen	**47%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	40%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	40%

53% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 47% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 47% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 47% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van

ondernemingen en instellingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen.[2] Vanaf 2024 zullen we ook monitoren of de emissie-intensiteit voor investeringen in overheidsleningen het benodigde pad volgt.

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen en instellingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen en instellingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming of instelling, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming of instelling. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen en instellingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen en instellingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen en instellingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en instellingen en de bijdrage van de onderneming en instelling aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen en instellingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Vonovia Se	Real estate	DE	4,30%	4,40%
2	Unibail-rodamco Se & Wfd Unibail-rodamco Nv	Real estate	FR	3,01%	3,40%
3	Klepierre	Real estate	FR	2,45%	2,10%
4	Castellum Ab	Real estate	SE	2,35%	1,50%
5	Leg Immobilien Ag	Real estate	DE	2,23%	2,10%
6	Gecina Sa	Real estate	FR	2,20%	2,20%
7	Segro Plc	Real estate	GB	2,05%	2,10%
8	Psp Swiss Property Ag	Real estate	CH	1,95%	2,20%
9	Jpmorgan Chase & Co	Banks	US	1,92%	
10	Warehouses De Pauw Cva	Real estate	BE	1,56%	
11	Merlin Properties Socimi Sa	Real estate	ES	1,52%	1,40%
12	Republic Of Poland Government International Bond	Sovereigns	PL	1,14%	
13	Republic Of Philippines	Sovereigns	PH	1,09%	1,30%
14	Cofinimmo Sa	Real estate	BE	1,09%	
15	Covivio	Real estate	FR	1,10%	1,40%
16	Colombia Government International Bond	Sovereigns	CO		1,30%
17	South Africa Rep Of - Global	Sovereigns	ZA		1,30%
18	Chile Government International Bond	Sovereigns	CL		1,30%
19	Brazilian Government International Bond	Sovereigns	BR		1,27%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er slechts kleine veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds en dan vooral door herwaardering van de beleggingen.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **54%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 53% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 47% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, levert 47% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 47% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming of instelling kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd is 12,0% afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 12,7% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0,1% aan adaptatie aan klimaatverandering.[3]

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Real estate	46,77%	46,25%
Sovereigns	30,58%	32,98%
Banks	4,50%	2,45%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	2,76%	2,64%
Chemicals	1,64%	1,06%
Media	1,54%	1,59%
Telecommunication Services	1,24%	2,54%
Health Care Equipment & Services	1,18%	0,72%
Automobiles & Components	1,14%	0,98%
Technology Hardware & Equipment	0,74%	0,87%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	0,68%	0,67%
Commercial & Professional Services	0,63%	0,94%
Diversified Financials	0,59%	0,67%
Capital Goods 2: Building Products++	0,54%	0,39%
Consumer Durables & Apparel	0,53%	0,25%
Food Beverage & Tobacco	0,51%	0,63%
Insurance	0,49%	0,41%
Food & Staples Retailing	0,47%	0,37%
Pharmaceuticals, Biotechnology	0,46%	0,31%
Metals & Mining	0,46%	0,56%
Household & Personal Products	0,41%	0,43%
Software & Services	0,33%	0,05%
Diversified Consumer Services	0,27%	0,05%
Transportation & Logistics	0,22%	0,42%
Hotels & Travel	0,21%	0,37%
Gas Utilities	0,19%	0,20%
Construction Materials	0,18%	0,27%
Renewable Energy	0,14%	0,03%
Oil, Gas & Consumable Fuels	0,12%	0,00%
Supranationals	0,12%	0,20%
Water Utilities	0,11%	0,06%
Electric Distribution & Transmission	0,10%	0,00%
Multi-utilities	0,07%	0,17%
Electric Utilities	0,05%	0,09%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	0,05%	0,28%
Restaurants	0,01%	0,09%

Gedurende het jaar hebben in de gealloceerde percentages enkele verschuivingen plaatsgevonden. Een deel van de verschuivingen is veroorzaakt door marktbewegingen. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

✔ Ja

✔ In fossiel gas ▫ In kernenergie

▫ Nee

[3] *Merk op dat de som van mitigatie en adaptatiebijdragen niet optelt tot het totaal van de opbrengsten dat is afgestemd op de EU Taxonomie vanwege onvolkomenheden in de rapportages van enkele ondernemingen of instellingen. Indien de gerapporteerde mitigatie- en adaptatiebijdragen van een onderneming of instelling niet correct optelt tot de totaal gerapporteerde bijdrage, worden de bijdragen aan mitigatie en adaptatie leeg gelaten om zo dubbeltellingen te voorkomen.*

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd is 12,9% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 12,7% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0,1% aan adaptatie aan klimaatverandering. Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

De enige onderneming in het Fonds die gasactiviteiten had die kunnen worden aangemerkt als ‘ecologisch duurzaam’ in lijn met de EU Taxonomie was Veolia SA. Minder dan 0,05% van haar omzet, kapitaaluitgaven en operationele uitgaven waren afgestemd op de EU-taxonomie. In totaal was nagenoeg 0% van de opbrengsten van de ondernemingen en instellingen waar in is belegd gerelateerd aan gasactiviteiten die voldoen aan de EU Taxonomie.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen en instellingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen en instellingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming of instelling. De reikwijdte van ondernemingen en instellingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen en instellingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 69,04% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

12,9% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0,1% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 12,0% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd. Van de overgebleven 0,9% is geen data beschikbaar over het type activiteit vanwege onvolledige rapportages door de ondernemingen en instellingen.

12,8% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0,2% faciliterende activiteiten en 0,4% transitieactiviteiten. 10,4% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overige 1,8% is niet geclassificeerd.

4,3% operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 3,7% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overige 0,6% is niet geclassificeerd.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen licht veranderd. De op de EU-taxonomie afgestemde omzet is gelijk gebleven op 12,9%, de kapitaaluitgaven (CapEx) zijn gedaald van 13,1% naar 12,8% en de operationele uitgaven (OpEx) zijn licht gestegen van 4,1% naar 4,3%. Deze verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportage door de ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt. Het zijn nieuwe indicatoren en al doende ontwikkelen ondernemingen en instellingen hoe ze moeten berekenen en er over moeten rapporteren, waardoor het bijvoorbeeld is voorgekomen dat ondernemingen en instellingen nu lagere percentages rapporteren, omdat ze vorig jaar een overschatting hebben gegeven. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen en instellingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de verandering van het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

47% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 12,9% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 34% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

47% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen en instellingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in de Onderliggende Beleggingsinstellingen valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze financiële instrumenten. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen of instellingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen of instellingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen en instellingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen en instellingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen en instellingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen en instellingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen en instellingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Aangezien de middelen van het Fonds worden belegt in meerdere Onderliggende Beleggingsinstellingen wordt voor een inzicht in stemgedrag en engagements gedurende de referentieperiode verwezen naar de periodieke informatie van de Onderliggende Beleggingsinstellingen. Deze Onderliggende Beleggingsinstellingen worden getoond in onderstaande tabel.

Onderliggende Beleggingsinstelling
Zwitserleven Vastgoedfonds
Cardano ESG Transition Emerging Markets Debt (H.C.)
RobecoSAM SDG High Yield Bonds IH EUR
Cardano Impact Financial Inclusion Fund (I)

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Duurzame beleggingsdoelstelling
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Impact Wereld Aandelenfonds

LEI-code: 549300GY1UU22PNELZ39

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

✔ **Ja**	▫ **Nee**
✔ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: **99**%	▫ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **..**%
✔ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	▫ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ▫ met een sociale doelstelling.
✔ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: **99**%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**
Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen. De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.	

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit fonds. Individuele Duurzame Beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage Duurzame Beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages Duurzame Beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën Duurzame Beleggingen. Meer informatie over het percentage Duurzame Beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

Zwitserleven Impact Wereld Aandelenfonds (het 'Fonds') heeft Duurzame Beleggingen tot doel, in de zin van artikel 9 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR').

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 100% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen

ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

Voor dit Fonds geldt bijkomend dat belegd wordt in ondernemingen die een bijdrage leveren aan de door de Verenigde Naties (VN) afgesproken duurzame ontwikkelingsdoelen (de Sustainable Development Goals (SDG's)).

Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de SDG's, waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG's dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 1: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	100%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**99%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	99%
Netto-nul ontbossing	99%
Waterneutraal	99%
Preventie en bestrijding vervuiling	99%
Totaal bijdrage sociale doelen	**99%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	99%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	99%

100% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 99% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 99% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 100% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit nog in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen, hoewel in 2023 de benodigde daling van 7% niet is bereikt.

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 2 hieronder hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Wat betreft watergebruik heeft het Fonds in 2023 een waterintensiteit (uitgedrukt in kubieke meter watergebruik per miljoen euro) gerealiseerd van 2 m^3 per m€. Dit is een lichte daling t.o.v. het watergebruik in 2022 van 6%. Dit is vooral veroorzaakt doordat minder is belegd in een paar grote watergebruikers die werkzaam zijn in waterschaarse gebieden en vanwege verschillen in rapportage bij een aantal waterintensieve bedrijven.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 2: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	13.900	21.800
1.2 scope 2 BKG-emissies	16.200	16.200
1.3 scope 3 BKG-emissies	153.900	206.400

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	30.100	38.000
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	184.100	244.300
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	35	34
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	213	221
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	80	67
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	681	738
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	2,36%	0,91%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,32%	0,02%
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	60,38%	53,29%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	8,76%	8,59%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	0,0	0,0
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,0	0,0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	1,3	2,2
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,3	0,3
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	0,0	0,0
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	2,4	2,0
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	0,0	0,0
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,0	0,0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,0	0,0
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	1,14%	1,78%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0	0,0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,3	0,5
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	58,04%	49,11%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	7,36%	7,91%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	31,96%	32,57%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 2 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 nagenoeg hetzelfde als in 2022. De scope 3 emissies zijn licht gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Hoe hebben de duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan het behalen van de duurzame beleggingsdoelstellingen?

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. Voor dit Fonds geldt dat belegd wordt in ondernemingen die een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen en de SDG's. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.3.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.3.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer

ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.3 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en de bijdrage van de onderneming aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen en de SDG's. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Microsoft Corp	Software & Services	US	8,22%	6,10%
2	Cadence Design	Software & Services	US	4,11%	3,90%
3	Asml Holding Nv	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	3,06%	
4	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	3,03%	2,50%
5	Accenture Plc	Software & Services	IE	2,91%	2,30%
6	Servicenow Inc	Software & Services	US	2,74%	
7	Procter & Gamble Co/the	Household & Personal Products	US	2,56%	0,055
8	Nestle Sa	Food Beverage & Tobacco	CH	2,46%	5,00%
9	L'oreal Sa	Household & Personal Products	FR	2,42%	
10	Danaher Corp	Health Care Equipment & Services	US	1,97%	2,10%
11	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,92%	
12	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria Sa	Banks	ES	1,92%	
13	Pnc Financial Se	Banks	US	1,92%	3,20%
14	Vestas Wind Systems A/s	Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	DK	1,90%	1,90%
15	Itau Unibanco Holding Sa	Banks	BR	1,89%	
16	Bristol-myer Sqb	Pharmaceuticals, Biotechnology	US		4,40%
17	Steel Dynamics Inc	Metals & Mining	US		3,20%
18	Unicharm Corp	Household & Personal Products	JP		2,30%
19	Us Bancorp	Banks	US		2,30%
20	Edwards Lifesciences Corp	Health Care Equipment & Services	US		2,10%
21	Dbs Group Holdings Ltd	Banks	SG		1,90%

Zoals Tabel 3 is het gewicht van een aantal ondernemingen in het fonds significant veranderd in 2023. Een belangrijke oorzaak hiervan is herwaardering van de beleggingen alsmede een herbeoordeling van de (positieve) impact van enkele van de ondernemingen in het belegbare universum.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **99%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Duurzaam omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.

#2 Niet duurzaam omvat beleggingen die niet als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Niet duurzaam' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds hebben duurzaam beleggen als doel. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2, 100% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 99% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 99% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 14,1% afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 14,1% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering 0% aan adaptatie aan klimaatverandering.

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Software & Services	23,15%	16,87%
Banks	11,42%	11,25%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	9,83%	4,41%
Health Care Equipment & Services	7,39%	5,18%
Pharmaceuticals, Biotechnology	6,36%	10,21%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	6,18%	7,72%
Household & Personal Products	5,98%	7,89%
Technology Hardware & Equipment	5,57%	7,29%
Capital Goods 2: Building Products++	4,53%	2,92%
Food Beverage & Tobacco	2,90%	5,87%
Diversified Consumer Services	2,48%	1,81%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	2,02%	0,54%
Electric Utilities	1,91%	1,94%
Real estate	1,62%	1,97%
Automobiles & Components	1,54%	2,51%
Chemicals	1,52%	1,51%
Multi-utilities	1,36%	0,00%
Metals & Mining	1,30%	3,21%
Commercial & Professional Services	1,19%	0,95%
Transportation & Logistics	1,07%	1,15%
Renewable Energy	0,36%	2,74%
Telecommunication Services	0,26%	0,72%

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Oil, Gas & Consumable Fuels	0,06%	0,13%
Electric Distribution & Transmission	0,00%	1,21%

Gedurende het jaar is het gewicht van de sectoren software & services en Semiconductors gestegen, terwijl het gewicht van onder andere farmacie, voeding en automotive is gedaald. Deze verschuivingen zijn grotendeels veroorzaakt door marktbewegingen in 2023 waardoor met name de grote technologiebedrijven in de Verenigde Staten een zwaarder gewicht hebben gekregen in de index, maar ook door een herbeoordeling van de (positieve) impact van enkele van de ondernemingen in het belegbare universum. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

✔ Ja

✔ In fossiel gas ▫ In kernenergie

▫ Nee

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling op hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 14,1% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 14,1% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering. Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

Eén onderneming in het Fonds ondernam nucleaire en gasactiviteiten die kunnen worden aangemerkt als ‘ecologisch duurzaam’ in lijn met de EU Taxonomie, te weten Veolia Environment SA. Voor de onderneming was rond de 1% van de omzet, kapitaaluitgaven en operationele uitgaven afgestemd op de EU-taxonomie. In totaal was minder dan 0,001% van de omzet, 0,003% van de kapitaaluitgaven en 0,0% van de operationele uitgaven van de ondernemingen en instellingen in het Fonds gerelateerd aan nucleaire en gasactiviteiten die voldoen aan de EU Taxonomie.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. De reikwijdte van ondernemingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 100% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

14,1% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 9,8% faciliterende activiteiten en 1,8% transitieactiviteiten. 1,5%bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd. Van de overgebleven 1,0% is geen data beschikbaar over het type activiteit vanwege onvolledige rapportages door de ondernemingen en instellingen.

10,6% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 6,2% faciliterende activiteiten en 1,8% transitieactiviteiten. 2,0% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overige 0,6% was niet geclassificeerd.

5,4% operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 3,9% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 0,5% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overige 1,1% was niet geclassificeerd.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen licht afgenomen. De op de EU-taxonomie afgestemde omzet is gedaald van 14,8% naar 14,1%, de kapitaaluitgaven (CapEx) zijn gedaald van 10,8% naar 10,6% en de operationele uitgaven (OpEx) zijn gedaald van 6,6% naar 5,4%. Deze verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportage door de ondernemingen waarin het Fonds belegt. Het zijn nieuwe indicatoren en al doende ontwikkelen ondernemingen hoe ze moeten berekenen en er over moeten rapporteren, waardoor het bijvoorbeeld is voorgekomen dat ondernemingen nu lagere percentages rapporteren, omdat ze vorig jaar een overschatting hebben gegeven. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de verandering van het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

99% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 14,1% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 85% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

99% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Niet duurzaam"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in aandelen van ondernemingen valt onder de noemer '#2 Niet duurzaam' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze aandelen. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om de duurzame beleggingsdoelstelling te verwezenlijken?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer middels actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Onderstaande grafieken geven inzicht in de verdeling van de bestuursvoorstellen waar Cardano tegen heeft gestemd en de gesteunde aandeelhoudersvoorstellen op onderwerp gedurende de referentieperiode (aantallen op jaarbasis) ten behoeve van het Fonds inzake de directe beleggingen in aandelen.

Figuur 4: Stemmen tegen bestuursvoorstellen per onderwerp

Figuur 5: Gesteunde aandeelhoudersvoorstellen per onderwerp

In onderstaande grafiek wordt inzicht gegeven in het aantal engagements van Cardano per onderwerp gedurende de referentieperiode ten behoeve van het fonds.

Figuur 6: Engagements per onderwerp

Aangezien het Fonds ook belegt in een Onderliggende Beleggingsinstelling wordt voor een inzicht in stemgedrag en engagements gedurende de referentieperiode verwezen naar de periodieke informatie van de Onderliggende Beleggingsinstelling. Deze Onderliggende Beleggingsinstelling wordt getoond in onderstaande tabel.

Onderliggende Beleggingsinstelling	Maximaal
Cardano Impact Equity Global	45%

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de duurzame referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de duurzame beleggingsdoelstelling verwezenlijkt.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Index Aandelenfonds Opkomende Landen

LEI-code: 549300HXTMDNFWVCP724

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ Ja	✔ Nee
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **73%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit fonds. Individuele Duurzame Beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage Duurzame Beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages Duurzame Beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën Duurzame Beleggingen. Meer informatie over het percentage Duurzame Beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Index Aandelenfonds Opkomende Landen (voorheen Zwitserleven Duurzaam Index Aandelenfonds Opkomende Landen) (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij tevens Duurzame Beleggingen worden aangehouden.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 73% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	22.800	31.800
1.2 scope 2 BKG-emissies	10.500	13.500
1.3 scope 3 BKG-emissies	186.500	286.600
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	33.300	45.300
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	219.800	331.900
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	83	96
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	547	704
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	169	154
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	981	1061
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	4,35%	5,33%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,86%	0,89%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 34% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	84,51%	84,37%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	7,13%	9,74%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	0,0	0,0
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,1	0,1
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	2,3	1,8
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	1,1	1,0
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	0,8	0,7
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,2	0,2
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	1,2	1,5
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,6	0,7
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,1	0,1
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	0,98%	1,26%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	-	-
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	1,2	2,4
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	71,11%	70,11%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	2,83%	3,74%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	16,31%	16,40%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 gestegen ten opzichte van 2022. De scope 3 emissies zijn ook gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De stijging van scope 1 en 2 emissies wordt vooral veroorzaakt door een toename van de blootstelling aan de fossiele sector, terwijl de broeikasgasintensiteit van de ondernemingen waar in is belegd is belegd. De toename van de blootstelling aan de fossiele sector is vooral te wijten aan marktontwikkelingen.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel 'Sustainable Development Goals' of SDG's), waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG's dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	73%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**47%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	37%
Netto-nul ontbossing	10%
Waterneutraal	21%
Preventie en bestrijding vervuiling	34%
Totaal bijdrage sociale doelen	**55%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	22%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	51%

73% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 27% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 47% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 55% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit weliswaar nog lager is dan het pad dat in 2020 is geformuleerd om lange-termijndoel te behalen, maar dat de emissies van het Fonds zich niet de juiste richting op bewegen.[2] In

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

2024 zullen de beoordelingsnormen opnieuw worden beoordeeld om er voor te zorgen dat de broeikasgasemissies van het Fonds zullen dalen volgens het afgesproken reductiepad.

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Wat betreft watergebruik heeft het Fonds in 2023 een waterintensiteit (uitgedrukt in kubieke meter watergebruik per miljoen euro) gerealiseerd van 38 m3 per m€. Dit is een lichte stijging t.o.v. het watergebruik in 2022 wat gelijk was aan 36 m3 per m€. Dit is vooral veroorzaakt doordat meer is belegd in een paar grote watergebruikers die werkzaam zijn in waterschaarse gebieden en vanwege verschillen in rapportage bij een aantal waterintensieve bedrijven.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief

de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en de bijdrage van de onderneming aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid..

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co., Ltd.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	TW	6,80%	5,80%
2	Samsung Electronics Co,.ltd	Technology Hardware & Equipment	KR	4,80%	3,90%
3	Tencent Holdings Limited	Media	CN	3,60%	4,40%
4	Alibaba Group Holding Limited	Retailing	CN	2,30%	2,80%
5	Pinduoduo Inc	Retailing	IE	1,30%	0,70%
6	Sk Innovation Co., Ltd.	Oil, Gas & Consumable Fuels	KR	1,10%	
7	Ultrapar Participacoes S.a.	Oil, Gas & Consumable Fuels	BR	1,10%	
8	China Construction Bank Corporation	Banks	CN	1,00%	1,10%
9	Icici Bank Limited	Banks	IN	1,00%	0,90%
10	Infosys Limited	Software & Services	IN	0,90%	1,00%
11	HDFC BANK LIMITED	Banks	IN	0,90%	
12	China Steel Corporation	Metals & Mining	TW	0,90%	
13	Sk Hynix Inc.	Semiconductors & Semiconductor Equipment	KR	0,90%	
14	Meituan Dianping	Retailing	CN	0,80%	1,70%
15	Tata Consultancy Services Limited	Software & Services	IN	0,80%	0,80%
16	Jd.com, Inc.	Retailing	CN		1,00%
17	Housing Development Finance Corporation Limited	Banks	IN		0,90%
18	Ping An Insurance (group) Company Of China, Ltd.	Insurance	CN		0,80%
19	Al Rajhi Banking & Investment Corporation SJSC	Banks	SA		0,70%
20	Saudi Basic Industries Corporation SJSC	Chemicals	SA		0,70%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er slechts relatief kleine veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds en dan vooral door herwaardering van de beleggingen en ontwikkelingen in de gewichten van de ondernemingen in de index. Dit is dan ook de belangrijkste verklaring voor de verandering in samenstelling van de top 15 beleggingen gedurende het jaar.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **73%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 73% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 27% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de

ondernemingen waarin wordt belegd, levert 47% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 55% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 10,8% afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 10,5% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering.[3]

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Banks	17,90%	18,20%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	10,10%	8,30%
Technology Hardware & Equipment	10,00%	8,40%
Retailing	7,00%	8,50%
Media	5,60%	6,60%
Automobiles & Components	3,80%	3,30%
Chemicals	3,70%	4,30%
Food Beverage & Tobacco	3,50%	4,00%
Telecommunication Services	3,40%	3,30%
Insurance	3,30%	3,70%
Software & Services	3,10%	3,10%
Oil, Gas & Consumable Fuels	3,00%	1,90%
Metals & Mining	2,90%	2,90%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	2,80%	2,60%
Pharmaceuticals, Biotechnology	2,10%	2,00%
Health Care Equipment & Services	2,10%	2,20%
Transportation & Logistics	2,00%	2,10%
Real estate	1,90%	2,00%
Food & Staples Retailing	1,60%	1,50%
Diversified Financials	1,60%	1,30%
Capital Goods 2: Building Products++	1,30%	1,00%
Consumer Durables & Apparel	1,20%	1,30%
Electric Distribution & Transmission	1,00%	1,20%
Household & Personal Products	1,00%	1,40%
Electric Utilities	0,90%	0,80%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,70%	0,80%
Renewable Energy	0,60%	0,90%
Construction Materials	0,60%	0,60%
Restaurants	0,40%	0,70%
Hotels & Travel	0,30%	0,40%
Commercial & Professional Services	0,20%	0,40%
Diversified Consumer Services	0,20%	0,20%
Airlines	0,20%	0,10%
Water Utilities	0,10%	0,10%

Gedurende het jaar hebben in de gealloceerde percentages geen significante verschuivingen plaatsgevonden. Een deel van de verschuivingen is veroorzaakt door marktbewegingen in 2023. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds op de genoemde data.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

▫ Ja

▫ In fossiel gas ▫ In kernenergie

✔ **Nee**

[3] *Merk op dat de som van mitigatie en adaptatiebijdragen niet optelt tot het totaal van de opbrengsten dat is afgestemd op de EU Taxonomie vanwege onvolkomenheden in de rapportages van enkele ondernemingen of instellingen. Indien de gerapporteerde mitigatie- en adaptatiebijdragen van een onderneming of instelling niet correct optelt tot de totaal gerapporteerde bijdrage, worden de bijdragen aan mitigatie en adaptatie leeg gelaten om zo dubbeltellingen te voorkomen.*

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 10,8% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 10,5% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering. Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. De reikwijdte van ondernemingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 100% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstellingen aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

10,8% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 9,7% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 0,8% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd. Van de overgebleven 0,3% is geen data beschikbaar over het type activiteit vanwege onvolledige rapportages door de ondernemingen.

9,3% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 8,3% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 0,7% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overgebleven 0,3% is niet geclassificeerd.

0,6% operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0,3% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 0,1% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overgebleven 0,2% is niet geclassificeerd.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen licht toegenomen. De op de EU-taxonomie afgestemde omzet is gestegen van 10,3% naar 10,8%, de kapitaaluitgaven (CapEx) zijn gestegen van 8,3% naar 9,3% en operationele uitgaven (OpEx) zijn gestegen van 0,4% naar 0,6%. Deze verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportage door de ondernemingen waarin het Fonds belegt. Het zijn nieuwe indicatoren en al doende ontwikkelen ondernemingen hoe ze moeten berekenen en er over moeten rapporteren, waardoor het bijvoorbeeld is voorgekomen dat ondernemingen nu lagere percentages rapporteren, omdat ze vorig jaar een overschatting hebben gegeven. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de verandering van het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

47% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 10,8% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 36% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

55% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de (indirecte) beleggingen in aandelen van ondernemingen valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze aandelen. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn. In onderstaande grafiek wordt inzicht gegeven in het aantal engagements van Cardano per onderwerp gedurende de referentieperiode ten behoeve van het fonds.

Figuur 4: Engagements per onderwerp

Aangezien de middelen van het Fonds worden belegt in een door Cardano beheerde Onderliggende Beleggingsinstelling wordt voor een inzicht in stemgedrag en engagements gedurende de referentieperiode verwezen naar de periodieke informatie van de Onderliggende Beleggingsinstelling. Deze Onderliggende Beleggingsinstelling wordt getoond in onderstaande tabel.

Onderliggende Beleggingsinstelling
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity Emerging Markets

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Index Aandelenfonds Pacific

LEI-code: 549300CE1YQC0CB6EI20

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ **Ja**	✔ **Nee**
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **85%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden.
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.
	✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit fonds. Individuele Duurzame Beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage Duurzame Beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages Duurzame Beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën Duurzame Beleggingen. Meer informatie over het percentage Duurzame Beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Index Aandelenfonds Pacific (voorheen Zwitserleven Duurzaam Index Aandelenfonds Pacific) (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij tevens Duurzame Beleggingen worden aangehouden.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 85% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	16.800	24.800
1.2 scope 2 BKG-emissies	7.300	8.800
1.3 scope 3 BKG-emissies	196.600	231.200
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	24.100	33.600
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	220.700	264.800
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	63	81
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	575	640
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	83	86
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	928	1032
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	5,89%	5,95%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,81%	1,16%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 57% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	80,28%	80,45%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	10,30%	6,57%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	0,0	0,0
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,1	0,1
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	33,5	60,5
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,5	0,5
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	4,6	3,7
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,2	0,2
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	1,3	1,2
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,0	0,0
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,1	0,1
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	1,43%	1,29%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0	0,0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	16,3	16,6
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	47,94%	45,41%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	13,00%	13,00%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	24,99%	24,76%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 gestegen ten opzicht van 2022. De scope 3 emissies zijn gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De toename van de scope 1 en 2 emissies wordt mede veroorzaakt door een toename van de gewichten van een aantal emissie-intensieve sectoren, zoals de technologie en autoindustrie.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel 'Sustainable Development Goals' of SDG's), waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG's dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	85%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**57%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	47%
Netto-nul ontbossing	5%
Waterneutraal	14%
Preventie en bestrijding vervuiling	33%
Totaal bijdrage sociale doelen	**65%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	27%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	61%

85% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 15% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 57% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 65% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit van het Fonds de afgelopen jaren is gestegen en momenteel niet meer in lijn is met het lange-termijndoel dat in 2020 is geformuleerd.[2] In 2024 zullen de beoordelingsnormen

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

opnieuw worden beoordeeld om er voor te zorgen dat de broeikasgasemissies van het Fonds zullen dalen volgens het afgesproken reductiepad.

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Wat betreft watergebruik heeft het Fonds in 2023 een waterintensiteit (uitgedrukt in kubieke meter watergebruik per miljoen euro) gerealiseerd van 4 m3 per m€. Dit is nagenoeg gelijk gebleven t.o.v. het watergebruik in 2022.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de

mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als “overtreding internationale standaarden” worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en de bijdrage van de onderneming aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Toyota Motor	Automobiles & Components	JP	3,71%	3,00%

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
2	Commonw Bk Austr	Banks	AU	2,49%	2,60%
3	Sony Corp	Technology Hardware & Equipment	JP	2,29%	1,90%
4	Aia Group Ltd	Insurance	HK	1,90%	2,80%
5	Mitsubishi Ufj Financial Group Inc	Banks	JP	1,80%	1,60%
6	Csl Ltd	Pharmaceuticals, Biotechnology	AU	1,79%	1,90%
7	Tokyo Electron Ltd	Semiconductors & Semiconductor Equipment	JP	1,64%	
8	Keyence Corp	Technology Hardware & Equipment	JP	1,62%	1,50%
9	Shin-etsu Chemical Co Ltd	Chemicals	JP	1,54%	1,20%
10	Natl Aust Bank	Banks	AU	1,32%	1,50%
11	Hitachi Ltd	Technology Hardware & Equipment	JP	1,31%	
12	Jxtg Holdings Inc	Oil, Gas & Consumable Fuels	JP	1,20%	
13	Sumitomo Mitsui Financial Group Inc	Banks	JP	1,13%	
14	Recruit Holdings	Commercial & Professional Services	JP	1,12%	
15	ANZ Group Holdings Ltd	Banks	AU	1,10%	0,012
16	Westpac Banking Corp	Banks	AU		1,40%
17	Daiichi Sankyo	Pharmaceuticals, Biotechnology	JP		1,20%
18	Takeda Pharmaceutical Co Ltd	Pharmaceuticals, Biotechnology	JP		1,10%
19	Hong Kong Exchanges & Clearing Ltd	Diversified Financials	HK		1,10%
20	Mitsui & Co	Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	JP		1,10%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er slechts kleine veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds en dan vooral door herwaardering van de beleggingen. Dit is dan ook de belangrijkste verklaring voor de verandering in samenstelling van de top 15 beleggingen gedurende het jaar.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **85%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 85% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 15% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 57% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 65% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 5,4% afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 5,4% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering.

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Banks	14,13%	14,89%
Technology Hardware & Equipment	8,34%	7,66%
Automobiles & Components	7,14%	5,47%
Real estate	6,76%	6,79%
Pharmaceuticals, Biotechnology	5,39%	6,41%
Insurance	5,23%	6,32%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	4,78%	5,40%
Capital Goods 2: Building Products++	4,77%	5,74%
Telecommunication Services	4,28%	4,67%
Metals & Mining	4,16%	3,94%
Chemicals	3,80%	4,27%
Transportation & Logistics	3,75%	3,85%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	3,45%	2,10%
Health Care Equipment & Services	2,90%	2,56%
Software & Services	2,42%	2,29%
Commercial & Professional Services	2,40%	2,07%
Media	2,35%	2,25%
Food & Staples Retailing	2,31%	2,16%
Retailing	1,97%	1,82%
Diversified Financials	1,74%	2,12%
Food Beverage & Tobacco	1,70%	1,84%
Oil, Gas & Consumable Fuels	1,20%	0,48%
Hotels & Travel	0,85%	0,73%
Household & Personal Products	0,81%	1,09%
Electric Utilities	0,72%	0,41%
Consumer Durables & Apparel	0,60%	0,58%
Gas Utilities	0,55%	0,82%
Construction Materials	0,42%	0,25%
Restaurants	0,32%	0,22%
Airlines	0,28%	0,26%
Diversified Consumer Services	0,20%	0,21%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,16%	0,22%
Renewable Energy	0,13%	0,16%

Gedurende het jaar hebben in de gealloceerde percentages geen significante verschuivingen plaatsgevonden. Een deel van de verschuivingen is veroorzaakt door marktbewegingen in 2023 waardoor met onder andere de technologie en automobiel industrie een zwaarder gewicht hebben gekregen in de index. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

▫ Ja

▫ In fossiel gas ▫ In kernenergie

✔ **Nee**

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 5,4% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 5,4% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering. Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. De reikwijdte van ondernemingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 100% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

5,4% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 3,1% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 2,3% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd.

1,3% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 0% faciliterende activiteiten en 0% transitieactiviteiten. 1,2% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overige 0,1% was niet geclassificeerd.

0% operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen nagenoeg gelijk gebleven. De op de EU-taxonomie afgestemde omzet is gestegen van 5,3% naar 5,4%, de kapitaaluitgaven (CapEx) zijn gedaald van 1,5% naar 1,3% en de operationele uitgaven (OpEx) zijn gelijk gebleven op 0%. Deze verandering is grotendeels te verklaren door betere rapportages door de ondernemingen waarin het Fonds belegt. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de verandering van het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

57% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 5,4% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 52% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

65% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in aandelen van ondernemingen valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze aandelen. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Onderstaande grafieken geven inzicht in de verdeling van de bestuursvoorstellen waar Cardano tegen heeft gestemd en de gesteunde aandeelhoudersvoorstellen op onderwerp gedurende de referentieperiode (aantallen op jaarbasis) ten behoeve van het Fonds inzake de directe beleggingen in aandelen.

Figuur 4: Stemmen tegen bestuursvoorstellen per onderwerp

Figuur 5: Gesteunde aandeelhoudersvoorstellen per onderwerp

In onderstaande grafiek wordt inzicht gegeven in het aantal engagements van Cardano per onderwerp gedurende de referentieperiode ten behoeve van het fonds.

Figuur 6: Engagements per onderwerp

Aangezien het Fonds ook belegt in een Onderliggende Beleggingsinstelling wordt voor een inzicht in stemgedrag en engagements gedurende de referentieperiode verwezen naar de periodieke informatie van de Onderliggende Beleggingsinstelling. Deze Onderliggende Beleggingsinstelling wordt getoond in onderstaande tabel.

Onderliggende Beleggingsinstelling	Maximaal
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity Pacific	45%

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Index Aandelenfonds Europa

LEI-code: 549300KNE7UY6Q0AL833

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ Ja	✔ Nee
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **93%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden. ✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit fonds. Individuele Duurzame Beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage Duurzame Beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages Duurzame Beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën Duurzame Beleggingen. Meer informatie over het percentage Duurzame Beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Index Aandelenfonds Europa (voorheen Zwitserleven Duurzaam Index Aandelenfonds Europa) (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij tevens Duurzame Beleggingen worden aangehouden.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 93% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	35.700	37.400
1.2 scope 2 BKG-emissies	8.100	7.500
1.3 scope 3 BKG-emissies	213.100	421.200
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	43.800	44.900
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	256.900	466.100
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	78	77
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	461	803
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	134	100
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	859	967
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	8,19%	9,09%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	3,06%	3,51%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 52% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	57,23%	56,60%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	27,72%	24,87%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	0,0	0,0
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,1	0,0
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	2,9	2,5
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,4	0,4
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	0,7	0,8
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,5	0,6
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	0,5	0,4
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,7	0,6
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,1	0,1
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	9,76%	10,09%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,0	0,0
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	1,4	1,2
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	22,41%	23,13%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	16,26%	15,83%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	40,18%	40,19%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 gelijk gebleven ten opzicht van 2022. De scope 3 emissies zijn gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De scope 1 en 2 emissies zijn niet gestegen ondanks dat het aandeel beleggingen in energie-intensieve sectoren licht is gestegen. Dit laat zien dat de broeikasgasintensiteit van de ondernemingen waarin is belegd is gedaald.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel 'Sustainable Development Goals' of SDG's), waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG's dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	93%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**74%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	65%
Netto-nul ontbossing	16%
Waterneutraal	29%
Preventie en bestrijding vervuiling	45%
Totaal bijdrage sociale doelen	**85%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	34%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	82%

93% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 7% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 74% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 85% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit weliswaar nog lager is dan het pad dat in 2020 is geformuleerd om lange-termijndoel te behalen, maar dat de emissies van het Fonds zich niet de juiste richting op bewegen.[2] In

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

2024 zullen de beoordelingsnormen opnieuw worden beoordeeld om er voor te zorgen dat de broeikasgasemissies van het Fonds zullen dalen volgens het afgesproken reductiepad.

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Wat betreft watergebruik heeft het Fonds in 2023 een waterintensiteit (uitgedrukt in kubieke meter watergebruik per miljoen euro) gerealiseerd van 12 m3 per m€. Dit is een stijging t.o.v. het watergebruik in 2022 wat gelijk was aan 9 m3 per m€. Dit is vooral veroorzaakt doordat meer is belegd in een paar grote watergebruikers die werkzaam zijn in waterschaarse gebieden en vanwege verschillen in rapportage bij waterintensieve bedrijven.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief

de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen die door middel van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid worden gecategoriseerd als "overtreding internationale standaarden" worden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en de bijdrage van de onderneming aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Novo Nordisk A/s	Pharmaceuticals, Biotechnology	DK	3,23%	2,50%
2	Nestle Sa	Food Beverage & Tobacco	CH	3,01%	3,50%
3	Asml Holding Nv	Semiconductors & Semiconductor Equipment	NL	2,89%	2,40%
4	Lvmh Moet Hennessy Louis Vuitton Se	Consumer Durables & Apparel	FR	2,38%	2,40%
5	Astrazeneca Plc	Pharmaceuticals, Biotechnology	GB	2,10%	2,50%
6	Roche Holding Ag	Pharmaceuticals, Biotechnology	CH	2,04%	2,60%
7	Novartis Ag	Pharmaceuticals, Biotechnology	CH	2,02%	0,024
8	Hsbc Holdings Plc	Banks	GB	1,62%	1,40%
9	Sap Se	Software & Services	DE	1,60%	1,20%
10	Siemens Ag	Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	DE	1,45%	1,20%
11	L'oreal Sa	Household & Personal Products	FR	1,29%	
12	Unilever Plc	Household & Personal Products	GB	1,25%	1,50%
13	Equinor Asa	Oil, Gas & Consumable Fuels	NO	1,24%	1,00%
14	Air Liquide Sa	Chemicals	FR	1,21%	1,10%
15	Schneider Electric Se	Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	FR	1,18%	
16	Sanofi	Pharmaceuticals, Biotechnology	FR		1,30%
17	Diageo Plc	Food Beverage & Tobacco	UK		1,10%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er slechts relatief kleine veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds en dan vooral door herwaardering van de beleggingen en ontwikkelingen in de gewichten van de ondernemingen in de index. Dit is dan ook de belangrijkste verklaring voor de verandering in samenstelling van de top 15 beleggingen gedurende het jaar.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **93%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 93% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 7% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 74% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 85% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 3,6% afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 3,4% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering.[3]

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Pharmaceuticals, Biotechnology	12,38%	13,17%
Banks	10,39%	10,22%
Food Beverage & Tobacco	6,81%	7,38%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	5,98%	6,03%
Insurance	5,73%	5,85%
Capital Goods 2: Building Products++	5,29%	5,01%
Oil, Gas & Consumable Fuels	5,15%	4,30%
Consumer Durables & Apparel	4,62%	4,64%
Chemicals	4,24%	5,36%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	4,15%	3,21%
Household & Personal Products	3,71%	3,55%
Software & Services	3,40%	2,88%
Automobiles & Components	2,59%	2,28%
Commercial & Professional Services	2,57%	2,35%
Telecommunication Services	2,38%	2,88%
Health Care Equipment & Services	2,26%	2,19%
Electric Utilities	1,76%	1,64%
Diversified Financials	1,74%	2,23%
Multi-utilities	1,66%	1,48%
Transportation & Logistics	1,65%	1,82%
Retailing	1,50%	1,41%
Real estate	1,35%	1,43%
Media	1,31%	1,21%
Construction Materials	1,07%	0,68%
Electric Distribution & Transmission	0,93%	1,00%
Food & Staples Retailing	0,90%	0,93%
Metals & Mining	0,90%	0,85%
Restaurants	0,85%	0,95%
Technology Hardware & Equipment	0,78%	0,77%
Hotels & Travel	0,76%	0,81%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,67%	0,94%
Water Utilities	0,23%	0,12%
Gas Utilities	0,23%	0,39%
Airlines	0,05%	0,03%
Renewable Energy	0,01%	0,01%

Gedurende het jaar hebben in de gealloceerde percentages geen significante verschuivingen plaatsgevonden. Een deel van de verschuivingen is veroorzaakt door marktbewegingen in 2023. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds op de genoemde data.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen[#]?

✔ Ja

✔ In fossiel gas ✔ In kernenergie

▫ Nee

[3] *Merk op dat de som van mitigatie en adaptatiebijdragen niet optelt tot het totaal van de opbrengsten dat is afgestemd op de EU Taxonomie vanwege onvolkomenheden in de rapportages van enkele ondernemingen of instellingen. Indien de gerapporteerde mitigatie- en adaptatiebijdragen van een onderneming of instelling niet correct optelt tot de totaal gerapporteerde bijdrage, worden de bijdragen aan mitigatie en adaptatie leeg gelaten om zo dubbeltellingen te voorkomen.*

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 3,6% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 3,4% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering. Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

Twee ondernemingen in het Fonds ondernamen nucleaire en gasactiviteiten die voldoen aan de EU Taxonomie, te weten Engie SA en Veolia Environment SA. Voor beide ondernemingen was rond de 1% van hun omzet, kapitaaluitgaven en operationele uitgaven afgestemd op de EU-taxonomie. In totaal was 0,002% van de omzet, 0,005% van de kapitaaluitgaven en 0,004% van de operationele uitgaven van de ondernemingen en instellingen in het Fonds gerelateerd aan nucleaire en gasactiviteiten die voldoen aan de EU Taxonomie.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. De reikwijdte van ondernemingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 100% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

3,6% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 1,8% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 1,1% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd. Van de overgebleven 0,7% is geen data beschikbaar over het type activiteit vanwege onvolledige rapportages door de ondernemingen en instellingen.

7,1% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 2,6% faciliterende activiteiten en 0,2% transitieactiviteiten. 2,1 % bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overgebleven 2,2% is niet geclassificeerd.

4,5% operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 2,6% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 0,8% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’ en de overgebleven 0,8% is niet geclassificeerd.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen nauwelijks veranderd. De op de EU-taxonomie afgestemde omzet is gedaald van 3,8% naar 3,6%, de kapitaaluitgaven (CapEx) zijn gedaald van 7,2% naar 7,1% en operationalele uitgaven (OpEx) zijn gestegen van 4,4% naar 4,5%. Deze toename is grotendeels te verklaren door betere rapportage door de ondernemingen en instellingen waarin het Fonds belegt. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen en instellingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de toename van het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

74% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 3,7% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 70% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

85% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in aandelen van ondernemingen valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze aandelen. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Onderstaande grafieken geven inzicht in de verdeling van de bestuursvoorstellen waar Cardano tegen heeft gestemd en de gesteunde aandeelhoudersvoorstellen op onderwerp gedurende de referentieperiode (aantallen op jaarbasis) ten behoeve van het Fonds inzake de directe beleggingen in aandelen.

Figuur 4: Stemmen tegen bestuursvoorstellen per onderwerp

Figuur 5: Gesteunde aandeelhoudersvoorstellen per onderwerp

In onderstaande grafiek wordt inzicht gegeven in het aantal engagements van Cardano per onderwerp gedurende de referentieperiode ten behoeve van het fonds.

Figuur 6: Engagements per onderwerp

Aangezien het Fonds ook belegt in een Onderliggende Beleggingsinstelling wordt voor een inzicht in stemgedrag en engagements gedurende de referentieperiode verwezen naar de periodieke informatie van de Onderliggende Beleggingsinstelling. Deze Onderliggende Beleggingsinstelling wordt getoond in onderstaande tabel.

Onderliggende Beleggingsinstelling	Maximaal
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity Europe	45%

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Zwitserleven

Ecologische en/of sociale kenmerken
Dit document verschaft u duurzaamheidsinformatie aangaande dit fonds. Het is geen marketingmateriaal. De verstrekte informatie is bij wet voorgeschreven en is bedoeld om u meer inzicht te geven in de aard van de duurzame beleggingen in dit fonds. Wij raden u aan deze informatie te lezen opdat u met kennis van zaken kunt beslissen of u al dan niet in dit fonds wenst te beleggen. Deze periodieke informatie over duurzaamheid geeft de situatie weer per 31 december 2023.

Zwitserleven Index Aandelenfonds Noord-Amerika

LEI-code: 54930063DWWLKOJWYZ74

Dit fonds wordt beheerd door Cardano Asset Management N.V., een onderdeel van de Cardano Group.

1. Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

▫ **Ja**	✔ **Nee**
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: ..%	✔ Dit product **promootte ecologische/sociale kenmerken**. Hoewel het geen duurzame beleggingsdoelstelling had, had het een aandeel duurzame beleggingen van **70%**
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden.
▫ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.	✔ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden.
	✔ met een sociale doelstelling.
▫ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ..%	▫ Dit product promootte ecologische/sociale kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd.**

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in de Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Het getoonde percentage is gebaseerd op de waarde van de totale portefeuille aan beleggingen van dit fonds. Individuele Duurzame Beleggingen kunnen gelden als zowel ecologisch als sociaal duurzaam, maar worden niet dubbel geteld in dit percentage. Het percentage Duurzame Beleggingen is een voor dubbeltellingen gecorrigeerde optelsom van de percentages Duurzame Beleggingen:

- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden,
- met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden,
- met een sociale doelstelling.

Het fonds heeft geen afzonderlijke doelstellingen qua procentuele allocatie naar ieder van deze individuele subcategorieën Duurzame Beleggingen. Meer informatie over het percentage Duurzame Beleggingen is te vinden in de antwoorden op vragen 2.3 en 5.1 in dit document.

2. In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Zwitserleven Index Aandelenfonds Noord-Amerika (voorheen Zwitserleven Duurzaam Index Aandelenfonds Noord-Amerika) (het 'Fonds') promoot ecologische en sociale kenmerken, zoals bedoeld in artikel 8 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation ('SFDR'), waarbij tevens Duurzame Beleggingen worden aangehouden.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk als onderdeel van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waarbij Cardano toetst of ondernemingen praktijken van goed bestuur volgen en de beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, zoals bedoeld in de SFDR. Alle beleggingen van het Fonds voldoen aan het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

In de referentieperiode had het Fonds 70% aan Duurzame Beleggingen, zoals gedefinieerd door Cardano in lijn met de vereisten van de SFDR[1]. Naast dat de ondernemingen waarin wordt belegd praktijken van goed bestuur volgen en de Duurzame Beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen, dragen de Duurzame Beleggingen van het Fonds bij aan het behalen van de volgende lange-termijn duurzaamheidsdoelen die door het Fonds worden nagestreefd (de 'Cardano Duurzaamheidsdoelen'):

Ecologische doelstellingen:

- Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: Beperking van en aanpassing aan klimaatverandering: uiterlijk in 2050 een netto-nul uitstoot van broeikasgassen bereiken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, met tussentijdse doelstellingen voor een reductie van minimaal 50% van de emissie-intensiteit tegen 2030, en minimaal 75% tegen 2040, in vergelijking met 31 december 2019, en een reductie van emissieintensiteit van gemiddeld 7% per jaar in lijn met het door het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) geschetste pad naar een opwarming van de aarde van maximaal 1,5 graad;
- Bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen: uiterlijk in 2030 netto-nul bijdrage aan ontbossing bereiken;
- Duurzaam gebruik van watervoorraden: uiterlijk in 2030 waterneutraliteit bereiken; en
- Materiaalgebruik en afval: uiterlijk in 2050 toewerken naar een circulaire samenleving, gericht op verminderen, hergebruik en recycling van materialen, en voorkomen van afval.

Deze doelstellingen komen overeen met de ecologische doelstellingen zoals omschreven in artikel 9 van de Taxonomieverordening.

Sociale doelstellingen:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gemeenschappen waarin ze actief zijn en sociale risico's en negatieve effecten zoveel mogelijk beheren; en
- Positief bijdragen aan het welzijn van hun medewerkers.

2.1. Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot worden verwezenlijkt.

Alle ondernemingen in het Fonds voldoen aan de minimumgrenzen die zijn gedefinieerd voor de duurzaamheidsthema's waar Cardano ondernemingen op beoordeelt. Tevens beoordeelt Cardano aan de hand van een breed scala aan indicatoren hoe de E/S kenmerken worden verwezenlijkt. Dit omvat onder andere de indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' die in de SFDR zijn geformuleerd. De lijst met relevante kwantitatieve indicatoren die in aanmerking zijn genomen voor het Fonds staat in onderstaande tabel.

Tabel 1: Indicatoren voor ongunstige effecten

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
KLIMAAT- EN ANDERE MILIEUGERELATEERDE INDICATOREN		
1. Uitstoot van broeikasgassen (BKG) (ton CO2e)		
1.1 scope 1 BKG-emissies	59.500	49.000
1.2 scope 2 BKG-emissies	22.300	13.000
1.3 scope 3 BKG-emissies	462.600	497.500
1.4 totaal BKG-emissies scope 1 & 2	81.800	62.000
1.5 totaal BKG-emissies scope 1, 2 & 3	544.400	559.500
2. Koolstofvoetafdruk (ton CO2e/m€)		
2.1 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1 & 2	40	29
2.2 Koolstofvoetafdruk - Totaal emissies scope 1, 2 & 3	263	266
3. BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd (ton CO2e/m€)		
3.1 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 & 2	132	93
3.2 BKG-intensiteit van ondernemingen waarin is belegd - scope 1 , 2 & 3	710	731
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (%)		
4.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	4,83%	4,31%
4.2 Gemiddelde aandeel van de revenuen van ondernemingen uit fossiele brandstofactiviteiten	0,29%	0,27%

[1] *Zoals in paragraaf 1.11 van het jaarverslag is beschreven zijn de criteria die Cardano hanteert om vast te stellen of een belegging kwalificeert als een Duurzame Belegging per 1 januari 2024 aangescherpt. Op basis van de nieuwe criteria heeft Cardano 45% Duurzame Beleggingen gerealiseerd (pro forma).*

INDICATOREN VOOR ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN	Impact (31-12-2022)	Impact (31-12-2023)
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie (%)		
5.1 Aandeel van verbruik van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	61,30%	56,13%
5.2 Aandeel van productie van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin wordt belegd die afkomstig is uit niet-hernieuwbare energiebronnen ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen	24,27%	21,18%
6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten (GWh/m€)		
6.1 Intensiteit energieverbruik Agriculture, Forestry & Fishing	1,5	1,6
6.2 Intensiteit energieverbruik Construction	0,2	0,1
6.3 Intensiteit energieverbruik Electricity, Gas, Steam & Air Conditioning Supply	4,1	5,7
6.4 Intensiteit energieverbruik Manufacturing	0,3	0,2
6.5 Intensiteit energieverbruik Mining & Quarrying	0,7	0,6
6.6 Intensiteit energieverbruik Real Estate Activities	0,4	0,5
6.7 Intensiteit energieverbruik Transportation & Storage	1,4	1,4
6.8 Intensiteit energieverbruik Water Supply, Sewerage, Waste Management & Remediation Activities	0,7	0,7
6.9 Intensiteit energieverbruik Wholesale & Retail Trade & Repair of Motor Vehicles & Motorcycles	0,1	0,1
7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteits-gevoelige gebieden (%)		
7.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	4,20%	5,01%
8. Lozingen in water (ton/m€)		
8.1 Aantal tonnen lozingen in water van ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	-	-
9. Gevaarlijk afval en radioactief afval (ton/m€)		
9.1 Aantal tonnen gevaarlijk afval en radioactief afval van de ondernemingen waarin wordt belegd per belegd kapitaal van EUR 1 miljoen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0,2	3,9
INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN, EN BESTRIJDING VAN CORRUPTIE EN OMKOPING		
10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtlijnen voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) (%)		
10.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	0,00%	0,00%
11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (%)		
11.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtlijnen kunnen worden aangepakt	60,86%	59,58%
12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen (%)		
12.1 Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	17,65%	17,66%
13. Genderdiversiteit raad van bestuur (% vrouw)		
13.1 Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur	34,02%	34,01%
14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneels-mijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens) (%)		
14.1 Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0,00%	0,00%
INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN		
15. BKG-intensiteit (Kton CO2e/m€)		
15.1 Scope 1 en 2 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
15.2 Scope 3 BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	-	-
16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (aantal)		
16.1 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0
16.2 Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0,00%	0,00%

Paragraaf 1.11 van het jaarverslag toont ook de broeikasgasindicatoren zoals getoond bij onderdelen 1, 2 en 3. De onderhavige tabel toont een vergelijking tussen 1 januari en 31 december 2023. De resultaten in het jaarverslag tonen het gemiddelde over de vier kwartalen van 2023. Derhalve komen de cijfers niet overeen.

2.2. En in vergelijking met voorafgaande periodes?

Ter vergelijking met de voorafgaande referentieperiode zijn in Tabel 1 zowel de data per 31 december 2022 als per 31 december 2023 opgenomen. Een vergelijking tussen beide periodes is nog moeilijk omdat de data nog in ontwikkeling is en nog niet alle ondernemingen de gevraagde data verstrekken.

De broeikasgasemissies per miljoen belegd vermogen zijn in 2023 gedaald ten opzichte van 2022. De scope 3 emissies zijn licht gestegen, maar dit wordt deels veroorzaakt door ontwikkelingen in de meetmethode voor scope 3 broeikasgasemissies, waardoor we niet kunnen aangeven of een verandering tussen 2022 en 2023 wordt veroorzaakt door een verandering in de meetmethode of een verandering in de emissies. De daling van scope 1 en 2 emissies wordt mede veroorzaakt door een daling van de blootstelling aan de fossiele sector en een daling van de broeikasgasintensiteit van de ondernemingen waar in is belegd.

Het Fonds belegt niet in ondernemingen die betrokken zijn bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en in ondernemingen die betrokken zijn bij controversiële wapens. Een aanzienlijk deel van de ondernemingen heeft echter nog geen goede procedures om deze beginselen te monitoren. In 2023 is relatief weinig veranderd in de gemiddelde loonkloof tussen mannen en vrouwen en in de genderdiversiteit van de raden van bestuur.

2.3. Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droegen de duurzame beleggingen bij aan die doelstellingen?

De doelstellingen van de Duurzame Beleggingen staan beschreven in het antwoord op vraag 2. Periodiek wordt beoordeeld of het Fonds zich met haar beleggingen, en met de juiste snelheid, beweegt naar het behalen van de Cardano Duurzaamheidsdoelen. Cardano stelt op basis van de volgende criteria vast in hoeverre een (financieel instrument van een) onderneming reeds nu een bijdrage levert aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen:

- Een onderneming behaalt tenminste 10% van haar opbrengsten uit duurzame activiteiten; of
- Een onderneming levert, vastgesteld op basis van SDG-data, een significant positieve bijdrage van minstens 2 (op een schaal die loopt van -10 tot +10) aan ten minste één van de door de Verenigde Naties geformuleerde Duurzame Ontwikkelingsdoelen (oftewel 'Sustainable Development Goals' of SDG's), waarbij door de betreffende onderneming eveneens positief wordt bijgedragen aan ten minste 7 van de 17 SDG's dan wel dat de bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van alternatieve objectieve informatie is vastgesteld indien de eerdere genoemde SDG-data niet beschikbaar is. De Duurzame Beleggingen beleggen enkel in ondernemingen die bijdragen aan het behalen van ten minste één van die doelstellingen zonder daarbij ernstig afbreuk te doen aan ecologische en/of sociale doelstellingen.

Onderstaande tabel toont welk percentage van de beleggingen van het Fonds een positieve bijdrage levert aan ieder van de genoemde Cardano Duurzaamheidsdoelen.

Tabel 2: Bijdrage aan duurzaamheidsdoelstellingen

Totale bijdrage alle doelen in 2023	70%
Totaal bijdrage ecologische doelen	**52%**
Netto-nul broeikasgasuitstoot	47%
Netto-nul ontbossing	13%
Waterneutraal	22%
Preventie en bestrijding vervuiling	33%
Totaal bijdrage sociale doelen	**60%**
Positief bijdragen aan gemeenschappen	23%
Positief bijdragen aan welzijn van werknemers	59%

70% van het Fonds levert een positieve bijdrage aan tenminste een van de Cardano Duurzaamheidsdoelen op basis van bovengenoemde criteria. De overige 30% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage, maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 52% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 60% een bijdrage aan ten minste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Specifiek voor de klimaatdoelstelling monitort Cardano op basis van broeikasgasemissie-intensiteit (ton CO2-equivalenten / euro) voor het Fonds in hoeverre de broeikasgasreductie het pad volgt dat nodig is om de tussendoelstelling(en) en de einddoelstelling te halen. De reductiedoelstelling om uiterlijk in 2050 een net-zero emissie te bereiken is 7% reductie van scope 1 en 2 emissies van ondernemingen per jaar. Het gewenste reductiepad en de broeikasgasemissie-intensiteit voor het Fonds in de referentieperiode wordt getoond in onderstaande grafiek. Figuur 1 laat zien dat de emissie-intensiteit in lijn is met het benodigde pad om het doel te behalen en dat na een aantal jaren van stijging, de emissie-intensiteit per geïnvesteerde euro in 2023 weer is gedaald.[2]

[2] *De getoonde cijfers zijn gebaseerd op het Fonds als geheel en dus niet enkel op het deel bestaande uit Duurzame Beleggingen.*

Figuur 1: Reductiepad voor broeikasgasemissie-intensiteit

In de meerderheid van de wetenschappelijke scenario's om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, zal de CO2-uitstoot in 2050 niet volledig zijn gereduceerd. In deze scenario's wordt er daarom uitgegaan van negatieve emissies, maatregelen waarmee CO2 aan de atmosfeer wordt onttrokken. Hierbij valt te denken aan herstel van veengebieden, herbebossing, herstel van bodembedekkers, verbeterde landbouwpraktijken, verbeterde visserijmethoden en bescherming van de biodiversiteit op het land en in de zee. Daarnaast spelen technologische oplossingen voor het afvangen en opslaan van CO2 een rol. Cardano gaat daarom uit van een beperkte compensatie door negatieve emissies ("low overshoot") om aan haar doelstelling te voldoen. Cardano accepteert 'compensatie' in principe alleen voor CO2-emissiebronnen die geen duurzamere varianten hebben vanwege technologische of financiële beperkingen, zoals bijvoorbeeld bij cementproductie.

Tevens tonen de cijfers uit Tabel 1 hoe het Fonds in 2023 heeft gepresteerd op het gebied van indicatoren die een indicatie geven van het verwachte energietransitiepad voor de komende jaren. Zoals hierboven is beschreven bepaalt Cardano aan de hand van informatie over het aandeel duurzame opbrengsten en SDG data of ondernemingen een bijdrage leveren aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen, maar niet altijd hoe groot deze bijdrage is. Of de totale bijdrage van de beleggingen voldoende is om de Cardano Duurzaamheidsdoelen te behalen kan slechts deels worden bepaald.

Wat betreft watergebruik heeft het Fonds in 2023 een waterintensiteit (uitgedrukt in kubieke meter watergebruik per miljoen euro) gerealiseerd van 4 m3 per m€. Dit is een daling t.o.v. het watergebruik in 2022 van 20%. Dit is vooral veroorzaakt doordat minder is belegd in een paar grote watergebruikers die werkzaam zijn in waterschaarse gebieden en vanwege verschillen in rapportage bij een aantal waterintensieve bedrijven.

Voor de overige doelstellingen zijn nog geen geschikte kwantitatieve indicatoren en data beschikbaar om de voortgang op fondsniveau consistent te monitoren. Om die reden draagt Cardano bij aan werkgroepen die zich onder meer richten op ontbossing, biodiversiteit, plasticvervuiling, leefbaar loon en duurzame ontwikkelingsdoelen om dergelijke indicatoren te ontwikkelen. Bij gebrek aan kwantitatieve impactindicatoren om de voortgang van de duurzaamheidsdoelen te meten, worden kwalitatieve indicatoren gebruikt om de blootstelling aan en het beheer van deze doelen te meten.

2.4. Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociaal duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' vastgelegd. Dit houdt in dat op de taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke Uniecriteria.

Het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen' is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

Het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid resulteert in een beleggingsuniversum met daarin opgenomen de ondernemingen uit de gehanteerde benchmark die voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria die gesteld worden binnen het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid, waaronder dat beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen. De beoordelingsprocedure vindt plaats aan de hand van het duurzaamheidsraamwerk van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid en op basis van een groot aantal indicatoren voor de duurzaamheidsthema's die materieel zijn voor de betreffende onderneming, inclusief de 'indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheid', die inzicht geven in de blootstelling aan duurzaamheidsrisico's, de mogelijke ongunstige effecten van de beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, en het management daarvan door de onderneming. De beoordelingsprocedure staat uitgebreider omschreven in het prospectus.

De Duurzame Beleggingen die het Fonds heeft gedaan waren conform het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. In het antwoord op vraag 2.1 is aangegeven hoe de duurzaamheidsindicatoren van het Fonds hebben gepresteerd en in het paragraaf 1.1. van het jaarverslag is beschreven hoe wordt vastgesteld dat alle beleggingen van het Fonds voldoen aan de screeningsvoorwaarden die worden gehanteerd om te testen of zij geen ernstige afbreuk doen aan ecologische en sociale doelstellingen.

2.4.1. Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Zoals in het antwoord op de voorgaande vraag is aangegeven, heeft de beoordeling van ondernemingen plaatsgevonden aan de hand van een groot aantal kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. De indicatoren voor 'ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren' zijn daar allen onderdeel van. Deze zijn gepresenteerd in het antwoord op vraag 2.1.

2.4.2. Waren de duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de Verenigde Naties inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Ondernemingen die niet voldoen aan de Cardano Fundamentele Beleggingsbeginselen werden uitgesloten van belegging. Hieronder vallen onder meer ondernemingen die de principes schenden zoals vastgelegd in de UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business & Human Rights.

3. Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De **belangrijkste ongunstige effecten** zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd, is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin Cardano belegt, moeten voldoen aan de Cardano Fundamentele Beleggingsbeginselen en geen negatieve bijdrage leveren aan de door Cardano geformuleerde duurzaamheidsdoelstellingen. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan belegt Cardano niet in deze ondernemingen.

Zoals in de antwoorden op vragen 2.1 en 2.4 is aangegeven, bevat de beoordelingsprocedure alle indicatoren zoals genoemd in de '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*', zoals de uitstoot van broeikasgassen, blootstelling aan fossiele brandstoffen, impact op de biodiversiteit, wateremissies, mensenrechtencontroverses, blootstelling aan wapens, implementatie van ILO-conventies en bestuursdiversiteit. De beoordelingsprocedure van Cardano gaat een stap verder dan enkel het hanteren van deze indicatoren door dieper in te gaan op het huidige en verwachte toekomstige gedrag van ondernemingen en de bijdrage van de onderneming aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De '*Verklaring belangrijkste ongunstige effecten*' van Cardano is te vinden op de website www.cardano.nl.

Cardano rapporteert op haar website tevens de ondernemingen die onderdeel uitmaken van de gehanteerde benchmark en die zijn uitgesloten wegens niet-naleving van minimaal één van de gestelde voorwaarden in het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid.

4. Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Onderstaande lijst toont de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het Fonds vormen aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

De omvang van een individuele top 15 belegging wordt alleen getoond als deze op de genoemde datum in de top 15 viel. Dus als de omvang op een bepaalde datum ontbreekt in Tabel 3 wil dat niet zeggen dat het Fonds niet in de betreffende belegging belegde op dat moment. Als een belegging er niet was op genoemde datum wordt dat aangeduid met 0,0%. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

Tabel 3: Top 15 beleggingen van het Fonds op de genoemde tijdstippen

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
1	Apple Inc	Technology Hardware & Equipment	US	6,92%	5,90%
2	Microsoft Corp	Software & Services	US	6,16%	4,80%
3	Alphabet Inc	Media	US	3,74%	3,00%

	Grootste beleggingen	Sector	Land	% Activa 31-12-2023	% Activa 01-01-2023
4	Amazon.com Inc	Retailing	US	3,28%	2,20%
5	Nvidia Corp	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	2,88%	1,00%
6	Tesla Inc	Automobiles & Components	US	1,68%	0,90%
7	Eli Lilly & Co	Pharmaceuticals, Biotechnology	US	1,24%	0,011
8	Broadcom Inc	Semiconductors & Semiconductor Equipment	US	1,23%	
9	Jpmorgan Chase & Co	Banks	US	1,22%	1,10%
10	Unitedhealth Group Inc	Health Care Equipment & Services	US	1,19%	1,40%
11	Baker Hughes A Ge Co	Energy Equipment & Services	US	1,08%	
12	Visa Inc	Software & Services	US	1,06%	1,00%
13	Mastercard Inc-a	Software & Services	US	0,92%	0,80%
14	Merck & Co Inc	Pharmaceuticals, Biotechnology	US	0,90%	1,00%
15	Home Depot Inc	Retailing	US	0,81%	0,009
16	Procter & Gamble Co/the	Household & Personal Products	US		1,00%
17	Abbvie Inc	Pharmaceuticals, Biotechnology	US		0,80%

Zoals Tabel 3 laat zien waren er slechts kleine veranderingen in de omvang van de individuele top 15 beleggingen van het Fonds en dan vooral door herwaardering van de beleggingen. Dit is dan ook de belangrijkste verklaring voor de verandering in samenstelling van de top 15 beleggingen gedurende het jaar.

5. Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel Duurzaamheidsgerelateerde beleggingen voor dit Fonds over de referentieperiode bedroeg **70%**. Dit aandeel wordt verder uitgesplitst in het antwoord op vraag 5.1.

5.1. Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De **activa-allocatie** beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het financiële product die worden gebruikt om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot. Deze categorie omvat:

- De subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- De subcategorie **#1B Overige E/S kenmerken** omvat beleggingen die op de ecologische of sociale kenmerken zijn afgestemd, maar niet als duurzame belegging gelden.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en die evenmin als duurzame belegging gelden.

In lijn met het antwoord op vraag 9 is '#2 Overige' weggelaten in bovenstaande grafische weergave van de activa-allocatie.

Alle beleggingen in het Fonds promoten ecologische en sociale kenmerken. Van deze beleggingen levert zoals aangetoond in het antwoord op vraag 2.3., 70% een positieve bijdrage aan de Cardano Duurzaamheidsdoelen. De overige 30% levert niet noodzakelijkerwijs een positieve bijdrage maar doet ook geen ernstige afbreuk aan ecologische en sociale doelstellingen. Van de ondernemingen waarin wordt belegd, levert 52% een bijdrage aan ten minste één van de ecologische doelstellingen en 60% een bijdrage aan tenminste één van de sociale doelstellingen. Een onderneming kan aan meerdere doelstellingen een bijdrage leveren.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 5,1% afgestemd op de EU Taxonomie, waarvan 5,1% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering.

5.2. In welke economische sectoren werd belegd?

Onderstaande lijst toont alle sectoren waarin het Fonds belegt aan het einde van de referentieperiode (31-12-2023) in vergelijking met het begin van de referentieperiode (01-01-2023).

Tabel 4: economische sectoren

Sector	Per 31-12-2023	Per 01-01-2023
Software & Services	16,57%	13,02%
Technology Hardware & Equipment	9,00%	7,99%
Semiconductors & Semiconductor Equipment	7,85%	4,73%
Health Care Equipment & Services	6,45%	7,60%
Media	6,15%	5,60%
Retailing	6,09%	5,04%
Banks	5,78%	7,78%
Pharmaceuticals, Biotechnology	5,51%	6,52%
Insurance	3,86%	3,20%
Capital Goods 1: Aerospace & Defense++	3,49%	4,62%
Food Beverage & Tobacco	3,33%	4,76%
Capital Goods 2: Building Products++	2,91%	4,33%
Commercial & Professional Services	2,13%	2,44%
Automobiles & Components	1,93%	1,10%
Transportation & Logistics	1,90%	2,48%
Chemicals	1,83%	1,51%
Electric Utilities	1,81%	2,24%
Diversified Financials	1,81%	2,13%
Real estate	1,61%	1,20%
Telecommunication Services	1,33%	1,71%
Food & Staples Retailing	1,33%	1,21%
Metals & Mining	1,28%	2,30%
Hotels & Travel	1,17%	0,80%
Household & Personal Products	1,12%	1,45%
Energy Equipment & Services	1,08%	0,34%
Restaurants	0,87%	1,59%
Consumer Durables & Apparel	0,58%	0,54%
Electric Distribution & Transmission	0,53%	0,75%
Multi-utilities	0,25%	0,28%
Oil, Gas & Consumable Fuels	0,20%	0,26%
Paper & Forest Products+ Containers & Packaging	0,11%	0,15%
Renewable Energy	0,07%	0,24%
Water Utilities	0,06%	0,06%
Airlines	0,03%	0,02%

Gedurende het jaar is het gewicht van de sectoren software & services, Technology Hardware en Semiconductors gestegen, terwijl het gewicht van onder andere gezondheidszorg, banken en farmacie is gedaald. Deze verschuivingen zijn grotendeels veroorzaakt door marktbewegingen in 2023 waardoor met name de grote technologiebedrijven in de Verenigde Staten een zwaarder gewicht hebben gekregen in de index. De genoemde waarden zijn uitgedrukt als percentage van de totale beleggingen van het Fonds.

6. In hoeverre waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen#?

▫ Ja

▫ In fossiel gas ▫ In kernenergie

✔ **Nee**

Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ('klimaatmitigatie') en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft.
- de **kapitaaluitgaven** ('CapEx') die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bijvoorbeeld voor een transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** ('OpEx') die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissie-grenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

De twee onderstaande grafieken geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft de eerste grafiek de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl de tweede grafiek alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

Van de ondernemingen waarin wordt belegd is 5,1% afgestemd op de EU Taxonomie, betreffende een veelheid aan diverse beleggingen in ecologisch duurzame economische activiteiten waarvan 5,1% heeft bijgedragen aan mitigatie van klimaatverandering en 0% aan adaptatie aan klimaatverandering. Voor de overige doelstellingen van artikel 9 van de Taxonomieverordening (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) waren in 2023 nog geen technische screeningcriteria van kracht.

De cijfers opgenomen bij vragen 6, 6.1, 6.2 en 7 zijn gebaseerd op data verkregen van een externe dataleverancier, gebaseerd op door ondernemingen zelf gerapporteerde data. Nog niet voor alle relevante activiteiten is informatie met betrekking tot de afstemming op de EU taxonomie beschikbaar. Hiervoor zijn voornamelijk twee oorzaken aan te duiden. In de eerste plaats kan dit komen doordat de ondernemingen waarin is belegd wel onder de reikwijdte van de regelgeving vallen, maar geldt de rapportageverplichting voor hen nog niet, omdat deze gefaseerd worden ingevoerd op basis van de grootte van de onderneming. De reikwijdte van ondernemingen die onder de regelgeving vallen wordt uitgebreid met de implementatie van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), al zullen er dan alsnog ook ondernemingen zijn waarin door het Fonds wordt belegd die niet hoeven te rapporteren, bijvoorbeeld omdat ze onder de gestelde drempelwaarden vallen. Ook kan de beperkte beschikbaarheid van data komen doordat de technische screeningcriteria voor specifieke activiteiten nog niet door de Europese Commissie zijn vastgesteld. Zo zijn in 2021 voor de twee klimaat-gerelateerde doelstellingen de eerste screeningcriteria aangenomen en deze worden van tijd tot tijd uitgebreid met nieuwe activiteiten. Per 1 januari 2024 zijn de eerste screeningcriteria voor de overige vier milieudoelstellingen (water, circulaire economie, verontreiniging en biodiversiteit) van kracht geworden, al vindt de invoering van de rapportageverplichting daarover gefaseerd plaats over de periode 2024-2026. De verwachting is dat de komende jaren steeds meer betrouwbare Taxonomie-gerelateerde informatie beschikbaar zal komen.

De overeenstemming van de beleggingen met de eisen van de Taxonomieverordening is niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door een of meer derden.

Figuur 2 en 3: afstemming op EU Taxonomie

Afstemming op taxonomie van beleggingen **inclusief staatsobligaties***

Afstemming op taxonomie van beleggingen **exclusief staatsobligaties***

Dit diagram vertegenwoordigt 100% van de totale beleggingen.

* In deze grafieken omvatten 'staatsobligaties' alle blootstelling aan overheden.

6.1. Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

5,1% van de omzet is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 4,5% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 0,5% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’. Deze laatste categorie omvat activiteiten die een significante bijdrage leveren aan de klimaat-gerelateerde doelstellingen van de Taxonomieverordening door hun eigen prestaties, zoals een economische activiteit die op een duurzame wijze wordt uitgevoerd.

2,0% van de kapitaaluitgaven (CapEx) is afgestemd op de EU-taxonomie, bestaande uit 1,7% faciliterende activiteiten en 0,1% transitieactiviteiten. 0,3% bestond uit zogenaamde ‘eigen prestaties’.

0% operationele uitgaven (OpEx) is afgestemd op de EU-taxonomie.

6.2. Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Ten opzichte van 2022 is het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen toegenomen. De op de EU-taxonomie afgestemde omzet is gestegen van 3,7% naar 5,1%, de kapitaaluitgaven (CapEx) zijn gestegen van 1,5% naar 2,0% en de operationele uitgaven (OpEx) zijn gelijk gebleven op 0%. Deze verandering is grotendeels te verklaren door aangepaste rapportage door de ondernemingen waarin het Fonds belegt. Het zijn nieuwe indicatoren en al doende ontwikkelen ondernemingen hoe ze moeten berekenen en er over moeten rapporteren, waardoor het bijvoorbeeld is voorgekomen dat ondernemingen nu lagere percentages rapporteren, omdat ze vorig jaar een overschatting hebben gegeven. Het is de verwachting dat de komende jaren deze percentages verder zullen stijgen als meer ondernemingen hier over rapporteren. Momenteel zijn er nog geen conclusies te verbinden aan de verandering van het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen.

7. Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Dit betreft duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling **die geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

52% van de beleggingen in het Fonds hebben een positieve bijdrage aan de ecologische doelstellingen van het Fonds. Aangezien 5,1% is afgestemd op de EU-taxonomie, draagt 47% van de beleggingen bij aan de doelstellingen, ondanks dat deze zijn niet zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

8. Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

60% van de beleggingen in het Fonds droegen positief bij aan de gemeenschappen waarin zij opereren, beheersten de sociale risico's en negatieve sociale effecten zoveel mogelijk of leverden een positieve bijdrage aan het welzijn van hun medewerkers door hun arbeidsbeleid en health & safety beleid. Ondernemingen kunnen een bijdrage leveren aan meerdere doelen. Bijvoorbeeld ondernemingen die investeren in hernieuwbare energie maar die ook goed arbeidsbeleid en health & safety beleid hebben, kunnen een bijdrage leveren aan zowel een ecologisch als een sociaal doel.

9. Welke beleggingen zijn opgenomen in "#2 Overige"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Geen van de beleggingen in aandelen van ondernemingen valt onder de noemer '#2 Overige' aangezien de beleggingen dienen te voldoen aan minimale duurzaamheidscriteria van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid. Het Fonds is zoveel als mogelijk belegd in deze aandelen. Ter afdekking van bepaalde risico's of voor het verzorgen van liquiditeit, belegde het Fonds in liquide middelen, derivaten en ETF's. Deze beleggingen waren immer tijdelijk van aard en werden zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk afgebouwd.

10. Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om aan de ecologische en/of sociale kenmerken te voldoen?

Zoals in de antwoorden op de voorgaande vragen is beargumenteerd (zie vraag 2 en onderliggende subvragen), is de basis van het Cardano Duurzaam Beleggingsbeleid dat ondernemingen waarin het Fonds belegt, moeten voldoen aan minimum duurzaamheidscriteria. Als blijkt dat ondernemingen hier niet aan voldoen, dan zal Cardano niet (of niet langer) in deze ondernemingen beleggen.

Tevens zijn in 2023 de grenzen zoals gehanteerd bij de beoordeling van ondernemingen opnieuw beoordeeld en aangescherpt. Zo heeft Cardano de maximum afhankelijkheid van kolen verlaagd en worden ondernemingen met opbrengsten uit onconventionele olie of gas strenger beoordeeld. Ten slotte wordt voortaan ook gecontroleerd of ondernemingen essentiële diensten verlenen aan ondernemingen die betrokken zijn bij tabak, gokken of pornografie en wordt strenger gekeken naar gebruik van dieren voor entertainment.

Daarnaast worden ondernemingen waarin wordt belegd, onder meer door middel van actief aandeelhouderschap en engagement, aangespoord om (meer) duurzaam te opereren en zich aan te passen aan de duurzaamheidstransities die momenteel gaande zijn.

Onderstaande grafieken geven inzicht in de verdeling van de bestuursvoorstellen waar Cardano tegen heeft gestemd en de gesteunde aandeelhoudersvoorstellen op onderwerp gedurende de referentieperiode (aantallen op jaarbasis) ten behoeve van het Fonds inzake de directe beleggingen in aandelen.

Figuur 4: Stemmen tegen bestuursvoorstellen per onderwerp

Figuur 5: Gesteunde aandeelhoudersvoorstellen per onderwerp

In onderstaande grafiek wordt inzicht gegeven in het aantal engagements van Cardano per onderwerp gedurende de referentieperiode ten behoeve van het fonds.

Figuur 6: Engagements per onderwerp

Aangezien het Fonds ook belegt in een Onderliggende Beleggingsinstelling wordt voor een inzicht in stemgedrag en engagements gedurende de referentieperiode verwezen naar de periodieke informatie van de Onderliggende Beleggingsinstelling. Deze Onderliggende Beleggingsinstelling wordt getoond in onderstaande tabel.

Onderliggende Beleggingsinstelling	Maximaal
Cardano ESG Transition Enhanced Index Equity North America	45%

11. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Voor dit financiële product is geen specifieke index als referentiebenchmark aangewezen om te meten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die het promoot. Derhalve is deze vraag, en daarmee ook onderstaande subvragen, niet van toepassing.

11.1. Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

11.2. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische of sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

11.3. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

11.4. Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

ASN Duurzaam Aandelenfonds

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 9, leden 1 tot en met 4 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productnaam: ASN Duurzaam Aandelenfonds **Identificatiecode juridische entiteiten (LEI)**: 549300LDXPD7XM2J2X44

Duurzame beleggingsdoelstelling

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling ?

☒ JA ☐ NEE

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen** met een **ecologische** doelstelling gedaan: **94,5%**

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan : **5,5%**.

☐ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van ___% duurzame beleggingen

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een sociale doelstelling.

☐ Dit product promootte E/S-kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd**

In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds (het Fonds) heeft de volgende duurzame beleggingsdoelstellingen:

- het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden);
- het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019); en
- het stimuleren van de betaling van leefbaar loon aan fabriekswerknemers in de keten van de kledingindustrie (ten opzichte van basisjaar 2019).

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2023 belegd in een wereldwijd gespreide portefeuille van aandelen van beursgenoteerde ondernemingen. Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). In het Beleggingsuniversum worden alleen bedrijven opgenomen waarvan de economische activiteiten passen binnen een duurzame samenleving en daarmee een bijdrage hebben geleverd aan de duurzame beleggingsdoelstellingen.

De beleggingen met een ecologische doelstelling in het Fonds hielden ook rekening met de doelstellingen die genoemd worden in de EU-taxonomie: mitigatie van klimaatverandering, adaptatie aan klimaatverandering, duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen, transitie naar een circulaire economie, preventie en bestrijding van verontreiniging, en bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen.

Het Fonds heeft deels de duurzame beleggingsdoelstellingen behaald.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

- De geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds in 2023 bedroeg **1,60** graden, gemeten aan de hand van de MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie. In 2022 bedroeg de ITR van het Fonds 1,81 graden. Het Fonds heeft een verbetering laten zien ten opzichte van 2022 van 11,6%. Voor meer informatie over de MSCI ITR-methodologie zie: **MSCI Implied Temperature Rise**.

- In 2023 is de negatieve impact op de biodiversiteit van het Fonds **9,61** en dus per belegde euro **verbeterd** ten opzichte van het basisjaar 2019 (gemeten aan de hand van de Biodiversity Footprint Financial Institutions (BFFI)-methodologie). In 2019 was de negatieve impact op biodiveristeit van het Fonds 22,45.

- In 2023 is de gemiddelde leefbaarloonscore voor de kledingmerken in het Beleggingsuniversum van de portefeuille van het Fonds **25,27** en daarmee **verbeterd** ten opzichte van het basisjaar 2019 (gemeten aan de hand van de Platform Living Wage Financials (PLWF)-methodologie). In 2019 was de gemiddelde leefbaarloonscore 23,92.

... en in vergelijking met voorafgaande perioden?

Tabel met prestaties van de duurzaamheidsindicatoren over de afgelopen 5 jaar. In de periode 2019-2021 was de SFDR annex nog niet van toepassing. De data over de duurzaamheidsindicatoren is niet voor alle indicatoren of jaren beschikbaar. Voor deze perioden en indicatoren is in de tabel “niet beschikbaar” opgenomen.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2019	Waarde periode 2020	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022	Waarde periode 2023
MSCI ITR (in graden Celcius)	N/B	N/B	N/B	1,81	1,60
Biodiversiteit footprint (in pdf.ha.jaar per miljoen euro geïnvesteerd)	22,45	26,01	18,34	16,21	9,61
Gemiddelde leefbaarloonscore	21,89	23,07	23,08	24,01	25,27

Voor zowel de biodiversiteit footprint als de gemiddelde leefbaarloonscore is 2019 het basisjaar. Voor de periodes 2020 en 2021 was de SFDR nog niet van toepassing.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de MSCI ITR-methode (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling). De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen. Voor het Fonds was de MSCI-ITR methodologie voor de verslagperiode 2023 beschikbaar voor **100%** van de beleggingen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de BFFI-methode. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr). Sinds 2023 wordt de biodiversiteitsvoetafdruk elk kwartaal beoordeeld.

Om de stimulering van het leefbaar loon in de kledingindustrie te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van PLWF-methode. De PLWF-methode beoordeelt de bedrijven in de kledingindustrie binnen de portefeuille aan de hand van een toets en rangschikt deze in vijf

categorieën, van slechtste tot beste: Embryonic (het bedrijf doet niets of nauwelijks iets aan leefbaar loon, 0-10 punten), Developing (in ontwikkeling, 11-20 punten), Maturing (de ontwikkeling vordert, 21-30 punten), Advanced (de ontwikkeling nadert haar voltooiing, 31-35 punten) en Leader (leidend, 36-40 punten). De leefbaarloonscore van de portefeuille wordt elk kwartaal beoordeeld. De score die hierboven wordt gepresenteerd is het gemiddelde van de vier kwartalen. De manier waarop deze scores tot stand komen, is door de jaren heen veranderd en strenger geworden. Hierdoor zijn de cijfers van 2023 niet goed te vergelijken met die van 2019. Het is echter zeer arbeidsintensief om het assessment met terugwerkende kracht te herrekenen. Om transparantie te kunnen bieden over de verschillen volgt hieronder een kwalitatieve uitleg over methodiek door de jaren heen.

De methodiek om een leefbaarloonscore te bepalen voor een kledingbedrijf is gebaseerd op een lijst met acht vragen, verdeeld in zeven overkoepelende hoofdcriteria (het beleid van het bedrijf, het engagement, de beoordeling van de effecten, de integratie van de bevindingen, het volgen van de prestaties, de remedie en de transparantie met betrekking tot leefbaar loon). Het aantal vragen is door de jaren heen gelijk gebleven. Echter is de weging van elke vraag veranderd. In 2018 wogen de eerste vragen zwaarder, dit waren de zogenoemde 'makkelijker te beantwoorden vragen' (het ging hierbij om twee vragen over het beleid en één over het engagement van het bedrijf, deze vragen hadden samen een weging van 60%). In 2020 is dit aangepast zodat nu elke vraag dezelfde weging heeft (acht vragen met ieder een weging van 12,5%). In 2018 lag het zwaartepunt voornamelijk op het hoofdcriterium over beleid van het bedrijf (twee van de acht vragen gingen hierover, met een totale weging van 40%). Veel bedrijven hadden het beleid nog niet op orde, laat staan de praktijk. In de loop van de tijd hadden steeds meer bedrijven voldoende beleid en werd het tijd om de daaruit volgende activiteiten zwaarder mee te wegen. Vandaar dat in 2022 het zwaartepunt is verschoven van het hoofdcriterium over beleid naar het hoofdcriterium over engagement van het bedrijf: de twee vragen over het beleid zijn samengevoegd (waardoor nu één vraag over het beleid gaat met een weging van 12,5%) en is een vraag toegevoegd bij het hoofdcriterium over engagement (deze heeft nu dus twee vragen met een totale weging van 25%). In 2023 hebben we de vereisten voor het onderdeel Assessing Impacts aangepast. Voorheen lag de nadruk op het begrip van een bedrijf van de risico's die gepaard gaan met het niet betalen vaneen leefbaar loon. Nu ligt de nadruk meer op concrete informatie. Bijvoorbeeld: heeft het bedrijf zicht op het daadwerkelijke gat tussen het betaalde loon en een leefbaar loon op de productielocaties en wat zijn de plannen om dit gat te dichten.

Naast dat de vragen door de jaren heen veranderd zijn en het zwaartepunt van de weging is veranderd, zijn de verschillende indicatoren waarmee het aantal punten bij een vraag wordt bepaald verder ontwikkeld. Hierbij is enerzijds verduidelijkt wat van de bedrijven gevraagd wordt en anderzijds de indicatoren uitgebreid waardoor deze strenger zijn geworden.

Voor meer informatie over de leefbaarloonscore en de onderliggende methodiek, zie: ASN Bank Leefbaar Loon

Hoe hebben duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan duurzame beleggingsdoelstellingen?

Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). Het duurzaamheidsbeleid bestaat uit een selectieproces, uitgevoerd door het Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD) van de ASN Bank. In dit proces is de risicoanalyse opgenomen die leidt tot de uitsluitingscriteria van het Beleggingsuniversum. De basis van de uitsluitingscriteria is gevormd door de drie pijlers van ASN Impact Investors, oftewel klimaat, biodiversiteit en mensenrechten, evenals de governance van de ondernemingen en, indien relevant, dierenwelzijn. De lijst met uitsluitingscriteria omvat details die betrekking hebben op, maar niet beperkt zijn tot:

- klimaat (activiteiten met betrekking tot fossiele brandstoffen en kernenergie zijn uitgesloten);
- biodiversiteit (activiteiten met betrekking tot ontbossing en afvaldumping zijn uitgesloten);
- mensenrechten (activiteiten met betrekking tot misdaden tegen de menselijkheid, genocide, oorlogsmisdaden en de wapenindustrie zijn uitgesloten);
- governance (ondernemingen die geen beleid hadden dat het ethisch gedrag van hun werknemers regelt, zijn uitgesloten);
- dierenwelzijn (activiteiten met betrekking tot dierproeven en schending van de vijf vrijheden van het dierenwelzijn zijn uitgesloten).

Verder bestaat het duurzaamheidsbeleid uit een lijst van duurzaamheidscriteria. Op basis van deze criteria worden de ondernemingen beoordeeld op onder meer hun milieubeleid, vervuiling, overexploitatie, gelijke behandeling en discriminatie, dwangarbeid en een gezonde

en veilige werkomgeving. De uitsluitingscriteria zijn op alle ondernemingen toegepast. De duurzaamheidscriteria zijn proportioneel toegepast.

Het Beleggingsuniversum is uiteindelijk vastgesteld door de Investeringscommissie van ASN Impact Investors. Elke onderneming is in de Investeringscommissie van ASN Impact Investors besproken als onderdeel van de duurzaamheidsbeoordeling. De Investeringscommissie is verantwoordelijk om een onderneming goed te keuren, af te keuren of het voeren van engagement, en al deze besluiten hebben geresulteerd in het Beleggingsuniversum. Na goedkeuring is het Beleggingsuniversum periodiek beoordeeld door het ECD. Op basis van het bovenstaande duurzaamheidsbeoordelingsproces wordt gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is geweest van bedrijven die ernstige afbreuk doen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen.

Gedurende 2023 zijn **veertien** bedrijven uit het Beleggingsuniversum verwijderd wegens schending van het duurzaamheidsbeleid.

Voorbeelden van engagement
In 2023 zijn we actief engagement gestart met Groupe SEB, producent van onder meer keukenapparaten en huishoudproducten. We missen ketenbeleid op het gebied van conflictmineralen. We hebben aangegeven graag een reactie te ontvangen waarin het bedrijf zich uitspreekt tegen het gebruik van conflictmineralen in de keten. Een andere optie is dat SEB zich openlijk aansluit bij een van de volgende internationale standaarden: Responsible Minerals Initiative van de RBA of de OECD-richlijnen voor conflictmineralen. Het bedrijf heeft een jaar om stappen te zetten.

Voorbeelden van uitsluiting
ASN Impact Investors toetst gestructureerd of de bedrijven in het Beleggingsuniversum nog voldoen. Tijdens deze controle kwam Soitec naar boven vanwege betrokkenheid bij wapens. ASN Impact Investors heeft Soitec hierop onderzocht. Uit dit onderzoek kwam naar boven dat een dochteronderneming van Soitec, Dolphin Design, speciale diensten biedt aan en producten ontwikkelt met als einddoel de defensie-industrie. We constateren dat Soitec niet meer voldoet aan ons wapencriterium wat voldoende reden is het bedrijf af te keuren en te verwijderen uit ons universum.

ASN Impact Investors heeft verder Indutrade afgekeurd. Indutrade heeft sinds het vorige onderzoek een paar overnames gedaan. Deze overgenomen bedrijven maken specifieke onderdelen voor defensie waardoor het bedrijf niet aan ons wapencriterium voldoet. Het overgenomen *Datum Electronics* maakt bijvoorbeeld meetinstrumenten om bepaalde krachten te kunnen meten. Deze worden in normale schepen gebruikt maar ook bij de marine en voor de marine moeten ze aan specifieke militaire standaarden voldoen. Dit was reden om het bedrijf af te keuren en te verwijderen.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de significante negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Het duurzaamheidsbeleid van het Fonds beoordeeld ondernemingen onder andere op de 14 verplichte indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd die gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving. Daarnaast houden we rekening met zeven optionele indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

Dit wordt gedaan door het uitsluiten van activiteiten en het kwalitatief beoordelen van beleid, maar we beoordelen niet op basis van de parameters die per indicator gedefinieerd zijn in wet- en regelgeving.

Meer specifiek heeft dit betekent dat gedurende 2023 de parameters van **vijf** verplichte PAI-indicatoren en **één** optionele indicator in aanmerking zijn genomen, omdat deze indicatoren al deel uitmaakten van het bestaande duurzaamheidsbeleid. Het kan echter nog steeds zo zijn dat er een verschil in definitie is tussen de in SFDR geformuleerde indicatoren en het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. De in aanmerking genomen PAI-indicatoren zijn:

Tabel 1:
- Indicator 1 Broeikasgas (BKG)-emissies (scope 1,2,3 en Totaal)
- Indicator 2 Koolstofvoetafdruk

- Indicator 3 BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd
- Indicator 4 Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen
- Indicator 14 Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)

Tabel 3:
- Indicator 9 Ontbreken van een mensenrechtenbeleid

Voor de overige PAI-indicatoren (**negen** verplichte en **zes** optionele) geldt dat deze qua thematiek weliswaar onderdeel uitmaakten van het duurzaamheidsbeleid, maar dat het gebruik van datapunten die gedefinieerd zijn binnen SFDR in 2023 nog niet plaatsvond.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ja, de duurzame beleggingen waren afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Overeenkomstig de criteria van het duurzaamheidsbeleid, werd een engagementprocedure gestart, wanneer een schending werd vastgesteld bij een onderneming uit het Beleggingsuniversum. Als de onderneming niet bereid of in staat was de situatie volgens de richtlijnen aan te passen, werd de onderneming uit het Beleggingsuniversum verwijderd.

Voorbeeld van engagement
In 2023 hebben we het passief engagement met Berkeley Group Holdings, een Britse projectontwikkelaar en woningbouwer, afgesloten wegens het aflopen van de vierjaarstermijn van het passief engagement traject. We constateren dat het bedrijf aan veel van onze criteria voldoet, maar nog niet aan alle criteria. Om te voldoen aan ons houtcriterium verwachten we van bedrijven dat ze rapporteren op de splitsing van PEFC en FSC gecertificeerd hout. Dit ontbreekt bij Berkeley Group Holdings. Ook missen er elementen in het ketenbeleid, waaronder een borging van vakbondsvrijheid, anti-discriminatie beleid en beleid voor werknemersveiligheid. Wij hebben daarom besloten om met Berkeley Group Holdings actief engagement te voeren en we verwachten binnen een jaar verbetering op voorgaande benoemende punten.

Voorbeeld van uitsluiting
Ericsson is al lange tijd betrokken bij corruptiezaken. In 2019 erkende Ericsson schuldig te zijn aan corruptieschendingen die in de periode 2000 – 2016 waar ze een overeenkomst troffen tot uitgestelde vervolging. Dit betekent dat als Ericsson goed gedrag laat zien, de vervolging kan worden verworpen. In 2021 heeft de Amerikaans overheid laten weten dat Ericsson niet aan de overeenkomst heeft voldaan. In 2022 is wederom vastgesteld dat Ericsson de overeenkomst heeft geschonden. Uit intern onderzoek door Ericsson zelf bleek ook nog eens dat het bedrijf de zaken nog steeds niet op orde heeft. Ericsson zou mogelijk betalingen hebben gedaan aan de Islamitische Staat (IS) in Irak. Ericsson had het interne onderzoek niet eerder gepubliceerd omdat het bedrijf inschatte dat het niet materieel was. Het onderzoek naar de betalingen aan IS loopt nog. Ericsson heeft het *Ethics and Compliance Programme* versterkt, toch geeft het ons niet voldoende vertrouwen in het bedrijf. Dit zijn voldoende redenen voor ASN Impact Investors om Ericsson af te keuren en te verwijderen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

In de eerste plaats doordat alle beleggingen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Zoals aangegeven onder de vraag **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?** is gedurende de verslagperiode 2023 slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren zoals deze zijn beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR. De reden hiervoor is dat met de implementatie van SFDR gedurende 2022 bepaald is welke PAI-indicatoren relevant zijn voor het Fonds. De beschikbare data ten tijde van het opstellen van dit verslag worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Deze data zijn volledig afkomstig van MSCI en Morningstar Direct, en niet vermengd met de data waar het Fonds gedurende de verslagperiode op gestuurd heeft. Om deze reden is het waarschijnlijk dat er verschillen zijn tussen de onderstaande gegevens en gegevens elders gepresenteerd (met name over de CO_2- uitstoot).

De onderstaande tabel is enkel opgenomen ter informatie en mag dus niet worden gezien als een indicatie dat ASN Impact Investors gedurende 2023 op alle genoemde indicatoren heeft gestuurd. ASN Impact Investors wil de lezer ervoor behoeden om voorbarige conclusies te trekken uit hetgeen hieronder wordt gepresenteerd. Dit is nieuwe wet- en regelgeving waarover vanuit de wetgever nog geen 100% duidelijkheid is.

ASN Impact Investors heeft de vereiste PAI-data naar beste vermogen verzameld, bij gerenommeerde dataproviders. Uit de onderstaande tabel blijkt echter dat de datadekking van sommige PAI-indicatoren nog gering is en dat de beschikbare data relatief oud zijn, dit wil zeggen van (ruim) voor 2023, of dat het bronjaar geheel ontbreekt. Dit wijst erop dat de data in ontwikkeling zijn en dat algemeen aanvaarde standaarden nog ontbreken. ASN Impact Investors monitort op continue basis de ontwikkeling van deze data. De lage datakwaliteit is één van de voornaamste redenen geweest om nog niet op de in de tabel gepresenteerde indicatoren te sturen.

Voor meer details over de indicatoren zie Annex I van de Regulering (EU) 2022/1288.

ASN Impact Investors stuurt nog niet op deze indicatoren, mede omdat de datakwaliteit nog gering is. Om aan de cijfers in de PAI-tabel toch enige duiding te geven, is als bijlage in deze Annex V per PAI-indicator een kwalitatieve toelichting gegeven. Voor de PAI-indicatoren levert de dataleverancier niet altijd alle data. Indien er geen data beschikbaar zijn, wordt er in de tabel N/B weergegeven.

Tabel 1 – Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Broeikasgasemissies	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	tCO2e	5.116,90	96,22%	2021-2022
		Scope 2-BKG-emissies	tCO2e	9.688,05	96,22%	2021-2022
		Scope 3-BKG-emissies	tCO2e	267.077,93	96,22%	2021-2022
		Totale BKG-emissies	tCO2e	273.118,20	96,22%	2021-2022
	2. Koolstofvoetafdruk		tCO2e/Meuro	167,25	96,22%	2021-2022
	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd		tCO2e/Meuro	484,82	99,39%	2021-2022
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen			0,00%	99,39%	N/B
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie			56,00%	67,30%	2020-2022
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten		GWh / Meuro	A: 0,00	86,02%	2019-2022
			GWh / Meuro	B: 0,00	86,02%	2019-2022
			GWh / Meuro	C: 0,11	86,02%	2019-2022
			GWh / Meuro	D: 0,10	86,02%	2019-2022
			GWh / Meuro	E: 0,69	86,02%	2019-2022

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
			GWh / Meuro	F: 0,03	86,02%	2019-2022
			GWh / Meuro	G: 0,06	86,02%	2019-2022
			GWh / Meuro	H: 0,99	86,02%	2019-2022
			GWh / Meuro	L: 0,22	86,02%	2019-2022
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden			0,00%	99,39%	2021-2022
Watergehalte	8. Emissies in water		t/Meuro	0,00	2,27%	2021-2022
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval		t/Meuro	0,11	40,03%	2020-2022

Indicatoren voor sociale thema's, eerbieding van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	0,00%	99,39%	N/B
	11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanism en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	32,44%	99,39%	N/B
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	13,96%	37,08%	2018-2022
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	37,71%	99,21%	N/B
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	0,00%	99,39%	N/B

Tabel 2 – Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Water-, afval- en materiaalemissies	14. Natuurlijke soorten en beschermde gebieden	1. Aandeel beleggingen in ondernemingen waarvan de activiteiten van invloed zijn op bedreigde soorten	7,11%	99,39%	2021-2022
		2. Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid ter bescherming van de biodiversiteit voor operationele locaties die in het bezit zijn van de onderneming of door haar worden geleased of beheerd in of naast beschermde gebieden of in of naast gebieden met een grote biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden	90,63%	99,39%	2021-2022

Tabel 3 – Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	4. Ontbreken van een gedragscode voor leveranciers	43,07%	99,39%	2021-2022
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid	1,20%	99,30%	N/B
	12. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op kinderarbeid	18,28%	99,30%	N/B
	13. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op dwangarbeid of verplichte arbeid	19,46%	99,30%	N/B
	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen	0,00	96,22%	N/B
Bestrijding van corruptie en omkoping	15. Ontbreken van een beleid tegen corruptie en omkoping	2,58%	99,30%	N/B

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2023

Grootste beleggingen	Sector	% Activa	Land
TOKYO ELECTRON	Halfgeleiders	2,5	Japan
NOVO NORDISK A/S-B	Farmacie & biotechnologie	2,5	Denemarken
INDUSTRIA DE DISENO TEXTIL	Detailhandel	2,5	Spanje
ASML HOLDING NV	Halfgeleiders	2,5	Nederland
AUTODESK INC	Software & services	2,5	Verenigde Staten
UNILEVER PLC	Verzorgingsproducten	2,5	Verenigd Koninkrijk
TRANE TECHNOLOGIES PLC	Kapitaalgoederen	2,5	Ierland
WORKDAY INC-CLASS A	Software & services	2,5	Verenigde Staten
RELX PLC	Zakelijke dienstverlening	2,4	Verenigd Koninkrijk
GIVAUDAN-REG	Basisgoederen	2,4	Zwitserland
PALO ALTO NETWORKS INC	Software & services	2,3	Verenigde Staten
ASSA ABLOY	Kapitaalgoederen	2,3	Zweden
WOLTERS KLUWER	Zakelijke dienstverlening	2,3	Nederland
METTLER-TOLEDO INTERNATIONAL	Farmacie & biotechnologie	2,2	Verenigde Staten
ADVANTEST	Halfgeleiders	2,2	Japan

De kolom “% activa” is het aandeel van de belegging binnen het totaal van de beleggingen (Assets under Management), exclusief liquide middelen.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het Fonds heeft belegd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen over de hele wereld die zich inzetten voor een duurzame samenleving en die gezonde financiële vooruitzichten hebben. Het Fonds heeft alleen belegd in ondernemingen die waren toegelaten tot het Beleggingsuniversum.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

Vanwege de duurzame beleggingsdoelstellingen is het Fonds door ASN Impact Investors geclassificeerd als een artikel 9 product onder SFDR. Daarom hebben de beleggingsselectiecriteria alleen beleggingen toegelaten die als duurzaam zijn aangemerkt in de zin van SFDR.

Het Fonds belegd voor 100% in duurzame beleggingen: bedrijven die passen in een duurzame samenleving. Het Fonds heeft in de verslagperiode 2023 gemiddeld **5,5%** van het beheerde vermogen in bedrijven uit de kledingindustrie gehad. De sociale beleggingsdoelstelling richt zich uitsluitend op de kledingmerken in de portefeuille; daarom is hetzelfde percentage als sociaal beschouwd. Het resterende percentage zijn ecologisch duurzame beleggingen.

Naast de beleggingen houdt het Fonds liquiditeiten aan. Dit zijn geen beleggingen. Liquiditeiten zijn bedoeld om de verhandelbaarheid van het Fonds op de beurs te faciliteren en worden aangehouden in verband met het liquiditeitsbeheer overeenkomstig artikel 3:63 van de wet op het financieel toezicht (Wft).

In welke economische sectoren werd belegd?

Het fonds heeft in de volgende economische sectoren belegd:

Sector	Totaal aandeel
Kapitaalgoederen	14,8%
Software & services	13,8%
Farmacie & biotechnologie	12,1%
Halfgeleiders	10,6%
Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	7,8%
Zakelijke dienstverlening	7,1%
Detailhandel	6,0%
Telecommunicatiediensten	5,7%
Basisgoederen	4,5%
Technologie	3,7%
Verzorgingsproducten	3,6%
Overige	10,3%

In hoeverre waren duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

ASN Impact Investors gelooft dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, een belangrijk instrument kan zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Het kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wat het ecologische deel van de EU-taxonomie betreft, kan ASN Impact Investors echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om die reden is er tot nu toe geen specifieke EU-taxonomie doelstelling vastgesteld.

Waar er data beschikbaar zijn, rapporteert ASN Impact Investors de mate waarin de beleggingen in deze verslagperiode zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

De mate waarmee duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling waren afgestemd op de EU-taxonomie was **5,6%**. Het bepalen van dit percentage was niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of toetsing door derden. Uitgesplitst naar de EU taxonomie doelstellingen:

- Mitigatie van klimaatverandering: **5,5%** *
- Adaptatie aan klimaatverandering: **1,3%** *
- Duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen: 0%
- Transitie naar een circulaire economie: 0%
- Preventie en bestrijding van verontreiniging: 0%
- Bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen: 0%

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

• de **omzet** die het aandeel weergeeft van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd;
• de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
• de **operationele** uitgaven (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeven.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage aan een milieudoelstelling leveren. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

* Sommige beleggingen dragen zowel bij aan mitigatie van klimaatverandering als adaptatie van klimaatverandering. Hierdoor tellen deze percentages op tot een hoger percentage dan de 5,6% van de totale bijdrage aan de EU-taxonomie.

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen[1] ?

☐ Ja

☐ In fossiel gas ☐ In nucleaire energie

☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en iet ernstig afbreuk doen aan een van de doelstellingen van de EU-taxonomie - zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

* Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Het aandeel beleggingen in transitie activiteiten bedroeg in 2023: **0,01%** op basis van omzet en **0,04%** op basis van kapitaaluitgaven.
Het aandeel beleggingen in faciliterende activiteiten bedroeg in 2023: **1,77%** op basis van omzet en **1,93%** op basis van kapitaaluitgaven.

Hoe verhield het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?

De vraag is niet van toepassing. Dit is de eerste verslagperiode waarin wordt gerapporteerd over de EU-taxonomie. In het vorige verslagjaar waren hiertoe nog geen data beschikbaar.

zijn duurzame beleggingen met
een ecologische doelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling dat niet op de EU-taxonomie was afgestemd?

In 2023 was het aandeel **94,4%**. Het duurzaamheidsbeleid heeft strenge selectiecriteria, maar er wordt niet gestuurd op beleggingen die afgestemd zijn op de EU-taxonomie. Daarnaast heeft het Fonds belegd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen over de hele wereld. Deze ondernemingen vallen grotendeels niet onder EU wet- en regelgeving en zijn daarmee niet verplicht hun afstemming te rapporteren. Om deze redenen is een aanzienlijk aandeel van de beleggingen niet afgestemd op de EU-taxonomie.

Wat was aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2023 gemiddeld **5,5%** van haar beheerde vermogen met een sociale doelstelling gehad. De sociaal duurzame beleggingen richten zich uitsluitend op de kledingmerken in de portefeuille.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “niet duurzaam”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

In lijn met het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors zijn geen beleggingen gedaan die als “niet duurzaam” kunnen worden aangemerkt.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om de ecologische en/of sociale kenmerken te verwezenlijken ?

ASN Impact Investors heeft engagement gebruikt om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO_2 uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investor of wanneer wangedrag werd vastgesteld. ASN Impact Investors heeft ook engagement gebruikt om de kledingbedrijven in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren.

ASN Impact Investors heeft gebruikgemaakt van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het Fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

In 2022 is ASN Impact Investors gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat. Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. De biodiversiteit staat onder druk en het verlies daarvan wordt jaarlijks groter. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw aan elkaar verbonden. In 2022 is ASN Impact Investors begonnen met het informeren van over het belang, de urgentie en de afhankelijkheid van biodiversiteit. In 2023 heeft ASN Impact Investors de engagement kaders vastgesteld, de bedrijven met de grootste negatieve impact binnen de portefeuille geselecteerd voor het engagement traject en is begonnen met een diepgaand onderzoek van deze bedrijven. In 2024 wordt het engagement met de bedrijven vervolgd.

Sinds 2016 neemt ASN Impact Investors het voortouw om een leefbaar loon voor textielwerkers breed onder de aandacht te brengen. ASN Impact Investors spreekt met kledingbedrijven en inspireert anderen die er iets aan willen doen. In 2023 heeft ASN Impact Investors de kledingbedrijven opnieuw beoordeeld en is over de uitkomsten met de bedrijven in gesprek gegaan.

Voorbeeld van engagement
Er vindt actief engagement plaats bij het Amerikaanse voedingsconcern Campbell Soup. We hebben aangegeven dat we meer verwachten van het dierenwelzijnbeleid. We hebben duidelijk aangegeven op welke aandachtspunten we verbetering verwachten.

Voorbeeld van stemrecht
ASN Impact Investors heeft tegen de benoeming van een bestuurder van Seek Limited gestemd. Het bedrijf had wat ASN Impact Investors betreft geen evenwichtige verhouding tussen vrouwen en mannen in het bestuur. Als meer dan 60% van het bestuur hetzelfde geslacht heeft, stemt ASN Impact

Investors tegen nieuwe kandidaten met dat geslacht. ASN Impact Investors vindt het belangrijk dat er een goede genderbalans is. Uit onderzoek is gebleken dat dit de bedrijfsvoering ten goede komt, zowel qua duurzaamheid als financieel rendement. Tevens heeft ASN Impact Investors tegen het beloningsvoorstel van het bedrijf gestemd omdat er geen ESG performance criteria in verwerkt zijn.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de duurzame referentiebenchmark ?

Er is geen referentiebenchmark aangewezen voor het bereiken van de duurzame beleggingsdoelstelling, aangezien er momenteel geen benchmark in de markt beschikbaar is die zowel CO_2-uitstoot, biodiversiteit en leefbaar loon verenigt.

Waarin verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Vraag is niet van toepassing.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de duurzaamheidsdoelstelling verwezenlijkt.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Op dit moment is het alleen nog mogelijk om de duurzame beleggingsdoelstelling over het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs met een brede marktindex te vergelijken. De MSCI World Index wordt als brede marktindex gehanteerd. In de onderstaande tabel zijn de prestaties van het Fonds in vergelijking met de brede marktindex gepresenteerd. Hierbij is de geïmpliceerde temperatuurstijging berekend aan de hand van de MSCI ITR methode, zowel op fondsniveau, als op het niveau van de brede marktindex. Zoals hierboven aangegeven was de MSCI ITR methodologie voor de verslagperiode 2023 beschikbaar voor **100%** van de beleggingen van het Fonds. Voor de brede marktindex was de MSCI ITR methodologie beschikbaar voor **99,40%** van de beleggingen.

Het is de doelstelling van het Fonds om deze temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden. Zoals hieronder aangegeven is deze doelstelling nog niet gehaald, maar presteert het Fonds wel beter in vergelijking met de brede marktindex.

MSCI ITR values in °C	2023
ASN Duurzaam Aandelenfonds	1,60
MSCI World Index	2,38
Overprestatie van het Fonds	**0,78**

Bijlage: kwalitatieve uitleg per PAI-indicator

- **PAI-indicatoren 1, 2 en 3 van tabel 1** geven de som van de totale broeikasgasemissies in tonnen van de bedrijven in de portefeuille (scope 1, 2, 3) weer, gewogen met de meest recente beschikbare bedrijfswaarde van het bedrijf inclusief cash. Indicator 2 geeft de totale broeikasgasemissies per 1 miljoen euro belegd in de portefeuille weer. Indicator 3 is het portefeuille gewogen gemiddelde van de totale koolstofvoetafdruk van de bedrijven in de portefeuille per miljoen euro omzet (tonnen/ miljoen euro omzet). Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI-indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode. Er bestaan echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

- **PAI-indicator 4 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in de portefeuille met een actieve blootstelling aan de sector fossiele brandstoffen. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de fossiele industrie.

- **PAI-indicator 5 van tabel 1** is het aandeel van niet-hernieuwbare energieconsumptie en niet-hernieuwbare energieproductie van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage. Meer dan de helft van de beleggingen in de portefeuille verbruikt nog niet-hernieuwbare energie of wekt dit op. Zoals aangegeven voert ASN Impact Investors engagement met de bedrijven in de portefeuille om hen hier bewust van te maken.

- **PAI-indicator 6 van tabel 1** is het energieverbruik in GWh per miljoen euro omzet van de beleggingen, per klimaatsector met een grote impact, NACE-sectiecode A, B, C, D, E, F, G, H en L (link naar NACE sectiecodes).

- **PAI-indicator 7 van tabel 1** is de som van bedrijven in de portefeuille die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu.

- **PAI-indicator 8 van tabel 1** is de som van het aantal ton emissies in water per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Emissies in water wordt gezien als afvalwater dat als gevolg van industriële of productieactiviteiten in oppervlaktewater wordt geloosd (in ton). Het getal van 0,00 ton per miljoen euro belegd is laag (nihil), echter is de datadekking dusdanig laag dat het getal weinig representatief is.

- **PAI-indicator 9 van tabel 1** is de som van het aantal ton gevaarlijk afval per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Het getal van 0,11 ton per miljoen euro belegd is laag, echter is de datadekking laag en daarmee is het getal weinig representatief.

- **PAI-indicator 10 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille die UN Global Compact zeer ernstig hebben geschonden. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die UN Global Compact ernstig hebben geschonden.

- **PAI-indicator 11 van tabel 1** is de som van het gewicht van ondernemingen in portefeuille die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren en die risico lopen op het schenden van de beginselen van de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

- **PAI-indicator 12 van tabel 1** is het verschil tussen het gemiddelde bruto-uurloon mannelijke en vrouwelijke werknemers als percentage van het bruto-uurloon van mannen. De rapportage over deze maatstaf is inconsistent: sommige bedrijven rapporteren over de absolute of ongecontroleerde loonkloof, terwijl andere controleren voor compenserende factoren zoals functie of locatie.

- **PAI-indicator 13 van tabel 1** is de gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuursleden in de beleggingen, uitgedrukt als percentage van alle bestuursleden. Het percentage 37,71% wil zeggen dat iets meer dan een derde van de bestuursleden van de bedrijven in de portefeuille, vrouwen zijn.

- **PAI-indicator 14 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille met blootstelling aan controversiële wapens (landmijnen, clustermunitie, chemische wapens en

biologische wapens). Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de wapenindustrie.

- **PAI-indicator 14 van tabel 2** is enerzijds het aandeel in bedrijven waarvan de activiteiten gevolgen hebben voor bedreigde soorten en anderzijds het aandeel in bedrijven zonder beleid ter bescherming van de biodiversiteit dat betrekking heeft op operationele locaties die eigendom zijn van, geleased of beheerd worden in of grenzen aan een beschermd gebied met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden. Zoals aangegeven is ASN Impact Investors engagement sinds 2022 gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat.

- **PAI-indicator 4 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder gedragscode voor leveranciers (tegen onveilige arbeidsomstandigheden, onzekere banen, kinderarbeid en dwangarbeid). MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors maakt een inschatting van de risico's in de keten. Het risico is afhankelijk van de bedrijfsactiviteiten, het bedrijfsmodel en de locaties waar wordt ingekocht. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder gedragscode voor leveranciers.

- **PAI-indicator 9 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder mensenrechtenbeleid. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder mensenrechtenbeleid.

- **PAI-indicator 12 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico op incidenten met kinderarbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 13 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico van gevallen van gedwongen of verplichte arbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 14 van tabel 3** is het aantal gevallen van ernstige mensenrechtenkwesties en – incidenten in verband met de beleggingen, op basis van een gewogen gemiddelde. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de bedrijven met ernstige mensenrechtenkwesties en -incidenten.

- **PAI-indicator 15 van tabel 3** is het aandeel beleggingen in entiteiten zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping dat in overeenstemming is met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie. Ondanks dat het percentage laag is, zou het niet voor moeten kunnen komen dat bedrijven zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping worden toegelaten tot het Investeringsuniversum. MSCI haalt de informatie om deze indicator te bepalen van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping.

ASN Duurzaam Obligatiefonds

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 9, leden 1 tot en met 4 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productnaam: ASN Duurzaam Obligatiefonds **Identificatiecode juridische entiteiten (LEI)**: 549300Y2T8X61N5WTL02

Duurzame beleggingsdoelstelling

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten. Die de verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een economische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling ?

☒ JA ☐ NEE

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: **97,4%**

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan : **2,6%**.

☐ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van ___% duurzame beleggingen

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die als ecologisch die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een ecologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een sociale doelstelling.

☐ Het product promootte E/S-kenmerken, maar **heeft niet duurzaam belegd**

In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds (het Fonds) heeft de volgende duurzame beleggingsdoelstellingen:

- het verminderen van de uitstoot van CO_2 van de staatsobligaties in de portefeuille per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden); en
- het vermijden van de uitstoot van CO_2 van de groene en sociale obligaties in de portefeuille (gemeten in tonnen CO_2 per geïnvesteerde euro).

De beleggingen met een ecologische doelstelling in het Fonds hielden ook rekening met de doelstellingen die genoemd worden in de EU-taxonomie: mitigatie van klimaatverandering, adaptatie aan klimaatverandering, duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen, transitie naar een circulaire economie, preventie en bestrijding van verontreiniging, en bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen.

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2023 belegd in staatsobligaties en in groene en sociale obligaties, die waren uitgegeven door overheden en semi-overheden die duurzaamheid bevorderen (met betrekking tot klimaat, biodiversiteit en mensenrechten).

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

Voor iedere duurzame beleggingsdoelstelling van het Fonds is een duurzaamheidsindicator opgenomen. Zie onderstaande tabel waarin de prestaties van de duurzaamheidsindicatoren tijdens verslagperiode 2023 zijn weergegeven.

... en in vergelijking met voorafgaande perioden?

Het Fonds heeft naar aanleiding van de verordening (SFDR) de duurzame beleggingsdoelstellingen en daarmee de duurzaamheidsindicatoren opnieuw geformuleerd en gespecificeerd.
De verslagperiode 2022 is de eerste periode met deze nieuwe indicatoren. Voor de verslagperiode 2021 heeft ASN Impact Investors de duurzaamheidsindicatoren herrekend. Het is niet mogelijk om deze herrekening voor eerder verslagperiodes te maken aangezien er voor die perioden een andere dataprovider is gebruikt.

Onderstaande tabel laat zien dat de CO_2-intensiteit van de staatsobligaties is **verbeterd** ten opzichte van de voorgaande verslagperiode. De CO_2-intensiteit van de groene en sociale obligaties is **verslechterd**. De hoeveelheid vermeden emissies van de groene en sociale obligaties zijn **verbeterd**.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022	Waarde periode 2023
CO2-intensiteit staatsobligaties (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	31,44	24,49
CO2-intensiteit groene en sociale obligaties (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	308,49	270,52
Vermeden emissies groene en sociale obligaties (in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd)	N/B	-167,51	-242,47

Om de vermindering van de CO_2-uitstoot voor de staatsobligaties te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF)-methode (voor de huidige meting). Om de vermeden CO_2-uitstoot voor de groene en sociale obligaties te meten, heeft het Fonds ook gebruikgemaakt van de PCAF-methode.

Voor de vermindering van de CO_2-uitstoot meet de PCAF-methode de scope 1, 2 en 3 emissies per kwartaal. Bovenstaande waardes zijn de verminderde CO_2-intensiteit in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd.
Voor de vermeden emissies van de groene en sociale obligaties meet de PCAF-methode de vermeden emissies in tonnen CO_2 equivalent. Bovenstaand waarde is de vermeden CO_2 equivalent in tonnen per miljoen euro geïnvesteerd.
Voor de totale portefeuille van ASN Duurzaam Obligatiefonds (staatsobligaties + groene en sociale obligaties geldt de volgende CO_2-intensiteit: (72,4% X 270,52) + (27,6% X 24,49) = 202,6.

Hoe hebben duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan duurzame beleggingsdoelstellingen?

Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). Het duurzaamheidsbeleid bestond uit een selectieproces, uitgevoerd door het Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD) van de ASN Bank. In dit proces was de risicoanalyse opgenomen die leidde tot de uitsluitingscriteria van het Beleggingsuniversum. De basis van de uitsluitingscriteria werd gevormd door de drie pijlers van ASN Impact Investors, oftewel klimaat, biodiversiteit en mensenrechten. De lijst met uitsluitingscriteria omvatte details die betrekking hebben op, maar niet beperkt waren tot:

- klimaat (activiteiten met betrekking tot fossiele brandstoffen en kernenergie zijn uitgesloten);

- biodiversiteit (landen die internationale verdragen inzake biodiversiteit schenden, zijn uitgesloten); en
- mensenrechten (activiteiten in verband met misdaden tegen de menselijkheid, de doodstraf en oorlogsmisdaden zijn uitgesloten).

Verder bestaat het duurzaamheidsbeleid uit een lijst van duurzaamheidscriteria. Deze criteria hebben het land of emittent van groene en sociale obligaties beoordeeld op onder meer hun broeikasgassen, luchtvervuiling, defensie-uitgaven, corruptie, vrijheid van meningsuiting en kinderarbeid.

Het Beleggingsuniversum is uiteindelijk vastgesteld door de Investeringscommissie van ASN Impact Investors. Elk land of emittent van groene en sociale obligaties is in de Investeringscommissie van ASN Impact Investors besproken als onderdeel van de duurzaamheidsbeoordeling. De Investeringscommissie was verantwoordelijk om een land of emittent van groene en sociale obligaties goed of af te keuren, en al deze besluiten hebben geresulteerd in het Beleggingsuniversum.

Na goedkeuring is het Beleggingsuniversum periodiek beoordeeld door het ECD. Op basis van het bovenstaande duurzaamheidsbeoordelingsproces is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is geweest van bedrijven die ernstige afbreuk doen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de significante negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Gedurende de verslagperiode 2023 is slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor negatieve effecten op duurzaamheidsfactoren (PAI-indicatoren) zoals beschreven in de verordening (SFDR).

- Meer specifiek heeft dit betekend dat gedurende 2023 één verplichte PAI-indicator (indicator 15 Broeikasgas (BKG) intensiteit) in aanmerking is genomen, omdat deze indicator al deel uitmaakte van het bestaande duurzaamheidsbeleid. Het kan echter nog steeds zo zijn dat er een verschil in definitie is tussen de in SFDR geformuleerde indicator en het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors.
- Voor de overige PAI-indicatoren (één verplichte en drie optionele) geldt dat deze qua thematiek weliswaar gedeeltelijk onderdeel uitmaakten van het duurzaamheidsbeleid, maar dat het gebruik van datapunten die gedefinieerd zijn binnen SFDR in 2023 nog niet plaatsvond.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

De vraag is niet van toepassing. Het Fonds belegt alleen in staatsobligaties, groene en sociale obligaties. Voor de uitgevende instellingen van deze obligaties zijn de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten niet van toepassing.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

In de eerste plaats doordat alle beleggingen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Zoals aangegeven onder de vraag **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?** is gedurende de verslagperiode 2023 slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren zoals deze zijn beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR. De reden hiervoor is dat met de implementatie van SFDR

gedurende 2022 bepaald is welke PAI-indicatoren relevant zijn voor het Fonds. De beschikbare data ten tijde van het opstellen van dit verslag worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Deze data zijn afkomstig van Eurostat en het ECD van de ASN bank.

De onderstaande tabel is enkel opgenomen ter informatie en mag dus niet worden gezien als een indicatie dat ASN Impact Investors gedurende 2023 op alle genoemde indicatoren heeft gestuurd. ASN Impact Investors wil de lezer ervoor behoeden om voorbarige conclusies te trekken uit hetgeen hieronder wordt gepresenteerd. Dit is nieuwe wet- en regelgeving waarover vanuit de wetgever nog geen 100% duidelijkheid is.

ASN Impact Investors heeft de vereiste PAI-data naar beste vermogen verzameld, bij gerenommeerde dataproviders. Uit de onderstaande tabel blijkt echter dat de datadekking van sommige PAI-indicatoren nog gering is en dat de beschikbare data relatief oud zijn, dit wil zeggen van (ruim) voor 2023, of dat het bronjaar geheel ontbreekt. Dit wijst erop dat de data in ontwikkeling zijn en dat algemeen aanvaarde standaarden nog ontbreken. ASN Impact Investors monitort op continue basis de ontwikkeling van deze data. De lage datakwaliteit is één van de voornaamste redenen geweest om nog niet op de in de tabel gepresenteerde indicatoren te sturen.

Voor meer details over de indicatoren zie **Annex I van de Regulering (EU) 2022/1288.**

ASN Impact Investors rapporteert in deze Annex V over de PAI-indicatoren. ASN Impact Investors stuurt nog niet op deze indicatoren, mede omdat de datakwaliteit nog gering is. Om aan de cijfers in de PAI-tabel toch enige duiding te geven, is als bijlage in deze Annex V per PAI-indicator een kwalitatieve toelichting gegeven.

Onderstaande tabel heeft alleen betrekking op de staatsobligaties binnen de portefeuille. Voor de groene en sociale obligaties is nog geen PAI-data beschikbaar. Voor de PAI-indicatoren levert de dataleverancier niet altijd alle data. Indien er geen data beschikbaar zijn, wordt er in de tabel N/B weergegeven.

Tabel 1 – Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen

		Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Ecologisch	15. BKG-intensiteit	tCO2e / Meuro	162,00	88,30%	2021-2022
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten		N/B	N/B	N/B

Tabel 2 – Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Groene effecten	17. Aandeel obligaties die niet zijn uitgegeven op grond van Uniewetgeving inzake ecologisch duurzame obligaties	90,04%	100,00%	2023

Tabel 3 – Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Governance	21. Gemiddelde corruptiescore	71,05	97,29%	2022

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2023

Grootste beleggingen	Sector	% Activa	Land
Bondsrepubliek Oostenrijk	Staatsobligaties	10,4	Oostenrijk
KFW Development Bank	Groene/sociale obligaties	8,6	Duitsland
Bondsrepubliek Duitsland	Staatsobligaties	8,3	Duitsland
Koninkrijk der Nederlanden	Staatsobligaties	6,7	Nederland
Republiek Italië	Staatsobligaties	6,7	Italië
Republiek Ierland	Staatsobligaties	5,3	Ierland
Koninkrijk Spanje	Staatsobligaties	5,2	Spanje
Republiek Frankrijk	Staatsobligaties	5,0	Frankrijk
Republiek Slowakije	Staatsobligaties	4,9	Slowakijje
Koninkrijk België	Staatsobligaties	4,7	België
Republiek Slovenië	Staatsobligaties	4,6	Slovenië
Republiek Portugal	Staatsobligaties	3,8	Portugal
Republiek Chili	Staatsobligaties	2,8	Chili
Groothertogdom Luxemburg	Staatsobligaties	2,3	Luxemburg
Nederlandse Waterschapsbank	Groene/sociale obligaties	2,1	Nederland

De kolom “% activa” is het aandeel van de belegging binnen het totaal van de beleggingen (Assets under Management), exclusief liquide middelen.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het Fonds heeft belegd in staatsobligaties en in groene en sociale obligaties die zijn uitgegeven door overheden en semi-overheden die rechtstreeks bij hebben gedragen aan de duurzame beleggingsdoelstelling. Voor staatsobligaties heeft het Fonds alleen belegd in landen die de Overeenkomst van Parijs hebben geratificeerd. Voor groene en sociale obligaties heeft het Fonds alleen belegd in emittenten die actief bij hebben gedragen aan het vermijden van de uitstoot van CO_2.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

Vanwege de duurzame beleggingsdoelstellingen is het Fonds door ASN Impact Investors geclassificeerd als een artikel 9 product onder SFDR. Daarom heeft de Investeringscommissie op basis van de beleggingsselectiecriteria alleen beleggingen toegelaten die als duurzaam zijn aangemerkt in de zin van SFDR.

De in het Fonds aangehouden liquiditeiten zijn geen belegging. Liquiditeiten zijn bedoeld om de verhandelbaarheid van het Fonds op de beurs te faciliteren en worden aangehouden in verband met het liquiditeitsbeheer overeenkomstig artikel 3:63 van de wet op het financieel toezicht (Wft). Aangezien het Fonds alleen milieudoelstellingen heeft, zijn alle beleggingen gecategoriseerd onder “Ecologisch”.

In welke economische sectoren werd belegd?

Het fonds heeft in de volgende economische sectoren belegd:

Sector	Totaal aandeel
Staatsobligaties	72,4%
Groene/sociale obligaties	27,6%

In hoeverre waren duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

ASN Impact Investors gelooft dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, een belangrijk instrument kan zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Het kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wat het ecologische deel van de EU-taxonomie betreft, kan ASN Impact Investors echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om die reden en het feit dat nog zoveel van de EU-taxonomie onduidelijk is, is er tot nu toe geen specifieke taxonomie doelstelling vastgesteld.

Waar er data beschikbaar zijn, rapporteert ASN Impact Investors de mate waarin de beleggingen in deze verslagperiode zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

De mate waarmee duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling waren afgestemd op de EU-taxonomie was **5,8%**. Het bepalen van dit percentage was niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of toetsing door derden. Uitgesplitst naar de EU taxonomie doelstellingen:

- Mitigatie van klimaatverandering: **5,4%**
- Adaptatie aan klimaatverandering: **0,2%**
- Duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen: 0%
- Transitie naar een circulaire economie: 0%
- Preventie en bestrijding van verontreiniging: 0%
- Bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen: 0%

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

• de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft;
• de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
• de **operationele** uitgaven (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen[1]?

☐ Ja

☐ In fossiel gas ☐ In nucleaire energie

☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en iet ernstig afbreuk doen aan een van de doelstellingen van de EU-taxonomie - zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage aan een milieudoelstelling leveren. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

* Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Voor ASN Duurzaam Obligatiefonds zijn er geen data beschikbaar om het aandeel beleggingen in transitie activiteiten eHet aandeel beleggingen en faciliterende activiteiten te berekenen.

Hoe verhield het percentage op de EU- taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?

De vraag is niet van toepassing. Dit is de eerste verslagperiode waarin wordt gerapporteerd over de EU-taxonomie. In het vorige verslagjaar waren hiertoe nog geen data beschikbaar.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling dat niet op de EU-taxonomie was afgestemd?

In 2023 was het aandeel **94,2%**. Het duurzaamheidsbeleid heeft strenge selectiecriteria, maar er wordt niet gestuurd op beleggingen die afgestemd zijn op de EU-taxonomie. Daarnaast heeft het Fonds belegd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen over de hele wereld. Deze ondernemingen vallen grotendeels niet onder EU wet- en regelgeving en zijn daarmee niet verplicht hun afstemming te rapporteren. Om deze redenen is een aanzienlijk aandeel van de beleggingen niet afgestemd op de EU-taxonomie.

zijn duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die geen rekening houden met de criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Fonds heeft alleen milieudoelstellingen. Het Fonds heeft in 2023 echter wel belegd in Social Bonds, waardoor het aandeel sociaal duurzame beleggingen **2,6%** bedroeg.

Welke beleggingen zijn opgenomen in "niet duurzaam"? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

In lijn met het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors zijn geen beleggingen gedaan die als "niet duurzaam" kunnen worden aangemerkt.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode genomen om de ecologische en/of sociale kenmerken te verwezenlijken?

De Impactcommissie heeft continu de voortgang van de duurzame beleggingsdoelstellingen gemonitord. Het Fonds heeft goed ontwikkelde standaarden en methodieken gebruikt om de voortgang van de duurzame beleggingsdoelstellingen te meten. Het Fonds heeft geen gebruik gemaakt van engagement, aangezien dit geen deel uitmaakt van de strategie om de duurzame beleggingsdoelstelling te bereiken.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de duurzame referentiebenchmark ?

Er is geen referentiebenchmark aangewezen voor het bereiken van de duurzame beleggingsdoelstelling, aangezien er momenteel geen benchmark in de markt beschikbaar is die zowel de vermindering van CO_2-uitstoot voor staatsobligaties en het vermijden van CO_2-uitstoot voor green- en social bonds verenigt.

Waarin verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Vraag is niet van toepassing.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de duurzame beleggings-doelstelling behaalt.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Op dit moment is het alleen nog mogelijk om de vermindering van de uitstoot van CO_2 per jaar met een brede marktindex te vergelijken. Als brede marktindex gebruikt het Fonds een samengestelde index die bestaat uit: 80% Bloomberg Barclays EUR Treasury 1-10 yr en 20% Bloomberg Barclays Euro Green Bond Government Related 1-10 yr. Voor Green Bonds zijn er echter geen data beschikbaar om voor de benchmark de CO_2-intensiteit te berekenen. Daarom zijn in de onderstaande tabel zijn de prestaties van het Fonds in vergelijking met de brede marktindex uitsluitend voor de staatsobligaties gepresenteerd.

Zoals te zien in de onderstaande tabel, is de CO_2-intensiteit van de brede marktindex

Emissiefactoren (tonnen CO_2/miljoen euro)	2023
ASN Duurzaam Obligatiefonds	270,5
Bloomberg Barclays Euro Treasury 1-10 yr	267,5
Onderprestatie van het Fonds	**3**

Bijlage: kwalitatieve uitleg per PAI-indicator

- **PAI-indicator 15 van tabel 1** is de BKG-intensiteit van landen waarin belegd wordt. Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI-indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode. Er bestaan echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

- **PAI-indicator 16 van tabel 1** is de som van het aantal landen waarin belegd wordt die te maken hebben met sociale schendingen (absoluut en relatief aantal gedeeld door de som van alle landen),

zoals bedoeld in internationale verdragen en conventies, beginselen van de VN en, indien van toepassing, nationale wetgeving. Hiervoor is nog geen data beschikbaar.

- **PAI-indicator 17 van tabel 2** is het aandeel obligaties die niet als groen zijn gecertificeerd. Hiervoor is nog geen data beschikbaar.

- **PAI-indicator 21 van tabel 3** is het vermeende niveau van corruptie in de overheidssector gemeten aan de hand van de corruptieperceptie-index. Het getal is de gemiddelde score, waarbij een score van 100 aangeeft dat een land “erg schoon” is en een score van 0 aangeeft dat een land “uiterst corrupt” is.

Periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 9, leden 1 tot en met 4 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 5, eerste alinea, van Verordening (EU) 2020/852

Productnaam: ASN Milieu & Waterfonds **Identificatiecode juridische entiteiten (LEI)**: 5493003MASTEE11NEJ34

Duurzame beleggingsdoelstelling

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een ecologische of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan ecologische of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De EU-taxonomie is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van ecologisch duurzame economische activiteiten. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of op de taxonomie zijn afgestemd.

Heeft dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling ?

☒ JA ☐ NEE

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling** gedaan: **100,00%**

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch gelden.

☒ in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie niet als ecologisch duurzaam gelden

☒ Dit product heeft de volgende **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan : **0,00%**.

☐ Dit product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken**. Hoewel duurzaam beleggen niet het doel ervan was, had het een minimum van ____% duurzame beleggingen

☐ met een eocologische doelstelling in economische activiteiten die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een ecologische doelstelling die volgens de EU-taxonomie als ecologisch duurzaam gelden

☐ met een sociale doelstelling.

☐ Dit product promootte E/S-kenmerken, maar maar **heeft niet duurzaam belegd**.

In hoeverre is de duurzame beleggingsdoelstelling van dit financiële product behaald?

Het ASN Milieu & Waterfonds (het Fonds) heeft de volgende duurzame beleggingsdoelstellingen:

- het verminderen van de uitstoot van CO_2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs (uitgedrukt in de bijdrage van het Fonds om de temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden); en
- het verminderen van de negatieve impact op biodiversiteit per geïnvesteerde euro (ten opzichte van het basisjaar 2019);

In overeenstemming met deze doelstellingen heeft het Fonds ook rekening gehouden met klimaatmitigatie en -adaptatie, zoals gedefinieerd in de EU-taxonomie.

Het Fonds heeft gedurende de verslagperiode 2023 belegd in een wereldwijd gespreide portefeuille van aandelen van beursgenoteerde ondernemingen die een bijdrage hebben geleverd aan de ontwikkeling, productie en verkoop van technologieën en systemen die milieuproblemen helpen oplossen. Het beleggingsbeleid van het Fonds heeft zich gericht op technologieën en oplossingen in: waterinfrastructuur en -technologie, duurzame energie en mobiliteit, circulaire economie en voeding en landbouw.

De beleggingen met een ecologische doelstelling in het Fonds hielden ook rekening met de doelstellingen die genoemd worden in de EU-taxonomie: mitigatie van klimaatverandering, adaptatie aan klimaatverandering, duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen, transitie naar een circulaire economie, preventie en bestrijding van verontreiniging, en bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen.

De geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds in 2023 bedroeg **2,07** graden, gemeten aan de hand van de MSCI Implied Temperature Rise (ITR)-methodologie. In het vorige boekjaar bedroeg de ITR van het Fonds 2,22. De ITR is dus verbeterd ten opzichte van vorig jaar. Voor meer informatie over de MSCI ITR-methodologie zie: **MSCI Implied Temperature Rise**.

In 2023 is de negatieve impact op de biodiversiteit van het Fonds per belegde euro **verbeterd** ten opzichte van het basisjaar 2019 (gemeten aan de hand van de Biodiversity Footprint Financial Institutions (BFFI)-methodologie).

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Voor iedere duurzame beleggingsdoelstelling van het Fonds is een duurzaamheidsindicator opgenomen. Zie onderstaande tabel waarin de prestaties van de duurzaamheidsindicatoren tijdens de verslagperiode 2023 zijn weergegeven.

Duurzaamheidsindicatoren meten hoe de duurzaamheidsdoelstellingen van dit financiële product worden verwezenlijkt.

... en in vergelijking met voorafgaande perioden?

Tabel met prestaties van de duurzaamheidsindicatoren over de afgelopen 4 jaar. De data over de duurzaamheidsindicatoren zijn niet voor alle indicatoren of jaren beschikbaar. Voor deze perioden en indicatoren is in de tabel “niet beschikbaar” opgenomen.

Duurzaamheidsindicator	Waarde periode 2019	Waarde periode 2020	Waarde periode 2021	Waarde periode 2022	Waarde periode 2023
MSCI ITR (in graden Celcius)	N/B	N/B	N/B	2,22	2,07
Biodiversiteit footprint (in pdf.ha.jaar per miljoen euro geïnvesteerd)	27,42	26,43	24,91	20,02	17,24

Voor de biodiversiteit footprint is 2019 het basisjaar. Voor de periodes 2020 en 2021 was de SFDR nog niet van toepassing.

Om de geïmpliceerde temperatuurstijging van het Fonds te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de MSCI ITR-methode (voor sturing richting de op de Overeenkomst van Parijs afgestemde doelstelling). De MSCI ITR-methode is een intuïtieve, toekomstgerichte metriek, uitgedrukt in graden Celsius, die is ontworpen om de temperatuurafstemming van beleggingen, portefeuilles en fondsen weer te geven op de mondiale temperatuurdoelstellingen. Voor het Fonds was de MSCI ITR methodologie voor de verslagperiode 2023 beschikbaar voor **94,6%** van de beleggingen.

Om de impact op de biodiversiteit te meten, heeft het Fonds gebruikgemaakt van de BFFI-methode. De BFFI-methode meet de biodiversiteitsvoetafdruk in ha per geïnvesteerde euro, gebaseerd op de levenscyclusbeoordelingen (LCA). Een LCA berekent het milieueffect van producten en diensten over hun gehele levenscyclus. Dit resulteert in een verwacht negatief of positief effect op de biodiversiteit (in ha) per geïnvesteerde euro per jaar ((ha/€)/jr). Sinds 2023 wordt de biodiversiteitsvoetafdruk elk kwartaal beoordeeld.

Hoe hebben duurzame beleggingen geen ernstige afbreuk gedaan aan duurzame beleggingsdoelstellingen?

Alle beleggingen van het Fonds die in aanmerking kwamen voor het Beleggingsuniversum hebben voldaan aan het Duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors (het duurzaamheidsbeleid). Het duurzaamheidsbeleid bestaat uit een selectieproces, uitgevoerd door het Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD) van de ASN Bank. In dit proces is de risicoanalyse opgenomen die leidt tot de uitsluitingscriteria van het Beleggingsuniversum. De basis van de uitsluitingscriteria is gevormd door de drie pijlers van ASN Impact Investors, oftewel klimaat, biodiversiteit en mensenrechten, evenals de governance van de ondernemingen en, indien relevant, dierenwelzijn. De lijst met uitsluitingscriteria omvat details die betrekking hebben op, maar niet beperkt zijn tot:

- klimaat (activiteiten met betrekking tot fossiele brandstoffen en kernenergie zijn uitgesloten);
- biodiversiteit (activiteiten met betrekking tot ontbossing en afvaldumping zijn uitgesloten);
- mensenrechten (activiteiten met betrekking tot misdaden tegen de menselijkheid, genocide, oorlogsmisdaden en de wapenindustrie zijn uitgesloten);
- governance (ondernemingen die geen beleid hadden dat het ethisch gedrag van hun werknemers regelt, zijn uitgesloten);
- dierenwelzijn (activiteiten met betrekking tot dierproeven en schending van de vijf vrijheden van het dierenwelzijn zijn uitgesloten).

Verder bestaat het duurzaamheidsbeleid uit een lijst van duurzaamheidscriteria. Op basis van deze criteria zijn de ondernemingen beoordeeld op onder meer hun milieubeleid, vervuiling, overexploitatie, gelijke behandeling en discriminatie, dwangarbeid en een gezonde en veilige werkomgeving.

De uitsluitingscriteria zijn op alle ondernemingen toegepast. De duurzaamheidscriteria zijn proportioneel toegepast.

Het Beleggingsuniversum is uiteindelijk vastgesteld door de Investeringscommissie van ASN Impact Investors. Elke onderneming is in de Investeringscommissie van ASN Impact Investors besproken als onderdeel van de duurzaamheidsbeoordeling. De Investeringscommissie is verantwoordelijk om een onderneming goed te keuren, af te keuren of besluiten tot het voeren van engagement, en al deze besluiten hebben geresulteerd in het Beleggingsuniversum.

Na goedkeuring is het Beleggingsuniversum periodiek beoordeeld door het ECD. Op basis van het bovenstaande duurzaamheidsbeoordelingsproces wordt gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is geweest van bedrijven die ernstige afbreuk doen aan de duurzame beleggingsdoelstellingen.

In de loop van 2023 zijn **vijf** bedrijven uit het Beleggingsuniversum verwijderd wegens schending van het duurzaamheidsbeleid.

Voorbeeld van engagement
Er is met vijf bedrijven uit het ASN Milieu en Waterfonds engagement gevoerd over biodiversiteit. Zo is er met American Water Works gesproken. We wilden een beter beeld krijgen over de uitkomsten van een assessment van het bedrijf met betrekking tot de afhankelijkheid van biodiversiteit en de impact die de bedrijfvoering daarop heeft. Ook is er gesproken over processen om risico's te mitigeren en de activiteiten van het management. De gesprekken gaan in de 2024 verder.

Voorbeeld van uitsluiting
Het Israëlische bedrijf SolarEdge levert vooral omvormers die zonne-energie omzetten in elektriciteit, power optimizers en monitoringssoftware. Helaas blijkt dat het bedrijf ook lithium ion batterijen en aangrenzende energy systemen levert. Deze producten zijn speciaal gemaakt voor militaire toepassingen zoals drones, straaljagers, tanks, onderzeeërs en torpedo’s. We hebben daarom SolarEdge afgekeurd en verwijderd uit ons beleggingsuniversum.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de significante negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Gedurende de verslagperiode 2023 is slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor negatieve effecten op duurzaamheidsfactoren (PAI-indicatoren) zoals beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR.

Meer specifiek heeft dit betekend dat gedurende 2023 de parameters van **vijf** verplichte PAI-indicatoren en één optionele indicatoren in aanmerking zijn genomen, omdat deze indicatoren al deel uitmaakten van het bestaande duurzaamheidsbeleid. Het kan echter nog steeds zo zijn dat er op onderdelen verschillen zijn tussen de definities binnen de in SFDR geformuleerde PAI-indicatoren en binnen het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. De in aanmerking genomen PAI-indicatoren zijn:

Tabel 1:
- Indicator 1 Broeikasgas (BKG)-emissies (scope 1,2,3 en Totaal)
- Indicator 2 Koolstofvoetafdruk
- Indicator 3 BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd
- Indicator 4 Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen
- Indicator 14 Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoonsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)

Tabel 3:
- Indicator 9 Ontbreken van een mensenrechtenbeleid

Voor de overige PAI-indicatoren (**negen** verplichte en **zes** optionele) geldt dat deze qua thematiek weliswaar onderdeel uitmaakten van het duurzaamheidsbeleid, maar dat het gebruik van de datapunten die zijn gedefinieerd binnen SFDR in 2023 nog niet plaatsvond.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten? Details:

Ja, de duurzame beleggingen waren afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Overeenkomstig de criteria van het duurzaamheidsbeleid, werd een engagementprocedure gestart, wanneer een schending werd vastgesteld bij een onderneming uit het Beleggingsuniversum. Als de onderneming niet bereid of in staat was de situatie volgens de richtlijnen aan te passen, werd de onderneming uit het Beleggingsuniversum verwijderd.

Voorbeeld van engagement
Er is met vier bedrijven uit het ASN Milieu en Waterfonds engagement gevoerd over klimaat. Zo is er met EDP Renovaveis engagement gevoerd. Het bedrijf geeft aan dat het valt onder de emissie doelen van moederbedrijf EDP. Ook is het bezig om de eigen doelen geverifieerd te krijgen door het Scienced Based Target initiative.

Voorbeeld van uitsluiting
Uit recente informatie blijft dat Kingspan fraude heeft gepleegd met de testresultaten van het gebruikte isolatiemateriaal in de Grenfell Tower. Deze toren brandde in juni 2017 af waarbij ten minste 72 doden vielen. Het gebouw was in 2016 gerenoveerd met isolatiemateriaal van onder andere Kingspan. Gevolg is dat het isolatiemateriaal is gebruikt in de Grenfell Tower waar het dus niet geschikt voor was. Op basis van alles wat sinds 2017 heeft plaatsgevonden en de informatie die sinds 2021 naar boven is gekomen, hebben wij besloten Kingspan af te keuren en te verwijderen uit ons beleggingsuniversum.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

In de eerste plaats doordat alle beleggingen hebben voldaan aan het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors. Zoals aangegeven onder de vraag **Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?** is gedurende de verslagperiode 2023 slechts gedeeltelijk rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op de duurzaamheidsfactoren zoals deze zijn beschreven in de gedelegeerde verordening tot aanvulling van de SFDR. De reden hiervoor is dat met de implementatie van SFDR gedurende 2022 bepaald is welke PAI-indicatoren relevant zijn voor het Fonds. De beschikbare data ten tijde van het opstellen van dit verslag worden in onderstaande tabel gepresenteerd. Deze data zijn volledig afkomstig van MSCI en Morningstar Direct, en niet vermengd met de data waar het Fonds gedurende de verslagperiode op gestuurd heeft. Om deze reden is het waarschijnlijk dat er verschillen zijn tussen de onderstaande gegevens en gegevens elders gepresenteerd (met name over de CO_2-uitstoot).

De onderstaande tabel is enkel opgenomen ter informatie en mag dus niet worden gezien als een indicatie dat ASN Impact Investors gedurende 2023 op alle genoemde indicatoren heeft gestuurd. ASN Impact Investors wil de lezer ervoor behoeden om voorbarige conclusies te trekken uit hetgeen hieronder wordt gepresenteerd. Dit is nieuwe wet- en regelgeving waarover vanuit de wetgever nog geen 100% duidelijkheid is.

ASN Impact Investors heeft de vereiste PAI-data naar beste vermogen verzameld, bij gerenommeerde dataproviders. Uit de onderstaande tabel blijkt echter dat de datadekking van sommige PAI-indicatoren nog gering is en dat de beschikbare data relatief oud zijn, dit wil zeggen van (ruim) voor 2023, of dat het bronjaar geheel ontbreekt. Dit wijst erop dat de data in ontwikkeling zijn en dat algemeen aanvaarde standaarden nog ontbreken. ASN Impact Investors monitort op continue basis de ontwikkeling van deze data. De lage datakwaliteit is één van de voornaamste redenen geweest om nog niet op de in de tabel gepresenteerde indicatoren te sturen.

Voor meer details over de indicatoren zie Annex I van de Regulering (EU) 2022/1288.

ASN Impact Investors stuurt nog niet op deze indicatoren, mede omdat de datakwaliteit nog gering is. Om aan de cijfers in de PAI-tabel toch enige duiding te geven, is als bijlage in deze Annex V per PAI-indicator een kwalitatieve toelichting gegeven. Voor de PAI-indicatoren levert de dataleverancier niet altijd alle data. Indien er geen data beschikbaar zijn, wordt er in de tabel N/B weergegeven.

Tabel 1 – Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Broeikasgasemissies	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	tCO2e	29.460,32	98,34%	2021-2022
		Scope 2-BKG-emissies	tCO2e	14.021,85	98,34%	2021-2022
		Scope 3-BKG-emissies	tCO2e	197.542,62	98,34%	2021-2022
		Totale BKG-emissies	tCO2e	227.426,62	98,34%	2021-2022
	2. Koolstofvoetafdruk		tCO2e/ Meuro	245,27	98,34%	2021-2022
	3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd		tCO2e/ Meuro	703,12	99,20%	2021-2022

			Eenheid	Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen			0,00%	99,20%	N/B
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie			67,12%	64,81%	2020-2022
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten		GWh / Meuro	A: 0,00	75,55%	2020-2022
			GWh / Meuro	B: 0,00	75,55%	2020-2022
			GWh / Meuro	C: 0,57	75,55%	2020-2022
			GWh / Meuro	D: 1,11	75,55%	2020-2022
			GWh / Meuro	E: 0,69	75,55%	2020-2022
			GWh / Meuro	F: 0,24	75,55%	2020-2022
			GWh / Meuro	G: 0,24	75,55%	2020-2022
			GWh / Meuro	H: 0,51	75,55%	2020-2022
			GWh / Meuro	L: 0,00	75,55%	2020-2022
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden			0,00%	99,20%	2021-2022
Watergehalte	8. Emissies in water		t/Meuro	N/B	N/B	N/B
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval		t/Meuro	0,38	33,49%	2021-2022

Indicatoren voor sociale thema's, eerbieding van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	0,00%	99,20%	N/B
	11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanism en voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	55,18%	99,20%	N/B
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	5,48%	13,30%	2018-2022
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	34,86%	99,20%	N/B
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	0,00%	99,20%	N/B

Tabel 2 – Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

Klimaat- en andere milieu-indicatoren

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Water-, afval- enmateriaalemissies	6. Waterverbruik en -recycling	N/B	N/B	N/B

Tabel 3 – Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

		Impact 2023	Data dekking	Bronjaar
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	4. Ontbreken van een gedragscode voor leveranciers	49,86%	99,20%	2021-2022
Mensenrechten	9. Ontbreken van een mensenrechtenbeleid	8,32%	99,20%	N/B
	12. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op kinderarbeid	9,52%	99,20%	N/B
	13. Activiteiten en leveranciers met een significant risico op dwangarbeid of verplichte arbeid	11,07%	99,20%	N/B
	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen	0,00	99,20%	N/B
Bestrijding van corruptie en omkoping	15. Ontbreken van een beleid tegen corruptie en omkoping	0,00%	99,20%	N/B

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten: 2023

Grootste beleggingen	Sector	% Activa	Land
SEVERN TRENT	Nutsbedrijven	3,2	Verenigd Koninkrijk
PENTAIR PLC	Kapitaalgoederen	2,9	Verenigd Koninkrijk
UNITED UTILITIES GROUP PLC	Nutsbedrijven	2,8	Verenigd Koninkrijk
FISCHER (GEORG)-REG	Kapitaalgoederen	2,7	Zwitserland
VESTAS WIND SYSTEMS	Kapitaalgoederen	2,7	Denemarken
SMITH (A.O.) CORP	Kapitaalgoederen	2,7	Verenigde Staten
AMERICAN WATER WORKS CO INC	Nutsbedrijven	2,6	Verenigde Staten
GEBERIT	Kapitaalgoederen	2,6	Zwitserland
STERICYCLE	Zakelijke dienstverlening	2,5	Verenigde Staten
BORALEX INC -A	Energie	2,5	Canada
EDP RENOVAVEIS SA	Energie	2,5	Spanje
ADVANCED DRAINAGE SYSTEMS IN	Kapitaalgoederen	2,3	Verenigde Staten
CINTAS	Zakelijke dienstverlening	2,2	Verenigde Staten
BRAMBLES	Zakelijke dienstverlening	2,1	Australië
NOVOZYMES -B	Basisgoederen	2,1	Denemarken

De kolom “% activa” is het aandeel van de belegging binnen het totaal van de beleggingen (Assets under Management), exclusief liquide middelen.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het Fonds heeft belegd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen over de hele wereld die zich inzetten voor een duurzame samenleving en die gezonde financiële vooruitzichten hebben. Het Fonds heeft alleen belegd in ondernemingen die waren toegelaten tot het Beleggingsuniversum.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

Het Fonds belegd voor 100% in duurzame beleggingen: bedrijven die passen in een duurzame samenleving. In lijn met de milieudoelstellingen van het Fonds hebben alle duurzame beleggingen ecologische doelstellingen.

Naast de beleggingen houdt het Fonds liquiditeiten aan. Dit zijn geen beleggingen.. Liquiditeiten zijn bedoeld om de verhandelbaarheid van het Fonds op de beurs te faciliteren en worden aangehouden in verband met het liquiditeitsbeheer overeenkomstig artikel 3:63 van de wet op het financieel toezicht (Wft).

In welke economische sectoren werd belegd?

Het fonds heeft in de volgende economische sectoren belegd:

Sector	Totaal aandeel
Kapitaalgoederen	38,9%
Nutsbedrijven	11,6%
Zakelijke dienstverlening	11,1%
Basisgoederen	9,6%
Energie	8,5%
Technologie	5,3%
Software & services	3,9%
Halfgeleiders	3,8%
Farmacie & biotechnologie	1,9%
Verzorgingsproducten	1,8%
Overige	3,6%

In hoeverre waren duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

ASN Impact Investors gelooft dat de EU-taxonomie, de EU-lijst van duurzame economische activiteiten, een belangrijk instrument kan zijn om te bepalen welke beleggingen duurzaam zijn. Het kan transparantie bevorderen, greenwashing tegengaan en de verschuiving van kapitaal naar de duurzame economie van de toekomst stimuleren. Wat het ecologische deel van de EU-taxonomie betreft, kan ASN Impact Investors echter niet instemmen met de opname van kernenergie en fossiel gas als duurzame beleggingen onder de huidige EU-taxonomie. Dit is niet in overeenstemming met de overtuigingen, visie en missie van ASN Impact Investors. Om die reden is er tot nu toe geen specifieke EU-taxonomie doelstelling vastgesteld.

Waar er data beschikbaar is, rapporteert ASN Impact Investors de matewaarin de beleggingen in deze verslagperiode zijn afgestemd op de EU-taxonomie.

De mate waarmee duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling waren afgestemd op de EU-taxonomie was **26,6%**. Het bepalen van dit percentage was niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of toetsing door derden. Uitgesplitst naar de EU taxonomie doelstellingen:

- Mitigatie van klimaatverandering: **26,0%** *
- Adaptatie aan klimaatverandering: **3,9%** *
- Duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen: 0%
- Transitie naar een circulaire economie: 0%
- Preventie en bestrijding van verontreiniging: 0%
- Bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen: 0%

* Sommige beleggingen dragen zowel bij aan mitigatie van klimaatverandering als adaptatie van klimaatverandering. Hierdoor tellen deze percentages op tot een hoger percentage dan de 26,6% van de totale bijdrage aan de EU-taxonomie.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

• de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weergeeft;
• de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
• de **operationele** uitgaven (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage aan een milieudoelstelling leveren. **Transitieactiviteiten** zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen[1] ?

☐ Ja

☐ In fossiel gas ☐ In nucleaire energie

☒ Nee

[1] Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en iet ernstig afbreuk doen aan een van de doelstellingen van de EU-taxonomie - zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordering (EU) 2022/1214 van de Commissie.

De twee onderstaande grafieken tonen in groen het minimumpercentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product anders dan in overheidsobligaties.

* Voor deze grafieken omvatten 'overheidsobligaties' alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Het aandeel beleggingen in transitie activiteiten bedroeg in 2023: **0,00%** op basis van omzet en **0,05%** op basis van kapitaaluitgaven.
Het aandeel beleggingen in faciliterende activiteiten bedroeg in 2023: **3,06%** op basis van omzet en **3,54%** op basis van kapitaaluitgaven.

Hoe verhield het percentage op de EU- taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?

De vraag is niet van toepassing. Dit is de eerste verslagperiode waarin wordt gerapporteerd over de EU-taxonomie. In het vorige verslagjaar waren hiertoe nog geen data beschikbaar.

Wat was het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling dat niet was afgestemd op de EU-taxonomie?

In 2023 was het aandeel **73,4%**. Het duurzaamheidsbeleid heeft strenge selectiecriteria, maar er wordt niet gestuurd op beleggingen die afgestemd zijn op de EU-taxonomie. Daarnaast heeft het Fonds belegd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen over de hele wereld. Deze ondernemingen vallen grotendeels niet onder EU wet- en regelgeving en zijn daarmee niet verplicht

zijn duurzame beleggingen met
een ecologische doelstelling die geen rekening houden met de criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de EU-taxonomie.

hun afstemming te rapporteren. Om deze redenen is een aanzienlijk aandeel van de beleggingen niet afgestemd op de EU-taxonomie.

Wat was het aandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het Fonds heeft uitsluitend duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling. Het aandeel sociaal duurzame beleggingen is derhalve 0,00%.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “niet duurzaam”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

In lijn met het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors zijn geen beleggingen gedaan die als “niet duurzaam” kunnen worden aangemerkt.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om de ecologische en/of sociale kenmerken te verwezenlijken?

ASN Impact Investors heeft engagement gebruikt om een dialoog aan te gaan met de beleggingen om hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties met betrekking tot hun CO_2 uitstoot en biodiversiteitsvoetafdruk en hen aan te sporen deze te verbeteren. Het besluit tot engagement werd genomen wanneer een belegging niet langer voldeed aan de duurzaamheidscriteria van ASN Impact Investor of wanneer wangedrag werd vastgesteld. ASN Impact Investors heeft ook engagement gebruikt om de kledingbedrijven in de portefeuille te helpen hun leefbaarloonscore te verbeteren.

ASN Impact Investors heeft gebruikgemaakt van haar stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin het Fonds heeft belegd. Dit recht wordt gebruikt om ondernemingen aan te sporen tot duurzamer beleid en praktijken. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van ASN Impact Investors.

In 2022 is ASN Impact Investors gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat. Klimaatverandering wordt steeds zichtbaarder en heeft een grote impact op biodiversiteit. De biodiversiteit staat onder druk en het verlies daarvan wordt jaarlijks groter. Biodiversiteit en klimaatverandering zijn nauw aan elkaar verbonden. In 2022 is ASN Impact Investors begonnen met het informeren van over het belang, de urgentie en de afhankelijkheid van biodiversiteit. In 2023 heeft ASN Impact Investors de engagement kaders vastgesteld, de bedrijven met de grootste negatieve impact binnen de portefeuille geselecteerd voor het engagement traject en is begonnen met een diepgaand onderzoek van deze bedrijven. In 2024 wordt het engagement met de bedrijven vervolgd.

Voorbeeld van engagement
Er vindt passief engagement plaats bij MTR Corp. Het bedrijf heeft eerder een statement geplaatst waarin ze melden dat het bedrijf vakbondsvrijheid ondersteunt. Dit statement is van de website verdwenen. Wij willen graag zien dat het bedrijf beleid op vakbondsvrijheid publiceert. Wij zijn in afwachting van reactie.

Voorbeeld van stemrecht
Wij verwachten dat bedrijven dat zij een ambitieus en tijdsgebonden klimaatdoel hebben gesteld in lijn met het Akkoord van Parijs. Als een bedrijf dat niet heeft stemmen wij tegen goedkeuring van het jaarverslag, de jaarrekening en de accountantsverklaring. Zo hebben wij Rational laten weten dat wij tegen stemmen. Het bedrijf rapporteert over scope 1, 2 en 3. Helaas ontbreekt het aan emissie reductie doelen en een geloofwaardig klimaat actieplan. We hebben Rational hierover geïnformeerd.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de duurzame referentiebenchmark?

Er is geen referentiebenchmark aangewezen voor het bereiken van de duurzame beleggingsdoelstelling, aangezien er momenteel geen benchmark in de markt beschikbaar is die zowel CO_2-uitstoot, biodiversiteit en leefbaar loon verenigt.

Referentie benchmarks zijn indices die meten of het financiële product de duurzaamheidsdoelstelling verwezenlijkt.

Waarin verschilde de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de duurzame beleggingsdoelstelling?

Vraag is niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Op dit moment is het alleen nog mogelijk om de duurzame beleggingsdoelstelling over het verminderen van de uitstoot van CO2 per jaar in lijn met de Overeenkomst van Parijs met een brede marktindex te vergelijken. De MSCI World Index wordt als brede marktindex gehanteerd. In de onderstaande tabel zijn de prestaties van het Fonds in vergelijking met de brede marktindex gepresenteerd. Hierbij is de geïmpliceerde temperatuurstijging berekend aan de hand van de MSCI ITR methode, zowel op fondsniveau, als op het niveau van de brede marktindex. Zoals hierboven aangegeven was de MSCI ITR methodologie voor de verslagperiode 2023 beschikbaar voor **94,6%** van de beleggingen van het Fonds. Voor de brede marktindex was de MSCI ITR methodologie beschikbaar voor **99,40%** van de beleggingen.

Het is de doelstelling van het Fonds om deze temperatuurstijging in 2050 op maximaal 1,5 graden te houden. Zoals hieronder aangegeven is deze doelstelling nog niet gehaald, maar presteert het Fonds wel beter in vergelijking met de brede marktindex.

MSCI ITR values in °C	2023
ASN Milieu en Waterfonds	2,07
MSCI World Index	2,38
Overprestatie van het Fonds	**0,31**

Bijlage: kwalitatieve uitleg per PAI-indicator

- **PAI-indicatoren 1, 2 en 3 van tabel 1** geven de som van de totale broeikasgasemissies in tonnen van de bedrijven in de portefeuille (scope 1, 2, 3) weer, gewogen met de meest recente beschikbare bedrijfswaarde van het bedrijf inclusief cash. Indicator 2 geeft de totale broeikasgasemissies per 1 miljoen euro belegd in de portefeuille weer. Indicator 3 is het portefeuille gewogen gemiddelde van de totale koolstofvoetafdruk van de bedrijven in de portefeuille per miljoen euro omzet (tonnen/ miljoen euro omzet). Zowel het duurzaamheidsbeleid en de PAI-indicatoren meten de scope 1, 2 en 3 emissies aan de hand van de PCAF-methode. Er bestaan echter verschillen tussen de beleidsdata en de MSCI data: ASN Impact Investors gebruikt wel proxy-data wanneer data ontbreken; MSCI doet dat niet.

- **PAI-indicator 4 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in de portefeuille met een actieve blootstelling aan de sector fossiele brandstoffen. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de fossiele industrie.

- **PAI-indicator 5 van tabel 1** is het aandeel van niet-hernieuwbare energieconsumptie en niet-hernieuwbare energieproductie van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage. Meer dan de helft van de beleggingen in de portefeuille verbruikt nog niet-hernieuwbare energie of wekt dit op. Zoals aangegeven voert ASN Impact Investors engagement met de bedrijven in de portefeuille om hen hier bewust van te maken.

- **PAI-indicator 6 van tabel 1** is het energieverbruik in GWh per miljoen euro omzet van de beleggingen, per klimaatsector met een grote impact, NACE-sectiecode A, B, C, D, E, F, G, H

en L (link naar NACE sectiecodes). Hierbij valt het op dat in sector H (transport en opslag) de ratio energieverbruik in GWh per miljoen euro omzet het hoogst is.

- **PAI-indicator 7 van tabel 1** is de som van bedrijven in de portefeuille die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die activiteiten hebben in biodiversiteitsgevoelige gebieden en/of betrokken zijn bij controverses met ernstige gevolgen voor het milieu.

- **PAI-indicator 8 van tabel 1** is de som van het aantal ton emissies in water per miljoen euro belegd, uitgedrukt als gewogen gemiddelde. Emissies in water wordt gezien als afvalwater dat als gevolg van industriële of productieactiviteiten in oppervlaktewater wordt geloosd (in ton). Het getal van 0,91 ton per miljoen euro belegd is laag, echter is de datadekking dusdanig laag dat het getal weinig representatief is.

- **PAI-indicator 10 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille die UN Global Compact zeer ernstig hebben geschonden. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in bedrijven die UN Global Compact ernstig hebben geschonden.

- **PAI-indicator 11 van tabel 1** is de som van het gewicht van ondernemingen in portefeuille die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen die geen bewijs hebben van een mechanisme om de naleving van UN Global Compact te controleren en die risico lopen op het schenden van de beginselen van de UN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

- **PAI-indicator 12 van tabel 1** is het verschil tussen het gemiddelde bruto-uurloon mannelijke en vrouwelijke werknemers als percentage van het bruto-uurloon van mannen. De rapportage over deze maatstaf is inconsistent: sommige bedrijven rapporteren over de absolute of ongecontroleerde loonkloof, terwijl andere controleren voor compenserende factoren zoals functie of locatie.

- **PAI-indicator 13 van tabel 1** is de gemiddelde verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuursleden in de beleggingen, uitgedrukt als percentage van alle bestuursleden. Het percentage 34,86% wil zeggen dat iets meer dan een derde van de bestuursleden van de bedrijven in de portefeuille, vrouwen zijn.

- **PAI-indicator 14 van tabel 1** is de som van het gewicht van bedrijven in portefeuille met blootstelling aan controversiële wapens (landmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens). Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de wapenindustrie.

- **PAI-indicator 14 van tabel 2** is enerzijds het aandeel in bedrijven waarvan de activiteiten gevolgen hebben voor bedreigde soorten en anderzijds het aandeel in bedrijven zonder beleid ter bescherming van de biodiversiteit dat betrekking heeft op operationele locaties die eigendom zijn van, geleased of beheerd worden in of grenzen aan een beschermd gebied met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden. Zoals aangegeven is ASN Impact Investors engagement sinds 2022 gestart met het uitvoeren van engagement op biodiversiteit en klimaat.

- **PAI-indicator 4 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder gedragscode voor leveranciers (tegen onveilige arbeidsomstandigheden, onzekere banen, kinderarbeid en dwangarbeid). MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors maakt een inschatting van de risico's in de keten. Het risico is afhankelijk van de bedrijfsactiviteiten, het bedrijfsmodel en de locaties waar wordt ingekocht. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen

beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder gedragscode voor leveranciers.

- **PAI-indicator 9 van tabel 3** is het aandeel beleggingen zonder mensenrechtenbeleid. MSCI haalt deze informatie van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder mensenrechtenbeleid.

- **PAI-indicator 12 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico op incidenten met kinderarbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 13 van tabel 3** is het aandeel beleggingen dat blootstaat aan activiteiten en leveranciers met een aanzienlijk risico van gevallen van gedwongen of verplichte arbeid, uitgedrukt in geografische gebieden en/of het soort activiteiten.

- **PAI-indicator 14 van tabel 3** is het aantal gevallen van ernstige mensenrechtenkwesties en – incidenten in verband met de beleggingen, op basis van een gewogen gemiddelde. Deze indicator presenteert de gegevens in lijn met het beleid van ASN Impact Investors: er worden geen beleggingen gedaan in de bedrijven met ernstige mensenrechtenkwesties en -incidenten.

- **PAI-indicator 15 van tabel 3** is het aandeel beleggingen in entiteiten zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping dat in overeenstemming is met het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie. Ondanks dat het percentage laag is, zou het niet voor moeten kunnen komen dat bedrijven zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping worden toegelaten tot het Investeringsuniversum. MSCI haalt de informatie om deze indicator te bepalen van de website van de onderneming of tegenpartij. Wanneer hier niks vermeld staat, noteert MSCI geen beleid. ASN Impact Investors doet risicoanalyses. Afhankelijk van de geografische aanwezigheid en de bedrijfsactiviteiten wordt het risico hoog, gemiddeld of laag ingeschat. Bij een laag risico kan het bedrijf actief zijn in een land waar het rechtssysteem voldoende waarborgen biedt. Als er geen zichtbaar beleid is, neemt ASN Impact Investors actief contact op met de bedrijven waarin belegd wordt om te controleren of er wel of geen beleid is. De uitkomsten van de analyse van MSCI en die van ASN Impact Investors verschillen hierom van elkaar. Vanwege de strenge selectiecriteria van het duurzaamheidsbeleid van ASN Impact Investors is gewaarborgd dat het Beleggingsuniversum vrij is van ondernemingen zonder beleid ter bestrijding van corruptie en omkoping.

Zwitserleven PPI N.V.

Basisweg 10, 1043 AP Amsterdam

Postbus 5000, 1180 KA Amsterdam